

len blifva continuerad, ehuru ock den högste Herren icke synts med Brors tjenstgöring vara obelåten. Om den Rutska saken har man ock i förtroende meddelt sine vänner vissa anecdoter, icke til Brors fördel. Men spådomen är icke improbabel.

Glöm icke, at med någon säker resande återsända Jämjarvi Handlingarne: jag är ledsen, at med dem hafva besvärat Bror.

Jag hoppas at för detta Öfver-Masmästaren Bremer lämnat til Bror et litet paket och bref, som jag med honom sände.

Hr Prof. Schultén köpte mig för några år sedan en Rakstrigel; den duger numera icke, och jag måste altså förskaffa mig en ny. Var god och fråga honom (om ej Bror äger derom kunskap) hvarest en god sådan fås, och låt köpa en sådan för min räkning, som vid tilfälle hitsändes.

Som Widenius nu är bårtrest til Lappo, så kan jag ej erhålla tjenliga sedlar at til Bror öfverstyra, utan sänder nu, i afräkning på Gårds-hyran blott innelyckte 20 Rdr; resten, med räkning öfv. de små reparationer jag måst göra, skall följa med nästa post. I denna vecka måste väl samtel. Professorerne infinna sig i staden: ty de skola i nästa måndag begynna läsa; jag anslog redan i söndag Programmet och Catalogen. — Må väl!

P. S. Af det stora Hargs papperet behöfver jag åter 1 à 2 Ris. Var så god och beställ derom hos M. Utter; äfven dertill skall härnäst följa p:gr.

CLXXXVII.

Ankom d. 28 Octob.

Besvar. d. 2 Novemb.

D. 22 Oct. 1798.

S. T. Ej allenast Brors sidsta Bref af d. 5 hujus, utan ock det med Skepparen Causlin sände paketet, äfven som Chartan h:ken unge Hjelt hade med sig, har jag riktigt erhållit (men Handlingarne i Jämjarvi saken fölgde ej med), och tackar för altsammans, samt Brors besvär dervid, ödmjukast. På det tredje exemplaret af Plank, kan jag väl vänta, då jag har tilfälle at läsa Bibliothekets. Är Helands portrait öfv. Drottningen likt? Då är hon icke skön.

Wibelius får jag ej råka förr än i veckans slut, då han til staden inflyttar, för at hålla Lagmans-ting. Förteckningen på Hush. Sällskapets Ledamöter regleras den 1 Novembris. Presid:n Lode, som under detta qvartal varit ordförande, har deri visat sig lika försumlig, som i andra stycken. (Hans financer äro så delabrerade,

at han, för at betala sin skuld til Knorringska concursen, måst afstå en del af sit silfver).

Nu ser jag, at en bok om Masmästeriet annonseras: utan tvifvel är det Bremers arbete! Om Gadolin ej afstyrkt dess utgifvande, så har det väl skedt för at bli af med auctors visiter etc? Han lär dessutom ej taga råd af andre än sig sjelf.

Plägar Bror råka D:r Blad? Huru skole vi employera den present som f. d. Riks-Cantzlern Sparre gjort oss, af stamparne til de af Gr. Tessin påkostade medailler och Jettoner: fråga Blad til råds derom? De äro deponerade på Myntet. Om de bli där qvar, så kan knapt sägas at vi äge dem; tagas de hit öfver, så äro de här onyttige; om man ej vill säga, at de kunna öfversändas då man vill låta nyttja dem. En del skola ock vara söndrige. Såsom et monument kunna de i alla fall tjena.

Boktryck. Frenckell är så illa sjuk, at jag i går hörde hans Läkare tviffa om hans vederfäende. Han har 7 små barn. At Prof. Pipping blifvit änkring, har Bror sedt af våre Tidningar. Deremot har folket, af de bättre stånden, varit denna sommar och höst ifrigt at gifta sig; mine soknemän i Wiitasaari plägade säga, då folket ovanl. mycket gifte sig: Nälkä-vuosixi se on! Jag vill hoppas, at detta elaka märke ej inträffar. Men visserl. är det ovanligt, at sedan Midsommaren, här blifvit vigde: 1) Rådm. Alftans dotter, med en Camer. Brun ifr. Sveaborg, 2) Reg. Pastor Monselii med en Boktryckare Marquard ifr. Stockh:m, 3) Fru Carleson med Gen. Wrede, 4) Mams. Stierna med Rector Turdin, 5) Hofr. Rådet Barcks dotter med Act. i Hofr. Alleen, 6) Fröken Köhler med Vice-Häradsh. Vörlund. Hvartil komma förelyste Capit. Sjöholm vid armeens flotta med Öfv. Hjelmstjernas dotter, och Capit. Lode (Landshöfd:s son) med en Mams. Sjöstedt, dotter til en liten Handlande härstädes (barnsölet skall för den sidstnämnda bruden starkt skynda på Bröllopet). Dessutom äro ordentl. förlovade, Öfv. Palmfelt med vår Landshöfdings yngsta dotter och, såsom säges, Major Stjernvall med den andra; Apothek. Mjödth med en af framl. Jobst Joach. Pippings döttrar, och en Mag. Winter, Sokne-adjunct i Kides, med Guldsmed Törnqvists dotter. At förtiga flere andra partier, som med ovisshet omtalas. Vår Biblioth. Frantzén skall ock redan försedt sig med en fästemo, som nu vistas i Stockh:m.

Då förslaget til Mathes. Professionen skall uprättas, inträffar den ledsamheten, at för flere voterandes slägtskap med våre härv. sökande, en af dem går ifr. förslaget och den andre får sidsta rummet: ty Biskopen och bägge Gadolinerne lära ej få votera på Mag. Hällström, som är gift med förra Fru Appelgren? af-

ven som Hellenius ej på sin brorson Mether. Methers och Hällströms specimina har jag lust at sända til Bror, för at deröfv. förnimma kännares omdöme; jag måste dömma om dem såsom den blinde om färgen. Planman är starkt prevenierad för Holmqvist.

Innelyckt följer 1:o en liten nota på de reparationer jag gjort på Brors gård; 2:o 15 Rdr contant. Bror är god, och godtgör sig för återstoden af förl. års hyra; resten, så väl som af Bokp:grne blir til framdeles behof. Men jag har glömt at fråga Widenius, huru han gjort med bevillningen af hyran? Jag råkar väl honom innan kårtt. Vi må annars efter vanligheten. Rotmasken börjar göra märkel. skada på Rågbrådden. Våre väderleks-spåmän disputera starkt, om vintern skall snart infalla, el. ej. Ännu i dag afgår härifr. et fartyg til Stockholm. Må väl!

CLXXXVIII.

*Ankom d. 8 Novemb
Besvar. d. 13 d:o.*

Åbo d. 1 Nov. 1798.

S. T. Utan tvifvel är Bror redan af mit sidsta bref underrättad, at sakerne med Causlin framkommit. Om någre puncter som Brors bref (af d. 26 Oct.) omförmäler, skall jag härnäst, skrifva: nu hinner jag omöjel:n. Men jag öfversänder Methers disp:n och förra hälften af Hällströms (den 2:dra hälften härnäst), på det Bror må kunna deröfv. consulera någon Mathematicus. K. Bror, var god och gör detta snart, och låt mig veta deras omdöme: jag kommer nu at döma om competitorernes capacitet såsom den blinde om färgen, utan at sjelf kunna pröfva deras prof; tycker dock, at Mether gått något djupare in i Vetenskapen. Hälsa ibl. annat Schultén, och fråga honom.

Hofrätten har fällt Gadolin til 100 Dl. smt och befriat den dödade hustruns man från all plikt. — Frenckell är ännu ej utan fara: hæmorrhoiderne ha kastat sig på blåsan och urethra, och förorsakat kallbrand; så at om han ock kommer til lifs, lär dock Fru blifva vanlottad. Casus skall vara besynnerlig! Prof. Pipping plågas af en svår ögonsjuka.

Ibl. de många giftermålen som här denna tid slutats, påstås ock at Fru Bolin (som äger förra Lagerborgska gården) skall gifta sig med en Under-offic. Lindström (Bror til Mattelmäki gubben), och unge Augustin (Nepos) med framl. Expedit. Secret. Hollströms dotter. Mera härnäst! Må väl!

Så mycket fogel som detta år, mins jag knapt mig sedt i Åbo. På egen gård får man köpa Hjerpar för 8 styfver, Orrar för 12 til 16 styfver, etc.

CLXXXIX.

*Ankom d. 11 Novemb.
Besvar. d. 13 d:o.*

Åbo d. 5 Nov. 1798.

S. T. Sedan jag afsändt Methers disp. til Bror, fick jag höra at han sjelf deraf skickat til Prof. Schultén, hvars omdöme jag gerna önskade at få förnimma, så väl om den enas som den andras specimen, hvarföre jag ock nu sänder resten af Hällströms. I fall Bror dessutom råkar vara bekant med någon annan Mathematicus, så fråga hvartil desse prof duga? Det kunne vi vara visse om, at de ej plögt med andras kalf; ty här är ingen som antingen velat el. kunnat hjälpa dem.

Vår upbörd til Acad:s Byggnings-fond har god framgång. Vi hafve redan dels erhållit dels i dessa dagar vänte, omkring 2,000 Rdr; och för Wasa har Äimelaeus förbundit sig at i innev. år betala 1,000 Rdr och stå för alla utgifterne til Kronan, adjunc-ter etc. Allenast syslan nu får stå vacant til nästa Maji! Vi införe öfverallt den methoden, at sluta accorder om viss summa med Vice-pastorerne. Så bjudes oss för det lilla Eura 700 plåtar, å 5,000 Dl. Men där DomCapitlen förut contraherat om mycket amp-lare vilkor för Vice-pastorerne, hafve vi ej, för at icke stöta någon, deri velat göra rubbning; således måste vi för Randasalmi åtnöjas med 10,000 Dl. för året, som är altför litet. Imedlertid böre vi vara glade, at vi få så mycket; folket är öfverallt benäget at understödjå oss, och vi hafve således gerna det (ej ringa) besvär, som med denna oeconomie följer. I nästa sommar skole vi med alfvar fundera på byggnadsplaner. I nästa Cons:m blir frågan om subscription här i staden, då vi sjelfve få lof at börja med balen! Få se, huru mycket gubbarne vilja tilskjuta!

Vid Hushålln. Sällskapets sidsta sammankomst (hvarom Åbo Tidn. kårtel:n förmåler, och en fullständig Relation skall tryckas), fanns oumbärligheten deraf, at constituera, och således löna, en beständig Secreterare, som blir liksom Sällskapets centrum, och oafbrutet följer göromålens ked. Så många andre Sällskaps för-

farenhet öfvertygade om nödvändigheten af denna anstalt. Honom bestås 3,000 Dl. i årlig lön, och fritt kvarter i Sällskapets rum (där han ock skall vårda dess Bok- och Modell-Samlingar). Til denna sysla valdes tillika D:r Rutström, om han vill hit återkomma. Då han i det fallet kan bibehålla sin Demonstrators sysla, så tycker jag, at han bör antaga tilbudet; häldst han ock då kan vara säkrare om befordran vid Academien. Få se hvad han gör. Jag önskade nog, at han ville komma: styrk honom dertill! I annat fall måste vi göra et nytt val, och hafve för det närvarande ej godt efter tjenlige subjecter.

Tänk at Presid. Lode ej mer än en enda gång varit i Sällskapet närvarande, under sin præsidiid tid: sjuklig har han väl stundom varit, men ock rest på landet dagarne förr än sammankomsten skulle hållas! Deremot upför sig Gener. Wrede til allas nöje, med redighet, värdighet och nit för inrättningen; så at sidsta sammankomsten var rätt vacker. — Jag lär förut berättat (ni fallor) at Presid. Reuterholm i Wasa ej mottagit Sällskapets kallelse; det samma har Gen. Simon Carpelan gjort: jag vet sannerl. ej heller, hvarföre någondera skulle kallas. Men dermed gick i början mycket tumultuairt. Hädanefter skole vi se oss bättre före.

Secr. Pomoell har i dessa dagar varit fast för en ledsam händelse. Han som emellan Fru Clewberg och Lagm. Sacklén mäklade Wika-handeln, och af den sednare mottog betalningen, samt öfversände en del af p:grne til Ass. Limnell, hennes måg, hvaribl. var en sedel på 500 Rdr den han med posten på den sidstn. transporterade, har nu fått sedeln tillbaka, såsom befunnen falsk, i Riksg. Contoiret, sedan den imedlertid passerat många händer. Han har fått lof at betala den. Sacklén nekar, det han gifvit honom denna sedel (säger sig åtm. ej påminna sig sådant), h:ken Pomøll mottagit otransporterad. Nog finnas väl derpå någre äldre transporter, ifr. Götheborg, Jönköping etc. Men frågan är, om de äro riktige? Sedeln är sådan, at ingen här kan märka dess falskhet; och nu har man så nerbläckt den i R:gälds-Contoiret, at det är svårt at läsa den på sina ställen.

Mag. Heurlin söker Adjuncts syslan vid Borgo Gymnasium efter Alopæus: men honom fattas et år i de 25 som fordras. Han måste således söka Kungens dispense, och har öfversändt sin ansökning. Var god och tala för honom vid Rosenblad etc. Han är en beskedlig man, Docens vid Academien och Amanuensis Bibliothecæ, känd för mycken flit; var primus vid sin promotion och har i flera år varit Curator för Brors Nation. Alopæus fick til samma sysla ock dispense. I annat fall skall Gymnasium med en äldre och oduglig hemsökas!

Var god och sänd mig Wallenströms piece om sättet at i foderbrist föda fram sin boskap. Den lär kosta 1 sk. Til mine behof följer här innelyckt en sedel på 10 Rdr, i Brors förvar. — Nu får jag hinder och måste sluta. Må väl!

CXC.

Ankom d. 4 December.

Besvar. d. 11 do.

Åbo d. 22 Nov. 1798.

S. T. Brors bref af d. 13 hujus, har jag, jämte Hr Prof. Schul-téns af samma dag, haft den fägnaden at emottaga. Jag har derigenom blifvit styrkt i mina tankar ang. Matheseos Prof:s förslaget; at våre speciminanter med vacker färdighet præsiderade, det erfor jag, och at deras specimina ej äro oäfne, har jag ock här, af dem som kunna döma derom, hört sägas, ehuru alla erkänna at Methers utmärker djupare insigt. I morgon samlas Cons:m Acad:m; få se om förslaget då företages, el. dermed til nästa Session upskjutes.

I nästa vecka skall åtminstone den ena af våra parentationer (öfv. Fru Bremer, för hennes gåfva af 2,000 Rdr) hållas, af Tengström; kanske ock Franzén blir färdig med sin öfv. Lidén (hvarvid först ock Sernskölds gåfva, likaledes til Bibl:t gifven, ihogkommes).

Gen. Klingspor som nyl. reste härigenom til Stockholm, antog en af våre unge Mathematici, M. Mich. Avellan (ifr. Tenala) til Informations-Adjutant i Haapaniemi, på mit förslag; och M. Cajan (förut Fendrik, som i sommars undergick promotion) til Simonellis successor (el. om han ej fås undan befordrad vicarius) i Theol. och Moraliska etc. lärare-posten derstädes, äfven på mit förslag; den sednare har redan blifvit präst och skall i dessa dagar stå Präst-Examen; han har gjort ifr. sig med heder alla sina prof. Mag:r Palander, som i sommars var primus, och är informator för Hellenii barn, har ifr. Philol. slagit sig på Mathematiken, och har et godt hufvud Om Methers kan blifva professor, så är altså ej ondt om hans successor i Docenturen. Mag:r Magnus Alopæus fortfar at vara så sjuklig, at om denne annars snälle yngling ej är stort hopp. Men Lagi son ifr. Idensalmi, som slagit sig på Philologien, har et godt hufvud och är et ämne at räkna på. Kommer Heurlin undan, så lär väl Joh. Bonsdorff

(den fogligaste af sine bröder) bli Curator, ehuru han sidst förbigicks.

Märkligt är, at in tanta penuria publica, likväl p:gr fins til behof, som vi andre provincialer anse för långt mindre outhärlige än de til h:ka ingen tilgång kan utfinnas! Stenbergs Theater, gratif. til M. och framför allt den angelägna och dyra corps som skall i Drottningholm stationeras, äro utan tvifvel större saker än landets uphjälpande och financernes reglering!

Vi hafve fått höra, at Sällskapet för Medborg. kunskaper blifvit förbudt at utge sina Handlingar, åtm. under samma titel och i lika esprit som härtills: allt bevis på vår Tryckfrihet. Visserl. hafva ej alla idéer i dem varit at gilla; men det är underl., at man ej häldre anstaltar om sådane tankars vederläggning och sakens uplysning, än griper till förbud! Dock, detta går så lätt! Och hvad impression det gör på folket, frågar man ej efter! — Ännu hafve vi ej fått Fredags-posten ifr. Stockholm; imedlertid är Landsh:s Hus mycket bekymradt deröfver, at Öfv. Palmfelt, som väntats öfv., ej hörds af, och ej heller på 4 postdagar har skrivit. — Bror kan tänka, hvad i synnerhet hans brud måste deröfv. vara brydd.

Sedan Franzén blifvit ord. Ledamot i Consistorio, hafve vi ansetdt det för skickeligt, at han ordentl. introduceras; som dock ej sker innan i nästa Termins början.

Utom de nyheter jag nyss nämnde, talas här mycket om et nytt och strängare Caffé-förbud (Gud vet, cui bono?), förbud (af hvem?) at ifr. Banken utge Silfver (och deraf följande nytt agio mellan Banco-sedlar och Banco-specie!), Discont-Contoires uphäf-vande, et nytt Riksgälds skiljemynt (detta sidsta tycker man om) etc.; om h:ket allt Bror ej lærer varit underrättad.

Hvem må hafva öfversatt Robertson om America, och med hvad framgång? — Om Silfverstolpe har 3:dje delen af Herders Geist der Ebräischen Poësie, och fortsättningen (T IV) af Robertsons America, på Engelska (min edition är tryckt i London, printed for A. Strahan, T. Cadell in the Strand and J. Balfour, at Edinburgh, 1788, stor 8:o), så ville jag gerna hafva dem; i annat fall tackes Bror beställa dem hos honom. — I det Exemplar af Remers Handbuch, som Bror var god och sände mig, fattas i 3:dje Delen arken T, U, X, Y och Z: haf besvär at reqvirera dem af Bokhandlaren som sålde Boken.

Et Läse-sällskap har här, lika som i Upsala, formerat sig: det börjar sin association med nästa år. Men, jag börjar frukta, at sådane Sällskap snart lära förbjudas. Nog skall jag se till, at våre inge apocryphiske böcker reqvirera; men vestigia fortassis

terrent. Vi hafve i vår östra granne et så vackert exempel at följa; och uplysningen synes ej vara i credit.

Vi hafve nyl., på gifven vink af våre vänner i Stockh. kallat en Kryddkrämare Bolin, derstädes, som skall vara Finne, til Ledamot; man hoppas, at han, såsom rik och barnlös, skall ihogkomma institutet med någon hederlig gåfva: få se, om speculation lyckas. Hoc inter nos! Jag mins ej, om jag (äfvén sub rosa) sagt Bror, at jag varit i råd om et testamente af en detta Sällskaps Ledamot, som sätter et Capital af 10,000 Rdr under Sällskapets vård, hvarmed Scholor för allmogens barn i hans landsort skola inrättas, däri de skola läras jämväl läsa, räkna, skriva och första grunderne til Hushållningen (efter den Lärobok hvarom Sällskapet drager försorg); detta är ju en vacker anstalt? Sällskapet skall om Lärarens tillsättande, och at de göra sin skyldighet, draga försorg. — Första idéen var, at barnen blott skulle lära Catechesen; men han utvidgade sedan densamma.

Man fortfar här at gifta sig. Nu skall Carl Fred. Bremer (och ej unge Augustin) vara förlofvad med Mams. Hollström, dotter til den olyckl. Kongl. Secr. Hollström i Stockholm; hennes mor har redan länge vistats här med sina barn. — Men en Historie af annan art än den, at som et (af andra motsagdt) rykte hitkommit, at unge Imberg, bror til den banquerouterade och liderlige köpman Rings hustru (som var hos Lundgren upfostrad) skall dödt i America, där han, i uselt tilstånd nog, vistats, så har Capit. E. (Samuels son) lagt sig med b:te Ring i handel om hans hustru, för h:ken han budit honom 7,000 Rdr (i ans. til det rika arvet efter Böckelman, bestigande sig til 30,000 Rdr, såsom säges). Frun har imedlertid legat hos E. i Wemo (dit hon rest, för at handla på hans Rusthåll!) i barnsäng; och alla anse Ring deri hafva ingen del, ty han har i lång tid redan varit slaggrörd, men ej heller arbetet tilhöra E. utan egentl. en Fruns Bokhållare, som ock följt Frun på hennes resor. Saken är i Kämnersrätten anmäld, som, sedan parterne varit om densamma enige, dömt til skilnad. Men nu skall någon Rings vänn gedt honom det råd, at begära mera, el. i annat fall påstå, at han sjelf gjort det sidsta barnet, och altså sedan makans otrohet var redan vitterlig och erkänd. Vackert folk. E. åter, vill på sin Faders (som intet har i behåll) och Cap. Thauvons (ägare til et graveradt Rusthåll) borgen, lyfta Fruns arf, på hennes vägnar. Få nu se, huru allt detta lycktas! Soml. säga, at E. ej sjelf ärnar behålla Frun (häldst han är försedd med en g:l trogen maitresse) utan afstå henne, för hederlig betalning, åt Bokhållaren, som ej tiltrodt sig sjelf at i eget namn

kunna få saken igenom. Lustigast vore, om Imberg skulle lefva och en vacker dag komma hem; liderlig skall han blifvit. — Men jag måste sluta. Må väl! Hälsa Prof. Schultén; härnäst skrifver jag honom till.

CXCI.

Ankom d. 4 Dec.

Besvar. d. 11 d:o.

Åbo d. 29 Nov. 98.

S. T. Vår köld, som så hastigt och alfvarsamt infann sig natten mot den 13:de, at den 20 ån redan låg, jämväl under Bron, at man redan åkte öfv. isen, och at Thermometern stod neder vid 16 grader, har nu åter måst vika. Sedan Blida begynte infinna sig d. 27 med snö och storm, hafve vi i dag fått regn, och jag föreställer mig at isen snart skall åter skjuta ifr. ån. Af resande hör jag, at äfven i Sverige varit en sådan för-vinter.

Folket äro här brydda med de många Riksg. sedlar, på större summor, som man på Riksg. Contoiret så ganska cavallerement förklarar för falska, öfversuddar (så at särdeles namnen ej vidare kunna läsas) och återsänder; sådane hafva flere, i synnerhet på 100:de Rdr hit återkommit; h:ket ej litet ökar folkets misshag til dessa p:gr.

Nu har D:r Rutström ordentel. förklarar sig villig at mottaga vårt Hush. Sällskaps anbud, och hit återkomma; dock ej förr än i vår, i ans. til sin klena hälsa. Som han både har goda insigter och förer en god penna, så kunde til denna post ingen bättre väljas. Imedlertid bärga vi oss på förra sättet.

A propos af detta sällskap: då jag nyl. var hos Gener. Wrede (dess nuvar. ordförande), visade han mig et af sig författadt memorial, det han i nästa Lördag (d. 1 Dec.) lofvade i Sällskapet upläsa, ang. nödvändigheten at inskränka och hämma vår Luxe, genom en frivillig förbindelse at ej bruka vissa öfverflöds-varor (Hoc inter nos); få se, om han det framger, det var väl skrifvet.

Jag yttrade då för honom en farhoga den jag ofta förut yttrat emot våre nitiske ledamöter (och hvaröfver jag beder at få höra Brors tankar, häldst nu då vi hälle på at öfverse och förbättra våra Lagar, som härtills varit blott provisoriske, och ganska tumultuairt upsattes), som velat blanda sig i någre allmänne affairer, at sådane hos Regeringen, häldst i våra tider, kan upväcka miss-

tankar och missnöje, hvarigenom äfven det gagn vi uti private hushållningen kunde stifta, göres om intet och hela Sällskapet löper fara at göras overksam. Sådane ämnen äro det om Saltpe-tersjuderierne i Österbotten, om h:kas upmuntrande upstått fråga; då Regeringen med flit synes i den delen vilja qväfva all idoghet (och krut-handeln nu jämväl är stäld under et nytt och större tvång), så ser jag ej, hvad vi kunde uträtta, utan at stöta på pa-trull? Sokne-magasinerne och Strörensningen (om h:ka vi utsatt prisfrågor) torde deremot med mindre förtörnelse kunna vidröras. Flera värckel. skadlige författningar, torde vara lika vådeligt at bringa under ventilation? Om på ena sidan kan vara nyttigt, at på sådane saker vända folkets upmärksamhet, och utbreda nyttig uplysning, så torde å andra sidan sådane motioner kunna missbru-kas, och altid stöta en misstänksam och despotisk regering? Ge-neralen svarade, at visserl. varsamhet är nödig, men at hans pro-ject ej kunde misshaga, och at som landets ypperste (och nästan alle) ämbetsmän, Regeringens eget folk, voro medlemmar i Säll-skapet, skulle det mindre kunna misstänkas, än vissa andra slutna sällskap. Detta låter höra sig. Var god och meddela mig Brors yttrande häröfver; discurerå ock deröfver vid tilfålle med Prof. Schultén.

Ibl. de många giftermål, som här ännu äro i full fart, är et som ingalunda behagar Apoth. Åkerman, näml. at hans svärmor Fru Elfving, som varit änka i flere år, skall gifta sig med en Köpman John (Bror til Bremers Bokhållare) som äger förra Modinska gården på Aningais gatan; genom det giftet, återfår han sin fars gård vid Tavastgatan.

Mag. Lagus skall i desse dar disputerå pro Candidatura Theo-logica, under Tengströms præsidio, de Theopneustia S. S:æ, et kinkigt ämne, men hvaraf blott pars prima nu ventileras. En Mag. Frosterus ärnår likaledes, under samma præses, gifva ut en Theol. Disputation. För ro skull bilågger jag et exemplar af programmet til morgon-dagens acad. högtidlighet. — Vår å börjar redan gå upp; och tövådret fortfar. Må väl!

CXCII.

Ankom d. 10 Dec.

Besvar. d. 11 d.o.

Åbo d. 3 Dec. 98.

S. T. Då jag mente mig hafva upfyllt allan rättfärdighet, i det jag uti Programmet nämde Gen. Wrede framför Willebrand, så säger man mig, at jag gjort orätt i det jag ej satt honom framför Presid. Lode. Vid processionen kunde väl derigenom ingen synd upkomma; ty han (jämte sin son och 3 Bremrar samt lilla Carleson) följde med Acad. Staten, såsom i sorgstället, och vi placerade sedan uppe i Acad. dem alla främst, i en rad. Men härnäst står samma tvifvelsmål åter öppet?

Det var nog, at ej Bror skulle i Stockholm hört, hvad man nu vill påtruga mig at tro, det Konungen uphögt Seraphimer Riddarena närmast til Excellencer i rang, och öfver Presidenter. Så säger mig Öfv. Lieut. Rosenstein, at bref med ordres derom kommit til Gen. en Chef, det han med egna ögon sedt och läst; han berättar ock, at i Committéer, den tilsatta Regeringen etc., just Gen. Wrede af Konungen blifvit, på samma grund (at han är Seraph. Riddare) satt öfver t. ex. Presid. Piper. — För all ting, hör derefter *grundeligen*, och låt mig med aldräförsta veta det. Underligt, om Lagar gifvas, efter h:ka vi skole rätta oss, och h:ka dock ej allmäneligen och på vanlig väg, kungöras? Om ej Bror hinner svara (hvarom jag dock beder!), så måste jag, innan nästa Programm tryckes, fråga om detta högmål Gen. Wrede sjelf, såsom ock Presid. Lode. Ty en synd af denna art, hör visserl. ibl. peccata mortalia.

Fyra af våra Stockh:s-farare skola anländt til Beckholmen; men slippa, emedan Slotts-fjärden ligger, ej upp i ån, som gått upp.

Hvem har skaffat Synnerberg Wasa-bandet? Alla erkänna väl honom förtjent deraf, men man tror dock, at alltid någon fordras som gör förtjensten känd på högre ort. — I går lystes för Öfv. Palmfelt och Fröken Wilhelmina v. Willebrand.

I sidsta Consistorio proponerte jag, at innan vi (medelst våre Subscriptionslistors kringbärande) kunne börja tigga här i staden, vi skulle sjelfve börja balen; men detta försök slog så ut, at jag, för skams skull, måste försöka om denna operation; hvarom här-

näst mera. (En viss man ville ej öppna pungen!). Ifr. Borgo Stad hafve vi fått 122 Rdr. Jag har en elak role at spela: såsom Rector, måste jag tiggas utan blygsel; och Bror kan tänka i hvad klämma jag är. Är man ej skamlös, så blir samlingen ej stor: nitet för Publiken måste således göra mig impertinent!

Jag lär sidst i brådskan glömt at rätta et fel i Programmet, p. 1 på slutet och p. 2 i början, hvarest för sordidæ curæ, bör läsas sordida cura. Jag ändrade i correcturet *postponi* til *posterius judicari*, som väl af sättaren åtlyddes, men de föreg. orden behagade han ej vidröra. Må väl!

P. S. Hvad var det för ärende hvarom Bror anmodat Hellenius? Han säger sig ej fått någon sådan commission af Bror, om ej det skedt i det förkomne brefvet. Eller menar Bror frågan om Ivendorff vill gå af? Det ärnar han visst icke, nu sedan han slapp Kiernander, och fått en så habil ämbetsbroder som Thuring är (Skuncks äkta discipel) i stället.

Ibl. andra ventilationer som i Hush. Sällskapet förevarit (nescio quam consulte!), är den, at få tjenstefolkets flyttningstid ändrad til d. 1 Novembris; hvarom man hade lust at anhålla, enskildt för Finland.

Den dag Parentation hölls öfv. Fru Bremer, gafs oss och flere en prägtig måltid hos Gen. Wrede, på hans och Bremers gemensamma räkning.

CXCIII.

Ankom d. 28 Dec.

Åbo d. 17 Dec. 1798.

S. T. I går hade jag den fägnaden at erhålla Brors bref af den 11 hujus; och kan ej annat minnas, än at jag redan låtit Bror veta, det Skepp. Sjöblom riktigt aflämnat paketet med 16 och 17 stycket af Läsningen, jämte Calendrarne etc.; för h:ket allt jag ödmj. tackar.

Som rang-frågan mellan Pres. och W. hvarom jag skref mig varit så oviss, blef mig ännu ouplösligare genom det svar den sednare gaf mig (hvarom jag likaledes tror mig hafva nämnt), at honom blifvit tilsagt, det han ej borde cedera rangen at någon annan än deras Excellencer, så uppsköt jag med Parentations-Acten öfv. Lidén, tils nästa Termins början, för at hinna imedlertid om detta Högmål blifva tillförlitligen underrättad. Och som altså nu blir tid dertil, så beder jag, at Bror ytterligare ville förfråga sig

derom hos sådane män, som om dessa vigtiga ärender kunna äga en grundelig kännedom; ty besynnerligen contradictoriske äro de efterrättelser jag härtils erhållit, och jag fruktar, at någon confusion mellan det som in vita communi, vid Hof Ceremonier, vid Ordens-Solenniteter etc. gäller, härutinnan måste existera? Värst är, at om man fortfar at yrka, det jag framför Tengströms (icke för at tryckas författade) Tal skall låta införa Programmet, på Svenska öfversatt, såsom man redan yttrat sig, så lærer jag i alla fall ej kunna ändra den ordning som i sjelfva programmet (tryckt) finnes i akttagen? Hvad förargeligt strunt! Men man disputerar värckel. i staden om detta lappri!

I fredags justerades förslaget til Mathes. Professionen: Mether, Hällström och Holmqvist äro föreslagne. Bispnen deltog ej deri, utan lät sina söner, såsom yngre, votera deröfver. Bratt hade vid omröstningen en röst mera; men vid justeringen ändrade sig Bonsdorff. Han ansåg denne för farligare competitor, activare, och genom Melanderhielms biträde mera understödd samt af värre caractere! Jag vet ej hvad jag skall säga om denna politique? Planman nämde Mether i 3:dje rummet, efter ej flere än 2 Upsalienses sökt. Hans skäl til de 2:nes föredragande för våra, upgaf han vara Melanderhielms och Prosperins private recommendationer til honom! Hällström förklarade han för incompetent, efter hans disp:n ej innehöll något af fluxionsmetoden. De öfrige lade Upsalienses til last, at de ej allenast icke hitkommit för at speciminera, el. i Upsala gjort det (hvartil de ock härifr. kunnat erhålla promotorial til Philos. Fac. derstädes), utan ock eftersatt at hitsända något ordentligt Testimonium derifr., eller ens bilagdt exemplar af sine där utgifne specimina; blott Bratt bifogade vid sin ansökning et Philos. Facultetens protocols-utdrag hållet vid tilfälle af förslagets uprättande til Observators-syslan i Upsala. Genom rösternes fördelande mellan Bratt och Holmqvist, fick Hällström förslag. Mether hade alla rösterna, utom Hellenii. Nog torde Bispnen (hvars böjelse för Nepotismus Bror känner) göra sit till at recommendera Hällström: men allmänt önske vi at Mether måtte nämnas. Utan at, efter min tanka, äga något egentligt genie (Lindqvist må vi uti alla fall ej vänta at få ersatt), har han ej heller elakt hufvud, äger sundt omdöme, och en ganska god moralisk caractere, samt är flitig, och hos de Studerande aktad och älskad, samt blir således en nyttig lärare. Tala med Landsh. Rosenstein (som ock jag skrivit till) härom; item med Cantzlern, hvartil under ferierne lærer blifva tilfälle.

Ännu fortfar man här at gifta sig: i Söndags lystes för en Cornette Lindström ifr. Korpo, och Bolins änka. Taimelins

äldsta dotter har förlofvat sig med Krono-Fogden Miltopé (föret Landtmätare). Palmfelts bröllop säges skola ske om Jul-aftonen.

Nu skall skiftet i Bremerska huset vara fulländadt; egendomen har stigit til mellan 14 och 15 tunnor guld (efter Sterbhushvärde). Bremer får Torla, och Gen. Wrede behåller Hulkis lilla Säteri. I Sockerbruket behåller hyardera sin hälft; men Skeppsparterne etc. skall Bremer lösa til sig.

Franzén reste i går til G.Carleby (til at Jula hos sin fästmö) och Uleå; i Februari sker hans introduction. — Gen. Klingspor kom hastigt tillbaka, efter han, jämte Gen. Klerker skal reglera gränsen med Ryska Gen. Kutusow: tvistemarken skall delas; men huru det går med Kungshamn (som menas ostridigt böra oss tilfalla, och Ryssarne dock vilja sig tilägna) får man se; stället är viktigt för hammens skull; allt hvad vi kunna hoppas, är at den förblifver neutral!

Här omtalas starkt, at vi skole accedera til coalitionen! Det kan vara lika mycket, under hvad namn vi cujoneras af Ryssen och spolieras af Engländerna, då vi ej äge styrka at låta respectera oss. Men fast Franska sjömagten är förstörd, så kunna de dock med kaperier göra oss stor skada; och på hvad orter skole vi dessutom handla, då Franska, Spanska etc. hamnar för oss stängas?

Tidals pratas här om Riksdag, men jag undrar, hvad den skulle kunna hjälpa? Jag räds för den, för min enskilda del; ty nya contributioner blir dess visaste följd, och de komma utan tvifvel, at efter vanligheten förnämligast drabba ämbetsmännen. Sådan som beskaffenheten är af våre Riksdagar, har jag sannerl. intet hopp, at de skola kunna något nyttigt uträtta?

Vi fundere starkt på plats för våre tiltänkte nybyggnader; nästan ingen anser det för rimligt, at bygga på kyrkogården; tvärtom önska de fläste, at äfven de g:le Auditorierne kunde nedrifvas och materialierne nyttjas til den nya byggnaden. Hade vi nog p:gr, och vore ej Hielt och Widenius män som förstå nyttja conjuncturen (häldst den förre), så vore ostridigt deras tomter den yppersta plats som upfinnas kunde. Men om ock vi ville capitulera med dem och låta dem för sin listid få behålla sina hus orubade, så begära de dock en summa som vi ej kunna gifva. Förre Auditorierna äro så smala, at deras ställe ej spisar: då vi ej blott vilje bygga Bibliotheks-Hus, utan tillika fastställa en plan, hvar efter alla andra nödige rum (Auditorier, Natural-kamrar etc.) efterhand kunna i samma byggnad förenas. Domkyrkans Material-Hus (förutom at deri stundom kokas tjära, til kyrkotakets behof etc. h:ket slags grannskap vi önske undvika) står på en så obeqväm,

ful, och illa situerad plats, at vi ingalunda kunne vara dermed belätne. Många tycka, at som Acad. Träggården är för stor, så at til dess underhållande den faststälde fonden ingalunda förslår, så kunde byggnaden upföras på dess främre del, mot Biskopsgatan, och förra Rossiska, Wilhelms, gård köpas till, midt emot, för at raseras och derigenom mera öppen plats förskaffas; men då måste Träg. Dammen flyttas, och kvarteren indelas på annat vis. Någre önska at vi aldeles, med alle våre Hus, skulle flytta til Nytorget, där tomter fås för godt köp; och därest ibl. andra Hus en liten Universitets kyrka (som framdeles tillika kunde tjena til Homilet. öfningar) med högst simpel apparatus, sådan som i nya Spinnhus-kyrkan, kunde til de religieuse Ceremonierne apteras. Men allt inskränks härtills inom blott prat. Om vi genom Subscriptions vägen få ihop, såsom likt synes, 2,000 Rdr, och få i flere år samla Pastoralier, så blir värckel. ej orimligt at tänka på en byggnad, som efterverlden ej skall så kunna tadla, som de h:ka härtills prackvis blifvit upförde. — Men jag hindras af afskedstagande Studenter, som hopetals tilströmma, at denna gången vara vidlöftigare. Lycka til god Jul! Adieu!

P. S. För ro skull sänder jag et ex. af registret til Bisk. Chrönikan: et bättre skall Bror få i sinom tid. Gif detta sedan, tillika med det bilagde programmet, åt Gjörvell, som jag skrifer till med Posten. — Baron Fleming hade sin Vapendragare Lutman hem med sig. — Detta bref skulle afgå med Härads höfd. Gadd; men som hans resa blef instäld, så skrifer jag det med Posten, och bilagorna blifva til annan lägenhet qvarliggande.

Nu sägs, at Åbo Hofrätt skall få 3 til 4 nya Assessorer. Som derigenom Advocat-Fiscals syslan blir ledig, så söker Hassel den, och får utan tvifvel förslag, såsom af alla sökanderne både den äldste och utan jämförelse dugligaste. Men hans nit at göra sin sysla rätt, under den tid han Advocat-Fiscals ämbetet förvaltad, har ådragit honom visse högmögendes särdeles Landshöfd:s onåd, som värckel. bör anses för en stor merit. Hans farligaste competitor blir Poppius, ej heller oduglig, dock yngre och svagare, men som bättre plierar för de förnämde, har varit med (liksom Pomoell etc.) at agera deras comedier etc. Om Bror något kan förmå hos Drotzen (på hvilken härvid allt ankommer), så uplys honom, som utan tvifvel sjelf känner Hassels flit och skicklighet; det vore både synd och skam, om han skall förbigås. Väl är han ej i behof at tjena, men går han bårt, så mister Hofrätten et af sina bästa (rättare få dugliga) ämnen. Genom hvem skall han kunna insinuera sig hos Drotzen? — Åbo d. 20 Dec. 98.

CXCIV.

*Ankom d. 25 Febr.
Besvar. d. 1 Martii.*

Åbo d. 7 Febr. 1799.

S. T. Af särskilde hinder i flere postdagar hindrad at skrifva Bror till, skall jag med nästa post öfversända et långt bref, med hvarjeh. ämnen härifr. orten upfyldt; men nu måste jag blott nyttja tilfället med brefhafvanden, en Acad. vaktkarl, at sända 1:o et paket, som Bror täcks låta hos Transl. Gummer aflämna. 2:o et exemplar af Talet öfv. Fru Bremer, som sonen låtit trycka och til Vänner utdela; jag nödgades öfversätta mit programme, at sättas framföre. At det är tvunget och latiniserande, syns nog; men jag fick ej rådruum at göra öfversättningen bättre, och hade bordt mindre hålla mig til originalet. At undvika den bekante casus consc. utlämnade jag invitationen; i nästa program öfver Lidén, följer jag min nyligare erhållne uplysning. 3:o någre ex. af vårt Hush. Sällskaps Redovisning; hvem de skola tildelas, skall jag med Posten säga.

Vi må här efter vanligheten; men hafva haft en sträng köld. I dessa dar har i Staden dött V. Häradshöfd. Rung, och i dag 1:o Socker-Mästaren Reichardt, 2:o Rector Turdin. — Mera härnäst. — Om Bror har tilfälle at avertera Hr Ryttn. Adler-sparre om denne brefhafvanden, och han hinner med honom sända de af M. Winge reqvirerta och det sidst utkomna häftet af Läsningen, torde han kunna et paket mottaga, hvori ock något smått ifr. Bror til mig torde kunna medfölja. Må väl!

*Ankom d. 18 Febr.**Besvar. d. 22 d:o*

Åbo d. 14 Febr. 1799.

S. T. Jag står nu åter hos Bror i stor Bref-skuld, hvilken jag dock skall efterhand söka at afbetala: genom hvarjehanda på postdagarne tilstötande hinder, har jag flere gånger, emot min önskan och förmodan blifvit afhållen ifrån denna mig annars så angenäma skyldighets fullgörande.

Med en Acad. Vaktkarl, som ledsagade någre Ryske Handlande til Stockholm, sände jag til Bror 1:o några Exemplar af vårt Hushålln. Sällskaps första års-berättelse, at til därvarande Ledamöter utdelas: med nästa lägenhet skola flere följa. På det Bror må veta til h:ka de böra aflämnas (och til h:ka desse första nu af Bror blifvit aflämnade, h:ket Bror täckes på listan antekna), så bifogas härhos på dem en förtekning. 2:o Et exemplar af åminnelse-Talet öfv. Fru Bremer, h:ket Sterbhuset låtit trycka, och bårtskänkt exemplaren, så at det ej fås til köps: et el:r annat exemplar torde jag ännu af Hr Bremer kunna bekomma, om så behöfves.

Ibland flere i Stockh:m vistande Landsmän, tycker jag, at man borde föreslå de på bilagde lista upnämde til Ledamöter i vårt Hush. Sällskap, om 1:o Bror tror at de vilja en sådan kallelse emottaga, och 2:o om Bror tycker, at de dertil tjenligen kunna kallas? Såsom på stället närvarande, kan Bror bäst härom lämna mig, i förtroende, et säkert yttrande? Hr Prof. Schultén torde ock dervid kunna gifva råd och uplysning. I början hafva til Sällskapets Ledamöter valen skedt mäga tumultuarie; nu är en nogare ordning införd för framtiden; och vi skole bjuda till at hugsa oss om, ehuru, då fråga tillika är om inkomst til Cassan, urvalet ej får vara altför strängt. — Utom de på hosg. lista upförde Ledamöter, äro väl ännu någre kallade; men som dels ej ännu svarat, dels ej innan d. 1 sidstl. Nov. voro antagne, och altså ej hörde til den periode som Redogörelsen angår. — Ibl. Hof-Herrarne äro väl någre Finnar, t. ex B. Munck, Öfv. Tavast, Cammar-Junk. Möllersvärd. Men de lära icke vilja befatta sig med sådane saker? Ehuru vi uti vår nuvar. Ordförande Gen. Wrede hafve en nitisk ledamot, h:ken tillika såsom Ordförande äger allmänt bifall.

Kölden har här denna tiden varit ovanl. sträng, och gått ända til 35 och 36, ja i dag morgons til 37 grader. Men vi kunne trösta oss dermed, at ej heller södra Europa varit lottlöst. Jag gissar, at veden lärer denna tiden vackert kosta i Stockholm. Mina rum hafva varit väl kalle, utom kökskammaren, där golfvet i höstas blef omlagadt. Som jag varit oviss, om ej de saknade dubbla Fenstren til Studerkammaren ännu någorstädes torde finnas, så har jag ej vågat beställa nya, som dock denna tiden väl skulle behöfts. Obegripligt är, hvart de måga tagit vägen. Ty som P. Hjelt hade nyckeln, och fenstren til och med voro med bräder utantill förvarade, så hafva de saknade ej sedan Brors folk afreste kunnat förkomma, utan måste blifvit förut bårttagne. — Ibl. dem som i denna köld här mäst slitit ondt, är Gen. Wrede med sit Husfolk: ty det nya stora Stenhuset på Brinkala, hvarföre så dryg hyra betalas, är et fullkomligt Kråk-bo. Så byggas våra nya Stenhus!

KrigsR. Knorrings Creditorer hafva i dessa dar varit soleniter samlade, och fortfara at vara obegripel. artiga. Han har lofvat betala dem 50 pc. inom viss tid, och resten framdeles; hvad säkerhet han derföre kunnat ställa, utom sin honneur, vet jag ej. Men de hafva beviljat honom lof at resa öfver til Sverige på 5 månader (ni fallor), at bringa sina affairer i ordning, och patientera imedlertid.

Här omtalas, at V. Häradsh. och Hofrätts-Cancellisten Gabr. Poppius skall blifva hans måg; han tros få Jurisdictionen efter Rancken. — På Hofr. Secr. förslaget äro upförde Tihleman, Borgström och (ni fallor) Poppius; på Advoc. Fiscals d:o Krok, Hassel och Orraeus ifr. Borgo; den förstn. får utan tvifvel syslan, ehuru den sidstn. är skickligast och mäst förtjent.

Efter posten ifr. Sverige ännu dröjer, så måste hafvet åter gått upp, ehuru sidsta posten kom fram öfver isen, med någre och tjugu slädars medfölje. Men så måste det väl nu åter lägga sig, under denna stränga köld. — Vi hafve här mådt efter vanligheten, utom gubben Lefrén, som varit mycket krasslig; Bispen står på sig. Lustigt blir at se, om han ännu vill bege sig öfver til Stockh. på någon Revisions-resa.

Ryska Cossack-Cordonen är så vaksam, at ganska få af våre Lurendrägare sluppit dit öfver: många (t. ex. G. Avell.) hafva med oförrättade ärender måst vända om. Detta är utan tvifvel en af orsakerne til den ymniga tilförsel af victualier, som vintermarknadstiden här var.

Våre köpmän nyttjade, efter vanligheten conjuncturen, och tvungo bönderne at sälja Talg och Smör för 24, ja 21 Dl. L^ädet, och

Rågen för 12 och 12^{1/2}, högst 13 plåtar tunnan, — hvaraf verkan var den, at tilförseln uphörde, och at bönderne dels til Kronomagasinerna, dels til allmogen på landet sålde sina varor. Blott 6000 t:r hafva blifvit här förtullade. Således har Rågen åter stigit til 15 plåtar, och smöret til 5 och 6; Borgarena försumma ej, at nu begära betalning efter detta förhögdade pris; och i vår, när Bränvins-bränningen åter blir fri, stiger priset på Spanmålen otvifvelaktigt. I anseende til missväxten häromkring, söka ej blott Stadens fattigare invånare, utan ock bönderne ifr. Wirmo, Rusko, Paatis etc. redan säd med bekymmer hos indelningshafvarena (som dock måst låta de långväga lösa säden för markegångspriset); de hafva tackat mig, såsom för en välgerning, när de fått i dessa dar råg för 15 plåtar: och då den blef all, hafva de med bedröfvelse gått ifr. mig. — Bruks-Patron Linder, som varit här at besöka sin Svärmor, har haft en svår Pleuresie, så at fara varit om lifvet: jag vet ej, om ännu faran är förbi. Det vore skada, om han skulle dö; han är en driftig, förståndig och patriotisk Hushållare: en af vårt Sällskaps verksammaste Ledamöter.

Hvem har blifvit el. skall blifva Capellan i Finskan? — Höres något af vår Mathes. Profession? Männe ej Prosperins afsked något verkar på Upsala competitorerna? — Vid det förnyade valet i Pöytis, har Sundvall fått pluralitet: få nu se, om contra-partiet dervid acquiescerar! — Åter blir jag hindrad at fortsätta detta bref: jag måste således sluta, såsom i Tidningarne plagar ske, med *Continuation härnäst*. Må väl!

CXCVI.

Ankom d. 11 Martii.

Besv. d. 15 d:o.

D. 21 Febr. 1799.

S. T. Då jag nu continuerar mit med sidsta posten öfversände bref, bör jag först rätta det felet i berättelsen om Hofr. Secretarens förslaget, at derpå var uppförd tertio loco ej Poppius, utan Synnerberg, Lagmannens son, en ibl. våra artigaste cavallierer. — KrigsR. Knorring lär snart komma öfver til Stockholm (at negotiera och liquidera) hvartil hans höfliga creditorer lämnat honom 4 månaders tid, hvarefter han skal skaffa dem 25 el. 28 tusen Rdr i afbetalning på sin skuld.

Kölden var här i förra veckan så skarp, at ingen mins dess like. Som våre Thermometrer, haldst sedan det bär under 30 grader, ej rätt väl harmoniera, så differerade de ock nu, då kölden var starkast, d. 15 hujus, emellan 38¹/₂ och 40 grader. Utom Staden kröp qvicksilfret aldeles ned i kulan, på Thermometrar som voro graderade intil N:o 40. Prof:r Joh. Gadolin i Staden och Tengström vid St. Maria, observerade at qvicksilfret til en del hade frusit. Gadolin slog sönder sin Thermometer, at utröna den frusna qvicksilfver klumpens gravitas specifica; men det smälte för snart i händerne på honom. Mycket folk har förkylt sig, och någre resande bönder, som präservert sig med för stark dosis bränvin, hafva frusit ihjäl. Få se hvad värkan denna grymma köld har på våra fruktträn. Brors källare blef ock til slut opålitlig, haldst den sidan som vetter mot gatan, där några rötter fruso; förmodel. har muren åt den sidan något fel. Kalfvar, får och lam hafva på landet för fiere hushållare af kölden dödt. Ändtel:n hafve vi denna vecka fått drägligare vinter, ehuru ingalunda någon blida.

Om Hafvet fortfar at ligga, så ärnar Gen. Wrede med sin Fru resa snart öfver til Sverige. Någre påstå, at han värkel. velat byta sig tillbaka til Björneb. regemente, för at qvarblifva i Finland, men at Aminoff (som har at tacka honom för så mycket) aldeles afslagit det. — Sedan Armfelts namn på taflan vid Nytorget härstädes, genom Stedingks anstalt, på erhållen befallning, jämte hela taflan blef bårttagen, så har det ryktet starkt tiltagit, at han oförtöfvadt återkommer; ja somlige hafva redan framskaffat honom til Stockholm. At Fagerström blifvit Vice-Revisions-Secreterare, hör ock til signa temporis: han är känd för en mägta oegennyttig och kallt rättvis man! Fattas blott, at Lostbom, Ehrenström och Liljensparre återställas i activitet!

Man berättar här, at den el. den Herren (t. ex. Furst Hessenstein) är kallad at sitta i Konungens Conseil: hvad vill detta säga? Är det en commission på viss längre tid, eller en attention som occasions-vis, då och då, vises vissa Herrar? Eller äro visse män antagne til ständige rådgifvare, som kunna jämt följa ärendernes series, och altså gifva sammanhängande råd?

Jag vet ej om jag förut berättat, at afl. Fru Bremers trogne Bokhållare John, ej allenast erhöil den af henne honom testamenterade summa af 2:m Rdr, jämte Kuppis åkrarne (som värderas til lika summa), utan ock af arfvingarne, (i synnerhet genom Gen. Wredes bedrifvande) fått til skänks det vid torget belägna fordom Pippingska och sedan en tid Krabbska Huset, bredevid Hofrätts-huset; han är således nu en förmögen och väl etablerad

man. Ännu bistår han Bremer i hans rörelse, men lärer väl snart blifva Grosshandlare för egen räkning.

Baron Carpelan har köpt Lemsjöholm af B. Fleming för 300,000 Dl. k:mt; hvad den egendomen stigit i priset inom några år! Gen. Wrede har i Wirmo samlat sig en betydlig landt-egendom, genom inköp af flere Rusthåll (t. ex. Kallis af Fru Fock, Huolis af Capit. Fraser, Hietamäki af Capit. Fock), Sunila Säteri af Mether, förutom någre Frälse hemman. Förmodl. skedde detta i förmodan att få behålla Saaris? Han har gjort anstalt om dessa til en del förfallna gårdars uphjelpande, och ärnar låta bygga på Kallis, såsom ärnadt til hufvud-gård. För Wirmo socken, som i fjol af Frosten mycket led, är detta en lycka; ty det skaffar den fattiga allmogen god förtjenst, genom timbers släpande, dagsverken etc. Han höll ock på at köpa Korsnäs af Major Fock för at få sig vid sjön et utskeppnings-ställe; men denne svinkade och stegrade så priset, at han blef ond deröfver, och afbröt handeln. De Bremerska pgrne, h:ks indrivande här i staden våldade en besvärlig känning hos den myckenhet af smärre Borgare etc. som hade lån mot intekning i sine gårdar, och just gjorde en märklig pge-brist i Staden, hafva således til en del flyttat ut på landet.

Fru Clevberg har lagt sin dotters Fru Limnells död mycket på sinnet: hon väntar nu in sin måg med hans barn, på besök. — Secr. von Glan skall i Påsk-helgen anställa en kostsam begravnings-ståt öfv. sin Fader, hvartil ock flere gäster härifr. äro kallade; för at få dit vissa Hofrättens Ledamöter, har Påsk-veckan blifvit utsatt til begravnings-tid, emedan de vidlöftiga anstalterne ej under jul-ferierne hunno blifva färdige. Man säger, at Wichtis kyrka skall öfverkläs och eclaireras etc. Quelle sottise!

Här berättas för visst, at Excell. Reuterholm nu ensam äger Svedja, och skall i sommar ditflytta: då besöker han visst ofta sin Mors graf! — Här sägs, at Gen. Simon Carpelan, som vistas här på orten, friat til Gustaf Alleens Änka (Forsmans dotter), men fått korgen; skalkar hafva utspridt, at Presid. Lode (som för at slippa sina besvärligaste björnar, måst sälja bårt större delen af sina sköna meubler, med h:ka Gen. Willebrand i stället utstyr sina döttrar) sedan hos henne anmält sig; hon skall äga mellan 2 och 3 hundra tusen daler.

Nu hafve vi gjort försök, at klaga öfv. ägodelnings-rättens sedanaste utslag i Jämjärvi-tvisten, och gå tillika til vår Cantzler med anhållan, at han ville hjälpa oss at återfå hela den oss så fatalt frångångne öfverlopps-jorden: tentare licet! En dylik tvist om öfverlopps-jorden vid Märkätaipale by i Mouhijärvi, som vi bättre

bevakat, går ock nu öfver til Konungen: til och med Landshöfdingen har medgedt vår rättighet dertill, men Ägodeln. Rätten har sagt, at Landshöfdingens förra författning (innan Kungens resolution föll om vår rätt til våra hemmans öfverloppsjord), som denne erkändt numera ej vara lämpelig, ej af någon annan än Kungen kan häfvas. När dessa mål härifr. afgå, skall jag derom underätta Bror, på det Bror må kunna tala med Cantzlern och flere vederbörande derom.

Ibl. giftermål som här nu åter omtalas, är Auditören Bonsdorffs med en Mamsell Timm på Kautua.

Igenom det steget, at i Consistorio afgöra alla ägodelningsmål emellan våre hemman och många nu tilsatte Nybyggare, blifva väl dessa mål fort och med ringare kostnad för bönderne afhjulpne, såsom ock deras processlystnad hämmad, och vi få nogare känedom om våre jordagods; men så ökar det ock arbetet, särdeles för Secreteraren och Rector, ofanteligen. Lycka är, att visse Ledamöter, särdeles Prof. Tengström, med så mycken nit arbetat i desse saker, at vår möda derigenom ansenligen lättas. Som Nybyggarena omöjel. mäga betala Landtmätarens arfvode, så måste vi gå i förskott, som redan kostat oss flere hundra Riksdaler: hvartil de Torparena provisionelt ålagde Räntorna användas. Omkring 1805 skal en hop af Nybyggarena börja betala skatt: få se, huru de dermed gå i land. Men gerna blifva de Nybyggare, häldre än at förblifva torpare under bönderne. Om b:te Torp-räntor räcka till, så äro vi ock betänkte på vissa kärrs uttappande, som göra hemmanen stor skada, i Hinnerjoki, Kyro och Mouhijärvi; hvarigenom ock Academien framdeles vinner en förökad inkomst, derigenom at sådane nu för impedimenter förklarade kärr, kunna såsom ängar, emot visst arrende til Bönderne uplätas. Bror ser, at vi ligga djupt i Hushållningen.

Såsom vi sjelfve måst börja med föräringar til vår Byggnadsfond, innan vi våge tigga hos stadens öfrige invånare, så sänder jag Bror förtekning*) på Consistorii Ledamöters gjorda subscriptioner. Lefrén fattas ännu; men han har varit sjuk. Af denna subscriptionslista märker Bror tillika, at olikhet är oss emellan angående stället och planen til byggnaden, i det somlige absolut yrka den förra platsens öfvergifvande, och g:la Acad. Husets nedrifvande samt användande til byggnads-materialier. Sedan vi mot sommaren få se, huru rike vi ungefärl. kunne blifva, så måste denna fråga så väl som platsens och planens bestämmande nödvändigt företagas. Den anstalten, at i stället för räkningar med Prästerne som förrätta Pastorats-upbörderna, sluta med dem contracter om vissa summor, var et lyckeligt påfund; nu bjuda de

hederligt, at ej af andre förekommas. Som Ilmola Pastorat troligen tilfaller oss på et år, emedan process upkommit om valet (efter vanligheten), så hafve vi redan haft derföre anbud, af en Präst om 900 Rdr jämte det han svarar för alla utgifter, och af en Laicus (med h:ken vi dock ej gerna kunne inlåta oss?) om 20,000 Dl k:mt. Til och med det lilla Eura inbringar oss 4,000 Dl. Skada för oss var, at Fellman i Limingo lämnade Änka efter sig: men så hoppas jag dock, at Landsh. Carpelan, efter vanligheten, söker få Pastoratet deladt, så at process derom måste upstå, och vi sålunda kunne komma åt en del af rofvet. Hvad tro väller at Randasalmi (oss til fromma) så länge är obesatt? Jag har hört, at Mólander har mycken apparence derom.

Ibland dem som med mycken nit befrämja vår byggnadsfonds förmån (hvarom somlige Präster föga bekymra sig), är Landsh. Carpelan i Ulo; som i anledning af et mit bref til honom, upmunttrat genom en allmän kungörelse sit läns inbyggare til frikostighet, och jämväl derutinnan adresserat sig til allmogen, hvartil Kungens Resolution ej ger oss rättighet el. anledning; dock hafva jämväl i någre soknar uti Savolax, Nyland och Åland, allmogen af egen god vilja något tilskutit; så at vår vinst af detta tiggeri blir mägta olika.

Lagman Stålhandske har denna tiden varit så klok som alltid tilföre; ty häremot strider ej, at han lefver lustigt samt calaserar och spelar, så länge pgr:ne för Stadsgården vara, håller sin oäkta dotter i pension hos Fru Assessorskan Sylvia, och släpar sin dito gosse med sig på publika concerter, assembleer etc. såsom sin erkände son. Men om icke, då pgr:ne blifvit alle, den förra paroxysmen kan återkomma, derföre vil jag ej gå i borgen.

Af Åbo Tidn. ser Bror, huru döden grasserat med Åbo Scholas Lärare. Om nu Bispnen och DomCapitlet hade mod och magt, at utan afseende på så kallade meriter, genom duglige lärares tillsättande rädda denna Schola (som fordom var så florerande, och nu så jämmerl. är i lägervall, at blott den sämsta pöbel törs ditsätta sine barn) ifrån dess så skamliga förfall! Men de kaxarne Gabr. Avellan, Lohman, Kekoni och Selander (af hvilka de sednare äro ödkände fyllhundar, och de 2 andre ödkände för en ovanlig lättja och oduglighet!) skola väl för dessa sina förtjenster belönas?

Det af Cavander upgifna Potatoes-Caffe har här i Staden vunnit allmän credit; så at köpmännen måst fälla Caffe-priset ifr. 40 til 32 sk. för \mathcal{Z} :det. — Recommendationer på Åbo Tidn. har ock på landet mycket befordrat dess bruk. Hvad lycka höres det göra i Stockholm? Med vederbörlig försigtighet tilredt, och med

en del rätt Caffé försatt, kan det bedraga hvilken kännare som häldst.

Med Armfelts tafla på Nytorget härstädes, har en lustig händelse sig tildragit. Sedan den (som jag berättat) blef i tysthet (såsom sades, genom Amir. Stedingks anstalt, utan tvifvel på erhållen befallning, af hans volontairer, anförda af en underofficer) en morgon bittida bårttagen, lät Landshöfdingen, som derom ej fått vederbörl. notice, men af Fiscalen erhöi rapport at taflan hemligen blifvit bårttagen, bref afgå til Magistraten, at den skulle återställas på sit rum: de lydde och satte dit en ny tafla. Men knapt paraderade den där å nyo, innan et bref ifr. RiksDrotzen til Landsh. anlände, om dess bårtskaffande i tysthet. Således har den nu åter försvunnit.

Som pappret nu är fullt, måste jag spara til nästa post besvarandet af flere Brors bref, af h:ka jag ock erhållit det sidsta, dat. d. 22 hujus. Jag försummade at afsända detta mit bref i rättan tid, och skickar det fördenskull i *dag d. 28 Febr.* — För hvad slags synd egentel. är Upsala Tidning förbuden? Det är en underlig ömtålighet som i den delen är rådande hos oss!

	Rdr	sk.
*) Biskopen	60.	—
Porthan	33.	— 16.
Cavander	16.	— 32.
Tengström nu straxt 12, och vid <i>nybyggnadens</i> början item 12	24.	
Haartman, med förbehåll, at ej de g:la Husen lappas utan <i>nya byggas</i>	33.	— 16.
Bonsdorff nu 25, och vid <i>nybyggnadens</i> början lika mycket	50.	—
Bilmark	33.	— 16.
Planman	10.	—
Hellenius nu 8—16, och lika mycket vid <i>nybyggnadens</i> början	16.	— 32.
Joh. Gadolin vid <i>nybyggnadens</i> början	100.	—
Gust. Gadolin med förbehåll at ny byggnad å ny tomt uppföres	50.	—
Franzén	33.	— 16.

S:a 460. — 32.

Secr. Alanus gifver 200 lass sand.

CXCVII.

Ankom d. 16 Martii.

Besvar. d. 29 d.o.

Åbo d. 7 Mart. 1799.

S. T. Acad. Vaktkarlen Ahlqvist aflämnade hos mig i förgårs det paket och bref som han i förliden Fredags af Bror emottagit, och hvarföre jag ödmj. tackar. Paketet til Gadolin lät jag straxt honom tilställa.

Vet man hvem som är auctor til det i Fahlun tryckta svaret mot Adlersparre? Hr Maj. Stedts och Lieut. Bäärnhjelms sak ser betänkelig ut; och recensionen i Litt. Journalen är skarp, samt såsom synes i det mästa välgrundad, men hade bordt vara mindre kitslig och ovettig, särdeles på den sidsta sidan. Men at den Göthiska stylen, som ock redan i Stockholm börjat intränga sig (det orimliga bruket af ordet *gagna*, t. ex. har jag sedt mycket antaget!), blifvit vederbörligen åtalad, har högsta skäl för sig. Rätt väl, at den skamlösa intrigue som i denna sak så uppenbarl. röjer sig, häldst någorl. blifvit på högsta ort motad! Gen. Tolls förhållande hedrar honom. Det är genom Adelns frihet ifr. allt straff (som förtjenar så kallas), då den misshandlade ofrälsefolket, som hatet emot densamma i Frankrike förnämligast tilväxte; och vederbörande må allestädes betänka hvad deras frid tilhörer, om de ej styra så uppenbara ingrep emot all mensklig rätt. Få nu se hvad vändning saken tager, då de så oriml. jäfvade vitnen bli hörde?

Om Hr B. K. har jag redan förut haft mindre förmånl. tankar, efter hvad jag af sal. J. hörde; men denna historien öker ännu mit förakt för mannen! Detta återkallar hos mig minnet af Hartwallska saken härstädes!

Nu har vår Hofrätt fått sig en duglig både Secreterare och Adv. Fiscal: sic itur ad astra! Jag hör, at man ock skall taga lönen ifr. Sylvius, som den härtils innehaft, för at gifva den åt hans värdige *andre* successor; Gyllenstolpe hade den ej! Sådane ypperlige ämbetsmän som Hr K. varit, är och blifver, förtjena visserl. at på allt sätt gynnas! — Månne då gubben L. värckel. var ment uti den Fabel som så stött honom? I alla fall hade han ej bordt taga den åt sig! — Hvad Bror berättar om Testa-

mentet, förorsakade mig en rysning, då jag eftersinnade alla möjliga tillkommande fall! Är då allt hopp ute om lifs-arfvingar? Den Högste bevare ifr. en sådan olycka!

Min mening var ej, at Bror skulle utdela de öfversände Exemplaren af vårt Hush. Sällskaps Relation, innan jag hunnit öfversända flere än jag då råkade hafva til hands; nu följa (antingen med Gen. Wredes lass, el. med någon annan resande) 10 styc. till, och de på stort papper, samt 1 på mindre d:o de grannare åt förnämre folk, det förstår sig; och ännu skall jag skicka några til framdeles behof. De klippte voro ärnade at ges åt vänner som ej regarderade sådane små saker. — Likaledes följa med Relationen 4 Ex. för ro skull af den underrättelse om Nödfoder som Sällskapet låtit (på Svenska och Finska) kring landet utdela: den är upsatt af Prof. Hellenius.

Om Bror tror, at någon vore betjent med exemplar af Talet öfv. Fru Bremer, så tör jag af sonen kunna erhålla några Exemplar till. — Kammar-R. Winter tycks ej vänta af Bror stöd för de ideer som härv. Landshöfd. Ämbetet rörande Skogsordningen yrkat. — Hvad Bror skrifer om R:s förhållande i tvisten mellan Garfv. och Slagtarena, var mig, som Bror kan tänka, ej mindre obehagligt än oväntadt! Rättnu börjar jag vackla i min fordna öfvertygelse, at hvad här pratats om hans tilstyrckande til flere ingrepp mot och inskränkningar i tryckfriheten är ogrundadt! — Nu är Ingeris Glasbruk (i Uskela) såldt af Gottskalk, Frenc-kell, Bonsdorff etc. til Major Reutersköld och Capitt. Eric Willebrand (Isaac Bremers måg) och And. Baer, för 1,442 Rdr 10 sk. 8 r.

Få se, om Kgl. Secr. Brandell, då han får et så rikt arf, kan hädanefter hafva sin lifs-bergning? Han har nyl. klagat hos Cantzlern deröfver, at den inkomst han de första åren hade af Ekkestubbiska Stipend.fonden (NB för det besvär han hade med räntans upbärande och hitsändande, så länge Capitalet stod förräntadt i Stockholm), blifvit honom i sednare åren förhållet; och ehuru Alanus uplyst honom om sakens beskaffenhet, har han dock fortfarande at påstå, det denna sportel hörde til hans lön, hvarpå han fått fullmagt! — Hurudan piece tro hans efterträdare blir? At han om Acad. väirket måste vara fullkommel. okunnig, förstår sig!

Hällström har nu utgedt en Disp. till, för at visa det han i fluxions-metoden etc. ingalunda är okunnig. — Ännu sluts ej grälet om Pöytis: Sundvalls contraparter (som anföras af Soknepresterne h:ka häldst önska sig en Pastor som låter allt gå sin förra förvända trall) hafva åter strängel. klagat öfv. olagligheter på hans sida vid valet; utan tvifvel hafva bägge Parterne emot

hvarandra rätt! efter vanligheten vid dylike tilfällen! — Unge B. Wrede är just nu hos mig at taga afsked. Med honom sänder jag detta bref (som altså nu måste slutas) och det utlofvade paketet. Vi må alla väl, och önske få höra om Bror detsamma!

P. S. At nyttja tilfället, bilägger jag et ex. af Talet öfv. Fru Bremer, samt 14 Rdr til framdeles behof.

CXCVIII.

Ankom d. 14 Martii.

Besv. d. 15 d.o.

D. 9 Mart. 1799.

Min K. Bror. Om jag förr vetat af Vakt. Ahlqvists resa, än just på fallrepet, så hade jag häldre sändt med honom än med unge B. Wrede (Generalens son), som nu skedde, et paket med bref til Bror. Nu får jag endast avertera, at Bror har tilfälle til at höra derefter. Han reser i dag (el. kanske i morgon) med sin Fader etc. ifrån Saaris. Paketet hade Ahlqvist riktigt med sig, och gaf mig det i egna händer. Vi må efter vanligheten. Adieu.

CXCIX.

Ankom d. 30 Martii.

Åbo d. 21 Mart. 99.

S. T. Tvänne Brors kärkomna bref, bägge af d. 15 hujus, med Wall. och Ahlq. bekom jag snällt, jämte paketet som den förre hade med sig. At jag riktigt erhållit det förra paketet som Ahlqvist emottagit, måste jag redan förut hafva berättat; deri lågo ock de felande arken af Remer, som jag straxt lämnade til Idman.

Är Silfverstolpe rest til Tyskland, eller vistas han hemma? De medsände picerne voro äfven välkomne, til och med de skrefne; ehuru visst icke at förlita sig på, är dock et annat som ger anledning til reflexion. — Data til en kårtt biographie öfv. sal. Lindqvist, skall jag sända med nästa post.

Jag har redan beskrifvit de olika tankar, som hertils förspordts hos Cons:ii ledamöter ang. Acad. byggnaden. Utan at ännu hafva kunnat fixera min tanka, tilstår jag, at jag ej är bögd för det g:la ställets bibehållande; ty förutom det, at det nödvändigt tvingar oss at göra en ful byggnad, som blir mörk mot kyrkan, utan all gård etc., så anser jag föga någon besparing derigenom kunna vinnas. Taket måste bli nytt; hufvudmurarne i anseende til sin nuvarande krokighet och nödvändiga utvidgning och utsträckning, å nyo upmuras; och för samma orsak ny grundval läggas; ty så snart huset ej skal bli lika smalt och krokigt som nu, kan den g:la grundvalen ej följas; och då någon del af densamma skal läggas ny, måste den hel och hållen läggas ny, om ej huset, genom grundens olika sjunkning skall exponeras för sprickning (såsom det händt med nuvar. Trappska huset vid bron, Lydmanska huset vid torget, etc.). Hvad blir då vinsten af hela detta fula ställets bibehållande, utom den nya tomtens värde? Vill man ej låta det gamla rucklet stå qvar, så kan teglet lika väl nyttjas, fast byggnaden upförs på et annat ställe. Och som behof kunna upkomma, som nu ej kunna förutses, torde vara bäst, at behålla den gamla byggnaden orubbad tils vidare; ehuru takets anläggande visserl. blir kostsam? Ny tomt blir utan tvifvel kostsam, men den summan kunde lånas (af Acad:s egna medel, som dock måste uträntas) och så väl räntan som capitalet af småningom inflytande inkomster betalas efter hand, utan at de nu erhållne medlen (at undvika all förargelse) dertil angripas? Praktiska byggnader kosta i realiteten och i längden, ändock mer än med plan och system gjorda, gagnets olikhet oberäknad. Om Gud dräper många Finske pastores, och tillåter deras syslors competitors fortfara med den stridbarhet som hertils, så kunne vi räkna på vackra summor; och bäst är, at ej förhasta sig. För Ilmola, som är i process, bjudes oss 900 Rdr för året, utan alla afdrag. Om Limingo blir helt visst process; ty Landsh. C arpelan kan ej aflägga sin plan at dela alla de stora Pastoraterne. Efter gubbarne i Bjerno, Tyrvis, Wesilax, Haliko etc. få vi nådår; och de kunna ej bli eviga: denna nådårsförmån hafve vi fått på obestämd tid. Et sic porro.

Hvad til at börja med gör oss mycket bekymmer, är at få en kunnig, ärlig och oegennyttig Architect; ty Gud bevare oss ifr. sådane fuskare, som t. ex. vår Bonsdorff, h:ken ej otydligt låter märka sin begärelse til denna commission. Sex marks skraddare etc.; och hans byggnads-förslager äro dessutom ej tarfliga! Fast ritning fås från Stockholm, hafve vi dock ingen pålit-

lig murmästare at den exsequera! Och at beställa en sådan, blir altför dyrt!

Haartman och Franzén fingo straxt sine bref. Den omrörde parodien känner jag icke. — Det hedrar Kgs både rättvisa och urskillning, at han ej velat gynna et så skamlöst monopolium, som det omnämde! — Vi kunde nog alla förstå, hvem K. hade at tacka för sin befordran; och mannens halt var oss ej heller okänd, i något afseende! men sådane skola de vara!

Lundblad hade samma tid sändt sin Catalog til Bilmark (med h:ken han underhåller correspondence, i Bokhandels-vägen); och jag har reqvirert åtskilligt af hans sammelsurium, men utsatt låga priser. På Bringska auction fick ock jag ganska litet, och Acad. Bibl:t än mindre, ehuru vi hade utsatt skäligena priser.

Om hist. ang. floret var sann, var den fintlig nog! — Bror har ej berättat, hvad de Sedel-fabriquerernes dom blef, som i Stockh. blefvo upptäckte. Här har jag hört sägas, at någre af dem blifvit hängde, men ej (såsom var lätt at sluta, af justicens vanliga gång hos oss) de mäst brottslige el. hufvudmännen, h:ka såsom hederligt folk (til sin börd!) fått tilfälle at rymma, utan blott de mindre complicerne. Det är underligt, at til adl. privilegierne ock skall höra, at för infama brott slippa utan straff, el. åtminstone med ringa straff emot andra skälmar!

Lagman Lagerborg har nyl. varit olyckelig, i det at eldsvåda, som nattetid utbrustit, lagt hans hus på Hannula i aska; ganska litet af egendomen lærer hafva hunnit bergas.

Då en del (de mindre verken, de större får Sacklénska Sterbhuset, jag vet ej af hvad grund, tils vidare behålla för det förra arrendet) af Kumo Laxfiske nyl. bårt-arrenderades här på Lands-Cancelliet, stego buden ovanl. högt, flerdubbelt öfver förra arrendet.

Vid discourserne om vår tilämnade byggnad, har Bonsdorff yttrat den tanken, at den borde upföras på Acad. Trägårds tomt, och denne Trägård aldeles flyttas derifrån, samt dertil Blombergs änkas (förra Gavelinska och sedan Munsterska) tomt dertil köpas och inredas: hvilken orimlighet, sedan långt öfv. 100,000 DL. på Trägårdens i stånd sättande blifvit utöste! Men hvad sällsamt är, synes Bispen etc. inclinera för samma tanka, utan tvifvel af vissa domestika skäl! Sed haec inter nos.

Som en Med. Studiosus (och nyl. blefven Candidat i Philos.) vid namn Bexell, Smol. nu på stunden afreser til Stockh:m, så sänder jag med honom detta bref, och bifogar 1:o Et Finskt Ex. af underr. om Nödfodret (och et Svenskt d:o, at aflämnas til Dr. Rutström). 2:o afskrift af projectet til vårt Hush. Sällskaps lagar.

Jag ärnade dervid, til Brors pröfning bifoga några critiker, men hinner ej afskrifva dem, utan sänder dessa härnäst. Stylen i denna lag är 1:o värdslös, 2:o ej sådan som lagstyl bör vara. Får Bror någon ledig moment, så var god och meddela mig någre anmärkingar i saken och förbättringar i stylen: jag ville sedan, såsom anonymus, göra bruk af dem, ty sådant behöfs väl! Må väl!

CC.

*Ankom d 8 April.
Besv. d. 11 d.o.*

D. 4 April 1799.

S. T. Med. Cand. Bexell sände jag ej längesedan til Bror et bref, deri jag averterade om de med Wallenius och Ahlqvist riktigt ankomne paketer och bref. Skattebondens skrift är värckel. artificieust författad; men bortblandar status controversiae, och nekar til uppenbara och allmänt kände facta med en oförskämnd dristighet. Det vore t. ex. ej svårt at bevisa, hvad skada Mennäis gör i synnerhet Letala socken, och genom hvad förtryckande privilegier och oppressioner det plågar den omkringliggande allmogen.

Linds skrift är ej heller illa skrefven; men mycket tviflar jag, om den sjuka saken genom hans råd skulle kunna hjälpas. Förtroendet för allmänna anstalter är ock hos oss, ty värr, så försvunnet, at folket räds för alla propositioner, i ans. til befaradt missbruk af deras godtrogenhet. Värst är, at den tankan derjämte insmyger sig: låt vara, at vår nuvarande förlägenhet på sådant sätt kunde afhjelpas; men hvem kan gå i borgen, at ej åter et nytt krig oförmodadt göres, och vi inom 2 år å nyo sänkas i 3 å 4 tusende tunnor Gulds gäld, öfversvämmas med nya credit-sedlar och nytt agio mellan dem och specie-myntet, etc?

Historien om H. är ypperlig! Hans döttrar lära förmodl. af sin moder fått goda principer? — Det tycker jag om, at Bruk anläggas och utvidgas i Lappland och dess grannskap. Jag har hört kännare säga, at Bedoire fått Meldersteins bruk för et röfvarököp, och at där vore mycket at göra af. — Jag har tyckt, att i Götheb. Tidningar sällan stått andra utr. nyheter än i de Stockholmska: bägge skrifva af Hamburger-Correspondent.

Malmström förblifver sig lik: orolig och funderande på nya planer at höja sig. — Kan man veta, hvem som skrifvit den bittra

recensionen öfv. Hagbergska saken i Silfverstolpes Journal? Måne ej utgifvaren derigenom skaffat sig ovänner? som vid tillfälle lära hogkomma honom! — Om en Grossh. Hagbergs fallisement och deraf tagne död, har här förut talts, och at derefter jämväl KrigsR. Knorring skall ifr. Stockh:m försvunnit?

Vi hafve en beständig sträng vinter: sällan står Therm. om mornarne under 15 å 18 gr:s köld. Foderbristen trycker landtmannen hårdeligen. Och som den i fjol grasserande Boskapssjukan ännu på några orter förspörjes, fruktar man för dess utbredande i nästa sommar, h:ken man befarar skall bli ovanl. torr. Vårt Hush. Sällskap låter i ans. dertil trycka en underrättelse i det ämnet för allmogen.

Jag sände Bror sidst copia af b:te Sällskaps proponerade stadgar; och skulle nu bifoga några anmärkningar dervid, om ej en Catarrhe som i någre dagar plågat mig, gjorde mig så confus och till all god verk oskickelig, at jag ingen ting af värde kan företaga. Härnäst skall jag fördenskull meddela besagde anmärkningar.

Såsom på Saltpetersjuderi Inspectorens i Österbotten anhållan, här strängt hindras, at ej Österbottningarne få hithämta sin Saltpeter (hvarföre de här skulle få 2 Rdr L \mathcal{B} :det), så hafva de ganska litet deraf varit i stånd at insmyga. Kronan, som en tid ej mottog af dem mera än et visst quantum, skall nu åter taga alt hvad de vilja aflämna (förstår sig efter taxa), och betalar förmodel. efter förra vanan, pgr:ne derföre efter 4 å 5 år, utan at imedlertid låta derföre bonden göra afdrag på sina utlagor. Huru vigtig Saltp. handeln nu vore för landet, om den vore fri, kan Bror deraf sluta, at Bremer nyl. sade mig, at derföre (för lutttrad kanske? jag mins ej noga) i Hamburg bjudes 7 Rdr för L \mathcal{B} :det. — Krångel på Saltpeter-handeln har nu i stället bragt Österbottningarne at vända sig til Pottaske-sjuderiet. Bremer sade mig, at han allena i vinter deraf här köpt öfv. 400 L \mathcal{B} af dem, för 21 å 24 Dl. k:mt L \mathcal{B} :det; i stället at han för den Skånska måst förut betala 30 Dl. på stället och sedan hämta den hit, til sit Glasbruks behof. Ännu ha ej några fjättrar hunnit läggas på denna handtering i Österbotten; men man håller dock på at fundera derpå, och efter vanligheten skall den väl qväfvas!

I afbetalning på Gårdshyran följa innelyckt 40 Rdr; resten behagar Bror afdraga af mine hos Bror stående pgr. — Vännerne låta hälsa. — I dag afgår förklaringen öfv. Bratts besvär, vidlöftigare än vederbordt, och med onödiga särskilda vota beledsagad. Må väl! — At jag fått Brors ang. af d. 29 Mart. kan Bror sluta af hvad jag ofvanföre nämnt.

Ankom d. 23 April.

Besv. d. 24 d.o.

D. 18 April 99.

S. T. Jag skyndar at med några ord besvara Brors ang. af d. 9 hujus, samt Mag. Wilde i förgårs aflämnade. Mycken tack för de bifogade skrifterne! Det sidsta Stycket af Läsningen var rätt interessant; men om ej sådane stycken som det om Theol. Censuren kan ådraga arbetet en nådig befallning at uphöra? kan vara fara underkastadt! Det vore skada om en så god skrift. Jag ville önska, at någon läste för Kungen den vackra fabeln i slutet af sidsta häftet: jag gissar den är af Silfverstolpe, liksom den första versen af Leopold? men hvem har skrivit afhandl. om Censuren? — Piecen om Dretsel-verket är ej något mästerstycke, och med all god vilja och önskan at Rikets skuld måtte bli betald och vår förlägenhet afhulpen, sväfvat alltid för min tanka den fördömda frågan: hvem kan försäkra oss, at ej straxt derpå åter et nytt krig begyns, och vi sänkas i ännu större skuld?

Skada var, at Silfverstolpes tal måste mutileras; men man ser nog skälet dertill. Det utlämnade stycket är för en tilkommande tid. — Underl. är, at man på Upsalienses och deras tidningar har så sträng upmärksamhet! Någre kitslige poikar derstädes torde väl behöfva åtvarning; men så går ock farhogan långt! Få se, om nu Höjer blir Christiernins successor, för at fullkoml. införa Kantianismen! Han skall tillika vara nog Jacobinisk, säges det? — Tänk at Hesselgren orkat göra en sådan resa! Han är öfver 80 år g:l, visst 4 el. 5 år äldre än vår Bisp; ärendet skall varit, at skaffa sin måg et Pastorat. Det vore skada, om Bror ej fått råka Nordin! — Få se, hvad ända Hagbergsska saken slutel. tar!

Den af Bror öfversända så kallade afh. om Stats-Hush. af J. J. Rousseau, kan så litet vara skrefven af honom, som af Bror och mig! Hvarken styl eller tankesätt äro hans. Utan den har säkert någon Kantian til författare, sådan som Fichte; är tungläst och tröttande, öfversättningen dålig; de många Germanismerne röja nogsam at den är ifr. Tyskan öfversatt. Men dri

stigt skrefven är den; allenast auctorn haft mera smak och Rousseaus styl!

Underl. blir at få höra, hvad vändning det af Fransoserne åter började kriget tager. Våldsamt förfara de; men äro deras motståndare bättre? Är Rysslands procedur med Pålen, och Kajsarsens at skaffa sig Venedig, af ädlare halt? Ang. Turkarne undras med skäl i Rahbecks Tilskuer, h:ketdera förr skall hända: at de utdrifvas ifr. Asien af sine fiender (Fransoserne), el. ifr. Europa af sine vänner (Ryssarne och Österrikarne)?

Vårt Läse-Sällskap håller någre Danske skrifter: i dem råder mycken dristighet. Sådant skulle ej tålas hos oss. Där omtalas på et ställe den Ryska Skrif- och Tryck-friheten, bestående deri, at hvar och en får fritt berömma allt hvad de rådande göra! Också hit har ryktet om Drottningens grossesse hunnit; och ingen önskan kan vara allmännare, än at hon måtte skänka oss en prins!

Altför gerna ville jag hafva så väl Cnippingii Ovidius (för mig sjelf) som Vie d'Erasmé til Bibl:t. Jag har stundom sedt Goguet (Origine des Loix etc.) utbudet til salu: honom önskade jag ock få til vårt Acad. Bibliothek!

Innan kårt tar jag mig frihet at besvåra Bror (kanske med Rutströms tilhjelp?) med åtsk. böckers inrop för vårt Bibl:s räkning på Auction af Warmholtzska Bibl:t. Där äro sköna saker *ännu kvar*; ty at Gjörvell förut duktigt minskat det, känner jag nogsamt. För hvars räkning säljes det nu?

Lector Bonsdorff har fått stor pluralitet i Piexämäki; men V. Past. Wallgren i Sibbo (han som var hos Bror en liten tid!) klagar öfver valet; folket inbillar sig, at det betyder mycket, til at få första rummet på förslaget! Igenom detta krångel (om han ej kan förmås til composition) kan Acad. ock åtkomma den soknens Pastoralier på någon tid. Men var god och tala med vår Cantzler derom, at han bifaller vår begäran, at Domcapitlen måtte af honom anmodas til at öfverlämna åt oss bestyret med räknin-garnes granskning öfver de Pastoralier som under tviste-tiden få upbåras för vår räkning (h:ka annars tilkommit Arbetshus-fonden, och vi på 6 år erhållit, NB. *til en början*), och rättighet at med deras administratorer accordera om viss summa, i stället för at räkna med dem. Bror behagar begära Consistorii expedition derom til genomläsning. Kungens bref säger, at räkn. öfver dessa slags upbördér af DomC. skall infordras; och granskas, samt sluteligen til Cantzlers öfverseende skickas: på den vägen få vi ej stort. Ty Cons. i Borgo har t. ex. följt den principen, at administrator pro labore får behålla halfva inkomsten, och skall ge oss resten, efter räkning. Nu kunna sådana räkningar, då inkomsterne til en

stor del bestå i plåck-sportlar, nästan aldrig dugl. controlleras; derföre ha vi tagit det partie med de pastorater h:kas nådår oss, med fri disposition, är gifvet, at accordera med administrator om viss summa i et för allt, då vi slippa alla räkningar: det samma ville vi ha auctoriseradt ang. de andre (under tvist varande) Pastoraterne. Nu bjudes oss t. ex. för Ilmola af v. Pastor 900 Rdr, men af Cand. Hanelles (förra Pastoris son) 1,200 Rdr. Min tanka är, at låta den förre (som tvifvelsutän öker sit bud) få upbördn, och den sednare behålla Prästgården, för et arrende à 100 Rdr om året, som han erbjuder. Efter räkning, finge vi knapt 6000 Dl.; och til Arbetshus-fonden skulle ej 200 Rdr inflyta!

Här sägs, at Eccles. Beredningen recommendert Molander til Randasalmi; hans Svåger Öfv. Tavast lär väl arbeta för honom? Månne ej Petrejus och R. ligga ut för Cygnaeus? — Jag hör at Rector Äimelaeus rest til Stockh. at sollicitera om Wasa; men at Rådman Falander rest med, för at arbeta för Jak. Chydenius, som fått stor pluralitet. Det g:la partie-grälet har på den orten ännu ej utdödt! Kikovius ifr. Uleå, den tredje på förslaget, har sin Landshöfdinges force för sig! Få se hvem som vinner!

Winters förnämsta correspp. i Stockh. äro Gummer och CammarR. Wallberg; någondera af dem lærer sagt honom något ang. Skogsordn. Om nånsin allmogen skall gynna Ek-växten, och ej anse den för fiendtlig, så skall det ske genom den förnuftiga planen til trädens betalande, som Bror omtalar!

Har ej Hallqvist redan en gång förut cederat bonis? Jag har ej hög idee om hans moraliska tankesätt. — Bror frågte en gång, hvarföre ej Hedberg infördes på Catal. Lectionum såsom Ritmästare? Han har ej derpå presenterat någon fullmagt. Han lærer velat undvika den depensen. Imedlertid hafve vi låtit honom förtjena sig så väl genom undervisning som målning, och tagit honom under Acad:s skydd. Men visst måste han lösa och inlämna sin fullmagt. Han är annars flitig och beskedlig; men hans portraiter lyckas ej synnerl:n.

Til Prof. Schultén sände jag med sidsta post en kårt Biographie öfv. sal. Lindqvist, jämte förteckning på hans dispp. Jag bad honom åtaga sig at skrifva öfv. honom åminnelse-Talet i Vet. Acad. och dertil nyttja denna Memoire, samt sedan, i samråd med Bror, lämna deraf et utdrag til Lüdeke, efter behof. Tilstyrk honom nu, at följa detta råd. — Få nu se, om Methers kan få Mathes. Professionen. En ung Mag. Palander (som var primus vid sidsta promotion och är informator för Hellenii barn) skal innan kårt präsidera för at göra sig färdig til at bli Docens efter

honom, om Methers reusserar; han har godt hufvud och goda insigter, är flitig och beskedlig; hans disp. är med besked skrefven.

För at tilstoppa munnen på the Sadducæer, utgaf Hällström nyl. ännu en disp. uti den högre Mathematiken; jag har lust at höra, hvad kännare derom dömma; jag bad honom sända den til Schultén. Til Schultén lär jag ock skrifva, om Österb. Saltpeter och Pottaske tilvärkning? It. om Potatoes-Caffé's här vundna credit, hvartil Gen. Wrede med sit exempel och sin recommendation mycket bidrog. Har det kommit i gång i Stockholm? I Savolax, där utl. Caffé i vinter kostat 18 à 24 Dl. *Æ*:det, har det artificiellt likaledes, dels ensamt, dels tilblandadt, kommit starkt i bruk; som väckeligen är fägnesamt. Den Ryske despotens infall at hindra all communication oss och sig emellan, har varit vårt land ganska nyttigt. Men nu har han, förmodl. på sine handlandes föreställningar, lossat banden, så at våre Lurendrägare åter, ty värr, begynt ditföra våra realiteter, och återhämta strunt, och deribl. Caffé etc. — Lagm. Stålhandske har åter denna vinter lefvat lustigt, hållit Calaser etc.; så at han sjelf säger sig ifr. Michelsm. til Påsk hafva depensert 1,000 Rdr. Få se, om ej hans sjukdom snart å nyo infinder sig!

I anseende til ovissheten af Brors ställning, då hösten kommer, är jag mycket bekymrad om rum i nästa höst. Gerna ville jag bo kvar, om Bror längre i Stockh. kvarblifver; men i annat fall måste jag snart höra mig om nytt kvarter, för all säkerhets skull: ty här är ej at räkna på kvarter, om derom ej til Pingst är decideradt!

Gubben Lefrén är mycket skral: orskar ej mera gå ut. Fru Clevberg är illa sjuk.

Nu är här all snön bårtta: några dagars blida med regn, har gjort slut på vår vattubrist och qvarn-brist. Kronan säljer sin Råg ur Magasinet för 16 plåtar tunnan. Någre korn-Judar sälja sin för 17 à 18 d:o; så mycket skall den ock kosta i Uleå; ja i sjelfva Idensalmi 15 plåtar, men i Kuopio, Randasalmi etc. ansenl. mindre, i ans. til bristande transport. Ahlman på Hatanpää har ännu par hundrade tunnor osålda, som han ej förmått nedslåpa til städerna.

Af skriftens om Kant. Philos. i Silfverstolpes Journal införda recension, ser jag, at den ingalunda förtjenar köpas. Men man lär väl dock nödgas köpa Kants Kritik der reinen Vernunft, (och sedan någre andre hans verk), at häldst något kunna vara med, då de nymodiga skrikarena så taga öfverhand. It. Becks *Einzig wahre Standpunkt* etc. Dessa ypperl. verk, såsom ock Becks

Erläutender Auszug aus den Critischen Schriften Kants, måste väl Silfverstolpe hafva at aflåta?

Item ville jag äga Nylands pröfning af Blixens Åkerbr. Historia. Utan tvifvel är det ock Blix, som skrifvit om Järncontoiret en bok som i Stockh. Posten så alfvarsamt critiserades? den vill jag ej köpa. — Må väl!

P. S. För min opasslighet har jag ej kunnat vara ute i rörelse; derföre vet jag ej, om frågan ang. Pöytis Kyrkoh. valet i går i Cons. Eccles. blef afgjord el. ej. Men som jag tyckt mig märka, så lærer valet blifvit förklaradt för lagligt, och altså Pastoratet blifvit Sundvall tillagdt: få nu se, om contra-partiet deröfver besvarar sig.

Härvarande Hofrätten har kommit i krig med Landsh. Munc k i Tavastehus; och i sin förklaring öfv. hans besvär ang. lösen för utslag etc. (som skola varit förgrifliga) påstått näpst på honom. Lustigt blir at höra, huru dermed går?

Bror har ej svart mig, huru det gått med Riksg. Sedelfabrikerne? Är Medailleuren Wikman kommen tilstådes? Har någon af bandet blifvit hängd (förmodl. af det smärre folket) etc? — Hvad är det för et slags Cotterie som kallas (per eminentiam?) *Societeten*, i h:ken mycket folk, utlänningar, Ministrar etc. skola deltaga, och har sina Samlings-rum i Bondiska Palatset? etc. Carl Fred. Bremer höll i Söndags sit bröllop på Tuorla. Ännu ligger vår å.

CCII.

Ankom d. 8 Maji.

Besvar. d. 14. & 17 d.o.

Åbo d. 25 Apr. 1799.

S. T. Nu lär Postgången oss emellan blifva krånglig på en tid bårtåt. Jag vet således ej, då jag detta skrifver, om jag bör afsända det norr-omkring el. öfver Hafvet, (emedan dervid äro fatalier) innan jag får derom med Post-Inspectoren öfverlägga. Hufvud-angelägenheten består i innelagda förteckning på böcker som vid Warmholtzska Bibl:s försäljande på auction d. 22 Maji och följ. skola försäljas; at näml. vi ej måtte komma försent til denna auction, hvarest så viktiga öfverlevvor af et förträffel. Historiskt Bibliothek förekomma! För hvars räkning säljes det? Af förteckningen ser Bror nogsamt, at jag ej väntar at få alla de uptagne

articlarne: då blefve vår Cassa på en gång tömd (ty den stiger föga öfver 200 Rdr); men ehuru jag utsatt tämmel. höga priser, emot min vana, på en del böcker, så är dock ej möjel. at vi få hälften en gång af dem. Som Bror förmodl. ej underlåter at bivista en så märkelig auction, så vågar jag besvara Bror med detta ärende. Doctor Rutström, som hälsas ifr. mig, lärer ej heller undandra sig at derutinnan biträda? Kanske Bror ock kan hafva någon annan pålitlig bekant, at derom kunna anlita? Någre få har jag requirerat för egen räkning. Åtskillige anmärkningar rörande denna handel, har jag bifogat vid förteckningen. För öfrigt, om Bror sjelf har tilfälle at bivista Auctionen, lämnar jag dervid mycket til Brors ompröfvande, med samma rätt som Cons:m Acad. mig updragit, at bestämma priserne etc.

Våren fortfar at hos oss vara gynnsam, tils vidare. Vår åsköt i söndags. — Af Landsh. Rosenstein hade jag bref med sidsta post, deruti han försäkrar mig, det Mether skall få Mathes. Professionen; men Hällström, såsom jag sluter af hans utlåtelse, lär ej kvarblifvit på förslaget? Den tröst lär Bratt ansedts böra få? — Mag. Palander har en disp. färdig för Mathes. Docenturen efter Mether, och han tyckes lofva oss en utmärkt snäll Mathematicus; har ock i gemen god underbyggnad in literis communibus, likasom våre förre flinke Mathematici (Wallenius, Lexell och Lindqvist).

Så är nu Caffëet åter förbudet! Förmodel. hålles förordningen lika nitiskt som tilförene. Också är Tull-taxan förhögd; allt til Lurendrägarens och isynnerhet Tull-betjeningens förmån! Ty hvad Lurendr. förordningen lärer uträtta, kunne vi tämmel. inse af förra erfarenheten. Underl:it, at man ej skall se detta!

En lustig orsak har man sagt mig til vår Landshöfdings hastiga Stockh:s resa, näml. at han genom Gen. Wrede sökt utverka sig 3 års tjenstfrihet, med vilkor at hans måg Mannerheim skulle bli imedlertid Vice-Landsh. Men som förra delen af petitum var på vägen at beviljas, men Tandefelt var i fråga at bli Vicarius, fick han bråttom at återkalla sin ansökning och inskränka den til blott någre månader! — Ehuru han förut heligt försäkrat Amir. Steding at ej vidare göra pretension på Slots-fältet, i förlitande hvarpå den förre gått in i betydl. kostnad at embellera det, och göra deraf en slags Eng. Trägård, så har han dock nu bragt saken så långt, at Steding deröfver blifvit hörd; denne är deröfver högst förargad, och lofvar förstöra, så snart saken mot honom afgöres, alla sina plantager och anläggningar; hvarvid Willebrand visst ej har något at påminna, såsom den där lärer finna det långt klokare at nyttja fältet, såsom förut, til Boskaps-

bete; de Officerare och Underofficerare åt h:ka Steding gedt vissa delar deraf til Kryddgårds-täppor dem de på egen kostnad upodlat, blifva ock ej litet lidande, om Landsh. vinner.

Folket fortfar här at gifta sig: nu skall Prof. G. Gadolin vara ordentel. förlofvad med Hofr.R. Bareks yngre dotter; det var et oväntadt partie, ty hon är ej rik, ej vacker, och ej spirituelle. Extra-Fisc. Hassel, som hoppas at bli Vice-Fiscal skal gifta sig med Bisk. Cygnaei dotter; han har redan köpt sig gård, på Skole-gatan, i hörnet midt emot Mams. Helts gård; den blef uppbyggd af V. Håradsh. Rung och sedan utvidgad och tillbyggd af Casseuren Westdahl. Gadolin skall köpa Sundvalls gård, i Brors grannskap, h:ken ock med åtsk. rum blifvit förökad.

Om ännu tid är at prænnumerera på Linds bok, med 1 Rdr, för Hofr.R. Wallerian, så var god och gör det, för min räkning. — Vår Hofrätt är tämmel. i decadence: den ene är (el. gör sig) sjuk då och den andre då, så at stundom blott en Division kan sitta; derutinnan följes Presidentens efterdömme, som sällan går upp, och frågar efter ingen ting som syslan tilhör.

Utän tvifvel lærer ÖfverDir. Bremer i Stockh. talt om sin fiscaliska sak: den skall hafva et fult utseende; och hans förhållande lär ej kunna förklaras af annan grund, än at han ej varit vid fullt förstånd!

De Norrbotniska Studenterne härstädes säga, at Bisk. Hesselgrens ärende varit, at begära tjenstfrihet, och Nordins at blifva Vice-Biskop i stället? Få se, om gossarne gissat rätt? — Hofr.R. Joh. Lilius är i uselt tilstånd: slagrörd och af svårt Bräck besvärad, har han nu af en Feber tillika blifvit ansatt! — Må väl! Hälsa Schultén etc.

P. S. En underlig idé skall fallit vår Cantzler in, at näml. våre influtne byggnadsmedel skola insättas på Disconten, för 3 procent, då vi här kunne få 6 procent. Vi låne ut dem mot 3 månaders upsägning, mot säker borgen, och hafve ej brist på låntagare. K. Bror sök at taga detta infall ur hufvudet på honom! Brandel lær vilja ha Commissions arfvode af dessa p:gr?

P. S. Nu går vår samlade byggnads-fond til 3,000 Rdr. För Wasa invänte vi snart 1,000 Rdr och för Randasalmi 10,000 Dl. k:mt till; så at i höst hoppas vi äga 5,000 Rdr i Cassan.

CCIII.

*Ankom d. 23 Maji.***Åbo d. 25 Apr. 99.**

S. T. För at ej manquera Auctions-Terminen til Warmholtz ska Bib:t sänder jag på bägge vägarne, både Norr-omkring och öfver Hafvet, vår requisitionslista: med det andra ordentliga exemplaret, följer et omständl. bref; härhos sänder jag blott concept-förteckningen, för at i fall af den förras uteblifvande kunna, häldst til en början nyttjas. Var god och drag försorg derom, sjelf el. genom någon annan pålitlig man. Dr Rutström lär ej undandraga sit biträde. P:gr skola när de reqvireras, och efter behof, vara i beredskap: jag har redan, til den ändan, låtit Camereraren förse sig med stora sedlar. Omöjl. är at alla articlar, ja at hälften kan fås: derpå litar jag; ty hela vår Bib:ls Cassa öfverstiger ej för det närvarande mycket 200 Rdr. Men man måste se till at få den ena boken, om ej den andra erhålles: och derfore har jag gjort förteckningen så talrik. Adieu!

CCIV.

*Ankom d. 18 Maji.***Åbo d. 29 Apr. 99.**

S. T. Med sidsta post skref jag til Bror, så väl öfver Hafvet, som tillika, för större säkerhets skull, norr-omkring, ang. Warmholtziska auctionen. Och som jag ej tviflar, det ju Bror densamma (åtm. stundom) bivistar, hoppas jag at Bror dels sjelf, dels genom andra, bevakar dervid Acad:s förmån. Med Vaktk. Ahlqvist som nu åter reser til Stockh. sänder jag härhos så väl Hällströms som Palanders Mathem. dispp. i fall Bror har någon bekant som de kunna visas åt (utom Schultén som fått dem sjelf), för at höra dess videtur, som Vörlunds sednaste particula, och Tengströms d:o (af h:ken jag dock ej nu mins, om Bror fått sina Exemplar af de föreg. delarne) i h:ken han samlar en hop materialier til vår Finska Hist. Liter. et Ecclesiastica. Mera hinner jag nu icke. Må väl!

Åbo d. 15 Maji 99.

S. T. Vi vänte nu at få snart höra något om vår Matheseos Profession, häldst det säges, at vår Cantzler skall resa til Medevi.

Inga märkeliga förändringar hafva här tildragit sig, sedan jag sidst skref Bror till, om ej at Stadens beskedliga Secreterare Deutsch affidit; han fick frossan, hvarunder hans gamla och besvärliga bensår gick igen (som likt en fontanelle bibehållit honom vid någorlunda hälsa), då han snart blef mållös och efter några dar dödde. — Få se, hvem som får Wasa Pastorat? Jag tror ej at Äimelaeus reusserar: det ligger honom i fatet, at han var fordom så mycket vänn af dåvar. Ass:r Lode! H:ket nu genom förstoringsglas anses och utbasunas af dem som äro närmast kring Konungen! Ibl. sökande utom förslag, borde Lauraeus vara betydlig, om han vore mera activ; ty genom hans befordran skulle Reg. Pastors lönen vid lif-Dragerne kunna indragas, för at användas, (hvarpå ingen tvifvel kan upstå!) til nyttigare behof. Men också den värdige Kyrko-Läraren HofPred. Ehrenmalm är öfverrest, at skaffa sig Wasa; orten vore at gratulera, om han vunne sin önskan! — Höres ej något vissare om Drotningens grossesse?

Vi hafve nu fått se den nya Lurendrägeri-Förordningen: den är sträng. Men blifver den handhafd? Och är ej Tullbetjeningen (med Directionen inberäknad) kommen i *den ordning*, at de ej lära frukta det toma hotet? Ty åtminstone här, lurendrägas sällan utan deras medvetenskap. Så länge jag ser en svärm af Lübeckska Handels-Expediter beständigt skjutsa ifr. den ena staden til den andra, at vaka öfver sina redskap krämarena, och nästan inga andra än förbudna tyger bäras, så har jag mina egna tankar om hela denna sak. Knappt någon krämare fins i våra städer, som ej är Lübsk Commissionaire: knappt andra varor utbjudas til salu, än förbudna. Kläd-förordningen föraktas så offentel:n, at t. ex. Fruntimmer gå på gatorna med röda etc. siden klädningar, och med Linons öfvertäckta! När nu den bedröfliga Spannemåls-bristen tillkommer, hurudan skall vår Handels-balance blifva?

Nu börjar det ju se illa ut för de öfvermodige Fransoserne! Så väl de förtjena tucktas, för sit förfarande med Kyrko-staten, Schweitz etc., så önskade jag dem dock i Italien lycka, för at kunna piska Ryssarne och den store Suvarow! Äfven som någon capson vore nödig, på de våldsamme Ängländarena, för deras tyranni på sjön! Men denna sommar skall visa, om någon fred är at vänta.

Ehuru nu Postvägen är öppen, så uppehållas dock våre jagter och skutor af is. — Hur snart tros den stora hemligheten blifver uppenbar, h:ka vid nästa ombytestid uti Högste Rätten skola bibehållas eller lämna rum åt utsedda angenämare efterträdare? Jag är i en ledsam belägenhet, i anseende til qvarter för nästa år. I fall Bror blir qvar i Stockh:m, så hoppas jag få bo qvar i Brors gård. Men om Bror kommer hem, blir det ej allenast för mig en nödvändighet at se mig om efter annan gård, utan lärers ock då Brors gård ej kunna, i fall ock Bror ej hunne i höst öfverflytta sit Hushåll, än antingen lämnas obebodd, under någon husvaks tillsyn, el. uthyras blott på vissa månader, åt resande etc.? Jag funderar på, om jag måste flytta, at hyra Fru Ströms (förra Ednerska) gård på Kloster-ågatan. Låter jag det tilfället gå mig ur händerne, så kan jag sedan blifva aldeles strandsatt.

På en hop saker hvarom jag skrifvit i mina förra bref, väntar jag benäget svar. — Männe Millots Hist. Generale, på Tyska öfversatt af Christiani, finnes til köps i Stockholm? Jag ville skaffa den åt en af mine Elever.

Om jag har hälsan, så reser jag öfv. til Stockh., så snart jag hunnit göra mig ledig ifr. Rectoratet; då får jag ibl. annat, öfverlägga om våre förestående byggnader, hvartil planen snart måste fattas. — Väre vänner härstädes låta hälsa! Må väl!

P. S. Gubben Chronander ifr. Ulo har lagt in om Rectoratet efter Turdin; svårl. lärers man kunna gå honom förbi, ehuru han redan värkel. är för gammal för at kunna sätta en så aldeles förfallen Schola i ordning, hvars Colleger tillika äro upstudsige och oduglige.

CCVI.

Ankom d. 25 Maji.

Åbo d. 20 Maji 1799.

S. T. Sedan nu vår Post åter sluppit ur sit tvång, har jag hopp at med den erhålla snällt Brors ang. bref, så väl som innan kårtt med fartyg och resande de skrifter Bror tackes för min räkning uphandla.

Jag mins ej, uti h:ketdera af mina bref jag tillika skref om sal. Lindqvists biographie, som jag til Prof. Schultén öfversände; jag hoppas han åtager sig at hålla Åminnelse-Talet i Vet. Academien? — Tack för Brors bref af d. 14 hujus! Det är för mig rätt ledsamt, at ej kunna få veta, huruvida jag kan få bo qvar i Brors gård eller ej, innan tiden til rums anskaffande här är förbi. Hvarföre fick ej den af sal. Kungen först utsedde tid til Högste Domstolens ombyte, om våren, blifva orubbad? Den var i alla afseenden mycket lämpeligare. Nu måste jag höra mig om efter annat qvarter (som här för Hushåll ej är godt om), oakadt flere ifr. Stockholm ankomne bref försäkra, at man beslutit behålla Bror qvar (förmodel. gissas så af Allmänheten), men at Lagm. Smalén skall återkomma.

Det fagnar oss at Bror sjelf vill och kan bivista Warmholtz-ska auctionen. I fall en fördelaktig uphandling där kan ske också til högre belopp än nuvarande besparingen i Bibl:s Cassan är, så kunne vi låna öfverskottet ur våra andra Cassor, för at ej låta et så godt tillfälle gå oss ur händerne. Om ej några utländska Commissioner stöta till, så tror jag ej at slike böcker skola gå altför högt; ty huru många i Sverige lägga sig nu förtiden til Bibliotheker? Vie d'Erasmus var för vårt Bibl:k en god acquisition. Jag väntar med begärlighet på de utkomna stycken af Läsningen: det arbetet lærer hafva en god afgang?

Wallerian var i går hos mig, och lät hälsa! Om genom Cammar-Revisionens reform något värkel. nyttigt uträttas, så var den berömlig: och sannerl. synes det stora antalet af Ledamöter varit mindre nödigt, än et större antal af Revisorer!

Vi vete här nogsamt, at Dassauska Huset ramlat; och har just derföre Comm. Trapp (som är Directeur för gla Tobaks Fa-

briken) så hastigt öfverrest. — Hallqvists banqueroute synes varit af dem som icke hade bordt så lyckas!

Vi hafve erhållit Cantzlers bref, deri han gillar Consistorii plan med Pastoraliernes bårt-arrenderande etc. Men nu skall den stora frågan om byggnads-planens vidsträckthet, och deraf beroende plats dertil, företagas. Ännu är jag för min del af den tankan, at man ej bör inskränka sig inom lappverk, utan bygga så, at vi ej vanhedre tidens smak, och ej blottställe oss för efterkommandernes förebråelser. Det gamla stället är högst olämpligt. At fortfara med våra byggnaders spridande kring kyrko-muren, är en altför ömkelig idé. At Anat. Huset med Laborat. Chemicum blifva för sig sjelfve, har sina goda skäl; jag tror ock, at Cons. rum väl kunna tillskapas (ehuru fula utan till, och visserl. ej ståtliga innan till) af förra Bibl:s-Husen. Men för Bibliothek och Natural-samlingar etc. bör byggas allt i ett, på en rymlig och öppen plats; och kunde Auditorierne apteras i samma Hus, vore det visserl. önskeligt. (Ibl. Warmholtzka böckerne, är ock ritningen til Acad. Byggnaden i Greifswald, som det vore artigt at få se, ehuru jag just ej särdeles tyckte om auditorierne derstädes). Om vårt g:la oformliga, krokiga och fula skräf skall bibehållas (antingen sådant det är, med någon lappning och putsning, då endast det nya taket nu ej kan läggas för 1,000 plåtar, eller med betydlig omändring), så ser jag först icke, hvartil de nedre auditorierne skola kunna apteras (de äro så låga, insunkna och fuktige), och sedan begriper jag ej, huru den smala byggnaden, utan at blifva oskaplig, skal kunna med en våning höjas, eller dragas ut åt Frenckellska gården, utan at med et hörn gå in på det utanföre liggande torget, och tillika göra den redan trånga och mörka gränden ännu ohyggligare. Bör sådant tålas vid publike byggnaders anläggande?

Om någonsin resourcerne tillåta, blir utan all tvifvel bäst at köpa Hjeltska (förra Forsstenska) och Wideniska tomterne: de utgöra tilhopa et kvarter, med gator skildt ifr. nästgränsande gårdar; dessa gator ville jag til och med til bredden föröka, särdeles mot lilla Tavaste-gatan, där et plank bör instänga platsen. Då förblifver man nära kyrkan och förra Bibl:s Huset, samt Theatr. Anatomicum; har et öppet torg för sig, och den fastaste jordmån at grunda byggnaden uti, som i hela denna uti et kärr anlagde stad finnes.

Sant är det, at tomten blir skamlöst dyr, ty vi få at göra med män, som ingalunda något bårtskänka. Men låt den kosta 100,000 daler k:mt, med byggnader och Trädgårdar. Då äro de 1:0 sådane män, som ej äro månne om prompt betalning, utan väl låta köpe-summan stå inne, emot laga ränta, tils det kan falla Acade-

mien lägligt at betala. 2:o kunna de där varande Husen få stå imedlertid orubbade och altså betala hyra. Den nya Trädbyggning Hjelt bebor, med tillydande uthus, vill han fortfara at bebo mot 100 Rdr årlig hyra. Stenhusen har han härtills sjelf dragit 100 Rdr hyra af om året, i ans. til källare, hvalf och magasiner, på en så väl belägen plats. Och som hyrorna nu här betalas, kan man för Widenii nya byggning, med de förra Husen, källrar och Sten-Magasiner, väl räkna på lika stor hyra: summa 300 Rdr. Det är egentel. Hjelts trädgård och slagtare-bodarne, som först måste raseras och nyttjas. Sedan kunna hans och Widenii byggningar, efter behof bårttagas, och försäljas. Af Hjelts Stenhus kan teglet etc. användas. För den nära belägenhetens skull, kan nedre Auditorium nyttjas til magasin för tegel, kalk etc.

Finner man åter för godt at nedrifva det gamla skräfvet, så fås ock derifrån tegel; ehuru jag nog tror, at kostnaden vid slike g:le byggnaders nedrifvande stiger fullt upp mot Teglets värde? Det är sant, vi äge ej straxt de p:gr som fordras til et sådant verks fullbordan; men gillas planen af Regeringen, så kan den småningom verkställas, och man får hafva tålmod. Nådåret af de Pastorater där ej Sterbhus äro, har blifvit oss gifvit på obestämd tid; inkomsterne af de under tvist varande pastorater väl blott på 6 år, men med det märkeliga tillägg *nu til en början*, h:ket ger oss hopp om continuation, som då byggnads planen blifvit auctorerad, synes böra så mycket mera kunna påräknas. Imedlertid tilväxa ock, genom våre nye hemman, Academiens egne ressourcer. Något bör man kunna våga; och imedlertid måste vi hjälpa oss som vi kunna. Kanske et så lyckligt understöd som det h:ket vi nu fått, ej så lätt en annan gång kan erhållas? Bror tackes öfverväga dessa skäl, och jämväl nämna dem för Hr Öfver-Intend. Fredenheim, med h:ken jag i sommar hoppas få härom mundtel. ytterligare öfverlägga.

När man företager publike byggnader, och för en framtid, så får ej den yttersta Hushålls-aktighet följas. Efter Bror kommer at tillika med Öfver-Intend. hos Cantzlern om detta ärende öfverlägga, så har jag omständel. velat framställa min tanka. Då Cons. inkommer med sit betänkande (hvarom vi visserligen ej bli enige) så skall ock en ritning öfver belägenheten medfölja.

Historien om Mams. Forsbergs slägtskap, har ock kommit hit, utan at bli trodd; men förmodel. med lectiones variantes, efter vanligheten.

Vi äre nu rätt nyfikne at få höra, hvem vi få til Mathes. Professor. — I dag skall Ekstubbiska Congressen samlas, för at öfverlägga om de ändtel. til reda bragte Ränte-fordringarne af

Kronan, för h:ka Cammar-R. Winter bjuder 1,000 Rdr. Öfv.-L. Carpelan vill ej gå så högt.

Våre Krämare, samt deras förmyndare Lübske Expediterne, äro högel. missnöjde med den nya Lurendrägeri-förordningen; ty som en del aldeles inga andra varor, än förbudna, i sina bodar hafva, så måste de genom en så tyrannisk författning aldeles gå under! Således måste de frukta, at den kan handhafvas? Andra gifva sig dock tilfreds, och fundera på utvägar at eludera densamma! — Men en värre och värkligare ond tidning hade våre Handlande ifr. Revel, näml. at Ryske Käjsaren förbudit all spanmåls-utförsel ifr. Estland (kanske ock ifr. Lifland?); hvarigenom våre fartyg som ditfarit, få löpa Aprill, ehuru den begärde säden redan blifvit för våre Handlandes räkning upköpt och af dem i förhand betald! Utom desses derigenom drabbande förlust, kommer hela landet, under nuvarande stora brist, derigenom tillika i stor nöd! Hvad orsaken til förbudet må vara, vete vi icke; til äfventyrs blott en nyck? eller hastig ovilja? eller behof af egen uphandling för godt pris!

Jag har ej läst de sidsta Tyska Aviserne; visste således ej, at Besborodko blifvit död; men at han blifvit slagrörd, hörde jag här berättas, äfven som at vår Gränse-Commission åter med oförrättade ärender skildts ifr. Fredrikshamn.

Franzén har nyl. köpt v. Glanska gården för 30 tusende Dl. k:mt; han ärnar redan i höst gifta sig. Den på Stockh. Posten (af Gr. Gyllenborg) til honom skrefne versen, tyckes tilkänna gifva, at Gubben önskat det han til en af de Aderton måtte blifvit uptagen? Jag gissar, at Leopold ej är hans vänn? Men för h:ka vittra förtjenster blef B. Fleming vald? Tror man ännu på hans utmärkta faveur hos Konungen? Här glunkas, at Gen. Wrede ej mera står så väl som för en tid sedan. Och Öfv. Aminoff har här försäkrat, at Armfelt innan kårt skall återkomma *med eclat* (quod Deus avertat!): det förefaller altid misstänkt, at Öfverståth. syslan ej besättes?

Nu har förlofningen emellan Maj. Stiernvall och Fröken v. Willebrand blifvit formel. med gemensamt bifall, uphäfven: Föräldrarne hafva altid varit emot det giftermålet, emedan han är fattig och endetterad. — På landet häromkring hafva några brandskador timat; så har t. ex. Hajala rusthåll i Haliko, Advoc. Äimelaeus tilhörigt, och Wistala Lieut. Boställe i Pöytis, som B. Carl Reh binder, Carlsson, innehafver, totalt upbrunnit.

Den nu inträffade kalla och torra väderleken (med starka nattfroster) håller på at förtunna vår vackra rågbrädd och hämma

hö-växten. Det är våre vårars vanliga olycka. Gud låte den ej länge fortfara, at korn-brådden derigenom förstöres!

Var god och lämna det ineliggande brefvet til M. Heurlin (som tvifvelsutän besöker Bror); af honom får Bror höra om Wiborgska Nations Curators-val etc. — Jag har utlånt el. på annat sätt förlorat Auctions Catalogen öfv. Borgm. Ekermans Boksamling. Kan Bror skaffa den?

CCVII.

*Ankom d. 1 Juni.
Besc. d. 4 d:o.*

Åbo d. 24 Maji. 99.

S. T. Brors sidsta kärkomna bref af d. 17 hujus, erhöj jag med sidsta post.

Vi hafve nu, för at kunna så mycket bättre både sjelfve fixera våre olika ideer, som lämna Cantzlern och flere vederbörande uplysning om våre byggnads-affairer, anmodat Landtmät. Tillberg at öfver Domk. trakten och intil och med Acad. Trägar-den, författa en, efter föreg. noga mätning gjord plan-charta, i stor scala. I nedre auditorio, som vi ärne tils vidare til material-magasin, skole vi samla, efter hand, för at passa på bästa priset, kalk, tegel etc. Item accordera om bergssprängning etc. — Dessein kan visserl. ingen här tillbörl. författa; men frågan om stället, menar jag, skall väl kunna i förväg afgöras. Distancerne, den g:la byggnadens längd och bredd, dess förhållande til kyrkan och torget m. m. synes tilräckel. visa, at den ej bör lappas. Tillika samle vi til en beskrifning öfver de rum vi behöfve. Hvartil skall nuvar. Bibl:s byggnaden nyttjas? Til Cons. rum, så at Cons. majus och minus må kunna, när så behöfs sitta tillika, et förmak vinnas etc. skulle den väl duga, och faktsalen då återgifvas til sit förra behof? Men archivret borde ock vara där; och samma farliga grannskap (Scholan, som eldas, och efterses af pojkar) som gör dessa rum otjenliga för Bibl:t, afråder ock dess ditflyttande! Men härom mera framdeles. Den Byggmästaren som upförde Spinhuset, är länge sedan återrest til Sverige.

Hvad lån til Byggnadens drifvande angår, så tycker jag, at då fonden är at räkna på til både ränta och säker betalning, våre egne Capitaler (de til Stipendier etc. donerade) först kunna tilgripas? Härom lærer dock ännu ej fråga behöfva upkomma, om ej tomt

skall köpas; ty med nu influtne circa 3,000 Rdr och 1,500 som oförtöfvadt böra inbetalas, kunne vi vackert i början uträtta. I nästa maj, måste vi, om ock inga nya Präste-vacancer imedlertid yppas, hafva öfv. 5,000 Rdr inne i Cassan; ty Eura renderar öfv. 200 Rdr, för Leppävirta är ej ännu räkning inkommen, ifr. Ikalis borde vi få 200 Rdr (men läre råka i concurs, ty mannen som för arbetshusets räkning i 4 el. 5 år förrättat upbörd, kan hvarken göra räkning el. betala, och har inga cautionister; anstalten är äldre än vår befattning med desse saker), ifr. Keuru är en orimlig räkning insänd (och beskaffenheten är nästan lika!), Säkylä läre vi ej länge få behålla, och hafve ej derifrån mycket at vänta, efter accord, ehuru mannen är säker. Ifr. Pöytis skole vi försöka at ännu klämma ut 100 Rdr för förra året, och hafve accordert med Sundvall, under vacancen, om 200 Rdr för året, likasom ifr. Alavo skal betalas efter 100 Rdr och ifr. Ilmola efter 1,100 Rdr årl., så länge de stå lediga!

Borgoenses mumla emot vår praetension, at af Pastorater som äro under tvist, få upbära inkomsten tils en månad efter novi Pastoris fullmagts-datum, enligt Wilskman p. 973, hvarmed ock praxis i Åbo stift instämmer. De beropa sig 1:o på g:l praxis hos dem, at när novus pastor tilträder syslan innan d. 1 Maji, han fått upbära hela det årets inkomst, ehuru hans fullmagt vore t. ex. daterad i April. De anföra ock för sig Wilskman p. 429 B. b., hvilket ställe jag sannerl. ej förstår, så mörkt och oredigt är det: men jag skall efterse sjelfva förordningarne. Utom det, at saken sjelf synes säga, at fullmagten ej kan äga retroactiv värkan, el. en ämbetsman vara berättigad för längre tid til lön, än ifr. det han erhållit en sysla, så berättar oss B. Lindblom, at i Linköpings stift samma praxis gäller som i Åbo stift; ehuru där såsom här, innan s. Konungen utsträckte sin hand efter de besparde Pastoralierne, hela inkomsten pläгат öfverlämnas til novus pastor för hela det året inom h:ket han tilträdt syslan, fast i sidsta dagarne deraf. Huru synes Bror om denna fråga?

Det vore en herrlig sak, om vi kunde reussera i den ledsamma Jämjärvi saken! Vi hafve committert Gummer, at vigilera den såsom vår private fullmäktig. Så väl Expeditionen som brevet i denne sak, äro upsatte af Tengström med små jämkningar af mig. Han är en flink och arbetsam Consistorialis; ibl. nästan för nitisk; men i alla fall nyttig för Academien, äfven i den vägen.

Då Bror fagnar oss med den notice, at Konungen yttrat sig nådigt om Academien, och Cantzlern vill appuyera vår i sig sjelf rättfärdiga sak, så böre vi ej misströsta om utgången.

Nu börje vi ock längta at få höra, hvem vi fått til Mathes.

Professor, och om förslaget blef beståndande? — Som folket här, enl. sine Stockh. bref tager för afgjordt, at Smalén ej continueras i Högsta Domstolen, så gissar man på hvarjeh. sätt om hans successor. Någre gissa på Juslén ifr. Wasa, andre på Ass. Ranken (i anseende til hans mäktige Protector Georgii) här i Hofrätten: då skulle en slätt Domare ditkallas! Bornerad och sjelfklok, är han i Hofr. ej väl ansedd.

Då Bror i sit nästföreg. Bref (af d. 14 Hujus) berättar, at Bror pränumerert för Wallerian på Dahls Lagtolkning, lærer Bror ment Linds? — A propos af Lind, har Bror hört något af Lector Linds son ifr. Borgo, som skall engagerat sig i Canc. Collegio? — Hassel är nu af Hofrätten nämnd til Vice-Fiscal. — Carl Fred. Bremer skall inom 14 dar resa öfv. til Sverige med sin Fru.

För några dar sedan sålde Ekestubbiska Disponenterne de Bror nogsamnt bekante Ränte-fordringarne til Cammar-Rådet Winter för 1,000 Rdr i Riksg. sedlar. Hvad säger Bror om den Handeln? Men hvaraf har händt, at denna fordran ej redan för 40 år sedan blifvit föryttrad och til penningar förvandlad? Winter antog den såsom klar och ostridig. — För h:ken Rättvisans seger tro en obekant skänkt 200 Rdr ad pios usus, som i Stockh. Posten var annonseradt? Är det vitterligt?

Men M. Backman, med h:ken jag detta afsänder, skall oförtöfvadt resa, och jag måste altså sluta. Må väl! Vännerne låta hälsa.

CCVIII.

Ankom d. 4 Juni.

D. 30 Maji 99.

S. T. Brevet af d. 24 hujus med paketet etc. fick jag riktigt i går af Styrn. Gåhlros. Mycken tack för altsammans. Den medsände versen var sannerl. både fintlig och elak; men versification hade bordt vara bättre; att den skulle hafva sådan följd som den hade, borde författaren och utgifvaren hafva sedt förut!

Det fägnade oss, at Mether blef Professor: vi hafve i honom fått en beskedlig karl, i stället at Hr B. nogsamnt documenterat sin gemena character! — Genom en Courier ifr. Ambass. Stedingk, skall den hugneliga efterrättelsen inlupit, at Käsaren åter

tillåter oss få köpa säd. Men et rykte, som tillika utspridt sig, at Suvarov skulle fått stryk i Italien, fordrar visserl. bekräftelse!

I Jenaiska Litt. Zeitung står en förteckning på de Vecko-skrifter och aviser som få läsas i S:t Petersburg: de ha större frihet än jag förmodat, i den delen. Men til slut står, at inga slika blad som utkomma i de städer som stå under Fransysk eller NB *Preussisk* Regering, få införskrifvas el. läsas; detta var mig nog oväntadt!

Har Bror par hazard fått se något exemplar af det arbete som den stackars Albedyhl begärte praenum. på, och var färdigt tryckt i Nyköping innan det förböds? Något exemplar måtte ju hafva kunnat smygas ut ur sit fängelse?

Jag har til hälfts hyrt Fru Ströms gård (som Fru Edner förut ägde) för 1,500 Dl. om året; om jag håldst til Sommar-marknaden kunde få någorl. säkerhet at kunna bo qvar i Brors gård, så vore ännu tid för mig at undgå flyttning! — Underl., at man i sådane ingal. ministerielle saker skall affectera hemlighet, som en Domstols organisation!

Vi hålle nu på at afmäta Domk. gården med environgerne deromkring, för at tjena til grund vid deliberationerne om vår tilkommande byggnads plats. Åter har et Pastorat tilfallit oss, åtm. på någre månader, genom Prästernes trätosamhet, näml. Kalajoki: jag menar vi därifr. skole få öfv. 1,000:de Dl. för månaden? — G:le Cursor Ekegren dödde ändtel. i går.

Vi hafve nu någre dagar haft herrligt regn; och ehuru väderleken tillika varit kulen (en fölgd af den djupa kälens utdrifvande ur jorden), så har dock regnet synbarl. gagnat. Nu taga köpmännen ock här (de få som ha säd at aflåta) 8 Rdr för rågen; kronan har högt sin (det lilla som är qvar) till 17¹/₂ (ni fallor). — Widenius är åter ute på sit Nautila. Imedlertid innesluter jag i detta bref, til Acad:s Auctions-behof, 50 Rdr af egna pg:r. Må väl!

Ankom d. 10 Junii.
Besv. d. 14 d:o.

Åbo d. 3 Junii 99.

S. T. Brors bref af d. 30 Maji fann jag i går aftons för mig, då jag kom hem ifr. et litet calas, utan at jag vet af hvem det blifvit aflämnadt. Jag berättade redan i mitt sidsta, med Thorsdagsposten at Gåhlros aflämnadt brefvet och paketet; och i anledning deraf, inneslöt jag i b:te bref 50 Rdr, hvartil jag nu bifogar 120 d:o och skall så snart Widenius i morgon komma til Staden, taga ytterligare p:er af honom.

Af Heurlén har jag ännu icke något hört. — I natt anlände vårt första spanmåls-fartyg ifr. Revel, til stor tröst för den fattiga allmogen, i synnerhet i Skären; redan hade våre argaste Judar (t. ex. Bagaren Malm och Köpm. Foeder) begynt af de nödstälde taga 8 Rdr tunnan; Landshöfdingen har såldt sin Tavastl. säd för 17 $\frac{1}{2}$ plåt, och har ännu en post kvar i Tammela. Sedan Sultan Paul nu vann sin afsigt at tvinga köpmännen til at för nedsatt pris fylla hans Magasiner, har han åter frigifvit Spanmålshandeln tils vidare. Hvad det är bedröfligt, at vi så, til sjelfva vår subsistence, måste bero af grannens gunst eller nycker!

Året är nu så sentida, at skörden och följaktel. sådden, lærer i år blifva mycket sena: gammal säd til utsäde, hafva ganska få i förråd. — I dag reser C. F. Bremer med sin Fru til Stockh:m och Linköping, samt vidare til Böhmen: de skola dock i höst återkomma. Han har en underl. vurm för resor.

Ehuru vi fått vackert regn, har dock all växt, löfsprickningen m. m. föga avancerat, i ans. til de kalla nätterne, af h:ka somlige haft med sig stark frost, så at ock korn-brådden på en del ställen synes svedd.

Capit. Depong, han som ägde Notsjö och där anlade Glasbruk, har haft den olyckan at blifva rörd til sina sinnen; han vistas nu här i staden, och är mången til stor olägenhet, ty han går omkring och har hvarjehanda ledsamma uptåg för sig.

Rector Äimelæus har i dessa dar varit i Staden. När kunne

vi vänta Schultén hit til orten? Har han lofvat at skriva åminnelse-Talet öfver Lindqvist?

Vårt regn har ej varit h:ken så starkt el. långvarigt, at det förorsakat oss någon olägenhet; det har tvärtom varit efterlångtadt: allenast at vi nu finge värma!

Måne ej sådana packkläder som til Böckernes öfversändning fordras, kunna fås i Stånden til köps för bättre pris än hos snickare? Nog hafve vi här sådane, men hvem vet skicka dem passlige härifrån? De måste altså köpas.

Hela 3 stycken studenter (quod apud nos rarum) hafva anmaldt sig til Cantzli-Examen; och vi vete sannerl. ej rätt väl, hvori vi skole examinera dem: ärne dock ställa oss et Tessins bref af 1755 (d. 11 April) förnämligast til efterrättelse. De heta Sederholm (ifr. H:forss) Wallenius (fogdens yngste son ifr. Karelen) och Alin en Smolandus. — Tycker Bror ej, at Ritm. Hedberg bör kunna upvisa Cantzlerns fullmagt, innan han på Lections-Catalogen kan upföras? Schultz har just i brist deraf ej kunnat anses för Ritmästare, fast Cons. gedt honom tilstånd at lära rita. Vale!

CCX.

Ankom d. 11 Junii.

Besv. d. 14 d.o.

Åbo d. 5 Junii 99.

S. T. Nu har ock Heurlin aflämnat Brors bref af d. 28 Maji. Då sådane Bibliotheker som det Warmholtziska hos oss ej ofta säljas, så var det lycka, at vår Acad. kunnat så väl nyttja tilfället och med sådan framgång; hvarföre vi äre Bror mycket förbundne. Så snart Bror får räkningarne qvitterade, så vet jag Bror dem öfversänder. Med bägge de förra Posterne har jag skickat Bror, til betalningen, 50 + 120 Rdr = 170 Rdr, och nu bilägger jag ännu 20 Rdr. Blir något öfver, så var god och behåll det för min räkning. At vi ej fingo allt hvad på requisition stod, var naturligt, och kunde ej väntas. Men at Dapper N:o 145 Fol. skulle gå öfver mit pris, då det likväl var blott en detacherad Tom af hans arbete, var besynnerligt? Dock, kanske någon annan var i samma fall som vi, näml. at hafva förut väirket incomplett!

Historien med Ms. F. var både löjlig och ledsam! Vi hörde en stor del deraf här förut (Maj. Reutererona berättade den på Clubben hos mig), men naturligt-vis ej så fullständigt!

Pistorius äger vårt Bibl:k förut, men Brors pris var ej för högt. Hvad Camden angår, var det årtalet, såsom nyare, h:ket bedrog mig.

Det är ledsamt, at nyheten om Drotningen ej är vissare: hela nation önskar få bekräftelse derpå, och det af allt hjerta! Men Medici hafva underl. ideer!

Den regnaktiga väderleken continuerar hos oss. At hafva färgare och bagare til grannar (med h:ka Brors gård är omgifven) är alltid farligt. Också har elden i vår varit 2:ne gånger lös hos Bag. Langs änka; men lyckligt vis kunnat släckas, ehuru sednare gången var en stark storm; Gud ske lof, at det skedde om dagen, så at den ej hann bryta ut. — Nu syns, at vintern angripit våra trån; ej allenast äpple-träden hafva lidit til knopp och blommor (så at föga frukt är at vänta) ja til grenarne, på h:ka dock nu här och där nya bladknoppar börja visa sig, så at hopp är om deras vederfående, utan ock vilda trån i skogen. Brors ena och frodigare Alm ser skral ut; bägge, som i fjol voro fulla med frön (och förut blommor) hafva nu föga sådane; och den stora Lönnen bak i trädgården ser ännu krankare ut; begynner dock nu repa sig och utslå blad. — Ingen ting nytt vet jag att berättat. Må väl!

P. S. et Saltskepp har Staden fått hem (som dock på vägen af kapare blifvit skaml. plundradt) och 3 Spanmåls fartyg ifr. Revel; jag vet ej visst hvad Rågen kostar: man säger dels 16 plåtar, dels 17¹/₂. — Nu sägs här, at M. Bratt skall söka sig til Lector i Skara. Huru skall et så stort ljus kunna där nedgrafva sig? Så tänker ej vår M. Bonsdorff, som i fall hans Bror får Piexämäki, ej vill söka sig till Lector efter honom, för at ej nedgrafva sit pund, utan illfänas att få Philos. Adjuncturen efter Sundvall. Gud nåde oss för de många Bonsdorffarne! — Det är ju et underl. förslag som Upsalienses uprättat til Metaph. Professionen, utan tvifvel at hjälpa Höjer, såsom en Kantismens stolpe. Hvad tro han och flere vederbörande tycka om den försmädl. sagan om Kantens byxor som sannerl. är nog Pasquill-aktig, men qvick och bitande, och ej illa förtjent af de Kantiska fanatici. En ej olik Saga om Perukerne läses i Berlin. Archiv der Zeit.

Åbo d. 20 Junii 99.

S. T. Jag har i dag så många ärender at expediera, publike och private (med resande, marknadsfolk etc.), at jag ej hinner skrifva til Bror et fullständigt bref: det skall ske härnäst. I morgon afträder jag Rectoratet til Tengström; omkring d. 2 el. 3 Julii tror jag mig bli resefärdig til Stockholm.

Ifr. Pihlman och Schultén, som jag i går råkade, får jag hälsa Bror. Den sistnämde gaf mig Brors bref af d. 5 Junii, jämte häftet af Journalen. Förut hade jag erhållit Brefven af d. 4 och 14:de, jämte medföljande Bilagor och Paketer. Alla Böckerne ifr. Warmholtzka Bibli:t äro lyckel. anlände och til en del reviderade.

Jag skulle bedt Bror växla mig och hitsända 10 Rdr in Banco, som jag behöfver; men man har skrämt mig dermed, at agio nu är utomordentel. högt. Om Bror tycker, at numera är tid, och agio någorl. rimligt, hade det ännu varit mig nyttigt at få dem, men det ser nu ej likligt ut!

Frosten mellan d. 12 och 13 hujus, har åter skadt säden på någre orter: man hoppas dock, at skadan ej varit allmän och svår; Gud bevare oss för et missväxts-år till! Om det förbannade bränvins-brännandet ej varit, hade ej heller förra sommarens missväxt nu förorsakat så svår känning!

Äimelaeus berättade mig, at han en gång haft godt kvarter i Brors grannskap hos Målaren Wettercrantz, midt emot styckgjuteriet, i förra Bäckska nu Stierneldska Huset, näml. et rum i nedra våningen. Det vore skönt, om Bror kunde uppinga åt mig detta kvarter (el. om det ej går ann, något annat, ej prägtigt, ej dyrt, men med säng och nödig uppässning)! — Det var väl at pgr:ne riktigt anlände i Brors hand: jag delte summan, at i fall af olycka, ej allt skulle förloras. Med recommendation är sådant pjunk! Må väl!

Åbo d. 9 Sept. 1799.

Min Högtärade Herr Broder. Jämte hjertelig tacksägelse för all under vistelsen i Stockholm åtnjuten ynnest, bör jag tilkänna gifva, at jag i Fredags om morgonen hit anlände, efter en resa som var rätt lyckelig, förutan at vi om Torsdags-aftonen blefvo hastigt anfallne, på Erstan, af en Orcan med regn och häftig motvind, som hindrade oss, at samma qväll komma til Åbo såsom vi hoppades: i stället måste vi om natten där lovera. Det förfärliga regnet i Måndags hindrade mig, at efter min åstundan ännu gå upp åt Norr, för at råka Bror och taga afsked af mit värdsfolk som voro bårtgångne då jag för middagen gick ifrån kvarteret til fartyget.

En förkylning som jag redan i Stockholm, särdeles under de sidsta dagarne, ådragit mig, blef allt ledsammare under resan; och har nu efteråt ej allenast tvungit mig at hålla mig inne, utan förorsakar mig ock svårighet at gå, i det högra benet och låret är svullet; antingen det nu skal kallas Gikt eller Rhume, så förorsakar det både plåga och olägenhet, och jag får lof at medicinera, kanske i längre tid. — För öfrigt står här allting i sit förra skick. Berättelsen om den af sig komne köpmannen Giers (Apothek. Lydemans stjuvson), at han skulle dränkt sig, var ogrundad, och upkommen af et misstag; men han är olycklig nog, at hafva mist förståndet, hvarföre han nu vistas på Lazaretet under cur, men härtills med ringa liknelse til framgång.

Vid hemkomsten sade man mig, at Mamsell Edla Gadd, som var i mit rese-sällskap, skall blifvit förlofvad med Ass. Limnell på Sveaborg (hvilken i förra giftet hade Edelerantzes syster), som skall, til hjelp i hushållet, erhålla Lagmans character.

För den sena sommarens och beständiga regnets skull, har ganska långsamt tilgått med sådden häromkring: de flesta åkrar äro ännu osädde; i dag är uphålls-väder, och sådden fortsättes ifrigt. Endast 2:ne Åbo fartyg (et Fru Baers och et Augustins) skall fått Rysk fragt (med troupper etc.), de andre kommo för sent hem. De som jag härtills råkat, försäkra at de förstnämde

värkel. erhållit halfva fragten förut; Apothekaren Åkerman, som har del i Augustins fartyg, säger sig genom blotta detta förskott hafva fått sin skepps-andel betald.

Sundvall är bekymrad för sin sak: K. Bror, glöm ej at höra derefter och at recommendera den til godt slut. Sysselsatt med en hop andra saker, glömde jag ändock, ehuru den stod på mit memorial, at köpa (el. höra efter) Bouillés brevsamling: om den ej är altför dyr, så var god och tag et exemplar för min räkning.

Nu hafva Hjelt och Widenius skrifteligen uppgifvit de villkor hvarunder de til Academien vilja afstå sina gårdar, näml. den förre mot 4,000 Rdr (af h:ka hälften genast erlägges och hälften blir innestående mot ränta), dock med förbehåll, at antingen få bo kvar i träbyggningen mot 100 Rdr årlig hyra, sin listid igenom, eller at få så länge han lefver hyra Fattighus-rummen, mot hvad derföre nu i hyra betalas, el. at få köpa Fru Nordbergs gård; någondera af de sidstn. alternativerne hoppas jag vi skole kunna förskaffa honom. Widenius begär 1,666 Rdr 32 sk. och deraf 477 Rdr 33 sk. 4 r. i Banco; han vill ock, om så åstundas, låta summan stå inne. Innan kortt skole vi nu väl jämka allt detta, och sluta ordentligt köp, för at kunna angripa byggnads-anstalterne med säkerhet.

Sedan intet hopp är, at Dr Rutström hit återkommer, blir fråga hvar vi skole taga en tjenlig och skickelig Demonstrator i hans ställe? Fås en man, som tillika kan blifva Secreterare vid Hush. Sällskapet, så kan syslan bli artig nog; ibl. Candidater der-til har jag härtils hört nämnas Ass. Dr Wallenius ifr. H:forss, och Dr Radloff ifr. Norrtelge.

Anmäl mångf. hälsningar ifr. mig til de vänner som i Stockh. behedrade mig med sin ynnest, såsom Hr Ryttn. Adlersparre, Kongl. Secr. Hallenberg, Dr Blad, Dr Rutström etc. då de råkas. It. Öfver-Intend. Fredenheim, BergsR. Norberg, med flere! Må väl!

CCXIII.

*Ankom d. 30 Sept.
Besvar. d. 4 Octob.*

Åbo d. 23 Sept. 1799.

S. T. Ehuru jag ännu är långt ifrån at hafva öfvervunnit min svåra rhume (med feber beledsagad) som straxt vid ankomsten til Åbo mötte mig, så avancerar dock min förbättring småningom.

Af Dompr. Alopæus och Prof. Schultén, som bägge reste härifr. åt Stockhm, har Bror utan tvifvel fått höra om mit tilstånd. Jag orckar nu ej många rader skrifva. Åbo Tidn. underrettar Bror om Presid. Lodes dödsfall, som påskyndades af Lagm. Stålhandskes ifver at af hans egendom, under det den andre låg illa sjuk, bemäktiga sig så mycket han kunde, domino non repugnante, sed dolente. Nu lofva de öfriga Creditorer (ty Concurs är oundvikel.) ej låta honom opåtaladt behålla detta cap; men sedan han åter i sommar calaserat bårt någre hundra Rdr, behöfde han se sig om efter ny ressource.

I Lodes hus fanns 12 sk. contant; resten måste lånas til begrafn. kostnaden. Presid. Reuterholm, som innehade hans halfva lön, lider mycket på det snara dödsfallet. Nu lär väl Hallenborg hålla sig framme om succession.

Prof. Planman fick i förl. onsdags om morgonen en svår anstöt af slag: hela högra sidan är lam. Hans envishet, at ej låta öppna ådern (förrn Biskopen med sin auctoritet dertil förmådde honom efter middagen) eller sätta lavement, gör vederfäendet svårare. Af Tidn. lærer ses, at Probst Gadolin i Bierno dödt, af slag.

I går lystes för Prof. G. Gadolin och Mams. Barck. I morgon står Franzéns bröllopp. Hassel som ock var resefärdig til Borgo at gifta sig, stannade ut för en feber, som ännu fortfar. — Är det (obehagl.) ryktet sant, at Grefvinnan Armfelt är nämnd til Hofmästarinna för det förväntade Kongl. Barnet. — Adieu, jag orckar ej skrifva mera.

*Ankom d. 6 Octob.**Besvar. d. 8 d:o.***Åbo d. 30 Sept. 1799.**

S. T. Oaktadt min sjuklighet har jag, sedan min hemkomst, skrivit 2:ne gånger til Bror, men ännu intet bref ifr. Bror erhållit. Med min restitution til hälsan går långsamt: ännu är jag ej kommen längre än på halfva vägen; ur rummet förmår jag icke gå; febern har ej heller aldeles lämnat mig, än mindre rhumen i högra låret och benet. Men så orkar jag dock röra mig inom kam-maren, och sömnen om natten har börjat blifva litet tillräckligare.

Med Prof. Planman står ännu bedröfligt till: han är lam på hela högra sidan, har svårt at tala och förstås ännu svårare; min-net har til en stor del försvunnit. — Prof. Gust. Gadolin har den olyckan händt, at hans fästmö fallit in i en svår feber. — Vice Advoc. Fisc. Hassel ansättes ock alt-fort af sin Feber. — Så at våre unge män som i denna höst skulle gifta sig, fått erfara mycken motgång! — Min rese-Camerad Prof. Joh. Gadolin, som ock, straxt efter hemkomsten hade anstöt af en Rheumatisk feber, var så lyckelig, at han nog snart hann öfvervinna densamma. — Nu lära väl ej allenast Alopaeerne, utan ock Schultén, vara lyckeligen öfverkomne; hälsa dem mycket ifrån mig.

Vår Landshöfdinge har hela tiden vistats på Jockis; vi hafve redan i flere dagar väntat på hans återkomst, häldst han varit sinnad at oförtöfvadt til Stockholm öfverresa. Imedlertid, at ej längre söla med förberedande öfverläggningar rörande Finska Strömmrensings-arbetet, hafva de bägge andre med-committerade täckts samlas hos mig (som icke varit i stånd at röras ute), och delibirerat om planen til berörde anstalt, samt et utkast til expedition til saken provisionelt blifvit författadt, at sedan Ordförandens tankar blifvit inhämtade, vidare justeras och med honom til Kongl. Ms:t öfversändas; få se hvad lycka saken kan lofva sig: den ledsamma artickeln om penningar är alltid svår at pågå.

Nog måste någon apparence at få Lurendrägeriet åter i sit förra skick hafva visat sig för vederbörande, efter Lübeckska Handels-Expediter åter börja här blifva synliga. Inga beslag höras heller af här å orten,

Det var Garfvaren Ekholtzs (förra Wallénska) gård, jämte hela hans Garfveri, som unge Stålström (han som anfäktade Rector Turdin för den hårda bestraffning hvarigenom han påstod sig blifvit halt) sig tilhandlat; Ekholtz har flyttat ut på landet, til sit Lehtämäki. Samme Stålströms syster har nyl. gift sig med unge Auscultanten Roberg i Uskela (Capellans son derstädes): bekantskapen emellan de unga hade varit för nära, så at med bröllopet måste hastas.

Jag glömde vid min afresa at begära det sidst utkomna häftet af Journalen för Svensk Litteratur; jag hoppas Bror öfversänder det, så väl som det stycke som af Hr Ryttn. Adlersparres Läsning lärer nyl:n hafva utkommit.

Ass. Wallenius ifr. H:fors var nyl. hos mig; han söker Demonstrators syslan efter Dr Rutström, om han ser liknelse till at derjämte kunna blifva Secreterare vid Finska Hush. Sällskapet: någre projectera til bägge dessa syslor Dr Radloff ifr. Norrtelje.

En Jude vid namn Meyer Levin (broder til den Juden som härstädes i fjol gick öfver til Lutherska läran), hvilken förut studerat i Königsberg, och lägger sig på Medicinen, har anmält sig at blifva Student hos oss och bereda sig til Medicinska Gradens undfående. Consistorium har ej dervid trodt sig böra göra honom någon svårighet (likasom det ock sker vid de Protestantiska Universiteterna i Tyskland), utan låtit honom mutatis mutandis göra student-eden; han är Stockholmare. Men en ny casus hos oss lärer detta vara.

Jag hoppas at Bror ej glömt at hos Vederbörande intercedera för Sundvall och särdeles derom hos hans referent anhållit. Vanligen plägar ju Beredningen i sådane mål låta bero vid Consistoriernes utslag, häldst då de hafva så mycket skäl för sig, som i närvarande fall

Bror lofvade upsätta en ordentlig räkning öfver vårt Bibliotheks Bokhandel på Warmholtziska Auctionen: men jag glömde at innan afresan begära den af Bror. När Bror får tid, så var god och öfversänd densamma.

Af Tidningarne ser jag, hvad jag redan förut nogsamt förestälde mig, at Bror erhållit kallelse til Ledamot i Vitterh. Academien. Jag hoppas at Bror sliter sig lös ifr. sine vanliga göromål så mycket, at Bror hinner, med tilhjelp af de många Codices af våre g:le Lagar som i Kgl. Bibl:t finnas, såsom inträdes-tal gifva oss öfver den grenen af vår Litteratur (så mycket försummad) någon interessant Historia: Wildes torra bok och Rabenii blott påbegynta arbete, hjelpa oss ej långt fram. Ingendera har tagit sig mödan at uppspana origines Legum nostrarum antiquarum ge-

nom jämförelse med de Romerska, som dels omedelbart efter Christna lärans införande, dels medelbarligen, särdeles genom de Anglosaxoniske och Norrske, så mycket influerat på våra för originale utgifna seder och stadgar. Jämförelse med g:la Ryska Lagarne och til och med de g:le Mongoliske, förtjenar likväl at tillika anställas; förutan den naturliga värkan som lika belägenhet, kultursgrad, närings-fång etc. jämväl i Lagstiftningen yttrar hos de ifr. hvarandra aflägsnaste Nationer. Jag skulle högel. önska at se detta ämne af kunnig hand utredt.

Innelyckt följer i afbetalning på Gårds-hyran för innevarande år, 35 Rdr jämte en liten nota på utgifterne til den reparation jag på Brandsynemännernes tillsägelse måste göra på Stenhus-taket inåt gården, och korstenarne derstädes. Denna reparation var visserl. icke fullkomlig: det taket behöfver en betydligare hjälp, äfven som de öfrige Byggnings Taken innom kårt åter påkalla reparation. Men jag har velat göra i den vägen så litet som möjligt är. Planket fordrar ock snart betydlig hjälp. Jag önskade at Bror sjelf hade tillfälle at bese sin gård, och pröfva hvad hjälp den tarfvar, at kostnaden sedan ej må blifva så mycket drygare. Prof. Gadolin, Nyman etc. hafva haft upp kallare-rännan; men som det skedde för deras och ej för Brors gårds fördel, har jag undandragit mig all del i kostnaden; äfven som jag härtills slingrat mig undan gatans stenläggning hvilken går til ån, mellan Brors gård och Gottskicks, åtminstone tils Magistraten mig sådant ålägger.

Ännu har jag ej fått någon som vil hyra Fru Ströms gård, h:ken jag i sommars, i osäkerhet om jag finge här bo qvar, nödsakades betinga mig för 1,500 Dl. årlig hyra. Om jag måste styckevis uthyra rummen, så stadnar jag för ansenlig skada. Sedan rätta hyrestiden gått förbi, lärer jag nu föga kunna få den gården bårthyrd, innan vid nästa flyttnings-tid.

Råg-brådden ser hos oss usel ut; det beständiga regnet och kalla väderleken hindra den at repa sig. Illa dikade åkrar stå mångenstädes under vatten. Så at prospecten för nästa år ej är hugnelig. Många ängar hafva för det myckna vatnets skull, hvaraf de varit dränkte, ej kunnat bärgas. Härtills har ännu rågen gällt mellan 14 och 15 plåtar tunnan härstädes. Bränvins-förbudet tycktes komma i behöflig tid, ehuru Bränneri-ägare knota deröfver. — Må väl, och hälsa alla vänner.

*Ankom d 29 Octob.
Besv. samma dag.*

Åbo d. 24 Oct. 1799.

S. T. Nu har jag fått 3:ne bref ifr. Bror, af d. 4, 8 och 10 hujus; h:ka jag i ordning skall besvara.

Det är besynnerl. at ingen af dem jag fått träffa, haft någon underrättelse om Prof. Schulténs öfverkomst; förmodl. har af lika anledning det oroande ryktet upkommit, som här gått om hans resa. Var god och låt mig ändtl. med det första få veta, om och när han til Stockh:m anlände? Vi hafva redan begynt frukta, at honom någon olycka händt. — Litt. Journalen fick jag riktigt af Ass. Schoultz. — Af andre har jag blifvit underrättad om Tragi-comoedien med Cederström: at han ej skulle ihjäl-skjutas, ansåg jag ifr. början för säkert.

Ang. Brors i min vård varande husgeråd, dels skref jag straxt efter min inflyttning i Brors gård, och dels berättade jag mundtel. hvad anstalt jag vidtagit. Så snart min ännu fortfarande rhume el. gikt (hvad namn den må böra få) tillåter mig at komma ur min sängkammare, skall Bror få öfver altsammans en förteckning: jag gjorde en sådan straxt och förvarar den til min efterrättelse; men som den är odigererad, sådan som vid sakernes utflyttning ur rummet, i hast författades, skall jag både renskrifva och rangera den, samt tillika ytterligare jämföra den med sakerne. Dessa äro af flere slag: dels inläste i skrubben vid stallet (såsom en del Träg. redskap), dels i vagns-lidret uplyftade, dels på den mindre byggnings-vinden, där blott en hop skräp fanns, som jag ock lämnat där, samt endast låtit ditflytta dylika saker, såsom den g:la soffan etc. Alla dessa saker äro där i så mycket säkrare förvar, som luckan hvarigenom man måste gå dit upp, är med lås förvarad, h:ket likväl han som arrenderade Trägården, påstår vara sig tilhörigt, utan at han nu på lång tid låtit vidare höra af sig. De saker och husgeråd af mera värde, som i kammaren voro förvarade (och för h:ka jag först betingade en bod af Färgaren Björman, men sedan, efter de då skulle kommit att ligga utom gården) inflyttade jag i Visthuset på vinden, el. öfra våningen, som jag för mitt lilla hushåll fann mig kunna umbära, då jag (utom

nedra botten af Visthuset) hade Stenboden och källaren at disponera; på b:te vind ligga de rangerade beqvämligen, och då Visthus-nyckeln ingalunda lämnas i händerne på tjenstefolket, ganska säkert. Såsom mit eget husgeråd är förvaradt i köket etc., så är ej heller någon möjlighet at förblanda dem. Til och med kunde lås för luckan lättel. tillsättas, om jag icke nu hade fallit på en helt annan idée, näml. at låta nedhämta ifr. Bibl:t någre af de där öfverflödiga bräd-lårarna, af mindre sorten, i h:ka jag skall vackert nedlägga Brors porcellainer etc., och så ställa dem i Visthuset på nedra bottnen, samt i stället til mit behof äfven nyttja den öfra; då blir ock möjligt, om någon eldsvåda (som Gud afvände! ehuru jag nu är omgifven af folk som mycket behöfva eld, bagare, färgare, smed etc.) hotar, kunna snart och beqvämt lyfta dem ut; på locket skall jag skriva Brors namn. Så spridde kring hyllorna etc. som alla dessa saker voro i Brors kammare, var det sannerl. ej mycket vigare at bärga dem, hela, och med kunskap om deras förvaringsställen, är nu utur öfra botten på Visthuset (som ligger för sig sjelft midt på gården) om någon eldsvåda skulle yppats. Om allt detta skall Bror tillika få omständlig underrättelse, jämte förteckning. Men Skinn-sakernes, Sadel-munderingens etc. conservation är jag värre brydd med; instängde i kammaren så som de voro, skulle de redan hafva aldeles varit förlorade: nu har jag likväl låtit vädra och damba dem. Om böckerne har jag ofelbart underrättat Bror, at jag låtit transportera dem, sådane de voro inlagde i lårar och tunnor, uti nedra Bibl:s rummet, där de stå både säkert och beqvämt, til dess trängseln tvingar at flytta dem derifrån, då om annat råd måste dragas försorg. Dit har jag ock låtit bära, och i de öfversta och til en del toma kärnen nedlagt, så väl sådane Böcker som Bror ifr. Stockh. hitsändt, som de dispp. h:ka både här til Bror utdelas, som ifr. de andre Acadd. öfversändas.

För öfrigt, och som jag nu hör at åter med Högsta Domstolens organisation blott skedt et upskof til våren, så at jag å nyo är osäker, om jag längre får behålla Brors gård, h:ket tvingar mig at ej på längre tid än til sommaren uthyra de rum jag mig i Fru Ströms gård hyrt mig, så gör detta mig så mycket mindre angelägen, at med någon Brors farhoga el. olägenhet tränga mig til kvarter i Brors gård, där jag, utan at få nytja äfven Brors Studer-kammare (hvari sakerne voro inneslutne) omöjel. kan bo. Bror behagar fördenskull säga sin vilja härom positift, så skall jag rätta mig derefter; och vågar imedlertid försäkra, at alla de saker jag flyttade ur b:te kammare, skola alla oskadde, i det skick de derifrån togos, åter ditflyttas.

Denna osäkerhet gör ock, at jag nu ej vågar proponera hvad jag annars skulle anse för oundärligt, näml. at dubbla fenster til b:te Studer-kammare (til h:ka jag inga spår kunnat finna) borde til vintern beställas; gör jag det för egen räkning, så blir depensen för stor, då jag ej vet huru länge jag deraf kan draga någon båtnad; och jag måste hjälpa mig, på samma sätt som under den svåra vintern i fjol.

Jag har här fått se Bouillé's bref på Tyska öfversatte. Törhända, at jag nog får dem ifr. Hamburg — Jag såg ock hos Tihleman Lector Burmans pris-skrift; men den svarade i sanning ej mot min väntan. Altför liten kritik, föga urskillning om hvad i de g:le Lagarne var äldre el. yngre, originelt el. tilflickadt etc., syntes mig derutinnan röja sig.

Jag ärnade skrifva et omständligt bref; men blef hindrad af Öfv.L. B. Fleming som gjorde mig en visite. Nu hinner jag fördenskull blott tillägga några rader. Vår Bisp har i dessa dar varit opasslig: en anstöt af den sömnsjuka som för några år sedan besvårade honom, har åter infunnit sig. Dock är han på bättring. Planman är föga bättre. Gustaf Gadolin höll bröllop i Tisdags, så at jag nu fått et nytt grannskap. Natten mot söndagen var elden lös i nyaste Tobaks-fabriken (hvars föreståndare Prof. Joh. Gadolin är): den blef ändtl. släckt, men skadan kan ej annat än vara betydlig. För Prof. Bonsdorff har en ny och nymodig Ria upbrunnit på Brinkhall, som han nyss fått färdig. Skadan är ansenlig. Flera rior hafva här i år brunnit. — Glöm ej Sundvalls och Jämjarvi-saken. Må väl!

CCXVI.

Ankom d. 2 November.

Åbo d. 28 Oct. 99.

S. T. Just som jag var i beråd at på 2:ne år uthyra Fru Ströms gård, som är mig til last, at en Mams. Falk, hvilken här håller värdshus, så kom Hofr.R. Wallerian til mig, och berättade, det et Konungens Bref ankommit, som tilkänna gifver, at Högsta Rätens så länge väntade nya reglering blifvit upskuten til d. 19 Maji. Förunderligt! likasom ej ledamöterna nu kunnat nämnas, och flyttningstiden likafullt til våren åter förläggas! Och den stora

hemligheten imedlertid om detta uppskof! Detta satte mig å nyo i samma villrådighet och ovisshet, som i våras brydde mig. I fall det faller höga vederbörande in, at i nästa maji månad dimittera Bror ifr. sin commission i Stockh. så är jag ej en gång säker at få bli kvar i Brors gård til Michelsmässan, mycket mindre för längre tid? Jag måste således häröfver å nyo afvakta ytterligare underrättelse och utlåtande ifrån Bror; hvarom jag fördenskull anhåller.

Om den Hr Lagm. Stockenberg, som kommit i Smaléns ställe, mins jag at folket förra gången ej yttrade stora tankar!

Nu har posten dröjt ovanligen: 3:ne poster fattas oss. Just denna tiden, då så märkliga nyheter väntas, är detta ännu ledsammare. Ibl. annat, äre vi angelagne at förvissas om Prof. Schulténs lyckliga ankomst til Stockh:m. — Innan kårtt lærer väl ock en ny Hofrätts-President tilskapas. I fall det blir Hallenborg, såsom här förmodas, blir märkligt at se, om Wallén kan bli vice-President.

Våre Acad. Oratorer äro brydde, i ans. til den nödvändiga olikhet det fordras i deras tal, om det väntade Kongl. Barnet blir en prins el. en prinsessa: dem måste fördenskull nödvändigt lämnas tid, at derefter inrätta sina tal, sedan tidningen ifr. Stockh:m om Drottningens (som vi önske och hoppas lyckliga och med en prins) nedkomst anländt. Gustaf Gadolin, Mag. Choraëus (på Svenska) och en stud. Elmgren hafva dessa partes.

Nyl. fick jag se förtekn. på Pres. Lodes Bibliothek: det är isynnerhet rikt på Franska Romaner, men har ock åtsk. goda Historiska, til lätt lecture tjenande saker, Resebeskrifningar etc. Ingen lärdoms-gren är så fattig som den Juridiska: ej en gång Lagboken ägde han, utan hade släpat med sig et Wasa Hofrätts Exemplar; af våre vanligaste Theoretiska el. Practiska Jurid. Böcker endast Tengvalls Twistemåls-Lagfarenhet; ingen samling af förordningar etc. Förunderligt! Af Joh. Racines verk, som jag för flere år sedan bårtsälde, funnos T. VI et VII, med mit namn uti: förmodl. äro de lånte; jag kan nu omöjl. minnas, hvilken som köpte dem af mig.

Nu har vår väderlek i 14 dagar varit hygglig nog, och några nätter varit kalle; folket har derigenom blifvit satt i stånd at fullbörda sit bergnings-arbete. Men brodden är merendels klen; hvarföre ock råg-priset stigit til 16 plåtar för tunnan; och kornet säljes för föga mindre än 5 Rdr. Underrättelsen om Talgens höga pris i Stockh:m har förmått våre Borgare at ock här uppjaga det til 3 Rdr L \ddot{a} :det. Jag var lycklig nog at förut förse mig hvad jag deraf behöfde, för 2 Rdr.

I nästa Torsdag, d. 31 hujus, skall Methers introduction ske. —

Ännu är Franzén ej återkommen, ehuru han bordt vara här, efter sin försäkran, sidst til d. 20 Octobris. Men hans Svärfaders Svärfar, Henr. Rahm, har sjuknat och dödt kortt efter Franzéns bröllop; det var för denne en värckelig förlust, i ans. til vissa domestike omständigheter. Men innan månadens slut skall han väl dock vara här. Jag är ej i stånd, innan hans ankomst, at få de bräd-lårar ifr. Bibl:t om händer, om h:ka jag skref i mit sidsta bref. Ehuru jag sjelf ännu ej har hopp om, at kanske på flera veckor, slippa utom kammaren, skall jag dock, genom en pålitlig Magister, af mine nationister, och genom mina Systrar, låta inlägga Brors porcellainer etc. i b:te lårar, som ej få vara större, än at de beqväml. kunna röras och flyttas. Och efter Bror håller vinden (ehuru den är läst, och jag vill minnas at Brors Sadel etc. också under Brors egen härvaro där förvarades) för osäker, så skall jag ock derifr. taga ned allt hvad möjl. är, el. något betydligt värde kan äga, och söka at skaffa rum deråt inom kistor och lårar. Men hvad råd må blifva med Björnskinnen etc. (som ock redan äro illa farne), ser jag ännu icke. — Allt det trädskräp som ej var inläst i Brors Studer-kammare, har jag ej någon säker kunskap om, och ej heller någon slags förteckning deröfver. Det är dels inläst i skrubberne, och dels lyftadt upp i lidren, där jag låtit det ligga orördt. At vattkärran etc. var förstörd vid min ankomst til gården, har jag förut berättat.

Det var en besynnerlig envishet af Borgoenses, at gå til Konungen med sit orimliga påstående, at vacante pastoralier, då syslan inom året (ifr. maj räknandes) besattes, skola hel och hållne och för hela året, tilfalla novus Pastor: så at om han får fullmagt t. ex. d. 10 Febr. skall han dock bekomma hela års-inkomsten ifr. d. 1 nästföregående Maji, och således hans fullmagt äga retroactiv värkan, samt han upbära lön för en sysla den han icke gjort (hvarförutan han behåller sin förra och för sin värkel. förestådda sysla upburna lön tillika!). De grunda sig blott på 2 skäl, näml. 1:o förra praxis (som värkel. var sådan i alla stift, intil dess Kongl. Brefvet til Cons. i Skara, af 1773 som Wilskman anför, ändrade saken), och 2:o et K. Fredriks bref af 1720 talet, som de orimligen vrida til förevarande fråga, men som tydl. innehåller blott det, at Skole-betjente böra få lön ifr. sin fullmagts-datum, och ej såsom civile-ämbetsmän, nödgas tjena $\frac{1}{2}$ år utan lön. Då alla andra Consistorier, ifrån det de erhållit kunskap om 1773 års bref, i tysthed ändrat sin praxis, så hade Borgoenses bordt göra så med; ty, man må säga om k. Gustafs anstalt, at draga besparda Pastoralier til den så kallade arbetshus-fonden, hvad man vill, så var dock b:te praxis blottad på allt stöd i författningar,

privilegier eller sakens natur. Bror vet, at i Cons Acad. för längre tid sedan, slika besparingar gått til Acad:s aerarium. Åbo Domcapittel har genom flera Kongl. bref uttryckel. blifvit anvist att rätta sig efter oftab:te bref til Cons. i Skara. Och då det ena Capitlet fått sådane befallningar, hur vill det vara rimligt, at det andra skulle, i lika fall, vara derifrån undantaget? Jag vet väl, at Dompr. Alopaeus, såsom med det öfriga Cons. i denna idée ense, lærer plaidera för densamma. Men jag är viss derpå, at den ej kan vinna bifall hos Konungen.

Et ovetligt rykte har gått i Nyland, at Gen. Klingspor, oaktadt förbudet, låtit bränna bränvin på sin ladugård i Helsingsocken; men *vid anställt efterseende*, har det befunnits ogrundadt. Deremot skall KrigsR. Enehjelm, på sin gård, befunnits in flagranti crimine och undergått confiscation! Då bränvins-kannan i H:fors redan stigit til 2 Rdr, så är det svårt at hålla sig! Nog bränna väl bönderne häromkring äfven i mjugg (dertil af Stadens borgare kraftigt upmuntrade); men ännu har man ej hört af många beslag.

Et parti Estländare, som rymt ifr. Hapsal och anländt til Kimito-skär, hafva berättat, at regnet ock där hindrat både bärgning och sådd, samt at sädes-priset enormt upstigit.

Nu är hela Spöklerska familjen på Halis utdöd. Den sista fröken har testamenterat all egendomen til en sin systems afl. mans bror-dotter, en ung flicka vid namn Ifvendorff. Men 1:o har Capit Eric Willebrand (Isaac Bremers måg) deponert 100,000 Rdr Banco, för h:ken summa Spökler köpte Halis af Fru Rappe, för at som Adelsman inbörda egendomen (pgr:ne skall han fått af sin svåger Capit. Baer!); och 2:o fins en g:l utsupen och afsatt Besökare, vid namn Wassbom, Frökvarne Spöklers Cousin, h:ken man uppsökt at yrka sin arfs-rätt. Få se, huru det går. Spökler ägde rätt för sig och sine barn at besitta b:te Säteri.

Jag vet icke, om jag förut berättat, at sedan Planman nu ej kan vara uppe i Cons. Eccles. Biskopen (h:ken nu åter mår bättre) nödgats taga Schalberg til Ledamot i Capitlet. Således har denne ändtel. vunnit sin önskan!

Förmodl. blir Ass. Wallenius ifr. H:fors (som ock söker sig til Demonstrator efter Rutström) Secreterare i Finska Hush. Sällskapet (dit Widenius riktigt betalt Brors contingent): valet skall ske d. 1 Nov.

Hvad är det för en tvist HofrR. Wallerian har hos Kunngen? Han bad mig i går, at då jag skulle skrifva, bedja Bror söka befordra hans sak til skyndsamt slut. Mina ögon, som under sjukdomen äfven blifvit försvagade, befalla mig at nu sluta, Må väl! och hälsa alla vänner!

CCXVII.

Ankom d. 14 Novemb.
 Besv. d. 21 d:o.

Åbo d. 7 Nov. 1799.

S. T. Ändtel. fingo vi de 3 saknade Svenska Posterne; men nu dröjer den åter, hvilket årstiden ej annat kan än hafva med sig. Imedlertid blefvo vi satte ur vår fruktan för Prof. Schultén, om hvars resa här gingo obehagliga rykten, men som vi nu vete vara til Stockh:m väl öfverkommen.

Nu är ock Frantzén anländ (med sin unga Fru); så at jag blir i stånd at oförtöfvadt företaga den omtalde inpackningen af Brors porcellainer etc. Som jag ej slipper ur rummet, så måste jag dertil nyttja en annan pålitelig mans biträde. Jag kan väl nu röras inom kammaren; men får aldeles icke lof at gå ut. — Vice-Advocat Fiscalen Hassel, som af en feber blef hindrad at resa til sit bröllop, är nu blefven så frisk, at han i veckans slut ärnar fara åstad til Borgo.

En ohyggeelig händelse har nyl. händt i Sagu, näml. at Cornetten Mansner på Timböle, som Bror väl kände, en afton blifvit genom fenstret dödsakuten där han satt på sin soffa; banemannen har ännu ej kunnat uptäckas; men misstankarne falla på hans egen liderlige son, hvilken som bäst processade med honom om sit möderne-arf. Genom inb. Testamente hade den afl. Frun gifvit all egendomen åt sin man, i hans lifstid; men detta Test:e stal sonen (enda barnet!) bårt, så at fadren genom deras edel. afhörande som det skriftel. bevitnat, måste söka at bevisa dess existence. När gerningen skedde, var sonen bårtrest til staden, så at han supponeras hafva genom en legd bandit (som man ock gissningsvis uppgifver) föröfvat mordet.

Hvad är det för en menskj:a som vågat skrifva den malitiosa boken om Franska Monarchiens åter uprättande; qvickt, men tillika poikaktigt skrifver han. Kan han slippa onäpst? Och hvartil tjena slike uptåg?

Ass. Ahlman på Hatanpää, som nyl. aflidit, har i sit Test:e satt en betydelig summa (af 10,000 Rdr och deröfver: det kommer an på det pris hvartil egendomen kan försäljas) under Finska

Hush. Sällskapets disposition, at användas dels til Scholors inrättande för allmogens barn (ej blott i Christendomen, utan ock i andra nyttiga kunskaper) i de soknar där hans egendom låg, dels till andra allmänt nyttiga anstalter. Frun behåller imedlertid egendomen i 2 år, utan all redogörelse; hvarjämte, hon och någre flere anhörige fått betydliga legater. Han har hushållat som en karl!

Värckel. emot min förmodan, har b:te Sällskaps däv. ordförande Landsh. Willebrand, förmått utvärka et bref til detsamma ifr. Konungen, hvori det tillåtes at omedelbart hos Konungen anmäla, hvad det til Hushållningens bästa i landet finner nödigt. Detta ålägger Sällskapet sannerl. en vigtig men tillika varsam omtanka. Vi skole göra vår flit, at styrka til en sådan varsamhet. Någre kinkiga ämnen hafva redan förut bragts i fråga!

Ibl. andre böcker och piecer, fanns i Pres. Lodes Bibliothek ock den bekante Prospectus af Armfelt: få se, til hvad pris den stiger. — Vörlund, som nu skall blifvit Fabriks-fiscal härstädes (en ej oäfvén speculation, at profitera af vederbörandes industrie). Han är i alla måtto en alter Kreander.

Höres ännu ej något om Sundvalls sak? Glöm ej heller at göra hvad Bror kan för vår Jämjärvi sak. — Prof. Bonsdorff, som så öfverdådigt stormat på sin hälsa, medelst sina idkeliga Brinkhalls-resor, natt el. dag, i ondt el. vackert väder, har ändtl. ådragit sig en rhume i fötterne, som med tiden kan blifva honom svår. — Planman är i sit förra tillstånd. Biskopen är bättre; håller sig dock inne. — Hofr. Mich. Lilius är så sjuk, at det ser farligt ut; Johan Lilius är i sit förra tillstånd.

Frequenzen är denna termin tämmel. ansenlig vid Academien. — Om Bror får tilfälle med någon resande at sända mig 1:o den sjelfsv. skriften om Franska Monarchiens återställande, 2:o et Ex. af Calendrerne för nästa år, så hoppas jag at Bror är god och dermed förser mig.

Ifr. den beröml. Bokhandl. Nicolai i Berlin, fick jag med Bremer til skänks några af hans emot Kantiska Philosophien utgifna böcker och piecer; de äro rätt ampre; och i somliga puncter har han så visat detta folkets tokerier, med både skäl och satire, at de hafva svårt at försvara sig. Tillika meddelar han mångfaldiga uplysningar om deras uptog och skrifter, som äro rätt lustiga och interessanta. Må väl, och hälsa alla vänner. — Just som jag skulle sluta detta bref, anlände Svenska Posten. Men ännu inga märkliga nyheter, som vi väntat!

CCXVIII.

*Ankom d. 21 Nov.
Besvar. samma dag.*

Åbo d. 14 Nov. 1799.

S. T. Sedan jag afsändt mit sidsta bref, kom så väl Widenius til mig, (och hade hälsningar ifr. Bror), som Skepparen med paketet och Brors bref af d. 29 Octobris. Mycken tack för bägge de medsände piecerne! Den ena hör jag (h:ket jag nogsammt förutsåg) har blifvit förbuden, hvarom ock bref til Biskopen och Cons:m ankommit; äfven som angående censuren af Theol. recensioner. Om man nu i Theol. ämnen blir så sträng, huru går det med Linköpings Journalen?

På Auctoren til den andra piecen gissas ock här nog allmänt, i ans. til likheten med Läsningen; men jag har ej velat tro, at en stadig man skulle inblanda så mycket värkligt poikeri? Och hvad uträttas för nyttigt, med så beskaffade skrifter, också när de innehålla värkliga sanningar? Endast at vår precaira tryckfrihet ännu mera inskränkes! Ehuru qvick skriften på flera ställen är, kan jag dock för min del ej gilla dess utgifvande, i annan än mercantil afsigt.

Recensionen öfv. Handboken tyckte jag deremot var ganska modest; och hade kunnat med skäl vara mycket strängare. Jag begriper således icke, hvarföre den skulle så beifras. Jag hörde i sommars Upsalienses (Tingstadius och Oedmann) jämmerligen klaga öfver Stockholmsium hyperorthodoxie och ouplysning, och önska at de ej varit med i hela commissionen, äfven som de på någre Stockholmsium (ni fallor Flodins och Asplunds) observationer anförde exempel, som öfvergå all förmodan, och som de med mycken möda måst arbeta emot. — Det måste gå mycket segt med Upsala Professionernes besättande!

Vi hafve varit lycklige at til våre Natural-samlingar få en vacker present af Major Suther; frågan blir, hvem vi nu skole få at förtekna och på våra vägnar emottaga den? Männe D:r Rutström kunde dertil öfvertalas? — Hvad är det för et uptog (poikaktigheter) som här berättas skola passerat hos Robinet?

Fru Baer afled i förgårs: få nu se, huru det Husets affairer stå, och framdeles vilja gå! — At Bränvinet åter kommit löst,

bidrager utan tvifvel at här ytterligare höja spanmåls priset. Växten har väl i Finland ej allestädes varit lika, dock merendels god; bergningen väl svår, men dock så, at när ärter och någon del hafra och korn undantages, folket fått in sin växt; vi komme således nog tilrätta. Men om utförseln ifr. Lifland förbjudes (såsom säges, i ans. til eget behof), och til Sverige betydliga partier öfverföras, så kommer den fattige i nöd, i ans. til det höga priset, häldst landet af föreg. missväxt var så tomt på säd.

Ändtel. fingo vi i dag den länge efterlängtrade tidningen, at vi fått oss en Kron-Prins: det är et värkligt ämne til glädje öfver hela Riket! — Jag hinner nu ej mera skrifva; härnäst mera. Må väl! — Var god och låt aflämnas hosgående bref til dess ägare!

CCXIX.

*Ankom och besvar. d. 6 Dec.
Ytterre d. 10 do.*

Åbo d. 28 Nov. 99.

S. T. Nu har Bror länge hållit upp at skrifva mig till; tvänne bref har jag visst imedlertid sändt til Bror. Jag trodde at få med någon af de resande som denna tiden ifr. Solenniteterna i Stockh. anländt, något paket ifr. Bror, med sidsta häftet af Läsningen och Journalen; men som ej hörds deraf, hoppas jag at åtm. med Alopaerne, som snart lära återkomma, erhålla dessa saker. I fall något blir kvar af mina p:gr (til h:ka jag snart skall remittera et litet tilskott) täckes Bror skicka af Läsningen et exemplar jämväl för Wallerians och et för Hellenii räkning.

Inga underrättelser har Bror heller meddelat mig, om de dels bullersamma dels poikaktiga upträden som dessa tider skola i Stockh. förefallit; ej heller om Auctor til piecen om Franska Monarchien måst upgifvas el. är actionerad? Här pratas af och ann; sägs ock, at man i Götheborg sammanskutit hederl. dricksp:gr åt Dupuits och förmådt Robinot at kvarstadna; kan detta sednare vara rimligt? Ibl. utfallna gracer, ler man åt Loffmans caractere; men ej lika allmänt öfver Armfelts restitution; man tar för afgjordt, at han åter blir Öfver-Ståthållare i Stockh:m, och väntar at hans ovänner ej skola af honom glömmas! Hvad role Hertig Carl härvid spelar! Men hvad skal man säga om alla de ledamöter i Högsta domstolen, h:ka sakfällt en *oskyldig* man? Det ger et elakt begrep om rättvisan hos oss? H:ka contradictioner!

I fall några böcker för vårt Bibl:s räkning ifrån Lund och Upsala til Bror adresseras, så var gunstig och tag dem i förvar, tils tilfälle blir at dem hit öfversända. Det var underligt af gubben Sommelius, at han med de förres afsändande (som redan i våras bordt afgå) så länge sölat; nu säger han sig (sent på hösten!) hafva afsändt dem, och gifvit Skepparen ordres at aflämna dem hos Bror; få se, om de lyckel. framkomma. Ifr. Upsala väntas blott et litet paket; Stenhammars böcker hafva på auction derstädes blifvit orimmel. högt betalade!

Utan tvifvel har Riks-Drotzen redan fått de Dispp. jag för hans räkning lämnade hos Bror? Om Bror råkar unga Baron Rehbinders, så säg honom, at jag sedermera fått någre till, för Hans Excellences räkning, men ej utan betalning, ty jag köpte dem på auction efter Major Rosbeck. I går bårtsåldes Pres. Lodes Boksamling: ännu vet jag ej, huru högt böckerne där stigit, och om jag någre fått. Franzén var min commissionaire.

I dag orerar Gust. Gadolin på Acad. öfv. Kron-Prinsens födelse; och Landshöfdingen ger et stort Calas (Biskopen kunde ej, efter vanligheten, göra det, för sin sjukdoms skull). I morgon orerar M. Choraëus på Svensk vers och Stud. Elmgrens på Latin. — Biskopens sjukdom är långsam, och mattar honom så, at den ser farlig ut. Planman har så vida repat sig, at han går uppe, med käpp; målet är väl ej rätt redigt dock så at han kan förstås.

Sedan Krigsrådet Knorring fann för rådligt eclipsera (ifr. Wartzala boställe), och lämnade hushållet i största trångmål, betog det så Frun, at hon hastigt dödde; barnhopen har nu landsvägen för sig, om ej godt folk förbarmar sig öfver dem! Han har spelat en underlig role! — Åter har en af våre supande Handtverkare (en Skrädd. Asklöf) gått i ån i mörkret, förmodl. af misstag och i fyllnad, likasom Bagaren Lang i förl. år.

I fall den under aftryckning varande delen af Vitterh. Acad:s Handl:r skulle hinna blifva färdig, innan Alopæus afreser, så var god och låt med honom et Exemplar deraf medfölja.

Nu har Cons. Eccles. fått befallning at föreslå Theol. Doctors Candidater i sit stift: gå de förbi Lebell och Weman, så förlora de visst bægges grace! De må nu icke sjelfve blifva förbigångne, såsom förra gången! Men Academien var då under åga, och tyckes nu vara i grace.

Hvilken af de Herrar som betyda, bör jag tillskrifva det, at min ringa person kommit i åtanka vid Riddare-promotionen? Månne Landsh. Rosenstein, Gen. Wrede, eller vår Cantzler? I fall Bror får höra något derom, så var god och låt mig veta det. Men denna heder kostar väl något, efter vanligheten: var gunstig och

underrätta mig jämväl derom (ehuru vederbörande väl ock lära derom påminna?). Item, om det är nödvändigt, at välja sig et Symbolum, och at låta gravera om sit pitsker? Detta sednare måste då ske i Stockholm. Skall et sådant Symbolum nödvändigt i pitskeret utsättas? Jag har sannerl. aldrig trodt mig behöfva känna stadgarne härom.

Det ses, at Ugglas är i hög faveur, och at Klingspor ej heller står illa! Få se hvad godt nytt den nye Baronen hämtat med sig ifr. Ryssland! — Walléens vilkor äro väl icke, nu at börja med, förbättrade genom hans befordran; men Bror, som nog-samt känner hans humeur, kan föreställa sig, huru mycket det måste smickra honom! Han behöfver nu ej befara något företräde af Synnerberg etc. — Det föregifvandet, at Capit. Pryss skulle vara af samma slägt som de förre adelige Prytzer, har här svårt at vinna bifall. — Man undrar här, at Georgii ingen decoration erhållit. Men, den lär väl komma i sinom tid.

Den Hellberg, som var sväger och compagnon vid värds-hus-hållningen med Bergström, och nu uppehållit sig hos Hufvudsköld (altså i grannskap med Timböle), samt straxt misstänktes (i samråd med och betald af sonen!) för at hafva ihjälskutit Cornetten Mansner, har af Häradsrätten ansedts så graverad (ehuru härtils på nog svaga skäl), at han är fängslig hit insänd; få se, om den ohyggliga saken kan vidare upplysas!

Hälsa Prof. Schultén när han råkas, och säg honom, at jag oförtöfvadt skall sända til honom, för at til Hr Amir. Cronstedt aflämnas, acten om Scholan på Sveaborg. Jag fick med Bremer ifr. Bokhandlaren Nicolai i Berlin til skänks någre af hans emot Kantiska Philosophien utgifna skrifter, som borde vara bekantare hos oss, än de härtils äro: särdeles *Gespräche zwischen Christian Wolff und einen Kantianer*, med Nicolais företal, h:ket uplyser Historien om denna sect, och tillika så visar flere dess fel, contradictioner, insequentier och galenskaper, särdeles i moralen, at jag sannerl. ej vet hvad sjelfve Boëthius och Höjer deremot skola kunna invända! Också håller folket på i Tyskland at åter sansa sig: en Herder, Wieland etc. hafva aldeles declarerat sig deremot; och sjelfva Kants anhängare äro i inbördes krig emot hvarandra.

Besynnerl. långsamt går det med Upsala Professionernas besättande! — Vi vänte nu med oro, at få höra utgången af Jämjarvi-saken. Item af Sundvalls sak! — Må väl!

CCXX.

Ankom d. 26 December.

Besvar. d. 30, med posten norrom.

Åbo d. 16 Dec. 99.

S. T. Nu har jag, genom Brors goda försorg, erhållit, inom en kårtt tid, åtskilliga både bref och saker; så väl paketet med Maj. Sunn, som med Dompr. Alopæus, har jag fått. Boklåren med Åkerblom anlände ock lyckl. til Beckholmen, hvarifrån den ej fås innan isen blir så stark at man kan åka dit.

Asken talte Åkerblom äfven om; men som jag då ännu ej hunnit få Brors bref, och han sade sig icke minnas til hvem den skulle aflämnas, så lofvade han derom göra sig underrättad, och for så sin väg, at flytta sit fartyg til Nagu i vinterqvarter; om den prac-karen straxt haft asken med sig, så hade jag väl tagit den af honom. Nu måste vi vänta (i fall han ej aflämnat asken til sin Redare Strömdal) tils han ifr. Nagu hinner återkomma til Staden.

Jag lærer nu hafva Brors bref af d. 26 Nov. samt 6 och 10:de Dec. obesvarade. Det andra Ex. af den mig tilsände piecen öfverlämnade jag til Prof. Haartman. Den andra piecen, af Rahbeck, hade jag redan haft tillfälle at se; den förtjenar väl sit rum bredevid den förra. Få se, om ej Läsningen en gång äfven får en döds-knäck!

Afhandlingen om Bränvinet tycker jag ej om: det är löjligt, at så mycket ifra mot moralitetens lidande genom de många mender som under Bränvins-förbudet gjordes, men ej taga i betraktande den långt större skada som fylleriet tilfogar allmogens moralitet; ej allenast slagsmål, dråp etc. vållas derigenom, (äfven nu under förbudet var en ovanlig stillhet och lugn på gator, gästgifvaregårdar, Tinghus, kyrkor etc.), utan bränvins-behofvet är ock hufvud-källan til de fläste tjufnader. När t. ex. den värfdä soldaten af de 8 styfver honom består, måste depensera 6 på sit bränvin, huru skal det begäras, at han skal blifva en moralisk mskja? Ganska löjligt är ock, att dranken skall vara kraftigare än mjöl-dricka, som jag kan syra huru jag behagar. Men Kroginkomsten och de stora bränvins-pannorna uppeldade i synnerhet vederbörandes patriotisme!

Widenius är nu ej inne i Staden: jag måste fördenskull til nästa post uppskjuta en p:ge-remiss til Stockh:m, och skall då tillika bilägga förteckningen på Brors saker, som jag inpackat, och af h:ken förteckning jag låter taga en copia.

Versen var visserl. skamlös. Men Auctor lär svårl. kunna juridice utletas. Emot förmodan öfverlöpes jag så i dag, af Studerande som skola resa bårt, begära viaticum etc. at jag ej nu hinner skrifva så omständligt som jag ärnade. Men jag skall, sedan vi nu bli ledige, til Torsdagen göra et långt bref färdigt.

Vi tyckas nu få före; ty i dag faller snö; ån ligger öfverallt. Tack för underrättelserne i brefven! Nog kunde jag tro, at A. [Alopæus] skulle documentera sin försigtighet, och tillika vänskap för visse Riksg. Contorets Ledamöter.

Fru von Mell dödde hastigt af slag, och sörjes af ingen annan än sin dotter. Med Haartman var hon förut brouillerad, och någon slags af henne gjord författning lär ej bättrat saken. — Pres. Lodes egendom var (det som qvar var) så ansenl. at creditorerne få visst 70 procent. Tänk hvad meubler etc. han måste skaffat sig, och hvad inkomst han måste haft! Gålden stiger visst til 6,000 Rdr.

Ass. Dr Wallenius ifr. H:forss blef med stor pluralitet vald til Secreterare i Finska Hush. Sällskapet. Almanska Testamentet gifver detta Sällskap mycket at göra.

Hurudan är den Natur-rätt som Boëthius nu utgedt? För-tjenar den at ägas? — Kan Bror skaffa mig exemplar af Auctions-Catalogen på Stobaei böcker, som i Lund blifvit försålde? Någon har lånt den af mig och haft bårt den; jag behöfver den för Bibl:s räkningens skull: vi hafve där köpt någre böcker.

Ändtl. är nu handeln med Hjelt och Widenius afslutad: vi köpte Nordbergiska gården, och bytte med Hjelt, mot mellangift. Den stygga kärngen Fru Ignatius, som hade Nordb. gården under viss servitude, ökte dess inköps-pris för oss. Härom härnäst.

Hofr. skall dömt Ränth. Caloander at med ed styrka sin upgift om den bekante Sedel-posten. Här hålla de fleste honom för oskyldig; men K. R. Winter misstänker honom åtm. för confust förhållande häri, som i mycket annat. Utan all tvifvel dras saken til Konungen. Må väl!

*Ankom d. 2 Febr. 1800.***Åbo d. 23 Dec. 1799.**

S. T. Denna höst har varit för mig mycket svår, i det jag ej allenast sjelf varit sjuk och utur stånd at något uträtta, utan jämväl mina Systrar, nu den ena och nu den andra sängliggande, och jämväl en af mine domestiker af kopporne hårdt ansatt och derigenom ur stånd at förrätta någon tjenst. Få nu se, om jag i nästa år blir lyckligare. I dessa dagar har jag ändteligen af min Medicus fått lof at röras ute på gården; och ärnar i helgen börja åka ut, för motions skull, om väderleken annars sådant tillåter. Sedan vi finge vinter, har den härtills varit tämmel. jämn och alfvarsam; men för litet snö har fallit, så at föret, åtminstone nära staden, är ganska hårdt.

Var gunstig och vid tilfalle aflämna til M. Silfverstolpe hosfölj. bref, jämte 36 R. 12 sk. för nyl. til mig af honom öfversände böcker. — Vore han ej i staden kunna p:gr lämnas til hans compagnon Höjer, mot qvitto. Härnäst skall jag ytterligare öfversända p:gr, til några Medaillers inlösande etc., om hk:n commission jag anmodat Dr Rutström, som väl i sinom tid infinner sig at fråga efter pgr:ne dertill: jag skrifver näml. då tillika derom til honom.

Tvånne bröllop ske här i staden Jule-tiden, som förtjena berättas om, i ans. til personerne, näml. Lagman Limnells med Mams. Edla Gadd; och Grosshandl. Johns (som så länge var på Bremerska Contoiret) med Handelsm. Granbergs Enka, som har betydlig förmögenhet, äfven som ej heller han är fattig. Fruntimren prata väl om ännu flere giftermål (t. ex. at Prof. Pipping skal gifta sig med en Fröken Arnell, som är i Lagm. Olivecreutzes Hus, en helt ung flicka; Kyrkoh. Beckman i Nystad med Prof. Planmans äldre dotter; Logarf. Gottschick, som i första gifftet hade Hans Richters dotter och med henne fick gården och verket, med Pastor Hjelts äldsta dotter); men för sanningen af dessa berättelser vill jag ej gå i borgen.

KrigsR. Knorrings barn äro nu spridde kring verlden. Fru Lybecker på Yläne har mottagit bägge döttrarne; Gen. Wille-

brand en son, Öfv. Pinello en, Logarfv. Christian Richter en, och så vidare. Så ändades det Huset och den hushållningen! Någon sade mig, at Fru Lybecker, hos hvilken en dotter förut är litet tusig, nu genom en fanatisk präst är i fara at hennes andra dotter genom svärmeri skall ledas til vanvett!

Finska Hushålln. Sällskapet har denna tiden haft at sysla med Almanska Testamentet, hvarvid åtskilliga besynnerliga Juridiska frågor tillika upstått. Först har Häradshöfd. Skalm, som är gift med Krono-fogden Salbergs syster (h:ken Salberg åter har afl. Almans bror-dotter til hustru, som är en af arfvingarne och i Test:t fått et måtteligt Legat, emedan Gubben blef med henne missnögd, ehuru hon upväxte i hans hus, och om hon förstått at bibehålla hans ynnest, torde blifvit hans hufvudarvinge) vid Häradsrätten lagt såsom Domare hand vid målet, h:ket våre Jurister ogillat, på h:kas råd Sällskapet hos Hofrätten begärt en Extra-domare at med b:te Testamente lagfara. Sedan har den frågan upkommit, om Sällsk. är skyldigt at nu straxt erlægga ej allenast fattig-procenten och Justitie-Statens procent, förskotts-vis, utan ock bevillningen, då Sällskap. ej förr än efter 2 år får egendomen om händer? och om b:te bevillning också skall erläggas af fasta egendomens värde, såvida den enl. testamentet skall försäljas och i p:gr förvandlas? Jag vet ej i hvad beslut Sällskapets utskott i går stadnat om denna fråga. Auditeuren Idman reser upp, at som Sällskapets fullmäktig så väl bevaka Test. vid tinget, som b:ista Bouptekningen och vidtaga andra nödiga anstalter.

Ännu en lustig fråga, i ans. til detta Tes:te har jag hört i Hofrätten hafva upstått: näml. huruvida de Rättens ledamöter som äro medlemmar i Finska Hush. Sällskapet (som en stor del äro) kunde vara ojäfvige at lägga hand dervid såsom domare (t. ex. at nu förordna en Extra-domare at lagfara med Tes:t)? Til lycka voro så många af Hofrättens ledamöter ännu ej Sällskapets medlemmar, at de kunde formera en division, och derigenom för denna gången undvika hela frågan. Hvad säger Bror om dessa frågor?

I dag har jag skickat til Beckholmen efter Lundska Bok-låren; nu håller Slotts-fjärden, men vid Korpolaiss udden hafve någre ännu i går kört ned; stället är näml. strömt.

G:le Gen. Majoren Gripenberg som nyl. affidit, har gjort sådan disposition om sin egendom, at hans bror ej lærer mycket deraf erhålla. Brors fordna vän, g:le Skrädd. Törnqvist blef ej längesedan begravnen; han låg lång tid slaggrörd: har en son efter sig, som är Student, en beskedlig gosse.

Öfv. Gripenberg var nyl. här, och utböd Auditeurs-syslan vid Tavastehus-Reg:te at åtskillige af Hofrätts-ungdomen mot et

litet lumpet accord af 4,000 plåtar, för sin blifvande mågs Härads-höfdingen Schoultzes räkning; men gossarne tyckte at syslan var för dyr. Få se, hvem som nu slutel. stadnar derföre.

De afgifter h:ka för Orden fordras, lära ej förr kräfvast innan sjelfva grannlåten utdelas? Och lära då få här erläggas? Jag vill icke i någon mätta försynda mig; men känner ingen ting sjelf i den vägen.

I stället för Honorarium har Borealiska nation haft det infallet at regalera mig med en Medaille: den är gjord af Enhörning, men hvarken för bildens likhet el. arbetets fågring prisvärd; hvaremot den pris-Medaille han til Finska Hush. Sällskapet behof förfärdigat, är väl arbetad.

Min dräng återkom nu ifr. Beckholmen med Lundska Packlåren, och hade jämväl den lilla asken med sig, hvori Medaillen til Acad:s samling ligger.

Här har man utspridt det rykte, at Höjer af den grund gått miste om Professoratet, at man misstänkt honom såsom författare til piecen om Franska Monarchiens återställande; men han hade nog andra synder emot sig. Af Åbo Tidn. ser Bror, at Frenckel har Rahbecks Vandela til salu!

Här sägs, at Gen. Klingspor råkat ut för en svår ögonsjuka. Hans äfventyr med Cohns hustru troddes här vara nedtystadt; men nu hör jag, at Juden begärt 2,000 Rdr i hyra, som Generalen lär tyckt vara för drygt!

Den Buonaparte är en underlig man! Hemma spelar han en likaså stor och lysande som vådelig role; och i andra länder dricker man hans skål ej utan olägenheter! Få nu se, huru han til slut kan skryta öfv. sin lycka! Nog har han i många delar likhet med Cromvell, äfven som den sidsta revolutionen i St: Cloud mycket liknar Cromvells upförande emot Rumpf-Parlamentet. Men han synes härtills hafva nationen för sig. Det kommer nu derpå an, om han icke häldre vill blifva Dictator än Demagogue? — Men i förra fallet, liksom i det sednare, står han på en slipprig punct.

Alopæus berättade, at Orthodoxiens stolpar i Stockh:m varit illa belätne med en Theol. skrift som Kyrkoh. Drysén nyl. utgifvit: både Asplund och Flodin hafva önskat at den ej utkommit; hvad farliga saker innehåller den? Det är någon förklaring, ni fallor, öfver Epist. til de Romare? Alopæus är ock sjelf en god orthodox, vid pass af samma slag som vår Planman: bägge tjena at vederlägga Hernodii yttrande fordorm til Gadoln, at Mathematici sällan äro i religionen pålitlige.

Var god och låt mig på Brors för Acad:s ifr. Lund ankomne

Bokpacka gjorda utläggningar få en nota, at bilägga den förra. Af Brors bref d. 6 Dec. ser jag, at Bror utgedt 2 Rdr 32 sk. utom hvad nedkörslen til fartyget kostade. — Bror är väl god och lagar så, at jag i tid får Ex. af Warmholtzka Catalogen öfver 8:verne.

Det Manuscript som Prof. Fant skänkt mig rörande g:la Finska ätter, skall jag aflämna til Bibl:t, äfven som mina öfriga til Finska Historien hörande Samlingar. I Riks-Archivo fins ock et Ms. kalladt Finska Adelns Slägtebok: begär den af Hr Kongl. Secr. Adlersparre til påseende och jämförande med Fants Ms. för at få se, hvad likhet eller skilnad dem emellan är.

Landsh. Rosenstein lär visserl. ej tycka om ändringen med Cancellariatet vid Upsala Academie? Ty förmodl. blir hans tanka numera ej så ofta efterfrågad? Hurudan tanka gör Folket sig om Gr. Fersen, både på Talenternes, insigternes och tankesättens vägnar? Vid det fordna Franska Hofvet har han ej just varit i den bästa Scholan!

Högmark ansågs af Rosenstein (såsom jag i sommars hörde) för at äga godt hufvud: han lär således ej varit honom emot. Kantian är han, dock ej så exalterad som Höjer, såsom man sagt mig.

Huru har Gr. Gyllenstolpes disgrace kunnat räcka så länge? Hans synder syntes ju vara små emot de andres, som förut fått igen sina fordna rättigheter?

När Bror går i Utters Boklåda, så fråga honom, om det Ex. af mit opus öfver Juustens Chronicon, som var ärnadt til Bisk. Lindblom, är uttaget af Kongl. Secr. Lindblom? I annat fall torde tilfalle blifva at få det nedsändt? Af de med Prof. Schultén sände Exemplaren (som han väl lärer lämnat til Utter?), ville jag at et vid tilfalle sändes til Westerås, och et til Strengnäs Gymnasii Bibliotheker. Item et til Lunds Bibliothek, och et til Prof. Fant (detta torde M. Silfverstolpe kunna framskaffa?). — Männe Silfverstolpe tror, at några Exemplar (jag har ej många at aflåta, circa 10 el. 12) deraf skulle köpas utomlands, om de såldes för billigt pris, ex. gr. för 2 Rdr el. så vid pass? Derunder kan jag ej aflåta dem.

Af förteckningen på Brors husgeråd (som här blef kvarlämnadt) hvaraf jag behåller det ena Exemplaret, bilägger jag det andra, så långt som jag förmådt revidera sakerne. Allt hvad som i packlårarne är nedlagdt, finnes redan derpå uptaget; äfven hvad inne i nedra byggningen och på visthus-vinden finnes. Men jag har ej sjelf orckat ännu gå upp på lilla byggnings-vinden, som är läst; skall dock göra det i dessa dagar; då resten af förteckningen skall öfversändas. Skall ock det som i skrubben invid stallet finnes för-

varadt inom lås (såsom trädgårds-sprutkannor, gångskyffel, drefbänk-fenster etc.) förteknas? Af Trädkärl har jag härtills upskrifvit blott hvad som fanns inne i Brors kammare, och derifrån dels på visthus- och dels på lilla byggnings vinden flyttades. Men den bråte af Trädskräp som är stäldt i hög inne i Stenbodan, har jag ej vidrört; äfven som jag ej ännu upteknat hvad i Vagns-lidret af Brors redskap finnes, men som snart är upteknadt.

CCXXII.

Ankom d. 27 Febr.

Besv. d. 6 Mart.

Åbo d. 13 Febr. 1800.

S. T. Det var lustigt, at ännu med den sidsta posten vi fått ifr. Stockholm (Hafs-Posten fortfar åter at vara istadig) inga private underrättelser om Riksdagen och hvad dertil hörer, försportds. Den *nödiga* Hemligheten har således blifvit sorgfälligt iakttagen: hvarföre ock alla officiella brefven hit voro skrefne med Stats-Secr. Rosenblads egen hand.

Stadig blef Åbo Stads Riksdagsman, och lärer i dag hafva afrest, norra vägen; hans medtäflare unga Tjäder, blef isynnerhet genom Hartvalls nitiska bemödande (som til och med ej skydde nödig kostnad) slagen ur brädet: Handels-Classens pluralitet til stor förargelse.

Nu höre vi, at Konungen förstärkt Finska Forsrensings Directionen med Gen. en Chef och General-Major Aminoff; jag undrar, at den förre ansedt mödan värdt at tränga sig derinn, då af den ringa summa som årligen är anslagen, så föga kan blifva at korppa!

Imedertid föreställe vi oss, at numera ej hela summan til sit egentel. ändamål lärer kunna få användas! — Jag tycker på Landsh. Willebrand, at han så föga är belåten med den inferiore role honom nu förestår, at han, Svågerlaget oakadt, lärer vilja draga sig aldeles ur spelet: och då ser jag förut, at hela anstalten blir til intet, såsom tilgå plägar!

Tengström hinner jag nu ej skrifva till; hälsa honom, om han råkas. Biskopen och hans son hafva med den verksamhet och framgång operert på Prästerne, at jag tror det Gust. Gadolin och Polviander bli Pastorernes fullmäktige här ifr. nedre stiftet. Åtminstone fick G. 10 röster i Domprobsteriet och Wirmo

Probsteri, Polviander 6, Tengström 4 och en af den grund disputerad, at den voterande (Kyrkoh. Bergman i Korpo) satt sitt namn under voterings-sedeln, Hirn ock 4 el. 5. Expediter äro i ständig rörelse, at uplysa Prästerne derom 1:o at Biskopen, enl. sit circulaire, reser sjelf (ehuru han ej en gång orckar upp i Consistorio!) och behöfver sin son til biträde; hvarföre ock Gubben skriftel. erbudit sig, at efter vanligheten vilja bevaka Caplanernes angelägenheter! Han har åkt ut alla dagar (men måste hjälpas ut och in ur vagnen, och ledas ifrån och til densamma), at stärka sina krafter, gjort sjelf visite hos Consistoriales etc., och bestält vinterkläder för sig och sin yngsta son. H:ket allt oaktadt, den är blind som ej ser, at detta allt sker endast för at draga Prästerne vid näsan. Flitigt har dem ock blifvit inskräp, at Tengström omöjel. för sin viktiga Revisions-förrättning, som fordrar flere månaders tid, kan blifva ledig at bivista Riksdagen. Få nu se, huru det går i de öfra Probsterierne!

Vill Bror ha Ex. med posten af Finska Hush. Sällskapets Dagbok, hvaraf Tengström lär haft första arket med sig, at kunna visa? — Nu sägs, at Hartvall står i Handel om Gadds Karla; hvarföre begäres 5,000 Rdr, men förmodel. ej fås. — I Savolax är ganska sjukligt, och mycket folk dör, af en smittande Röt- el. Gallfeber, som kommit dit ifr. Ryssland, och folket börjar kalla Gula febern; den har ock hunnit til Borgo. Kanske at väderleken, som i hast ifr. 40 gr. köld gick til blida, utan främmande smitta kunnat åstadkomma sjukdomen. Men här sägs, at i Muskow 5,000 msk:or inom få dagar dödt, och i Petersburg dö öfver 100 personer deraf om dagen. Inom 2 dar sätta de lifvet till; så sker ock i Savolax.

Vörlund, hvars famille blifvit ökad med en dotter, och altså behofvet jämväl större, confisquerade väl en hop pälsar af någre hitkomne Ryske köpmän; men som pälsarne ej voro flere än karlarne, blef confiscationen i Tullrätten ogillad.

Bägge Liljerne äro illa sjuke; särdeles fick den äldre en ny svår attaque i förgårs. — Ass. Walheims svåra accident liknar sig til at kunna lyckel. öfvervinnas. Han hade en svår apostem under axlarne, som sträcker sig djupt in åt bröstet. Den är öpnad: mycket var etc. rinner ut. Få se, om allt kan fås ut.

När Bror råkar Tengström, så säg honom, at den Levan som med presten Tallgrens betyg i höstas hos honom anmälde sig at bli Student, nu återkom til mig, under namn af Lindroos, med samma prästbetyg. Men som han förut var återvist til Scholan, och skälmostycket yppades, skrifer nu Cons. Acad. til Dom-Capitlet, at de tilsäga Hr Tallgren at uphöra med sin Schola.

Det är lustigt at en och annan ifr. Svenska sidan anmäler sig at vilja blifva ledamot i Finska Hush. Sällskapet: så nyl. en ifr. Götheborg. H:ken löjlighet! — Vi må efter vanligheten. Planman vill ändtel. lägga in om afsked, och bestå något af lönen at sin successor, häldst om det kunde bli Hällström. Den ideen går han ej ifrån. Vale! Hälsa vännerna.

CCXXIII.

Ankom d. 11 Martii.

Åbo d. 20 Febr. 1800.

S. T. Vi hafve nu en lång tid, genom Hafsposternes uteblifvande, åter varit beröfvade alla tidigare underrättelser ifr. Svenska sidan, häldst man derifrån så ganska ogera vill skrifva norr-omkring. — Var god och låt til sine ägare aflämna bilagde bref.

Jag lærer redan hafva berättat, at Planman nu nödvändigt vill begära afsked, för at retirera sig til Pemar (hvilket han ändock kunde göra), sedan han af sin slag-anstöt är ur stånd satt at göra vidare någon sysla: han är mycket affallen. Hans character är, at ej gå ifr. den mening han en gång fattat: altså står han ej heller i detta mål at öfvertala til någon ändring i sit beslut. Men han önskar, det Mag. Hällström, som är Physices Docens, måtte bli hans successor; då han äfven vill til honom öfverlämna en liten del af lönen; efter, säger han, han nogsamst mins, huru svårt det var för honom sjelf, at i många år tjena utan all lön: detta är ganska honett tänkt. Men värst är, at vi nu här hafve endast helt unge sujetter at med Hällström kunna på förslaget upföra, näml. Mag. Alopaeus och Palander; hvarföre fara är, at någre Upsalienses komma i vägen, och utstöta desse, samt sedan bli farlige competitorer. Hällström är en beskedlig man, som har mycken application för Physiken. Om Bror får tilfälle at tala om denna sak, i förväg, med vår Illustrissimus, så gör det; item, för at recognoscera, med Landsh. Rosenstein; kanske denne, sedan han nu ej har befattning med Upsala Cancellariat, mindre lägger sig ut för folket derstädes?

Här fortfar at vara mycket sjukligt; och på landet ännu mera, särdeles i Savolax, där folket dör som flugor. Sjukdomen är en Catarrhal-feber, men så häftig, at den inom 2 el. 3 dygn dödar. Den har straxt en total prostratio virium med sig. Förmodl. är

det samma sjukdom som för någre år sedan erhöil namn af Influenza. Men förskräckelsen utger den i Savolax för Pest-artig; och somlige där, hafva i ans. af hvad aviserne talt om Gula-Febeln, fått i hufvudet på sig at detta är samma sjukdom. Imedlertid gör den en bedröflig afbräck i vår population.

Stadig är afrest såsom Riksdagsman för Åbo, och tog norra vägen; hafvandes Nådendals Riksd.mannen med sig såsom sin Gehasi: denne stackare får 100 plåtar i et för allt för hela resan, och behöfver derföre kasta sig i Stadigs händer. I hvad Nådendal kan hafva stridigt interesse mot Åbo, lærer han det förträffel. bevaka. — För Nystad och Raumo skal Palén, Rådm. och Dykeri Öfver Inspector vara med; ifr. Borgo en Solitander. Bisk. Cygnaeus är afrest norra vägen. Vår Bisp pratar ännu om at resa; och Prof. Gadolin rustar sig likaledes åstad; denne har visst alfvar med resan. Då voteringen i Domprobsteriet och i Wirmo Probsteri (som skedde här i staden) föll så lyckel. ut för honom, och både emissarier och bref (til och med en af notarien bifogad nota, som fölgde med Consistorii Circulaire) flitigt nyttjats at skaffa honom röster, hvarpå Bispen använt all sin force, så lærer han vara säker at bli den ena Riksdagsmannen för Prästerne härifrån; men om Polviander blir den andra, såsom föreskriften til Pastores lydde, tviflar jag; ty många vilja ej förbigå Tengström, oaktadt allt Gubbens bemödande. Imedlertid så fruktar jag, at om passagen ej öppnas öfver Hafvet, lærer så den ene som den andre ej kunna framhinna til Riksdagen, nisi post festum. Hvem ifr. Österbotten el. ifr. Borgo stift sändes åstad, är ännu ej bekant. Idensalmi Lagus, som en del skulle fallit på, är sjuk.

Genom den besynnerl. brådska, som man i sednare tider begynt föreskrifva vid Riksdagsmans-valen, betagas en del af Finarne nödvändigt sin rätt at deri deltaga; och tror man, at intriguer derigenom skola förekommas, så bedrar man sig: det erfare vi härstädes nogsamt. Vid Bond-Riksd. mans valet i Masko Härad, har Lilius nyl. varit så djerf, at ehuru en bonde ifr. Lundo fått en röst mer än en annan ifr. Masko den han procurerte före, han dock hade dem bägge at lotta, då hans man segrade och blef med fullmagt försedd. Vid en annan conjuncture skulle sådant kunna illa bekomma!

Nynäs inropades på 30 år af en ung Fendrik Finckenberg (Capit. Salomon Finckenbergs son ifr. Wirmo) mot årlig afgift af 80 tr. säd och 1,100 Rdr. — Hela vår Fors-rensnings-anstalt, fruktar jag, stadnar i bak-vatten, sedan Gen. Klingspor kommit til styret dervid. Alla de öfrige äro rädde för hans manoeuvrer,

och vilja retirera sig. Såleds lär det gå nu, såsom ofta tilförne, at pgr:ne employeras, och ingen ting blir tilgjordt.

Hvem är far för det barbariska Circulairet til DomCapitlen, ang. den g:la orthodoxiens bevarande? Det är en skam för tidehvarfvet! — Men jag blir hindrad, och måste sluta. Innelagde bref til Bror skickade Fru Lundgren til mig. Må väl!

CCXXIV.

*Ankom d. 3 Martii.
Besv. d. 6 d:o.*

Åbo d. 27 Febr. 1800.

S. T. Allt til dess Passet af Cursor presenterades mig at å Rec-tors-ämbetets vägnar underskrifvas, kunde jag ej tro det vara vår Biskops alfvar at resa til Riksdagen. Men som Hafvet nu, i ans. til den infallna kölden, tros ofelbart skola lägga sig, så for Gubben af i går, så affallen och svag, at det värkel. är et under, om han med lifvet framkommer, om ej lusten at ännu vara med, och motion under resan, har besynnerlig magt at stärka hans krafter.

I går i Cons. Eccles. Session, utröntes, at så väl G. Gadolin som Tengström äga Prästernes förtroende i så hög grad, at de bägge få kallelse at bivista Riksdagen. Altså reser Prof. Gustaf nu åstad; och med honom sänder jag detta bref, hvori jag lägger 50 Rdr, som med de 20 d:o som Tengström medhade (s:a 80) användas dels til afbetalning på min halfva års hyra för Brors gård, dels til andra behof, och nu först at afbördas de 28 Rdr 12 som skola för Nordstjerman (efter mig gifven anvisning af Hr Gen. Klingspor) aflämnas til Herr Kammar-Rådet och Ridd. Lagerheim, mot qvitto; hvarom jag ödmj. anhåller at Bror tackes gunstigt vid tilfälle besörja (och tillika låta Vaktmästaren få, för Sigill pgr:r, hvad vanligen plägar gifvas, t. ex. hvad Bror gaf). Jag skulle med detta ärende besvärat Tengström (för h:ken jag i stället har besvär med Rectoratet vid Acad.), men fruktar, at han hastat til Norrköping.

Jag fick i går Brors bref af d. 10 hujus, norr omkring; och skall, om jag ej hinner i dag, besvara det med nästa post. Nu måste jag skynda at sluta, för at hinna få pgr:ne afsände med Gadolin. Må väl! Widenius fick sit bref.

CCXXV.

*Ankom d. 1 April.**Besv. d. 2 d:o.***Åbo d. 27 Mart. 1800.**

S. T. Härhos följer nu fortsättningen af upsatsen på Brors i min vård varande saker. Min ömhet för köld, som ej tillåter mig, utan mycken varsamhet, at vistas ute, har gjort, at jag under denna kalla tiden ogerna gått up på vinden och i visthuset, samt skrubben, där de förvaras; och sjelf har jag velat noga påögna altsammans.

Om vid min hitflyttning jag ej varit sjuk, eller Mag. Hjelt velat, enligt min påminnelse, taga sig det besväret at uppskrifva alla i kammaren innestängde saker, innan de utflyttades, så hade all den förargelse som nu mött mig, visserligen kunnat undvikas.

Som jag nu oförmodl får förhinder, måste jag fortsätta detta bref härnäst (h:ket helt visst sker med nästa post), och bör nu blott tacka Bror för de öfversände paketerne, med Hjulhammar och Gottskalk. Brefven af d. 10 Febr. och 6 Martii hafva ock anländt. — Det är påtagligt, at jag af misskrifning upgifvit den til Bror öfversände summan til 80 i stället för 70 (så står ock i min annotation). Må väl! — Var god och sänd innelykta bref til sin ägare.

CCXXVI.

*Ankom d. 8 April.**Besv. d. 11 d:o (6 lod).***Åbo d. 3 April 1800.**

S. T. Jag måste nu fortfara at förklara mig öfver de beskyllningar och misstankar, h:ka Brors Bref af d. 10 Febr. emot mig innehåller, rörande de af Bror här qvarlämnade husgeråds-saker. —

Såsom Brors Bok-tunnor och lärar stå i Bibl:t staplade på hvarandra, så at de ej kunna räknas utan at någre undanlyftas, så fordrar det liten tid och anstalt. Min stora ömtalighet för köld, gör at jag ej ännu vågat mig dit för at låta anställa denna räkning; men det skall ske, så snart jag någonsin törs så länge mig

där uppehålla. Böckerne som M. Bønsdorff aflämnade, så väl som de h:ka Bror ifr. Stockh:m öfversändt, hafva blifvit lagde til de öfrige; som kunnat ske, emedan någre lärar ej voro fulle. Dit har jag ock lagt de Dispp. som Cursorerne för Brors räkning samlat, och plägat til mig tidtals aflämna, jämte Programmer etc.

P. S. Academien har råkat i process med Generalinnan Armfelt på Åminne, för hvars sak hennes Svärdotter ifrigt intresserar sig; således ser det tvetydigt ut med segern, ehuru rättvis vår sak är. Såsom Haliko Pastorats inkomster på et år, ifr. nästa Majus, tilfalla Acad:s Byggn. fond, och DomCapitlet hade förordnat Capellanen derstädes M. Stadius at under vacancen förestå Pastoratet, så accorderte ock Cons. Acad. med honom om Pastoralierne. Men den skenhelige Ignatius i Wichtis, som af Gener. blifvit kallad til Pastoratet, och är stött med sine förre åhörare (med h:ka han i all andakt processat om sine inkomster etc.), har fått lust at straxt flytta til Haliko, ehuru i hans fullmagt uttryckl. står at det skall ej ske förr än d. 1 Maji 1801; och har derföre lockat gumman genom sine anhängare (t. ex. V. Pres. Wallen, som ock skall skrivit hennes besvärsskrift) at begära, det Ignatius straxt skall anträda sit nya Pastorat, och, ehuru han behåller lönen i Wichtis tillika, få arrendera Cons. Acad. nådår (på det han må, til deras själars skötsel, vara närmare til hands). Och ehuru han h:ken öfver Domcapitlets författning sig besvärat (såsom ej heller gumman det gjort) utan låtit den vinna laga kraft, el. öfver vilkoret i sin fullmagt, el. sig hos Cons. Acad. til arrende skriftel. anmält (utan skall blott gjort mundtl. förbehåll derom hos Tengström privatim, såsom Acad. Rector): så vill gumman nu at Consistorii med Stadius afslutna laga Contract skall brytas, och vi forceras at accordera med Ignatius! Saken är nu först hos Cantzlern; få se hvad han gör. Men sedan drar väl gumman, om hon tappar, den til Kungen, såsom hon i sin skrift redan i förväg hotar. Det hade varit absurdt af Domcapitlet, at skicka Ignatius, på 10 mils afstånd, ifr. sin verkliga sysla den han med Konglig fullmagt innehar, at vicariera i Haliko; och än absurdare af Cons. Acad. at med en i soknen tjenstgörande prästmans förbigående, updraga pastoralierne upbörd til Pastor i Wichtis!

Vi ha ock bedt, at Cantzlern hos Kungen må utvärka, at förordningar sänds med posten til oss, likasom til Cons. Ecclesiasticum, etc., och ej blott 1 Ex. såsom Cantzli-Collegium behagat förordna (då Lund likväl får 3 Ex.), utan åtminstone 3, och at et Ex. dessutom af Boktryckaren skall til Bibl:t aflämnas, liksom af allt annat som tryckes. Cantzli-Collegium har sagt, at hvad som tryckes sub titulo Majestatis, ej behöfver til Bibliothekerne afläm-

nas: ex quo capite? Tvifvelsutan hörs Cantzli-Collegium häröfver; var god och tala med dem af dess ledamöter som Bror känner, til förman för vår billiga petition.

Härnäst skall jag skrifva om våre Byggnads-affairer, hvarom ock vår Exped. afgått til Cantzlern. — Af Åbo Tidn. ser Bror at vår Prosector Dr Avellan oförmodl. affidit: han förkyldes sig på sina natt-resor til Tenala att sköta sin Mor (som ock nu affidit) och til Tammela at soignera sin Farbror, under deras sjukdom. Tammelensis har appellerat mot döden, ehuru han varit nog svag.

Som nu Planman begär afsked, och planen är at Hällström skall bli hans successor, så söker denne ej Philos. Adjuncturen. Få se, huru planen lyckas. Johan Bonsdorff blir derigenom än säkrare om Adjuncturen; ehuru jag är missnögd dermed, at 3 bröder (håldst af deras character) skola vid Acad intränga sig, så ser jag knapt någon möjlighet at hindra det. M. Lagus vore et snällt ämne, men quartus in ordine af de sökande. Gadolinerne lära arbeta för Tälpo (för det han lånte sig til deras verktyg vid sidsta Riksd. mans valet!). Wadell har ej särdeles hufvud; men kan svårl. på förslaget förbigås. Jag ville gerna gifva rum åt Lagus.

Hällström köpte i går Reg. Past Lauraei gård på auction, för 19,000 Dl. Bror lär veta, at Lauraeus begärt få cedera bonis! et orimligt försök! — För Limingo Pastorat får Byggn. fonden 30,000 Dl. efter året; få se huru länge det blir vacant! för Ilmola få vi 1,100 Rdr, för Bjerno 500 Rdr, för Haliko 600 (om jag rätt mins) och samma summa bjuds för Laihela. Men så hafve vi ock företagit oss en byggnad, som sannerl. behöfver resourcer!

Har Bror läst B. Lindbloms excellenta Herdabref, i anl. af Circulairet om Orthodoxiens bevarande? Jag har ej fått se Flodins Commentarius, som man ock här bespottar. Bisk. Munks Riksd. predikan beskrifs som ej mindre usel än orthodox.

Afl. Hassels Mor och änka hafva hitlåndt, at låta uptekna och bortsälja hans härvar. egendom; få se hvad hans gård kommer at kosta. Turdins gård gick bort för 10,000 Dl. — G:la Fru Elfving (Åkermans Svärmor) skal gifta sig med en ung köpman Mennander (Lectors bror), sin måg til stor förtret. Unga Dahl skall gifta sig med Kellanderskans dotter, halvesyster til nuv. Fru John. — För Kungsgårdarne fick Kronan denna gång duktigt arrende: köpman Nyman betalar årl. för Heikilä 301 Rdr och 64 t:r säd; och Capit. Stjernvall för Haga 701 Rdr och 83 t:r säd. — Men jag måste spara resten til härnäst.

Åbo d. 10 April 1800.

S. T. Sedan jag sidst skref Bror till, har jag fått 3:ne Brors bref, af d. 31 Martii samt d. 2 och 4 April; det sednare hade blifvit på Posthuset aflämnadt, hvarföre jag erhöill det sednare, än det föreg. h:ket Cederlöf sjelf aflämnade. Jag tackar för Riksd. Tidn. och Adelns Prott. som med dessa sistn. bref fölgde.

Jag har om Brors här qvarlämnade saker redan lämnat all den underrättelse jag kan åstadkomma. — — — — —

Jag undrar aldeles icke deröfver, at Bror varit bekymrad om sin egendom och velat derpå hafva reda (som jag, om jag varit frisk, längesedan skulle aflämnat), dertil äger Bror visserl. rättighet. Men den ton, upfylld med hot och sådane beskyllningar och uttryck som jag ej väntat af en vänn, och som (jag vågar säga det, och vill låta hvar och en opartisk dömma derom) ibl. hederligt folk lära vara ovanliga, hvarmed Brors bref af d. 10 Febr. och 31 Martii voro författade, hafva gjort på mig et intryck som jag gerna ville utplåna ur mit minne, om jag kan; och som göra, at jag med yttersta ånger tänker på hela mit oråd at flytta i Brors gård. Visserligen värckade dertill, så väl min längtan at ibl. kunna hämta frisk luft i den lilla Trägården, som hoppet at få bo i varma rum. Men detta sednare har slagit mig felt, och det förra nöjet får jag dyrt betala, genom de mig så obehagliga känslor h:ka Brors gjorde beskyllningar, mistankar och hot, ehuru jag hvarken förtjent el. fruktar dem, hos mig måst väcka. — — — — —

Skändeligare än allt annat, är beskyllningen i brefvet af d. 31 Martii, at Brors böcker skola blifvit uptagne, utlånte och til två tredje delar skingrade. Är detta en anständig beskyllning emot en man af heder och som trodt sig hafva blifvit ansedd såsom vänn? Och hvad gement sqvaller, som kunnat debitera sådane sot-tiser, är det Bror lånar öronen til? — — — — —

Jag har aldrig trodt, at jag på alla de räkningar som Bror sändt öfv. böcker som för min räkning blifvit uphandlade, skulle behöft lämna ordentligt qvitto. Gerna skall det erhållas: ty hade jag något dervid haft at påminna, så hade jag sådant väl anmärkt. Nu bilägger jag 10 Rdr för at deraf den utläggning må godtgöras hvare Bror gått för mig. Rutström har jag tillsändt p:er för pit-skeret: så at om han fordrat dem af Bror, så återställer han dem. Må väl!

NAMN- OCH SAKLISTA.

(Till båda delarne, i fortlöpande paginering).

- Aachen, stad med hälsokällor. *Sid.* 183. 184. 185. 205. 273. 278. 452. 467.
- Abborfors, gränseort med postkontor. *Sid.* 40. 284. 513.
- Acacia, växt. *Sid.* 413.
- Achtis, säteri i Lemo socken. *Sid.* 469.
- Ackola, hemman i Merimasku, Porthans prebende. *Sid.* 25. 30. 37. 86. 113. 132. 168. 183. 220. 273.
- Ackord, se Tjenster, tjensteköp.
- Acrel, Olof, f. 1717 † 1806. Generaldirektör. *Sid.* 39. 45. 187. 420. 421. 423.
- Johan Gustaf, f. 1741 † 1801. Medicine professor i Upsala. *Sid.* 38.
- Adelcrantz, Karl Fredrik, f. 1716 † 1796, baron. Öfverintendent 1757—95. *Sid.* 168.
- Adeln. *Sid.* 545. 549. 597.
- Adjunkturet vid universitetet. *Sid.* 11. 58. 84. 88. 93. 98. 99. 113. 158. 170. 195. 201. 202. 203. 211. 212. 217 etc.
- Adlerbeth, Gudmund Göran, f. 1751 † 1818, baron. Riksantikvarie 1778. Ledamot af svenska akademien 1786. Kansliråd 1787. Statsråd och friherre 1809. *Sid.* 250. 415. 502.
- Adlersparre, Karl, f. 1757 † 1825. Sekreterare i riksarkivet. Kansliråd. *Sid.* 26. 43. 50. 62. 65. 151. 178. 182. 597.
- Georg, f. 1760 † 1835, baron, grefve. Föregåendes bror. Ryttmästare; afsked 1794. Major 1808. Statsråd, öfverste, generalmajor och friherre 1809. Landshöfding 1810—24. Grefve 1816. En af rikets herrar 1817. Ledamot af vetenskapsakademien 1802. Historisk skriftställare. *Sid.* 109. 178. 267. 278. 363. 380. 384. 510. 514. 516. 536. 545. 575. 578.
- Adolf Fredrik, Sveriges konung 1751—1771. *Sid.* 451.
- Adresser, se Solenna tillfällen.
- Aeimelaus, se Äimelaus.
- Aeneas, opera af Kellgren. *Sid.* 250.
- Afzelius, Adam, f. 1750 † 1837. Botanices demonstrator i Upsala 1784. Reste i Afrika etc. 1791—99. Slutligen e. o. professor i Upsala. *Sid.* 70.
- Johan, f. 1753 † 1837. Kemie professor i Upsala 1784. Gjorde en mineralogisk resa i Ryssland. *Sid.* 358.
- Anders Erik, f. 1779 † 1850. Student i Upsala 1793, i Åbo 1795. Juris professor i Åbo 1818. Son till prosten *Er. Afzelius* († 1795) i Mariestad och professor J. Bilmarks systerdotter *Krist. Marg. Victorin*. *Sid.* 304.
- Agander, Nils, f. 1722 † 1803. Student 1739. Magister 1745. Kyrkoherde i Kristina 1761, i Kuopio 1789. *Sid.* 473.
- Gustaf Johan, f. 1771 † 1795. Föregåendes son. Student 1785. Filosofie kandidat. *Sid.* 186.
- Agio, se Myntförhållanden.
- Agner, Erik. Skref *Geodesia Suecana*, eller Örtuga Delobok, Sth. 1730. 4:o. *Sid.* 185.
- Agrelius, Johan, bokbindare i Åbo. *Sid.* 317. 414.
- Agrell, Olof, f. 1755 † 1832. Magister i Lund 1775. Konsultssekreterare i Marokko 1789. Kommerseråd. *Sid.* 252. 262.
- Ahlberg, sekreterare hos G. M. Armfelt under kriget 1788—90. *Sid.* 86.
- Ahlbom, skeppare. *Sid.* 235.

- Ahleqvist, Henrik**, f. 1721 † 1798. Häradshöfding i Piikis och Halikko domsaga; afsked 1795. *Sid.* 346.
- Ahlman, Per Zakarias**, f. 1734 † 1802. Lagman 1782. Underståthållare i Stockholm 1790. Vicepresident i Vasa hofrätt 1792. Gift med *Marg. Eleon. Kammecker*. *Sid.* 85. 122. 228. 322. 337. 349. 350. 358.
- **Gabriel (ej Georg)**, f. 1737 † 1799 på Hatanpää. Student i Åbo 1753. Kronofogde. Assessor. Köpte Hatanpää efter baron H. H. Boije. Donator till finska hushållningssällskapet. *Sid.* 283. 404. 528. 555. 586. 593. 595.
- **Jonas**, bokhållare. Föregåendes bror. Hans dotter gift med kronofogden *G. B. Sahlberg*. *Sid.* 595.
- Ahlfqvist**, akademie vaktkarl. *Sid.* 536. 537. 545. 547. 550. 559.
- Ahlstedt, Abraham**, † 1804. Kapellan i Loimijoki 1785. *Sid.* 114.
- Ahlstrand**, handlande i Åbo; bankrutt 1798. Gift med *A. S. Öberg*; jf. Å. T. 1799, n:o 9. 10. *Sid.* 449. 469.
- Ahlström, Per**, f. 1773 † 1799. Småländing. Student i Åbo. Respondens för Porthans Hist. Decimarum, P. II. Magister i Åbo 1798. Biblioteksamanuens i Vexjö. *Sid.* 272.
- **Per**, köpman i Åbo. *Sid.* 482.
- **Henrik**, se Alström.
- Ahrenberg, Henrik Jakob**, f. 1769 † 1819. Tullfiskal 1792. Assessors titel 1812. Gift 1794 med *Marg. Krist. Tihleman*. *Sid.* 29. 54. 60.
- Akademien (i Åbo), se Universitetet.
- Aken, Frans Joakim von**, f. 1738 † 1798. Apotekare i Örebro. Uppfann ett eldsläckningsämne. *Sid.* 39. 98.
- **Karl Filip**, f. 1740 † 1809. Föregåendes bror. Assessor i Åbo hofrätt 1773; afsked 1789. *Sid.* 371.
- **Hedvig Dorotea**, † 1799. Föregåendes syster. Gift 1770 med apotekaren i Åbo *L. H. von Mell*. *Sid.* 19.
- Akkas, socken. *Sid.* 509.
- Alalermo, skatte augmentshemman i St Karins socken, bebygdt af biskop Menander. Sammanslaget med Yli Lemo. *Sid.* 82. 205. 468. 471. 491.
- Alander, Johan**, † 1781. Kapellan i Wiitasaari 1744. Gift med sin företrädares enka *Beata Castelius*, f. *Porthan*, dotter till kyrkoherden Henrik Porthan. Hans dotter *Johanna Juliana*, gift med kapellänen *Abr. Nordman* i Laukkas. *Sid.* 372.
- Alanus, Henrik**, f. 1700 † 1787. Magister 1726. Kyrkoherde i Vemo 1736. Prost. Teologie doktor 1772. *Sid.* 244.
- **Henrik**, f. 1743 † 1810. Föregåendes son. Magister 1763. Docens i filosofin 1766. Akademiesekreterare 1779. Förestod *Calonii* profession 1793—1800. *Sid.* 17. 22. 41. 44. 62. 74. 77. 121. 129. 131. 137. 140. 156. 162. 169. 184. 218. 229. 230. 231. 233. 244. 269. 279. 289. 301. 320. 323. 324. 354. 391. 392. 399. 433. 442. 443. 448. 452. 463. 479. 490. 495. 498. 500. 503. 505. 507. 509. 515. 518. 542. 544. 546.
- **Erik Henrik**, kallade sig Alán, f. 1745 † 1792. Föregåendes bror. Assessor i Vasa hofrätt. Gift 1779 med *Marg. Maria Stillman*. Deras söner: *Karl Henrik* f. 1781, inskrifven vid Vasa hofrätt 1802; *Johan Erik* f. 1785 † 1857, vicehäradshöfding; *Klas Fredrik* f. 1787 † 1838, kapellan i Pidisjärvi 1825, afsatt 1836; *Georg Benedikt* f. 1788 † 1838, registrator i Vasa hofrätt 1820, afsked 1832; *Gustaf Anders* f. 1789 † 1840, assessor i Vasa hofrätt 1824. *Sid.* 463.
- **Maria Kristina**, f. 1752 † 1803 på Viavis rusthåll i Vemo socken. Föregåendes syster. Gift med häradshöfding Lars Sacklén. *Sid.* 244.
- Alastaro, kapell under Loimijoki, eget pastorat 1861. *Sid.* 281.

- Alavo, socken. *Sid.* 567.
- Albedyhill, se D'Ahlbedyhl.
- Alexander Paulovitsch, Kejsar Pauls äldsta son, f. 1777, Rysslands kejsare 1801—25. *Sid.* 331. 448.
- Alexandra Paulovna, † 1801, rysk storfurstinna, Gustaf IV Adolfs tillärnade gemål; blef 1799 förmäld med erkehertig Josef, vicekonung i Ungern. *Sid.* 310. 312. 325.
- Allfan, Harald, f. 1737 † 1804. Rådman i Åbo. Hans dotter *Klara Amalia*, f. 1777, gift 1798 med kamreraren *J. A. Bruhn*. *Sid.* 522.
- Alfving, Per, f. 1739 † 1810^{29/10}. Direktör vid finska kommissionsstaten 1777. Öfverdirektör vid landtmäteriet i Finland 1782. *Sid.* 94. 200. 297. 385.
- Algier, stad. *Sid.* 85. 349.
- Alin, Jonas, f. 1779^{29/1} † 1851. Student i Åbo 1797. Magistratssekreterare i Sala. Slutligen häradshöfding i Öster Dalarne. *Sid.* 571.
- Allén, Brita Sofia, f. 1719 † 1795. Postinspektorska, enka. *Sid.* 176.
- Erik Johan, f. 1740 † 1794^{24/9}. Postinspektör i Åbo. Gift 1774 med *Anna Elisabet*, dotter till handl. i Åbo *P. H. Werner* (jf. Tihleman, E.). *Sid.* 19. 29. 83. 87. 100. 131. 137. 219. 254. 264.
- Adam, † 1796. Postinspektör i Vasa. *Sid.* 120.
- Gustaf (Allenius), f. 1730 † 1809. Magister 1754. Kyrkoherde i Föglö 1767. *Sid.* 219.
- Gustaf, f. 1732 † 1796. Handlande i Åbo. Gift med *Anna Maria Forsman*. *Sid.* 541.
- Gustaf Peter, f. 1769 † 1814. Auskultant i Åbo hofrätt 1787. Extra notarie 1792. Aktuarie 1795. Gift 1798 med *Johanna Lovisa Barck*, f. 1775 † 1814. *Sid.* 219. 522.
- Allmogen (Folket). *Sid.* 28 f. 32. 33. 35. 50. 74. 114. 118. 119. 120. 123. 128. 129. 141 f. 146. 164. 235. 245. 247. 248. 250. 252. 255. 256. 257. 258. 259. 261. 265. 266. 267. 299. 317. 318 f. 339. 360 f. 371. 381. 400. 406. 433. 449. 452. 453. 456. 459. 470. 478. 481. 484. 486. 520. 528. 538 f. 541. 543. 554. 570. 587. 592.
- Allmänheten och opinionen. *Sid.* 9. 13. 23. 35. 49. 65. 76. 78. 85. 86. 100. 105. 107. 111. 112. 113. 137. 141. 146. 149. 164. 181. 210. 223. 228. 229. 230. 247. 293. 294. 295. 296. 297. 317. 318. 343. 345. 346. 347. 362. 376. 412. 416. 437. 446. 488. 513. 529. 530. 550.
- Almqvist, Erik Jonas, f. 1729 † 1808. Dogmatices professor i Upsala. *Sid.* 262.
- Alopaeus, Magnus Jakob, f. 1743 † 1818. Mateseos lektor i Borgå 1770, teologie d:o 1785. Riksdagsman 1792 (i Gefle). Domprost 1794^{9/5}. Bankrevisor i Sth., s. å. på hösten. Biskop 1809. Skref Borgå gymnasii historia, 4 häften 1804—1816, hvartill hans son Magnus 1817 lade ett 5:te. — Gift 1772 med *Ulrika Justén* (Porthans kusin), f. 1752 † 1823. *Sid.* 43. 101. 128. 131. 146. 147. 151. 171. 177. 190. 281. 284. 576. 577. 585. 589. 590. 591. 593. 596.
- Peter Johan, f. 1773 † 1814. Föregåendes son. Docens i litteraturhistorien 1794. Gymnasii adjunkt i Borgå 1795. Historie lektor der 1798. Domprost der 1811. *Sid.* 43. 46. 54. 58. 76. 172. 175. 225. 272. 494. 500. 504. 510. 525.
- Magnus, f. 1775 † 1843. Föregåendes bror. Magister 1795. Mateseos docens 1797. Gymnasii adjunkt i Borgå 1802. Mateseos lektor 1804. Professors titel 1810. Domprost i Borgå och teologie doktor 1817. Utgaf under Porthans inseende *Historia Borgoe*, P. 1. 2, Aboae 1794—95, och sedermera 1817 sista häftet af sin fars Borgå gymnasii historia. *Sid.* 96. 181. 186. 213. 216. 416. 474. 526. 600.

- Alopaeus, Magnus (Maxim)**, f. 1748 † 1821. Son till domprosten i Viborg *Magnus Alopaeus* († 1790). Student i Åbo 1767. Rysk minister i Berlin 1791. *Sid.* 72. 274.
- **David**, f. 1769 † 1831, grefve. Föregåendes bror. Rysk minister i Stockholm, slutligen i Berlin. *Sid.* 274.
- Alström, Henrik**, borgarson från Nystad; upptäckte 1790 jernmalm i Haveri. *Sid.* 117. 137. 140. 367.
- Alströmer, Patrik**, f. 1733 † 1804, baron. Kommerseråd. Donerade mineralier m. m. till Åbo akademi. *Sid.* 2.
- Alton, Edvard**, grefve, f. 1737 † 1793. General i österrikisk tjenst. *Sid.* 267.
- Amerika**. *Sid.* 78. 91. 174. 251. 343. 517. 527. 528.
- Aminoff, Fredrik**, f. 1747 † 1797 på Rahi gård i Töfsala. Ryttmästare. *Sid.* 20. 90.
- **Johan Fredrik**, f. 1756 † 1842 på Rilax, baron, grefve. Föregåendes son. Kapten 1786. Öfverste 1790. Dömd i Armfeltiska högmålet till fästning 1794; frigifven 1796. Chef för Björneborgs regemente 1798. Generalmajor 1799. Friherre 1808. Ledamot i komitén för finska ärendena i S:t Petersburg 1811—14. Geheimeråd 1811. Grefve 1819. Presidents titel 1824. Vicekansler för Åbo akademi 1821—27. — Gift 1:o) 1778 med *Johanna Barbara Hisinger*, från hvilken skild; 2:o) 1791 med friherrinnan *Fredrika Ruuth*, från hvilken skild; 3:o) 1801 med *Eva Matilda Bruncrona*, f. 1781 † 1821. *Sid.* 109. 154. 249. 279. 335. 340. 352. 356. 359. 438. 450. 489. 540. 565. 598.
- **Kristina Elisabet**, f. 1751 † 1792. Föregåendes syster. Gift 1774 med sin halfkusin, majoren friherre *G. v. Kothen*. *Sid.* 489.
- **Berndt Henrik**, f. 1761 † 1819 i Raumo. Föregåendes bror. Kapten 1787. Major 1797; afsked 1801. Gift 1784 på Kahiluoto i Töfsala med *Krist. Sofia Maria v. Engelbrechten*, † 1828 i Raumo. *Sid.* 352.
- **N. N.** Kapten, egare af Naapala. *Sid.* 82.
- Amiralitetets kollegium** (och Storamirals embetet). *Sid.* 131. 142. 228. 236. 328. 339.
- Amnorin, Olof**, f. 1767 † 1834. Auskultant i Åbo hofrätt 1786. Kronofogde i Masku härad 1792—95. Protokollssekreterare i regeringskanseljen 1809. Häradshöfding i öfra Sääksmäki domsaga 1811. *Sid.* 220.
- Amsterdam**. *Sid.* 165. 185. 207.
- Anacharsis**, arbete af J. J. Barthélemy. *Sid.* 129. 268. 279. 290. 347. 379.
- Anckarheim, Hans Henrik**, f. 1743 † 1814. Öfverstelöjtnant 1789. Öfverste 1794. Kommandant på S:t Barthélemy 1800. *Sid.* 112. 296. 309. 357.
- Anglosachsiska lagar**. *Sid.* 273. 279. 579.
- Anhalt**, tyskt hertigdöme, deladt i flera kretsar, deribland *Zerbst*. *Sid.* 357.
- Anjala**, gods i liknämndt kapell af Elimä socken, jemte Villikkala tillhörigt Wrede släkten. *Sid.* 284.
- Anianpelto**, by i Asikkala, vid Päjäne. *Sid.* 283.
- Aningais**, gata, tull i Åbo. *Sid.* 398. 530.
- Annexpastorat**. *Sid.* 12. 43. 51. 55. 58. 69. 76. 79. 89. 91. 93. 99. 101. 102. 112. 136. 137. 140. 148. 153. 157. 158. 159. 172. 201. Se ock Pastorat.
- Apotek**. *Sid.* 69. 114. 170. 200. 417. 431. 436.
- Appelgren, Johan**, f. 1758 † 1788. Kapellan i Hyrynsalmi. Gift med friherrinnan *Joh. Elisab. v. Köhler* i hennes första gifte. *Sid.* 326. 483. 487. 522.
- **Simon**, f. 1755 † 1828. Magister 1778. Docens 1781. Rektor i G. Karleby pedagogi 1783. Konrektor i Uleåborgs trivialskola 1816. Teologie doktor 1817. *Sid.* 434.
- Arbetshus**. *Sid.* 147. 367. 376. 378. 462. 479. 481. 485 f. 492. 553. 554. 567. 584.
- Archenholtz, Johan Vilhelm von**, f. 1745 † 1812, baron. Hans politiska tidskrift *Minerva* utkom 1792 ff. *Sid.* 139. 252.

- Arckenholtz, Johan**, f. i Helsingfors 1695 † 1777. Student i Åbo 1713. Bibliotekarie och hofråd 1746. Politisk och historisk författare. Donator af stipendier m. m. till Åbo akademi. *Sid.* 204. 220. 237. 463.
- **Abraham Erik**, f. 1759 † 1818. Härads höfding i Hollola domsaga i Tavastehus län. *Sid.* 220.
- Arenander, Isak**, f. 1747 † 1821. Kapellan i Hinnerjoki 1774. Magister 1775. Kyrkoherde i Masku 1794, i Hvittis 1807. *Sid.* 47 f. 108.
- Argillander, Karl Gustaf**, f. 1754 † 1804. Magister 1782. Konrektor i Lovisa 1783. Rektor i Helsingfors skola 1791. *Sid.* 171.
- Arkitekt. *Sid.* 79. 548.
- Arkiv. *Sid.* 4. 5. 10. 25. 26. 144. 159. 177. 315. 597.
- Armén, se Militären.
- Arnfeldt, Magnus Vilhelm**, f. 1725 † 1795, baron. Landshöfding i Åbo län 1781. Generalmajor. — Gift med friherrinnan *Maria Katarina Wennerstedt*, f. 1728 † 1803 på Äminne, besjungen af Franzén. *Sid.* 54. 56. 415.
- **Gustaf Mauritz**, f. 1757 † 1814, baron, grefve. Föregåendes son. Öfverste 1787. Generalmajor 1790. Kansler för Åbo akademi 1791—92, samt åter 1812. Generallöjtnant 1792. Svensk minister i Italien 1792. Dömd, frånvarande, i högmål från lif, ära och gods samt förklarad fogelfri 1794. Rehabiliterad 1799. Afsked ur svensk tjänst 1810. Ordförande i komitén för finska ärendena i S:t Petersburg, kansler för Åbo akademi och grefve 1812. T. f. generalguvernör öfver Finland 1813. — Gift 1785 med grefvinnan *Hedvig Ulrika de la Gardie*, f. 1761 † 1832. *Sid.* 1. 2. 51. 54. 56. 72. 80 f., 94. 99. 105. 106. 110. 111. 113. 115. 121. 135. 151. 164. 165. 167. 181. 182. 245. 273. 277. 278. 336. 349. 352. 356. 395. 400. 488. 540. 544. 565. 576. 587. 589. 597. 604.
- **Gustaf Magnus**, f. 1792 † 1856. Föregåendes son. Slutligen generallöjtnant. *Sid.* 488.
- **Alexander**, f. 1794 † 1876. Föregåendes bror. Slutligen ministerstatssekreterare och verkligt geheimeråd. *Sid.* 488.
- **Magnus Vilhelm**, f. 1797 † 1878. Föregåendes bror. Slutligen generalmajor. *Sid.* 488.
- **August Filip**, f. på Juva i S:t Mårtens socken 1768 † 1839 på Storvik i Kimito, baron. Föregåendes farbror. Kapten 1787; i kriget 1788—90 adjut. hos Gustaf III. Öfverstelöjtnant 1792—95. Verklig kammarherre vid ryska hofvet 1819. — Gift 1796 ²⁵/₈ på Prestkulla i Tenala med sin syssling *Joh. Fredr. Lovisa Taube*, f. 1779 † 1846 på Wik i Kimito. *Sid.* 290.
- **Fredrik**, f. 1759 † 1821 i Åbo, baron. Löjtnant vid arméns flotta 1787; afsked 1795. Kaptenlöjtnant i rysk tjänst 1811. *Sid.* 185. 188.
- **Karl Fredrik**, f. 1731 † 1787. Kornett vid lifdragonerne i Finland 1757; slutligen öfverstelöjtnant. *Sid.* 118.
- **Erik Ludvig**, f. 1740 † 1814 i Karlskrona. Öfverstelöjtnant i kriget 1788 ff. Öfverste; afsked 1803. *Sid.* 159.
- **Gustaf**, f. 1751 † 1818. Landtbrukare på sin gård Koskis. — Gift 1796 ¹²/₆ med en rusthållares dotter. *Sid.* 271.
- Arnell, Beata Maria**, f. 1782 † 1868. Dotter till major *L. Arnell* († 1790). *Sid.* 594.
- Arppe, Erik**, f. 1756 † 1822. Kanslist i justitierevisions expeditionen 1785. Härads höfding i karelska (sedan Karelens nedra) domsaga 1788; afsked på begäran 1793 ¹⁵/₂ (då domsagan till *Nils Arppe*, † 1823) och flyttat till Sverige. *Sid.* 133. 186.
- Artsjö**, kapell under Lapträsk tills 1865, då skildt pastorat. *Sid.* 370.
- Asien**. *Sid.* 174. 232. 443. 553.
- Asikkala**, kapell under Hollola tills 1848, då skildt pastorat. *Sid.* 370.

- Asklöf**, † 1799, skräddare i Åbo. *Sid.* 590.
- A skola**, skriffel hos Porthan för Ackola. *Sid.* 220.
- Asplund, Arnold**, f. 1736 † 1814. Kyrkoherde vid S:t Klara i Stockholm 1789. Teologie doktor 1793. Ledamot i ecklesiastik komitén. *Sid.* 588. 596.
- Assembléer, se Sällskapslifvet.
- Attu**, gods i Pargas. *Sid.* 325.
- Auditorier**. *Sid.* 97. 98. 485 f. 534. 563. 564.
- Augustin, Matias**. Far och son, handlande i Åbo; den förre † 1793, den senare † 1808. *Sid.* 51. 54. 60. 66. 187. 218. 244. 267. 293. 336. 339. 413. 437. 493. 511. 523. 528. 574. 575.
- Augustus**, romersk kejsare. *Sid.* 241.
- Aurivillius, Per Fabian**, f. 1756 † 1829. Professor och bibliotekarie i Upsala. *Sid.* 2. 27. 92. 181.
- Aurora** sällskapet. *Sid.* 188.
- Aurora**, en segeljakt. *Sid.* 221. 223. 429.
- Avellan, Johan**, f. 1734 † 1800. Son till kapellanen *Joh. Avellanus* i S:t Karins och *Krist. Bark*, f. 1711 † 1801. Magister 1757. Kyrkoherde i Tenala 1779. Gift med *Eva Hel. Dickman*, f. 1740 † 1811 (ej 1800!). *Sid.* 605.
- **Mikael**, f. 1736 † 1807. Föregåendes bror. Magister 1757. Teologie adjunkt i Åbo 1773. Kyrkoherde i Tammela 1773. Kontraktsprost 1777. Riksdagsman 1778. Teologie doktor 1779. — Gift 1:o) med *Magd. Carström*; 2:o) 1783 med *Eleonora Sofia von Willebrand*, f. 1752 † 1800 ¹¹/₁₀. *Sid.* 196. 298. 507. 605.
- **Gabriel**, f. 1738 † 1803. Föregåendes bror. Magister 1772. Kollega i Åbo skola 1791. — Gift 1:o) med *A. Elis. Hidén*, † 1799. *Sid.* 201. 507. 538. 543.
- **Karl**, f. 1741 † 1808. Föregåendes bror. Magister 1763. Militärprest. Kyrkoherde i Rimito 1778. — Gift 2:o) med *Kat. Marg. Gottskalk*, f. 1769 † 1800 ⁵/₁₀. *Sid.* 306. 309.
- **Gustaf**, f. 1742 † 1832. Föregåendes bror. Magister 1766. Kyrkoherde i Kumo 1778. Prost 1810. *Sid.* 488. 507.
- **Nils**, f. 1769 † 1800 ²²/₃. Son till kyrkoherden *Joh. Avellan* (f. 1734 † 1800) i Tenala. Medicine doktor i Upsala 1793. Stadsfysikus i Sala 1794. Medicine adjunkt och prosektor i Åbo 1795. Sång vid hans graf, Å. T. n:o 12, d. 29 mars. *Sid.* 211. 217. 605.
- **Mikael**, f. 1771 † 1855. Föregåendes bror. Magister 1795, jubelmagister 1847. Lärare vid Haapaniemi krigsskola 1798. Kyrkoherde i Nagu 1811. *Sid.* 526.
- Bacchius**, grekisk författare i musiken; ed. Amsterd. 1652. *Sid.* 478 (?).
- Backman, Daniel**, f. 1769 † 1834. Magister 1792. Regementspastor, e. o. hofpredikant. Kyrkoherde i Brunflo 1808, sedan i Tuna. *Sid.* 568.
- handlande i Åbo. *Sid.* 77.
- trädgårdsmästare. *Sid.* 439.
- Baer, Karl Reinhold**, f. 1759 † 1816 på Kaisterniemi rusthåll i S:t Marie socken vid Åbo. Handlande i Åbo. — Gift med *Ottoliana Carlstedt*, f. 1776 † 1815, halfsyster till major *E. J. v. Willebrands* hustru *Marg. Sof. Bremer*. *Sid.* 183. 585.
- **Anders**, f. 1763 † 1812. Son till grosshandlaren i Åbo *Anders Baer* och *Anna Elisabet Carlbom* (hon f. 1725 † 1799) och bror till grosshandlaren i Åbo *Anton Baer* († 1792). Kapten vid arméns flotta; afsked. Köpte Lemsjöholm 1793. *Sid.* 8. 403. 412. 546. 574. 588.
- Bagarla**, egendom nära Åbo. *Sid.* 219. 412.

- Bailly, Jean Sylvian**, f. 1736, afrättad 1793. Berömd astronom; skref bl. a. *Histoire de l'astronomie*, 1775—84, voll. 5, 4:o. *Sid.* 207.
- Banken**. *Sid.* 52 f. 374. 417. 527.
- Banks, Josef**, f. 1743 † 1820. Engelsk naturforskare, deltog i Cooks första resa 1768—71. *Sid.* 307. 323. 346.
- Baralinski**, rysk fursteslägt. *Sid.* 351.
- Barbeyrac, Johan**, f. 1674 † 1744. Rättsfilosof. *Sid.* 191.
- Barck, Johan**, f. 1739 † 1808. Assessor i Åbo hofrätt 1793. Hofrättsråd 1797. — Gift med *Hedvig Sofia Smalén*, dotter till kronofogden i Nylands och Tavastehus län (Borgå) *Sam. Smalén*. *Sid.* 16. 134. 136. 160. 338. 522. 558.
- **Johanna Lovisa**, f. 1775 † 1814. Föregående dotter. Gift 1798 med *G. P. Allén*, hofrättsaktuarie. *Sid.* 522.
- **Agata Sofia**, f. 1782 † 1833. Föregående syster. Gift 1799 med *G. Gadolin*, domprost. *Sid.* 558. 576.
- Barnamord, Barnhus**. *Sid.* 362 f.
- Baronius, Caesar**, f. 1538 † 1607. Kyrkohistoriker. *Sid.* 510.
- Barthélemy, Jean Jacques**, f. 1716 † 1795. Fornforskare, historiker; hans *Anacharsis* ed. 1, Paris 1788. *Sid.* 129. 268. 279. 290. 347. 379.
- **François**, f. 1747 † 1830. Föregående brorson. Fransk legationssekreterare i Stockholm. Medlem af direktoriet 1796. Senator 1800. Markis. *Sid.* 398.
- Barthélemy, Sankt**; ö bland Antillerna i Vestindien, svensk koloni sedan 1784. *Sid.* 240.
- Baschkirer**, folkslag. *Sid.* 249.
- Basel, i Schweiz**. *Sid.* 281. 380.
- Basilisk**, misskrifning af Porthan för Obelisk; jf. Inr. T. 1797 n:o 148. *Sid.* 451.
- Bath**, stad i England, med varma källor. *Sid.* 263.
- Bause, J. Fr.**, f. 1738 † 1814. Berömd tysk kopparstickare. *Sid.* 274. 279. 511.
- Beck**. *Sid.* 555.
- Beckholmen**, vid inloppet till Åbo å. *Sid.* 147. 531. 592. 595. 596.
- Beckman, Jonas**, † 1805. Brukspatron; assessor. Egde Annola och Fredriksfors i Ulfshy. *Sid.* 143.
- **Jakob**, f. 1757 † 1807. Kyrkoherde i Nystad. Gift med *Anna Hedvig Tengström* (syster till erkebiskopen), f. 1765 † 1797. *Sid.* 594.
- Beckström**, gårdsegare i Åbo. *Sid.* 136.
- Bedoire, Jean Fredrik**, brukspatron. Gift 1:o) med *Henrika Maria Brandt*; 2:o) med *Anna Maria Wikström* i hennes 2:dra gifte. Dottren *Henrika* gift 1795 med *J. E. Edman*; dottren *Anna Charlotta*, f. 1783 † 1816, gift 1810 med major *Fr. Vilh. Fahnehjelm*. *Sid.* 181. 550.
- Befordringar, se Tjenster.
- Belgien**. *Sid.* 206. 208.
- Bembus, Petrus**, f. 1740 † 1547. Kardinal; filolog. Hans *Opera* utgäfvos 1567. *Sid.* 78.
- Benedictii hus**, vid Kungsholms bro i Stockholm. *Sid.* 312.
- Benzelius, Karl Jesper**, f. 1714 † 1793. Biskop. *Sid.* 18. 20. 36.
- Berch, Karl Reinhold**, f. 1706 † 1777. Sekreterare i antiqvitets arkivet. Kansliråd. *Sid.* 26. 139. 141.
- Beredningen**, Allmänna, Ecklesiastika. *Sid.* 322. 434. 504. 554. 578.
- Beres**, en apokryfisk personlighet. *Sid.* 111.
- Berg**, skeppare. *Sid.* 40. 116. 135. 137. 138. 207. 209. 210. 214. 271. 294. 296. 297. 321. 335. 376. 377. 415.

- Bergencrentz (Rogberg) Johan von**, f. 1747 † 1829. Häradshöfding. Tit. lagman. Adlad 1788 jemte sin bror *Lars Algerus* (ryttmästare, slutl. öfverste, f. 1753 † 1821). *Sid.* 473.
- Bergman, Johan Gabriel**, f. 1732 † 1793. Magister 1757. Provinsial- och lazarettsläkare i Åbo 1767. Assessor 1775. *Sid.* 2. 5. 10. 20. 24. 29. 35. 39. 40. 41. 46.
- **Karl**, f. i Ekenäs 1734 † 1804. Magister 1760. Kyrkoherde i Korpo 1789. *Sid.* 599.
- **Erik Johan**; Magistratssekreterare. Sedan rådman i Ekenäs. *Sid.* 55. 83.
- Bergskollegium. *Sid.* 98. 494.
- Bergslagen, Fahlu etc. *Sid.* 1. 5. 177.
- Bergstedt, Anders**, f. 1760 † 1829 i Stockholm i fattigdom. Tjenade i utrikes expeditionen. Justitiarie på St Barthélemy, hvarest vistades från 1797—1812. Af honom *Humoristen*, Sth. 1793. *Sid.* 63. 414. 455.
- Bergström, Per**, f. 1740 † 1824 i Stockholm. Magister. F. d. advokatfiskal i tullverket. *Sid.* 350.
- knifsmid i Åbo. *Sid.* 308.
- guldsmed i Åbo. *Sid.* 328.
- värdshusvärd i Åbo. *Sid.* 591.
- Berlin, stad. *Sid.* 478. 488. 517. 572. 587. 591.
- Bernstorff, Andreas Peter**, f. 1735 † 1797. Dansk minister. *Sid.* 104. 141.
- Berttula**, kapell och by med 8 hemman under Tammela socken; ej Gerttula såsom hos Porthan. *Sid.* 468.
- Bervald, Johan Fredrik**, f. 1787 † 1861. Violinist, kompositör, slutligen hofkapellmästare i Stockholm. Son till kammarmusikus *Ge. Joh. Bervald*. Verser till honom i Åbo T. 1797^{18/12} och 1798^{5/2}. *Sid.* 447. 469.
- Besborodko. *Sid.* 565.
- Bexell, Gustaf Kristian**, f. 1757 † 180- i Lund. Medicine licentiat. *Sid.* 549. 550.
- Betjeningen vid universitetet. *Sid.* 54. 75. 84. 96. 281. 327. 537.
- Bibliotek, universitetets. *Sid.* 1. 2. 11. 18. 20. 25 f. 28. 30. 36 f. 38. 40. 42. 58. 62. 76. 78. 91. 93. 96. 97. 102. 110. 111. 113. 133. 138. 139. 143. 151. 152. 153. 157. 158. 162. 168. 172. 175. 177. 178. 179. 180. 183. 184. 185. 189. 192. 225. 231. 236. 238. 247. 271. 275. 276. 278. 279. 283. 285. 286. 287. 292. 296. 307. 323. 337. 346. 347. 359. 367. 375. 376. 379. 381. 385. 393. 396. 399. 403. 404. 409. 411. 424. 425. 427. 435. 438. 441. 446. 448. 451. 457. 466. 472. 478. 479. 483. 485 f. 487. 491. 496. 504. 510. 521. 525. 526. 534. 549. 550. 553. 559. 562. 563. 566. 572. 578. 584. 590. 593. 597. 603. 604 f.
- det kongliga i Stockholm. *Sid.* 4. 10. 26. 30. 54. 159. 171. 224. 265. 278. 291. 292. 339. 578.
- Bjerkén, Per af**, f. 1765 † 1818. Sjukhusläkare under kriget i Finland 1789. Utrikes 1793—95. Regementsläkare i Finland 1808—09. Assessor i kollegium medicum 1810. Lifmediker. Berömd kirurg. *Sid.* 268.
- Bjerno, socken. *Sid.* 289. 548. 576. 605.
- Biester, J. E.**, f. 1749 † 1816. Bibliotekarie i Berlin. Publicist. *Sid.* 478.
- Bilmark, Johan**, f. 1728 † 1801. Professor i historie och praktisk filosofi 1763. Gift 1776 med *Lov. Ulr. Hastfer*, † s. ä. *Sid.* 18. 26. 30. 40. 97. 102. 195. 196. 197. 285. 286. 288. 303. 304. 309. 310. 311. 327. 333. 417. 424. 439. 463. 479. 481. 488. 490. 544. 549.
- **Maria**, † 1814. Föregåendes syster. Gift 1752 med kyrkoherden *A. Victorin*, i Fogelås i Vestergötland. *Sid.* 304.
- Billnäs, jernbruk i Pojo. *Sid.* 288. 297. 299. 517.
- Bisaccioni (ej Bisaccio), Majolinus**, skref 1634—37 ett större arbete om Gustaf II Adolf. *Sid.* 135.

- Biskopsgatan i Åbo. *Sid.* 535.
- Bitz, Konrad**, † 1489. Biskop i Åbo 1460. *Sid.* 34 f.
- Björck, Gustaf**, hofnotarie. *Sid.* 42. 45. 60. 86. 399. 404.
- Björ(c)kbom, Algot**, f. 1748 † 1815. Student i Åbo 1767. Krigskommissarie. Assessors titel. — Gift med handlanden *Tihlemans* enka *Hedvig Ulrika Pipping*, dotter till råd- och handelsman Jos. Pipping († 1740). *Sid.* 12. 20. 22 f. 29. 82 f. 94. 133. 305. 333. 402. 472.
- N. N., föregåendes broder, bokhållare. *Sid.* 83.
- N. N., vice kollega i Abo skola. *Sid.* 218.
- **Gustaf Magnus**, † 1820. Akademie befallningsman (fogde). *Sid.* 369. 385. 386 f. 392. 395. 462.
- Björckegren, Jakob**, f. 1752 † 1825. Amanuens, slutl. bibliotekarie vid kongl. biblioteket i Stockholm. *Sid.* 26. 71. 126.
- Björkman, Bengt Magnus**, f. 1745 † 1824. Köpman, bruksegare. *Sid.* 28 f. 119. 140. 143. 355. 365. 367.
- Björn, Didrik Gabriel**, f. 1757 † 1810. Student i Upsala 1777. Aktör; teaterförfattare. Boktryckare i Linköping 1794. Nedlade tryckeriet och flyttade till Nyköping. *Sid.* 293 (?).
- Björman, Henrik**, † 1783. Färgare i Åbo. Gift med *Eva Kristina Deutschein*, f. 1736 † 1814. *Sid.* 366. 372.
- **Henrik Johan**, föregåendes son. Gift 1797 med fröken *Johanna Henrika* (ej *Ulrika!*) *Gjös*, f. 1772, från hvilken skild (jf. Åbo T. 1798 n:o 10). *Sid.* 366. 372. 425. 428. 438. 517. 580.
- Björneborg**, stad, län. *Sid.* 87. 202. 255. 258. 265. 296. 368. 398. 406. 415. 417. 418. 431. 438. 442. 487. 502. 540.
- Björnlund, Bengt**, f. 1732 † 1815. Provinsialläkare i Björneborg 1762—1812. Assessor 1782. *Sid.* 40.
- Björnstjerna, Johan**, f. 1729 † 1797. Kongl. bibliotekarie i Stockholm 1762; afsked 1789 med lagmans titel. *Sid.* 204.
- Blackstone, William**, f. 1723 † 1780. Hans berömda verk *Commentaries on the Laws of England* utkom 1765, sedan ofta, 4 voll. 4:o. *Sid.* 363. 380.
- Blad, Anders**, f. i Vasa 1748 † 1834. Student i Åbo 1763. Medicine doktor 1775. Läkare i Stockholm och flerstädes. Ledamot af v. h. a. akademien. Professors titel 1813. *Sid.* 135. 213. 260. 264. 268. 270. 272. 410. 436. 441. 460. 522. 575.
- Blair, Hugh**, f. 1718 † 1799. Professor i Edinburgh; utgaf 1783 ett ansedt arbete öfver vältaligheten. *Sid.* 205. 281. 290.
- Bleking**, landskap. *Sid.* 28. 146.
- Blix, Magnus**, f. 1743 † 1805. Häradshöfding i Stockholms län; afsked 1779. Politisk författare, skref bl. a. *Sveriges Statshvälfningar*, 3 delar, 1793—94. *Sid.* 42. 46. 112. 115. 136. 142. 173. 187. 451. 456. 458. 490. 492. 556.
- Blomberg, Per**, drunknade 1794. Trädgårdsmästare i Åbo. *Sid.* 145. 189. 549.
- **Johan**, student 1792, Aboensis. *Sid.* 145. 154.
- Blomqvist, Fredrik**, † 1796. Urmakare och rådman i Åbo. *Sid.* 328.
- Blum, Johan Peter**, f. 1734 † 1797^{18/4} på Ytterö gård vid Björneborg. Kapten. Gift med *Kat. Krist. Lebell*, f. 1749 † 1821 i Björneborg. Af deras 10 barn märkas sonen *Johan Berndt*, f. 1770 † 1812 i Björneborg, öfverste, och döttrarna *Eleonora Maria*, f. 1769 † 1817, gift med öfversten Grönvall, *Renata Elisabeth*, f. 1771 † 1841, gift 1788 med öfversten H. G. v. Knorring, samt *Marg. Kristina*, f. 1772 † 1807 på Lechtis i Virmo, och *Sofia Albertina*, f. 1781 † 1862, båda efter hvar andra gifta (1792, 1808) med majoren baron H. G. Lybecker, f. 1765 † 1828. *Sid.* 418.

- Blåfield, Gustaf Henrik**, f. 1731 † 1783. Major. — Gift 1770 med *Katar. Charl. Hejgensköld*, f. 1747 † 1803 på Sundholm. *Sid.* 20. 190. 345. 488.
- **Elisabet Ulrika**, f. 1774 † 1829. Föregåendes dotter. Gift 1795 med kapten *A. W. Rosenlew*. *Sid.* 205.
- **Charlotta Lovisa**, f. 1778 † 1803. Föregåendes syster. Gift 1798 med löjtnanten, slutligen protokollssekreteraren *G. af Stenhof*, f. 1774 † 1818. *Sid.* 345. 365. 488.
- Bobis bröllop**, lyrisk komedi af Envallsson, Sth. 1788. *Sid.* 199.
- Bockholmarne**, utanför Åbo. *Sid.* 330. 335. 442. 444.
- Bodinson, Klas Urban**. Inskrifven vid justitierevisionen 1794. Konduktör vid kongl. museum. Tit. protokollssekreterare 1797. Skref Ode till Konungen, Sth. 1797, m. m. *Sid.* 351.
- Boëthius, Daniel**, f. 1751 † 1810. Filosofie professor i Upsala. *Sid.* 27. 139. 192. 210. 365. 379. 514. 591. 593.
- Boileau, Nicolas**, f. 1636 † 1711. Skald och kritiker. *Sid.* 130.
- Boisman, Gustaf Adrian von**, f. 1745 † 1808. Öfverstelöjtnant vid finska artilleriregementet 1794. Öfverste 1796. Adlad 1808. *Sid.*
- Bokauktioner, Bökköp.** *Sid.* 18. 19. 20. 28. 34. 35. 36. 38. 46. 63. 73. 78. 79. 90. 91. 100. 108. 121. 129. 132. 133. 134. 135. 136. 138. 139. 141. 154. 159. 169. 174. 185. 186. 187. 194. 204. 205. 207. 208. 209. 210. 215. 218. 220. 221. 222. 223. 230. 235. 237. 238. 239. 242. 243. 250. 252. 253. 257. 258. 262. 263. 264. 267. 268. 269. 271. 272. 274. 276. 278. 279. 281. 285. 290. 291. 292. 297. 298. 299. 300. 301. 306. 307. 309. 310. 312. 313. 314. 321. 326. 331. 332. 334. 339. 340. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 354. 356. 357. 359. 364. 365. 371. 372. 374. 376. 377. 378. 379. 380. 382. 383. 384. 385. 399. 405. 411. 413. 415. 416. 418. 419. 424. 425. 427. 428. 434. 435. 436. 440. 442. 444. 445. 446. 447. 448. 450 f. 454. 456. 458. 465. 471. 472. 473. 484. 485. 486. 489. 490. 492. 494. 495. 499. 502. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 517. 518. 521. 522. 523. 527. 547. 549. 552. 553. 556 f. 559. 561. 562. 563. 566. 568. 569. 571. 573. 575. 578. 583. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 604. 605.
- Boktryckeri.** *Sid.* 77. 90. 222. 226. 231. 237. 503. 512. 604.
- Bolin, Karl Henrik**, kryddkrämare i Stockholm. Gift 1799 med friherrinnan *Sofia Lovisa* (Anrep: *Elisabet*) v. *Düben*, f. 1773 † 1834. *Sid.* 528.
- enkefru, gift 1799 med kornetten *Lindström*. *Sid.* 523. 533.
- Bomarsund**, hamnplats på Åland. *Sid.* 438.
- Bonaparte**, se **Napoleon**.
- Bondeska palatset** i Stockholm, uppbyggt af friherre Gustaf Bonde († 1667), numera rådhus. *Sid.* 556.
- Bonde, Karl**, f. 1741 † 1791 $\frac{1}{3}$, greve. President i Vasa hofrätt 1781—88. Riksråd. *Sid.* 1. 5.
- **Gustaf (Trolle Bonde sedan 1809)**, f. 1773 † 1855, greve. Föregåendes son. Student i Upsala 1789—92. Reste utrikes med sin bror 1794—96. Hofmarskalk 1798. En af rikets herrar 1826. Stor mecenat. *Sid.* 241.
- **Fredrik Ulf**, f. 1774 † 1852, greve. Föregåendes bror. Student i Upsala. Utrikes med sin bror 1794—96. Öfverstekammarjunkare 1842. *Sid.* 241.
- Bonnecreutz, Henrik von**, f. 1763. Stallmästare. Hortikultör. *Sid.* 413 (?).
- Bonsdorff, Per**, f. 1719 † 1803. Magister 1745. Lektor i Borgå 1750. Kyrkoherde i Hauho 1779. Gift 1:o) 1751 med *Magd. Kepplerus*; 2:o) 1758 med *Kat. Haartman*, † 1787, professors dotter. Skref bl. a. *Observationes in epitomen Theologiae S. Fr. N. Mori*, Åboae 1798, som anmäles i Åbo T. 1798 $\frac{2}{4}$. *Sid.* 344. 469 f.

- Bonsdorff, Per**, f. 1756 † 1821. Föregående son. Magister 1779. LL docens 1782. LL lektor i Borgå 1783. Kyrkoherde i Pieksämäki 1800. Teologie doktor 1817. *Sid.* 171. 553. 572.
- **Gabriel von**, f. 1762 † 1834. Föregående halvbror. Professor i naturalhistorie och veterinärvetenskap 1786; öfverförd till medicinska fakulteten som professor i anatomi, kirurgi och veterinärvetenskap 1794. Arkiater 1817. Adlad 1819. — Gift 1788 med *Anna Adolfina Busch*, f. 1765 † 1847. *Sid.* 8. 47. 51. 57. 59. 75. 83. 84. 94. 97. 107. 114. 120. 130. 131. 132. 134. 153. 159. 161. 168. 182. 189. 193. 199. 213. 216. 217. 219. 227. 229. 230. 231. 233. 234. 235. 237. 238. 242. 243. 249. 250. 251. 253. 262. 266. 269. 289. 291. 296. 327. 330. 344. 350. 353. 365. 380. 395. 398. 399. 402. 403. 404. 408. 409. 415. 424. 432. 434. 438. 441. 442. 462. 463. 470. 476. 483. 491. 495. 506. 511. 533. 544. 546. 548. 549. 582. 605.
- **Jakob**, f. 1763 † 1831. Föregående bror. Teologie adjunkt 1791, professor 1807, doktor 1817. — Gift 1:o) med *Anna Maria Strandheim*, skeppardotter från Åbo, f. 1772 † 1810; 2:o) med *Sus. Fredr. Stenfelt*, prostdotter, f. 1777 † 1846. *Sid.* 46. 58. 76. 77. 87. 91. 92. 112. 138. 143. 159 f. 182. 186. 194. 216. 225. 230. 236. 259 f. 262. 276. 281. 327. 344. 394. 402. 404. 414. 470. 473. 605.
- **Niklas**, f. 1766 † 1844 på Tapila i Sagu. Föregående bror. Auditör vid Åbo läns infanteriregemente. Tit. assessor. Gift 1803 på Koskis i Uskela med *Ulr. Carlstedt*, † 1855. *Sid.* 542.
- **Johan**, f. 1772 † 1840. Föregående bror. Docens i orientaliska språk 1774. Adjunkt i filosofiska fakulteten 1800. Bibliotekarie 1802. Professor 1807, i grekiska litteraturen 1812. *Sid.* 43. 46. 54. 58. 76. 186. 203. 216. 225. 268. 269. 288. 344. 470. 526. 572. 605.
- Bordeaux. *Sid.* 60. 66. 241. 293.
- Boreales, studentafdelning. *Sid.* 394. 448. 596.
- Borgerskapet. *Sid.* 93 f. 98. 104. 114. 191. 286. 291. 293. 294. 295. 296. 302. 303. 316. 334. 345. 453.
- Borgstedt, Johan**, † 1802. Kyrkoherde i Laukas 1787, kontraktsprost 1795. Hans äldre dotter *Maria Kristina*, f. 1770 † 1847, gift 1791 med kapten *K. Kr. Bröijer* l. *Rosenbröijer*; en yngre dotter blef gift med ingenjör *Boisman*. *Sid.* 399. 408.
- Borgström, Johan**, f. 1761 † 1836. Magister 1785. Gymnasii adjunkt i Borgå 1786. Eloqventie lektor der 1795. Teologie lektor 1810. Teologie doktor 1817. *Sid.* 170. 171. 504.
- **Katarina**, f. 1769. Föregående syster. Gift med kyrkoherden *M. Kr. Lindfors*. *Sid.* 504.
- **Georg**, f. 1774 † 1834. Landssekreterare i Kuopio. Kollegii assessor. *Sid.* 538.
- Borgå, stad, stift. *Sid.* 43. 66. 67. 68. 74. 128. 170. 177. 181. 182. 216. 263. 270. 281. 283. 285. 286. 289. 291. 370. 380. 423. 448. 456. 473. 474. 485. 494. 500. 504. 508. 509. 510. 511. 525. 532. 538. 563. 567. 568. 576. 584. 599. 601.
- Borsieri (Bursenius), Joh. Bapt. de Kaniffeld**, † 1785 i Mailand, der ock hans Institutiones medicinae practicae utkommo 1786—89 i 6 voll., äfvensom i Leipzig s. å. *Sid.* 301.
- Boschovich, Roger Josef**, † 1787. Berömd matematiker och astronom. *Sid.* 38.
- Bose, Fredrik Vilhelm**, f. 1753 † 1810, riksgrefve. Kursachsisk minister i Stockholm 1777—86. *Sid.* 412.
- Boston, i Amerika. *Sid.* 218.
- Boställen, *Sid.* 33, 247, 266, 283, 333, 346, 482, 565

- Botanisk trädgård. *Sid.* 41. 57. 72. 97. 145. 174. 189. 202. 286. 403. 409. 411. 413. 432. 434. 462. 484. 485. 502. 535. 549. 566.
- Botila, säteri i Halikko, skatteköpt 1803. *Sid.* 365.
- Botin, Anders af**, f. 1724 † 1790. Assessor i riksarkivet 1758. Kammarråd 1762. Adlad 1767. Ledamot af vetenskapsakademien i Stockholm 1770 och i svenska akademien 1786. *Sid.* 204. 315. 348.
- **Hans Samuel af**, f. 1736 † 1806. Föregåendes bror. Proviantmästare 1766; afsked 1791. Adlad 1776. *Sid.* 348.
- Bouillé, François Cl. Am. de**, f. 1739 † 1800, markis. Berömd fransk härförare. I svensk tjänst 1791, 92. Af honom Mémoires sur la révolution française 1797, på tyska 1798. *Sid.* 575. 582.
- Boxström, Anders**, f. 1760 † 1849. Militärläkare i Åbo under kriget 1788—90. T. f. provinsialläkare i Åbo 1797. E. o. medicine adjunkt 1806. Professors titel 1812. *Sid.* 39. 41. 46. 70. 144. 147.
- **Johan**, f. 1762 † 1836. Magister 1787. Konrektor i Lovisa 1791. Kyrkoherde i Wiitasaari 1794. i Rautalampi 1822. Teologie doktor 1816. *Sid.* 68. 128. 449.
- Brahe, Magnus Fredrik**, f. 1756 † 1826, greve. Son till greve *Erik Brahe*, halshuggen 1756. Kapten och en af rikets herrar 1778. Kaptenlöjtnant 1780. Serafimer riddare 1794. Landtmarskalk vid riksdagen 1800. Mecenat. *Sid.* 150. Brahestad. *Sid.* 122 f.
- Brandell, Fredrik**, f. 1765 † 1828. Expeditionssekreterare. Kanslerssekreterare. *Sid.* 1. 5. 23. 46. 54. 69. 76. 77. 79. 93. 107. 137. 140. 153. 165. 184. 197. 200. 201. 202. 207. 211. 214. 220. 225. 242. 243. 251. 253. 393. 416. 483. 546. 558.
- Brandenburg. *Sid.* 90.
- Brandt, Fredrik**, så kallade sig G. M. Armfelt under sin landsflykt. *Sid.* 488.
- Brander, Fredrik Reinhold**, f. 1730 † 1800. Magister 1754. Rektor i Björneborgs skola 1760. Kyrkoherde i Vemo 1791. *Sid.* 483.
- **Nils Gustaf**, f. 1763 † 1841. Magister 1786, docens. T. f. rektor vid katedralskolan i Åbo. *Sid.* 476.
- Brandväsendet. *Sid.* 98. Se ock Eldsvådor.
- Brantenberg, Johan Henrik**, f. 1756 † 1814. Hofpredikant 1788. Pastor på Karlberg 1792. Kyrkoherde i Lidköping 1794. *Sid.* 121.
- Bratt, Johan**, f. 1726 † 1796. Magister i Åbo 1751. E. o. adjunkt vid akademien der 1755. Kyrkoherde i Vestergötland. *Sid.* 483. 490.
- **Anders**, f. 1769 † 1811. Föregåendes son. Mateseos docens i Upsala. Mateseos professor i Greifswald. *Sid.* 483. 487. 490. 533. 551. 557. 568. 572.
- Bredhen, Johan**, juridisk skriftställare. *Sid.* 3.
- Brégard**. Svensk postkommissarie i Hamburg, den beryktade öppnaren af G. M. Armfelt's korrespondens. Entledigad 1797. *Sid.* 185. 416.
- Breitholtz, Didrik Julius**, f. 1748 † 1812. Landtmätare. *Sid.* 461.
- Bremer, Jakob**, f. 1711 † 1785. Handlande i Åbo. Gift 1:o) 1741 med *Marg. Pipping*, † 1766; 2:o) 1767 med *Ulrika Fredrika Salenius*, f. 1746 † 1798. *Sid.* 13. 39. 69. 97. 139. 144. 164. 168. 199. 231. 302. 316. 319. 330. 337. 344. 408. 417. 431. 446. 447. 467. 482. 487. 519. 526. 530. 531. 532. 534. 535. 537. 540. 545. 547. 594.
- **Josef**, f. 1743 † 1814. Föregåendes son. Öfverdirektör och brukspatron. — Gift med *Anna Charlotta Kijk*, f. 1750 † 1800. *Sid.* 20. 98. 100. 103. 112. 115. 145. 147. 181. 199. 235. 244. 269. 270. 286. 325. 346. 365. 403. 429. 431. 436. 457. 469. 481. 497. 519. 531. 558.
- **Anna Magdalena**, f. 1747 † 1769. Föregåendes syster. Gift 1767 med *K. Hisinger*. *Sid.* 13.

- Bremer, Margareta Lovisa**, f. 1754 † 1803. Föregåendes syster. Gift 1795 med *K. Fr. Krabbe*. *Sid.* 13.
- **Karl Fredrik**, f. 1770 † 1830 i Stockholm. Föregåendes halfbror. Grosshandlare, brukspatron, possessionat. Öfverflyttade 1804 till Sverige, der han köpte Årsta och (för en tid) Armfeltiska godset Nynäs. — Gift 1799 $\frac{1}{4}$ på Tuorla i Piikis med *Brigitta Charl. Hollström*, † 1855. Deras dotter, författarinnan *Fredrika Bremer*, f. på Tuorla 1801 † 1865. *Sid.* 139. 144. 147. 164. 168. 170. 183. 184. 185. 188. 193. 200. 205. 207 f. 209. 225. 241. 251. 257. 263. 291. 296. 300. 302. 313. 321. 323. 324. 340. 431. 446. 452. 467. 482. 487. 519. 528. 531. 532. 534. 536. 537. 541. 551. 556. 568. 570. 587. 591.
- **Agata**, f. 1773 † 1810. Föregåendes syster. Gift 1:o) 1791 med *A. L. Carleson*; 2:o) 1798 med baron, greve *Fab. Wrede*. *Sid.* 13. 144. 467.
- **Jakob Reinhold**, f. 1773. Son till *Josef Bremer*. Student i Åbo 1787. Handlande och klädesfabrikör 1794. Cederade bonis 1799. Gift 1794 på Tykö med *Magd. Albertina Spornberg*. *Sid.* 145. 199. 271. 431. 456. 458. 460.
- **Karl Otto**, f. 1776 † 1828. Föregåendes bror. Student i Åbo 1787. Utgaf 1794, under Joh. Gadolins inseende, en afh. Om flussers inverkan vid jernmalmsers prøfvande, samt 1798 en handbok i masmästeriet. Öfvermasmästare. *Sid.* 98. 115. 314. 457. 469. 516. 517. 521. 522. 531.
- **Robert**, f. 1777 † 1844. Föregåendes bror. Student i Åbo 1787. Brukspatron. *Sid.* 145. 531.
- **Isak**, bror till *Josef Bremer*. Gift med *Sofia Kristina Dassau* († 1803), som enka omgift med assessoren *O. Carlstedt*. *Sid.* 546.
- **Margareta Sofia**, f. 1769 † 1806. Föregåendes dotter. Gift 1788 med kaptenen, slutligen majoren *Er. Joh. v. Willebrand*. *Sid.* 546. 585.
- Brest**, fransk stad i Bretagne. *Sid.* 235.
- Breteuil, L. A.**, baron, f. 1763 † 1807. Fransk ambassadör i Stockholm, intrigör, 1763—67. Minister för franska kongl. huset 1783. Af konventet expatrierad tills 1802. *Sid.* 398.
- Brinckala**, gård i Abo. *Sid.* 244. 538.
- Bring**, se Lagerbring.
- Brinkall, Brinkhall**, säteri i S:t Karins socken. Egdes af prof. Gabr. Bondorf. *Sid.* 83. 145. 219. 250. 402. 403. 408. 495. 582. 587.
- Broberg**, trädgårdsmästare i Upsala. *Sid.* 189.
- Broby**, sätesgård i Söderby socken, Upland. *Sid.* 197. 309.
- Brovallius, Johan**, f. 1706 † 1755. Professor 1737. Biskop 1749. Gift 1737 med *Elisabet Ehrenholm*. *Sid.* 75. 138.
- **Johan**, f. 1739 † 1793. Föregåendes son. Assessor i Åbo hofrätt. Gift 1792 med *Margareta Angelin*, smedsdotter, f. 1753 † 1815 på Warniemi boställe i S:t Karins socken; omgift 1801 med major *G. Fr. Munck*, f. 1761 † 1803, och slutligen 1811 med öfverstelöjtnanten *J. G. Brunow* i hans 2:dra gifte. *Sid.* 35. 39. 55. 78. 145. 220. 223. 235. 326.
- Bruhn, Johan August**, f. 1770 † 1800 i Åbo. Kamererare vid eskadern å Sveaborg 1795. Gift 1:o) 1794 med ?; 2:o) 1798 med *Kl. Am. Alftan*, f. 1777 † 1833 i Helsingfors. *Sid.* 522.
- Bruks- och fabriksrörelse**. *Sid.* 12. 22. 28 f. 98. 103. 112. 117. 119. 125. 137. 140. 143. 199. 200. 285. 288. 313. 318 f. 329. 360 f. 365. 367. 374. 381. 393. 405. 417. 457. 458. 467. 468. 483. 510. 516. 519. 534. 546. 550. 551. 562. 570. 582. 587.
- Brummer, Johan Magnus**, f. 1754 † 1824. Kapten vid arméns flotta 1793; slutligen major. Egde Bollstaholm på Åland. Gift 1794 på Kastelholm med *Helena Sofia Ehrenmalm*, f. 1772 † 1827. *Sid.* 290.

- Bruncrona, Abraham**, f. 1693 † 1739. Sekreterare i kanslikollegium.
- **Abraham Matias**, f. 1737 † 1816 på Storvik i Kimito. Föregåendes son. Major 1791; afsked. *Sid.* 387. 396.
- **Anna Kristina**, f. 1739 † 1827. Föregåendes syster. Gift med professor *Ol. Rabenius*.
- **Maria Juliana**, f. 1771 † 1846 i Stockholm. Föregåendes brorsdotter. Gift 1797°/₈ med sin kusin *N. A. Rabbe*, se följande.
- **Nils Abraham Rabbe**, adlad **Bruncrona**, f. 1763 † 1846. Gift med föregående. Son till professor *Ol. Rabenius*. Kapten 1793 vid flottan. Öfverste. Öfverlotsdirektör. Adlad 1799 och adopterad på sin morfars och svärfars ätt. *Sid.* 353. 387.
- **Gustaf Adolf**, f. 1778 † 1855 i Stockholm. Son till majoren *Abr. Mat. Bruncrona*. Extra notarie i Åbo hofrätt 1797. E. o. kanslist i justitie revisions-expeditionen 1797°/₉. Bankokommissarie i Stockholm 1809. Svensk general-konsul i Finland 1813. Kansliråd 1822. *Sid.* 396.
- Brüssel. *Sid.* 205.
- Bruun, Karl**, f. 1750 † 1809. Handlande i Fredrikshamn. *Sid.* 437.
- Bruun, Malte Konrad**, f. 1775 † 1826. Dansk litteratör, politisk skriftställare och sedan berömd geograf. Förföljd för sin skrift „Aristokraternes katekes“ 1795; flydde till Sverige. Återkom, men måste ånyo fly. Lefde och arbetade derefter mest i Paris. *Sid.* 298. 307. 328.
- Brändö, kapell (der liknämnd poststation) under Kumlinge, skildt pastorat 1864. *Sid.* 343.
- Bränvin, Brännerier. *Sid.* 82. f. 150. 154. 333. 395. 400. 404. 472. 475. 493. 539. 540. 573. 579. 585. 588. 592.
- Bröijer**, se **Rosenbröijer**.
- Brötorp, allodial säteri i Pojo socken. *Sid.* 347.
- Buchariet. *Sid.* 194.
- Budberg, Andreas Eberhard**, f. 1750 † 1812, lifländsk baron. I rysk krigstjänst; sedan 1783 använd som diplomat. Kejsar Alexander I:s utrikesminister; med i Tilsit. Hade en Farbror, som var rysk general *Sid.* 221. 226. 234. 236. 261. 273. 274. 277. 278. 279. 288.
- Buglia, Johan**, kringresande gipsfabrikant, Italienare. *Sid.* 297. 308.
- Bukkila, säteri i Piikkis. *Sid.* 193. 402.
- Burke, Edmund**, f. 1730 † 1797. Engelsk författare och statsman. *Sid.* 350.
- Burman, Abraham**, f. 1765 † 1814. Magister 1789. Docens i Åbo. Kyrkoherde i Sverige. *Sid.* 14. 58. 172. 176. 302. 325. 416.
- **Fale**, f. 1758 † 1809. Historiar. docens i Upsala 1788. Lektor i Hernösand 1800. *Sid.* 128. 582.
- Bursenius**, se **Borsieri**.
- Burtz, Nils**, f. 1733 † 1805 på Härkälä gård i Somero. Kapten. Gift med *Inga Lovisa Skragge*, † 1799. Hans bror *Johan*, f. 1739 † 1792, handlande och rådmän i Helsingfors, hade sonen *Nils Gustaf*, f. 1768 † 1828, kapten, och dottern *Kristina Ulrika*, f. 1771 † 1797²²/₉, ogift. *Sid.* 366. 468.
- Busch, Henrik Adolf**, f. 1730 † 1795. Ekonomie direktör. Gift med enkefru *Anna Maria Steinhausen*, f. 1759 † 1842. Deras dotter *Anna Adolfinna* gift 1783 med prof. *Gabr. Bonsdorff*. *Sid.* 29. 83. 155. 163. 167. 227. 266.
- Bütsching, Anton Friedr.**, f. 1724 † 1773. Berömd geograf. Hans Magazin für Hist. u. Geogr. utkom i Hamb. 1767—93, voll. 26, 4:o. *Sid.* 207.
- Buxtorff, Johan Baptist**, f. 1564 † 1629. Tysk orientalist. Utgaf bl. a. Lexic. chaldaicum, Bas. 1622. *Sid.* 138.
- Bång, Petrus**, f. 1633 † 1696. Biskop i Viborg. *Sid.* 45.

- Bäck, Henrik Reinhold**, f. 1756 † 1838. Militärprest 1783. Skolrektor i Åbo 1802. Referendariesekreterare i regeringskanseljens ecklesiastik expedition 1809—19. *Sid.* 51. 338.
- **Abraham**, f. 1713 † 1795. Arkiater och ordförande i kollegium medikum i Stockholm 1752. *Sid.* 215. 274. 276.
- **N. N.**, gårdsegare i Stockholm. *Sid.* 573.
- Bärby**, egendom i Upland. *Sid.* 197.
- Bäärnhjelm, Lorens Reinhold**, f. 1757 † 1818. Löjtnant 1793. Major; afsked 1805. *Sid.* 545 (?).
- Böckelman, Kristoffer**, f. 1708 † 1779. Handlande och gårdsegare i Åbo. *Sid.* 345. 455. 528.
- Böhmen**. *Sid.* 488. 570.
- Bökmán, Otto Reinhold**, † 1792. Kapellan i Laukkas. Gift med *A. E. Limatius*. *Sid.* 14. 60.
- **Karl Otto**, f. 1778 † 1875. Från Laukkas. Student 1792. Slutligen kapellan i Artsjö. *Sid.* 399. 402. 408. 413.
- Cadix**. *Sid.* 148.
- Caesar, Julius**; hans tal. *Sid.* 106. 241.
- Cajan, Alexander**, f. 1767 † 1810. Fänrik. Magister och prestvigd 1798. Lärare i Haapaniemi krigsskola. Fältprost. *Sid.* 526.
- Cajander, Per**, † 1808; hökare i Åbo. *Sid.* 434. 440.
- Cainberg, Erik**, f. i Neder Vetil 1771 † 1816 i Åbo. Elev, slutl. ledamot af målare och bildhuggare akademien i Stockholm samt kongl. statybildhuggare; arbetade en tid under Sergell. *Sid.* 204. 267. 307.
- Cairenius, Jakob**, f. 1754 † 1792. Kyrkoherde i Masku. Gift 1:o) med *Joh. Sof. Borenius*; 2:o) med *Ebba Ljungberg*, † 1825. *Sid.* 47 f. 74.
- Calais**, *Sid.* 208.
- Caloander, Karl**, f. 1715 † 1794. Tullförvaltare i Åbo. Hans dotter *Anna Kristina*, f. 1766 † 1831, gift 1787 med teologie adjunkten, slutl. erkebiskopen *Jak. Tengström*. Hans dotter *Maria Johanna* gift med domkyrkosysslomannen *N. Hjelt*. *Sid.* 332.
- **Karl Robert**, f. 1752 † 1800 på Hennola rusthåll i St Marie socken. Föregående son. Hofrättskamrerare. Landtränmästare. Gift 2:o) med *Sofia Magdalena Mörtengren*, † 1791. Hade flera barn. *Sid.* 59. 183. 268. 296. 398. 414. 518 f. 593.
- Calonius, Matias**, f. 1710 † 1777. Kyrkoherde i Saarijärvi. Gift 1734 med *Elisabet Silander*, f. 1717 † 1797. *Sid.* 419.
- **Henrik**, f. 1734 † 1805. Föregående son och efterträdare i Saarijärvi 1779. Prost 1781, kontraktsprost 1787. Kyrkoherde i Lovisa 1792. *Sid.* 284. 473.
- **Matias**, f. 1738 † 1817. Föregående bror. Docens i ekonomin 1764. Professor i juridiken 1778. Ledamot i högsta domstolen 1793—1800. Prokurator och statsråd 1809. Ogift. Följande citat hänföra sig endast till hans embetsgöromål i Stockholm samt hans lärda arbeten och umgänge. *Sid.* 5. 9. 10. 14. 15. 16. 19. 25. 30. 36. 39. 44. 50. 54. 67. 75. 78. 81. 92. 93. 140. 150. 151. 155. 159. 169. 178. 180. 188. 195. 228. 236. 240. 247. 250. 258. 270. 275. 292. 298. 299. 314. 319. 324. 331. 361. 406. 439. 447. 520. 550. 555. 561. 562. 578 f. 581. 583.
- **Johan**, f. 1741 † 1819. Föregående bror. Magister 1769. Kapellan i Saarijärvi 1788; sökte sig till kyrkoherde der efter sin bror Henrik. *Sid.* 67. 74.
- **Erik Kristian**. Föregående bror. Landtmätare i Viborgs län, hvars son *Joh. Henrik*, f. 1786 † 1852 som tullförvaltare i Degerby på Åland. *Sid.* 284.

- Calonius, N. N.** Föregåendes syster, gift med N. N. *Limatius*. *Sid.* 284.
- **Sigfrid**, f. 1741 † 1815. Kapellan i Kristina 1781. Hans äldsta son blef militär, flyttade till Sverige. *Sid.* 178.
- Camden, Vilh.**, f. 1551 † 1623. Ansedd engelsk historiker. Utgaf bl. a. *Britanniae descriptio*. *Sid.* 485. 572.
- Candolin, garfvare**. *Sid.* 468.
- Canth, Karl**, student i Åbo 1747. *Borealis*. *Rei rusticae se addixit*. *Sid.* 448.
- **Anders Adolf**, f. 1762. Student i Åbo 1781. *Borealis*. Fältväbel vid Meijerfelts friskyttar. *Sid.* 448.
- Canton i Kina, se Kanton.
- Caravanen, franskt skådespel med musik af Gretry, uppfördt vid Gustaf IV Adolfs regeringstillträde 1 nov. 1796. *Sid.* 321.
- Carenius, Efraim**, f. 1739 † 1802. Magister 1760. Kyrkoherde i Loimijoki 1783. *Sid.* 488.
- Carlbohm, Joh. A.**, f. 1746. Boktryckare i Stockholm. Direktör. *Sid.* 222. 320.
- Carleson, Adolf Ludvig**, f. 1747 † 1797. Major. Kammarherre hos hertigen af Östergötland 1771. Öfverstelöjtnant. Gift 1791 med *Agata Bremer*. *Sid.* 13. 144. 147. 231. 309. 403. 417. 446. 447. 467. 489. 494. 510. 517. 519. 522.
- **Jakob Edvard**, f. 1792 † 1847. Föregåendes son. Slutligen öfverstelöjtnant. *Sid.* 467. 519. 531.
- **Klara Fredrika**, f. 1794 † kr. 1870. Föregåendes syster. Gift 1815 med sin stjuffaders halfbror, generaladjutanten baron K. Henr. Wrede, f. 1787 † 1858. *Sid.* 467. 519.
- **Agata Sofia**, f. 1795 † 186.. Föregåendes syster. Gift 1826 med generalmajoren K. Joh. Hederstjerna. *Sid.* 467. 519.
- Carlsson, Johan Gustaf von**, f. 1743 † 1801. President i Vasa hofrätt 1792; afsked 1794. *Sid.* 15. 333.
- Carlstedt, Otto**, f. 1730 † 1795. Auditör. Assessors titel. Gift med *Is. Bremers* enka *Sofia Kristina Dassau*, f. 1749 † 1803. *Sid.* 82. 91. 165. 183. 193. 402. 412.
- **Ottilliana**, f. 1776 † 1815. Föregåendes dotter. Gift med handlanden i Åbo *K. R. Baer*. *Sid.* 183.
- Carnall**, se De Carnall.
- Carpelan, Karl Efraim**, f. 1732 † 1819, baron. Öfverstelöjtnants afsked 1778. Egde Pakinains i Rimito samt Odensaari och Könikala fideikomiss samt Lemsjöholm 1799—1810. *Sid.* 26 f. 48. 75. 78. 188. 205. 326. 329. 541. 565.
- **Simon Vilhelm**, f. 1733 † 1814 på Metsäkylä i Reso, baron. Föregåendes bror. Öfverstelöjtnant 1785. Titulär landshöfding och brigadchef (general) i Karelen 1788. Generalmajor och kommandant på Sveaborg 1795—97. Landshöfding i Savolax och Karelen 1809. *Sid.* 122. 286. 343. 360 f. 525 541.
- **Johan Fredrik**, f. 1745 † 1808, baron. Föregåendes bror. Landshöfding i Uleåborgs och Kajana län 1790. Generalmajor 1799. Landshöfding i Göteborg 1800. *Sid.* 127. 235. 543. 548. 554.
- Carpelius, Henrik**, f. 1711 † 1788. Kyrkoherde i Korpo 1757. Utgaf en synodal-dissertation *De rebus civilibus* 1793. Gift. *Sid.* 30.
- Carpén, Jakob**, skeppare, † 1798. *Sid.* 192. 238. 239. 240.
- Carstenius, Henrik**, f. 1612 † 1683. Kyrkoherde i Borgå 1639. Magister 1653. Domprost i Viborg 1667. Lektor 1670. Biskop 1679. Utgaf bl. a. en Brudpredikan på handelsman H. Schmidts och Beata Ruutas bröllopsdag, hållen i Viborg, tryckt i Åbo 1653. *Sid.* 190.
- Cartesius, Renatus** (Descartes, René), f. 1596 † 1650 i Stockholm. Filosof och matematiker. *Sid.* 191.

- Cassel, hufvudstad i kurfurstendömet Hessen. *Sid.* 185.
- Castegren, And. Gottl., f. 1760 † 1833. Slutligen kyrkoherde i Ruokolax. *Sid.* 456(?).
- Castéra, af honom Vie de Catherine II, Paris 1797, 2 voll. *Sid.* 518.
- Castrén, Matias, f. 1764 † 1845. Magister 1786. Kyrkoherde i Kemi 1789. Teologie doktor 1817. *Sid.* 124.
- Samuel, f. 1765 † 1797. Magister 1786. Docens och biblioteksamanuens 1791. Kyrkoherde i Utsjoki 1794. *Sid.* 58.
- Kristian, f. 1775 † 1825. Student 1796. Magister 1802. Kyrkoherde i Rovaniemi 1821. *Sid.* 396. 405.
- Catilina; hans sammansvärjning. *Sid.* 105. 220.
- Cavander, Kristian, f. 1730 † 1812. Teologie professor 1780. Pastor vid domkyrko finska församlingen i Åbo 1781. Domprost 1789. Teologie doktor 1800. *Sid.* 257. 260. 302. 501. 543. 544.
- Cavén, Mats, f. 1751 † 1818; borgare och handlande i Åbo. *Sid.* 475.
- Cederhjelm, Josias Karl, f. 1734 † 1795, baron. Tull-, kammar-, kommerseråd. *Sid.* 63. 73. 236.
- Cederlöf, Erik, bataljonsläkare. *Sid.* 606 (?).
- Cederström, Karl, till Attu i Pargas, f. 1706 † 1793 på Attu, baron. Assessor i Åbo hofrätt 1738. Hofrättsråd 1744. Lagman i södra Finne lagsaga 1755. Landshöfding i Stora Kopparbergs lagsaga 1766; afsked 1781, hvarefter bosatt på Attu. Hans dotter *Ulrika*, f. 1745 † 1814 på Strömsböle i Sagu. *Sid.* 327. 353.
- Bror, f. 1754 † 1816, baron. Föregäendes brorson. Generalmajor 1793. Gift 1779 med friherrinnan *Kat. Maria Voltemat* (dotter till landshöfdingen *Voltemat*, som spelade bankrutt, † 1798), från hvilken skild. *Sid.* 53. 249. 292. 580.
- Cedervald, Arvid von, f. 1745 † 1809. Assessor i Åbo hofrätt 1792. Hofrättsråd 1794. Vicepresident och adlad 1809. *Sid.* 103. 264. 265.
- Cellarius, Kristoffer, f. 1638 † 1707. Filolog. Skref *Notitia orbis antiqui*, m. m. *Sid.* 178.
- Celse, Magnus von, f. 1709 † 1784. Son af polyhistorn, domprosten *Olof Celsius d. ä.* Kongl. bibliotekarie. Rikshistoriograf. Kansliråd. *Sid.* 185. 273. 459.
- Celsius, Olof d. y., .. 1716 † 1794. Föregäendes bror. Biskop i Lund 1777. Ledamot i svenska akademien 1786. *Sid.* 80. 91. 238. 253. 264. 267.
- Censur, se Tryckfrihet.
- Cerenius, Märten, † 1765. Vice sekreterare och teologie adjunkt vid Åbo akademi 1749. Skolrektor i Åbo 1753. *Sid.* 202.
- Charpentier, Karl Fredrik, f. 1730 † 1779. Kaptens afsked 1777. *Sid.* 163.
- Karl Fredrik, f. 1766 † 1815. Föregäendes son. Löjtnant 1794. Kapten; afsked 1810. Gift 1794 med *Albertina Toll*. *Sid.* 163.
- Chartres, stad i provinsen Orleanais, af Ludvig XIV upphöjd till hertigdöme i hufvudmannens för orleanska huset titel. *Sid.* 241.
- Choraeus, Mikael, f. i Vörå 1774 † 1806 i Stockholm. Magister i Upsala 1797. Eloqventie docens i Åbo 1799. Teologie lektor på Karlberg 1802. Hofpredikant. *Sid.* 583. 590.
- Christiani, W. E. († 1793), öfversatte Millots historia på tyska 1793. *Sid.* 561.
- Christiernin, Per Niklas, f. 1725, † 1799. Först juris-, sedan filosofie professor i Upsala. *Sid.* 70. 191. 192. 210. 216. 236. 240. 262. 414. 452.
- Johan, † 1792. Hofkamrer. Gift med *Sara Kat. Ekström*, f. 1723 † 1795 (eller med *Lov. Utr. Vernon*, f. 1743 † 1813, ?), kammarfru hos drottning *Lovisa Ulrika*. *Sid.* 383.
- Adolf Ludvig, f. 1765 † 1842 i Åbo. Major 1793. Öfverstelöjtnant och chef för karelska dragonerna 1795, Öfverste afsked. *Sid.* 461 (?).

- Chronander, Gustaf**, † 1801. Student 1753. Magister 1760. Skolrektor i Uleåborg 1773. *Sid.* 108. 131. 368. 561.
- Chydenius, Anders**, f. 1729 † 1803. Magister 1754. Kapellan i Nedervetil 1753. Kyrkoherde i Gamla Karleby 1770. Teologie doktor 1779. *Sid.* 470.
- **Jakob**, f. 1732 † 1809. Föregåendes bror. Magister 1754. Kapellan i Siikajoki 1767, i Lumijoki 1773. Kyrkoherde i Vasa 1799. *Sid.* 554.
- Chytraeus, Henrik**, f. 1729 † 1814. Magister 1754. Kollektor i Åbo skola 1759. Konsistorinotarie 1767; afsked 1804. *Sid.* 350. 372.
- N. N. föregåendes syster. *Sid.* 372. 494.
- Cicero**, nämnd. *Sid.* 281. 312.
- Cisalpinska republiken**, bildad af Napoleon genom freden i Campo Formio, 1797, förvandlades 1805 till konungariket Italien, upplöstes 1814. *Sid.* 490.
- Claesson, Adam**, † 1812; sjökaptan och handlande. *Sid.* 60. 312. 517.
- Clairfait**, grefve, f. 1733 † 1798. Österrikisk general och fältmarskalk i kriget mot Fransmännen 1792 ff. *Sid.* 249.
- Clevberg, Karl Abraham**, f. 1712 † 1765. LL professor i Åbo 1746. Gift med biskop *Fahlenii* dotter *Charl. Agata*. *Sid.* 41. 153. 186. 194. 426. 457. 471. 525. 541. 555.
- **Abraham Nils**, föregåendes son, se **Edelcrantz**.
- **Sara Charlotta**, f. 1758 † 1799 på Sveaborg. Föregåendes syster. Gift med assessoren *K. Linnell*. *Sid.* 525. 541.
- Cloud, Saint**, liten stad med (kongl.) slott, nära Paris. *Sid.* 596.
- Cluver, Filip**, f. 1580 † 1623. Berömd geograf och fornforskare. *Sid.* 178.
- Cnippingius, Borchard**, utgaf *Ovidii opera*, 3 voll., Lugd. Bat. 1670. *Sid.* 553.
- Codex Alexandrinus** af bibeln (från 5 årh.); N. T. tryckt i London 1786, fol. *Sid.* 93.
- Cohn, A. Jos.**; jude, handlande i Tavastehus. *Sid.* 596.
- Collan** (ej **Colan**), **Johan Gustaf**, f. 1772 † 1814. Vicelandssekreterare 1795; afsked 1806. Kassör vid strömmrensings direktionen i Åbo 1801—04. Tit. häradshöfding 1802. Registrator för supplikänderne i regeringskanseljen 1809. Kammarfiskal 1811. *Sid.* 468.
- Collén, Erik**, f. 1752 † 1811 å Friskala gård i S:t Marie socken. Bokhållare vid slottsmagasinet i Åbo. Derefter inspektor och magasinsförvaltare. *Sid.* 345.
- Collmén, Gabriel Anders**, † 1798; lazarettbokhållare. *Sid.* 455. 463.
- Combe** (ej **Comber**), **Charl.**, f. 1743 † 1817. Berömd engelsk numismatiker, beskref Roms kejsarmynt och den Hunterska samlingen. *Sid.* 446.
- Cornelius Nepos**, citeras. *Sid.* 191. 298.
- Correggio**, f. 1494 † 1534. En af Italiens främste målare. *Sid.* 208. 215. 313.
- Corssar**, fabrikör i Stockholm. *Sid.* 227.
- Creutz, Gustaf Filip**, f. 1731 † 1785, grefve. Student i Åbo 1748. Svensk minister i Madrid 1763, i Paris 1766—83. Kanslipresident. *Sid.* 178. 188. 192.
- Croel, Samuel** och **Johan (Hans)**, bröder. Den förre slottslofven på Viborgs slott 1635 och kammarfiskal öfver Karelen. Den senare borgmästare i Viborg 1647. *Sid.* 114.
- Cromvell, Oliver**, f. 1599 † 1658. Engelska republikens Protektor etc. *Sid.* 278. 596.
- Cronhjelm, Axel Otto**, f. 1751 † 1809, grefve. Kapten. Öfverstelöjtnant vid arméns flotta 1795; afsked 1801. *Sid.* 268. 307 (läs: Cronstedt).
- Cronstedt, Nils August**, f. 1753 † 1835, grefve. Öfverste. Guvernör vid krigsakademien på Karlberg 1792. Generalmajor 1812. *Sid.* 307 (i st. f. Cronhjelm). 327, 336. 358. 451. 497. 518,

- Cronstedt, Axel**, f. 1763 † 1795 ²⁷/₂ i Ekenäs. Hofjunkare 1784. Lagman i Nylands och Tavastehus lagsaga 1792. Gift med *Henriette Ducl*, engelsk öfverstedotter. *Sid.* 166. 167.
- **Karl Olof**, f. 1765 † 1820 på Hertonäs i Helsinge socken. Öfverste. Statssekreterare för sjöexpeditionen och chef för Sveaborgs eskader 1790. Kontre amiral 1793. Kommandant på Sveaborg 1801, som han uppgaf 1808. *Sid.* 345. 368. 384. 591.
- Curti, Leopold de**, grefve, f. 1746; skref *Mémoires sur la république de Venise*, Franc. 1795. *Sid.* 512.
- Cygnæus, Zakarias d. ä.**, f. 1733 † 1809. Magister 1757. Kyrkoherde i Mäntyharju 1775, i Lovisa 1780. Domprost i Borgå 1791. Biskop 1792. Teologie doktor 1793. Gift 1:o) med *Hel. Dorot. Willström*, rådmansdotter från Lovisa, f. 1733; 2:o) med *Emerentia af Enehjelm*, † 1829. Dottern *Hedv. Elisabet*, af förra giftet, gift 1795 med landskamrer *H. Kr. Nordensvan*. *Sid.* 156. 170. 193. 283. 287. 448. 558. 601.
- **Zakarias d. y.**, f. 1763 † 1830. Föregåendes son. Magister 1786. Kyrkoherde i Tavastehus 1793, i Hollola 1811. Teologie doktor 1817. Biskop i Borgå 1819; för luterska församlingarna i Petersburgska distriktet 1820. Gift 1:o) med kapten *Gaddings* fränskilda hustru *Mariana Matilda Martins*, f. 1759, och från henne skild, hvarefter hon upptog sin förra mans namn; 2:o) med *Marg. Karol. Äimelaus*, † 1847. *Sid.* 156. 179. 418. 424. 425.
- **Johan Henrik**, f. 1765 † 1814. Föregåendes bror. Eloqventie docens i Åbo 1787. Kyrkoherde vid svenska församlingen i St Petersburg 1792. Kyrkoherde i Rantasalmi 1799. *Sid.* 61. 90. 310. 311. 352. 380. 418. 448. 453. 455. 463. 473. 478. 492. 502. 555.
- **Johanna Sofia**, † 1857. Föregåendes syster. Gift 1:o) 1799 med *H. J. Hassel*, vice advokatfiskal, † 1800; 2:o) med *S. V. Heurlin*, lektor i Borgå, † 1809. *Sid.* 558.
- Cöln. *Sid.* 185.
- Dabelow, C. C.**, f. 1768 † 1830. Professor i Dorpat; skref i konkursläran. *Sid.* 204.
- Daewel**; egde ett hus vid Norrmalmstorg i Stockholm. Om klubben der, se *Adlerbeths Hist.* antt. II, 255. *Sid.* 141. 143.
- Dagligt Allehanda, se *Tidningar*.
- Dahl, Johan**, f. 1739 † 1808. Handlande i Åbo. Gift 1:o) med *Sara Schele*, f. 1736 † 1793 i augusti; 2:o) 1794 med *N. N. John*, sadelmakaredotter. *Sid.* 8. 82. 468.
- **Gabriel**, f. 1749 † 1831. Häradshöfding i Virmo domsaga 1793, i december. Assessor 1810. Hofrättsråd 1818. Gift 1794 med *Sof. Krist. Pipping*. *Sid.* 60.
- **Anders**, f. 1751 † 1789. Medicine adjunkt och botanices demonstrator i Åbo 1787. *Sid.* 57. 113.
- **Johan Gustaf**, handlande i Åbo. Gift 1800 ²²/₄ med *Hedv. Elis. Kellander*. *Sid.* 605.
- **Kristoffer**, f. 1758 † 1809. Professor i grekiska språket i Upsala 1790. Kyrkoherde 1795. Teologie doktor. Utgaf en latinsk språklära 1796, en grekisk d:o 1808, m. m. *Sid.* 350. 377. 568.
- Dalarna, landskap i Sverige. *Sid.* 206. 517.
- D'Albedyhll, Gustaf**, f. 1758 † 1819, baron. Svensk legationssekreterare i Petersburg 1770. Envoyé i Madrid 1783. Minister i Köpenhamn 1787; afsked 1789. Politisk författare, *Jf. A. T.* 1799 n:o 6. *Sid.* 517. 569.

- Daler, mynt. År 1776 bestämdes 1 riksdaler att vara = 6 daler silfvermynt, = 18 daler kopparmynt.
- Dammert, Erik**, f. 1765 † 1825. Student 1787. Prestvigd 1791. Pastorsadjunkt och slutl. sockneadjunkt i Pemar. *Sid.* 229.
- Danet, Georg**, † 1819. Fransk språkmästare och lektor vid Åbo akademi. Gift 1:o) med *Johanna Polonia*, f. 1766 † 1789; 2:o) 1794 med *Aurora Halling*, f. 1771 † 1844. *Sid.* 145.
- Danmark, Danskar. *Sid.* 19. 61. 63. 69. 91. 94. 104. 121. 134. 135. 141. 167. 178. 192. 206. 223. 226. 234. 245. 250. 278. 279. 293. 306. 307. 318. 328. 346. 373. 503. 553.
- Dannemora, socken med stora jerngrufvor i Upland. *Sid.* 242. 254.
- Dans, se Sällskapslifvet.
- Danton, Georges Jacques**, f. 1759, afträttad 1794. Fransk revolutionsman. *Sid.* 91.
- Danviken, der sjukhus för sinnessvaga, utanför Stockholm. *Sid.* 217.
- Danzig, stad. *Sid.* 230. 282.
- Dapper, O.**, † 1690. Holländsk reseskildrare; öfversatte Herodot. *Sid.* 571.
- Dassau; flera grosshandlare i Stockholm af detta namn. *Sid.* 562.
- De Besche, Georg Johan**, f. 1754 † 1814. Ståthållare på Stockholms slott 1793; entledigad (för Thyseliuska saken) 1794. Hofmarskalk 1798. Öfverste 1801. *Sid.* 132.
- De Carnall, Karl Konstantin**, f. 1757 † 1832 på Norrmarks bruk i Ulfsby, baron. Öfverstelöjtnant 1793; afsked 1804. Landshöfding i Vasa län 1808; afsked 1822. *Sid.* 296.
- De Geer, Johan Jakob** af Finspång, baron, f. 1737 † 1809. Kammarherre. Friherre 1797. Öfverkammarherre. Gift 1:o) 1758 med *Hedv. B. Stackelberg*; 2:o) 1769 med grefvinnan *Fredr. Aur. Taube*. *Sid.* 358. 438.
- Dekanat vid universitetet. *Sid.* 17. 107. 203. 211. 216. 394.
- De la Myle, Johan Kristoffer**. Ryttmä tare. Hans dotter *Eleonora Elisabet*, f. 1726 † 1810, gift 1754 med slutl. biskop *Jak. Haartman*. *Sid.* 103. 158. 354.
- **Karl Johan**, f. 1727 † 1798 på Maanpää säteri i Rimito, hvilket han vid sin öfverkomst från Kurland 1760 inköpt. Föregäendes son. Kapten. Gift 1750 med sin systerdotter *Agata Lovisa Brunnengräber*, f. i Kurland 1724 † 1787 på Maanpää (vitter, i förbindelse med utländska lärde) *Sid.* 20. 353 f.
- **Fredrik Ludvig**, f. 1752 † 1797. Föregäendes son. Först i rysk, sedan i svensk tjenst. Majors afsked 1793. Bodde på Kahiluoto i Töfsala, men dog på Kautua hos sin syster. Misslyckad vitterlekare, liksom modren. Gift i Nagu 1791 med *Karol. Charl. Salenius*. *Sid.* 20. 353.
- **Dorothea Johanna Lovisa**, † 1789. Föregäendes syster. Gift med professor *Salom. Kreander*.
- **Agata Eleonora**, f. 1750 † 1804 på Kieldings säteri i Nagu. Föregäendes syster. Gift 1780 med *J. A. Finckenberg*. *Sid.* 20.
- **Kristina Elisabet Charlotta**, f. 1751 † 1814. Föregäendes syster. Gift med brukspatron *Joh. Parment Timm* (f. 1741 † 1801) på Kautua i Eura. *Sid.* 382.
- **Charlotta Beningue Agata**, f. 1760 † 1789. Föregäendes syster. Gift 1788 med kapten *A. U. Hjulhammar*.
- **Elisabet Fredrika Charlotta**, f. 1793 † 1857. Dotter till major *Fr. Ludv. De la Myle*. Nämmes som den sista ättingen af De la Myska familjen, men dock sörd vid sin död af „en broder, svägerska och broders barn.“ *Sid.* 353.
- **Bengt Georg**, † „i dess 56 ålders år“ 1806 på Maanpää i Rimito (adopterad?). Major.
- Delet, fjärd i farleden till Åland. *Sid.* 56.

- De Pont, Jakob Vilhelm**, f. 1755 † 1809 i Stockholm på resa. Major. Var genom gifte med Agn. Maria Agricola (dotter till borgmästaren i Raumo Henr. Agricola, f. 1726 † 1781) egare af Notsjö, som han sålde. — En annan major (vid arméns flotta) *Mårten Reinhold De Pont*, f. 1750 † 1806 å Lahtis i Somero, jemväl possessionat. — Båda söner till direktör J. Reinh. De Pont, (f. 1716 † 1788 å Lahtis i Somero), som kring 1760, jemte Jak. Bremer och Kijk, egde Åviks glasbruk. *Sid.* 365. 453. 476. 570.
- De Rossi, Joh. Bernh.**, orientalist, utgaf bl. a. *Annales Hebraeo-typographicae saec. XV, Parmae 1795.* *Sid.* 323.
- Deutsch, David**, f. 1735 † 1783. Magister 1757. LL docens 1761. Konrektor i Åbo skola 1768. Teologie adjunkt 1774 och kyrkoherde i Piikkis annex 1777. Gift med *Sara Helena Nycopensis*, † 1801 på Oija gård i Vemo, i 60 år. *Sid.* 160.
- **David**, f. 1752 † 1799. Stadssekreterare i Åbo. *Sid.* 560.
- Dianthus superbis*, växt. *Sid.* 126.
- Didron, Erik Filip**, f. 1719 † 1784. Häradshöfding i Karelska domsagan. Assessor. Hans dotter *Johanna Sofia*, f. 1776 † 1831 i Björneborg, gift 1798 $\frac{1}{1}$ med slutligen öfverstelöjtnanten *J. E. Eberh. v. Schantz.* *Sid.* 365.
- Dionysius Halicarnassensis**, grekisk historiker på Augusti tid. *Sid.* 138.
- Disputationer och specimina *Sid.* 5. 36. 40. 45. 46. 47. 50. 54. 57. 63. 65. 70. 71. 73. 77. 81. 90. 95. 96. 97. 98. 100. 104. 115. 133. 134. 139. 153. 156. 161. 176. 179. 181. 182. 183. 185. 186. 193. 196. 207. 216. 222. 235. 272. 273. 276. 279. 300. 302. 324. 326. 338. 339. 341. 348. 354. 356. 359. 361. 377. 378. 382. 384. 396. 405. 413. 416. 427. 438. 439. 446. 456. 459. 461. 466. 476. 481. 486. 487. 494. 495. 496. 499. 504. 513. 514. 516. 523. 524. 526. 530. 533. 546. 554. 555. 557. 559. 590. 604.
- Docenturer vid universitetet. *Sid.* 23 f. 54. 58. 77. 99. 200. 202. 206. 216. 474. 519. 554. 557.
- Dohna, August Magnus**, f. 1763 † 1820, grefve. Kapten vid Svea lifgardet 1792; afsked 1810. *Sid.* 305.
- Domkyrkan i Åbo. *Sid.* 13. 59. 244. 302. 326. 381. 383. 416. 534. 563. 566. 569.
- Donationer (stipendier m. m.). *Sid.* 1. 38. 42. 60. 76. 86. 107. 117. 121. 163. 183. 186. 189 f. 202. 220. 231. 237. 259. 278. 279. 283. 292. 316. 375. 379. 382. 399. 403. 436. 467. 526. 528. 546. 566. 568. 588. 593. 595.
- Donner, Nils Adolf**, f. 1766 † 1840. Magister 1795. Pastor vid svenska församlingen i Petersburg 1798; afsked 1800 med prostetitel. *Sid.* 478. 480.
- Dover*, engelsk stad vid Calais sundet. *Sid.* 208.
- Dragsfjärd*, kapell under Kimito. *Sid.* 488.
- Drake**, bokbindare och -handlare i Stockholm. *Sid.* 28.
- Dreijer, Johan**, f. 1730 † 1797. Handelsborgmästare i Stockholm. *Sid.* 451.
- Drottningholm*, kongligt lustslott. *Sid.* 210. 229. 527.
- Drottningssberget*, vid Hangö. *Sid.* 289.
- Drysén, Per Samuel**, f. 1760 † 1818. Hofpredikant. Kyrkoherde i Adolf Fredriks församling i Stockholm 1788. Teologie doktor 1809. Pastor primarius 1812. Utgaf en fri öfversättning af Pauli bref till Romarne 1799, som förbjöds. *Sid.* 596.
- Dubb, Per**, f. 1750 † 1834. Läkare. Höll i svenska vetenskapsakademin minnestal öfver friherre Cl. Alströmer († 1794), tryckt 1796. *Sid.* 139.
- Düben, Gustaf Adolf von**, f. 1753 dödsskjuten 1790 i slaget vid Svensksund. Kapten. Gift 1778 med *Charl. Amal. Bauman* från Hamburg. *Sid.* 205.
- Dueller. *Sid.* 447. 451. 454. 511.
- Dumont**, se Rousset.

- Dumouriez, Charles François**, f. 1739 † 1823. Fransk general. Eröfrade efter segern vid Jemappes 1792 hela Belgien, men blef slagen af Österrikarne vid Neerwinden 1793. Flyktade derefter och slöt sig till rojalisterna. *Sid.* 240.
- Du Puy, Jean Baptist**, f. nära Neuchatel 1772 † 1822 i Stockholm. Scenisk artist och musiker. Ankom till Stockholm 1793, men förvistes, såsom altför frisinnad, 1799. Återkom till Stockholm 1810 och anställdes å nyo vid operan. Professors titel 1814. *Sid.*
- Durenernan, pseudonym; jf. Läsning i blandade ämnen VII, 43 f. *Sid.* 456.
- Döbeln (Döbelius), Johan Jakob von**, f. 1674 † 1743. Medicine professor i Lund 1710. Skref bl. a. Inquisitio super Estherae morbo 1714 och Historia inediae Estherae 1715. *Sid.* 138.
- Dödsfall. *Sid.* 8. 20. 29. 35. 36. 39. 44. 51. 52. 71. 80. 82. 103. 131. 132. 141. 159. 160. 165. 166. 167. 169. 170. 171. 176. 182. 187. 235. 236. 244. 272. 283. 329. 331. 333. 340. 343. 346. 350. 353. 365. 373. 380. 413. 417. 418. 419. 440. 451. 452. 459. 460. 462. 463. 464. 466. 467. 480. 482. 522. 536. 541. 543. 560. 569. 576. 584. 585. 586. 588. 590. 593. 595. 605.
- Dödsstraff. *Sid.* 362.
- Eberhardt, Johan Hartman**, f. 1727 † 1796. Lektor i Hernösand. Skref i finansläran. *Sid.* 241. 424. 427. 434. 440. 442. 444. 445. 450. 451.
- Eckerö, vesterut från Åland, kapell under Hammarland. *Sid.* 168. 345.
- Eckman, Per Emanuel**, f. 1734 † 1797 i Åbo. Undersökningsdomare rörande trolldödsstraffet i Dalarne 1757; rynde undan ansvaret 1760. Assessors titel. *Sid.* 19. 114. 294. 309. 378. 380. 440. 460. 487.
- **Lars**, f. 1736 † 1803. Magister 1760. Kyrkoherde i Lempälä 1781. Kontraktsprost 1796. Gift med *Sara Fredr. Hacks (Haaks)*. *Sid.* 479.
- Edelcrantz, (Clevberg), Abraham Nils**, f. 1754 † 1821. Bibliotekarie i Åbo 1780. Konungens handsekreterare 1787. Kansliråd 1794. Adlad 1789. President 1813. Friherre 1815. *Sid.* 12. 22. 45 f. 47. 51. 53. 84. 98. 113. 133. 136. 140. 142. 153. 162. 166. 173. 186. 194. 196. 291. 574.
- Edelheim**, se **Krogius**.
- Edman, Johan Erik**, f. 1765 † 1814. Auskultant i Svea hofrätt. Advokatfiskal i kammarrevisionen 1788 och tillika expeditionssekreterare i justitiekanslers embetet 1794, hvilket han flera gånger förordnades att bestrida. Aktor i högmålet mot G. M. Armfelt. Reuterholms synnerliga gunstling och biträde. Efter förmyndare regeringens slut disgracierad; sysselsatte sig med landbruk. Slutligen kammarråd i kammarkollegium 1805. Gift 1:o) 1795 ²⁴/₅ på Vestanfors bruk med brukspatron *J. Fr. Bedoires* dotter *Henrika*; 2:o) 1811 med N. N. *Sid.* 105. 151. 173. 181. 188. 222. 223. 309. 473.
- **Karl Teodor**, f. 1770 † 1820 i Upsala. Kapten och salpetersjuderiföreståndare. Gift i Vasa 1799 med *A. Elisab. Löfman*. *Sid.* 471. 551.
- Edner, Erik**, f. 1718 † 1797. Aboens. Magister 1745. Sluligen kyrkoherde i Lempälä. Gift med *A. M. Justander*. *Sid.* 561. 569.
- Eek, Johan**, f. 1724 † 1794 på Salmittu i Töfsala. Assessor i Åbo hofrätt 1771. Hofrättsråd 1773. *Sid.* 103.
- **Johan Fredrik**, f. 1758 † 1820 i Stockholm utfattig. Föregående son. Student 1772. Kapten vid Björneborgs regemente 1787. Innehade Vanoja boställe i Kyrö. Major 1799. Slutligen öfverste i Sverige. Deltog med utmärkelse i krigen 1788—90 och 1808, 09. Svärdsordens riddare 1797, af stora korset 1808. Besjungen af Runeberg. Gift med friherrinnan *Sofia Kristina v. Düben*, f. 1759 † 1822. *Sid.* 438. 476.

- Eek, Henrik Abraham**, f. 1736 † 1811. Regementsfältskär vid Åbo läns regemente; afsked 1795. *Sid.* 226.
- Egalité**, „Citoyen“, så kallade sig hertig Filip af Orleans (f. 1747, afträttad 1793), sedan han slutit sig till revolutionen, äfvensom hans son *Ludvig Filip*, slutl. Frankrikes konung. *Sid.* 230. 239.
- Egendomar**, egendomsköp. *Sid.* 8. 20. 29. 82. 87. 91. 93. 101. 103. 112. 137. 139. 169. 199. 200. 205. 219. 220. 223. 235. 244. 266. 269. 289. 290. 295. 298. 305. 325. 347. 350. 353. 354. 364. 366. 367. 376. 395. 401. 403. 412. 419. 431. 457. 460. 468. 474. 475. 488. 494. 511. 528. 541. 599.
- Egodelningsrätt**. *Sid.* 32. 43. 371. 375. 385. 392. 394. 404. 407. 415. 429. 442. 495. 504. 520. 541 f.
- Ehrenbill, Ullrik Gottlieb**, f. 1733 † 1795. President i statskontoret 1792. *Sid.* 160.
- Ehrenheim, Johan Ludvig von**, f. 1748 † 1834. Hofrättsråd i Svea hofrätt 1791. Ledamot i högsta domstolen 1795—96. Vicepresident i Svea hofrätt 1805—26. *Sid.* 321. 451.
- **Fredrik Vilhelm von**, f. 1753 † 1828, baron. Bror till föregående. Chargé d'affaires 1790, minister 1794 i Köpenhamn. T. f. hofkansler 1797. Kanslipresident 1804; afsked 1809. Friherre 1805. *Sid.* 451.
- Ehrenmalm, Georg**, f. 1723 † 1807. Student i Åbo 1735. Kapten vid franska regementet Royal-Suëdois 1747. Major 1769; afsked som öfverstelöjtnant. Adjungerad assessor i Åbo hofrätt 1779. Hofrättsråd 1783; afsked 1799. Köpte Saustila i Sagu 1758, det han sålde 1798 till enkefru H. D. v. Mell. *Sid.* 9. 51. 55. 56. 83. 148. 223. 230. 244. 264. 265. 322. 362. 371. 447. 450. 465.
- **Josias**, f. 1728 † 1807. Föregåendes bror. Major, med öfverstelöjtnants afsked. Egde Bolstaholm i Finström och Bastö i Geta kapell på Åland. *Sid.* 200. 223. 264. 265.
- **Samuel Magnus**, f. 1732 † 1814 på Bastö på Åland. Föregåendes bror. Hofrättsråd i Åbo 1765; afsked 1770. *Sid.* 200. 223. 244. 264. 265. 270. 305. 528.
- **Johan Georg**, f. 1765 † 1808. Son till *Josias*. Major 1791; afsked 1796. *Sid.* 19. 35. 38. 200. 224.
- **Fredrik Georg**, f. 1767 † 1823 i Tenala. Son till *Samuel Magnus*. Magister 1786. Hofpredikant 1790. Kyrkoherde i Tenala 1802. Aktionerad 1817. *Sid.* 223. 560.
- **Johan Magnus**, † 1807 på Kaukonpää i Pyhämaa socken. Föregåendes bror. Kapten. *Sid.* 223. 271. 290. 528.
- **Helena Sofia**, f. 1772 † 1827 i Vasa. Föregåendes syster. Gift 1794 på Kastelholm med kaptenen *J. M. Brummer*. *Sid.* 290.
- Ehrenrooth (Ehrnroth), Karl Gustaf**, f. 1744 † 1817 på Sesta i Nastola. Öfverste för Tavastehus regemente 1790; afsked 1794. Generalmajor 1797. *Sid.* 133. 309.
- Ehrenström, Nils Albrecht**, f. 1723 † 1799. Major. Tygmästare på Sveaborg 1790. Öfverstelöjtnant; kommandant på Vaxholm 1792.
- **Nils Fredrik**, f. 1756 † 1815. Föregåendes son. Öfverstelöjtnant 1792. Öfverste 1799. Kommandant i Göteborg 1803; afsked 1812. Gift 2:o) 1803 med hoffröken *Mariana Pollet*, f. 1773, den bekanta skriftställarinnan. *Sid.* 111.
- **Johan Albrecht**, f. 1762 † 1847. Föregåendes bror. Fortifikationskonduktör. Kabinettsekreterare 1788; afsked 1792. Dömd i högmål 1794 till schavotten, fängelse m. m. Rehabiliterad 1800. Regeringsråd 1809. Återflyttade till Finland 1811. Verkligt statsråd 1814. Ledamot i senaten 1820—25. *Sid.* 107. 249. 279. 540.
- Ehrensverd, Karl August**, f. 1745 † 1800, baron, greve. Öfverste i arméns flotta. Öfveramiral 1784. Generalamiral 1792—94. Ledamot i vetenskapsakademien i Stockholm 1789. *Sid.* 35. 151.

- Eichhorn, Joh. Gottfr.**, f. 1752 † 1827. Litteraturhistoriker, teolog. *Sid.* 473.
- Ek**, se **Eek**.
- Ek**, sätesgård i liknämnd socken, Vestergötland. *Sid.* 192.
- Eklom, (Ekeblom), Mikael G.**, länebokhållare i Kuopio 1794. *Sid.* 128.
- Ekbom**, auskultant. *Sid.* 442.
- Ekegren**, † 1799. Akademie kursor. *Sid.* 569.
- Ekenbom, Karl**, f. 1723 † 1805. Grosshandlare i Åbo. *Sid.* 51. 54. 166.
- Ekenäs**, stad. *Sid.* 167. 287. 288. 289.
- Ekerman, Karl Fredrik**, f. 1742 † 1792. Justitieborgmästare i Stockholm. *Sid.* 566.
- Ekesparre**. *Sid.* 513.
- Ekestensholm**, förut Lapila, säteri på Luomaa ö invid Nädendal. *Sid.* 55. 152. 254. 505.
- Ekestubbe, Erik**, † 1745 på Kassby. Löjtnant. Testamenterade till stipendier vid Åbo akademi sina betydande egendomar i Nylands och Tavastehus län. *Sid.* 515. 546. 564. 568.
- Ekholtz, Hans Georg**, f. 1724 † 1815. Garfvare i Åbo. Gift med *Hel. Ottil. Lyde-*
man, † 1807. *Sid.* 578.
- Ekman, Märten Reinhold**, † 1818. Kamrerare i banken i Stockholm. Gift 1:o) med *Elisab. Schulin*, moster till F. M. Franzén; 2:o) 1806. *Sid.* 200. 207. 212. 220. 300. 310.
- Emanuel, † 1802, ekonomie professor i Upsala. *Sid.* 332.
- N. N. Kollega i Malmö. *Sid.* 306.
- N. N. tjänsteman. *Sid.* 333.
- Ekar**, Ekskogar. *Sid.* 461. 478.
- Ekmansson**, bokhandlare i Stockholm. *Sid.* 274.
- Eldsvådor** i Åbo. *Sid.* 475. 482. 488. 565. 572. 579. 582.
- Elers, Johan**, f. 1730 † 1813. Expeditionssekreterare 1772. Kansliråd 1794. *Sid.* 204.
- Daniel Johan, † 1798. Sockneadjunkt i Loimijoki. *Sid.* 114.
- Elfkarleby**, Dalelfvens största fall, nära dess mynning. *Sid.* 127.
- Elfvig, Jakob**, f. 1744 † 1793. Handlande i Åbo. Gift med *Elis. Enberg*, omgift 1800 ²⁰/₄ med handlanden *Karl Mennander* (ej *John*). *Sid.* 530. 605.
- Elg, Vilhelm**, f. 1745 † 1823 på Botby i Helsinge socken. Apotekare i Helsingfors 1770. Assessor 1796. *Sid.* 286.
- Elimä**, socken. *Sid.* 258.
- Elmgren, Gabriel**, f. 1776 † 1866. Magister 1802, jubelmagister 1853. Kapellan i Pargas. *Sid.* 583. 589.
- Emporagrius, Erik**, f. 1606 † 1674. Biskop i Strengnäs. *Sid.* 139.
- Enberg**, relegerad student, gift med advokat Äimelæi fränskilda hustru *Krist. Eleon. Philp.* *Sid.* 300.
- Enebom, Per Ulrik**, f. 1759 † 1810 (?). Rimmare i Thorilds smak, agad af Kellgren och Leopold. *Sid.* 334. 411.
- Enehjelm, Fabian (Hellenius)**, f. 1738 † 1822 på Östersundom i Sibbo. Tygvaktare vid artilleriet i Finland 1761. Adlad jemte sina bröder 1772. Sekreterare vid arméns flottas öfverrätt i Finland 1776; afsked med krigsråds titel 1794. *Sid.* 333. 585
- Per, f. 1743 † 1807. Öfverstelöjtnant 1787. Anjalit; dömd att halshuggas, men benådad. *Sid.* 249, 454.
- Jonas, f. 1748 † 1830. Föregåendes bror. Major vid Savolaks fotjägare 1784; afsked som öfverstelöjtnant 1790. *Sid.* 249.
- Engeström, Jakob von**, f. 1735 † 1802. Kansliråd 1779; dömd som medveten om Gustaf III:s mord. *Sid.* 315.

- Engeström, Gustaf von**, f. 1738 † 1813. Föregåendes bror. Bergsråd 1781. Utgaf bl. a. Guide du Voyageur aux Mines de Suède, Sth. 1796. *Sid.* 323. 456 (?). 458 (?).
- **Lars von**, f. 1751 † 1826, baron, grefve. Hofkansler 1792; afsked 1798. Minister i London 1793, i Wien 1795, i Berlin 1798. Kanslipresident, statsminister, en af rikets herrar och friherre 1809. Grefve 1813. *Sid.* 9. 277. 315. 451.
- England, Engelsmän.** *Sid.* 43. 60. 86. 91. 104. 105. 114. 121. 130. 134. 166. 178. 205. 206. 207. 208. 209. 215. 232 f. 234. 241. 248. 251. 262. 269. 278. 281. 288. 293. 306. 317. 318. 327. 340. 346. 373. 375. 394. 412. 414. 427. 437. 441. 443. 447. 503. 514. 527. 534. 561.
- Engstrand, Johan**, f. 1773 † 1854. Magister i Åbo 1798 ²⁰/₁₀₀. Kyrkoherde i Lenhofda i Småland. *Sid.* 508. 511.
- Engström**, se **Engeström**.
- Enhörning, Karl**, f. 1745 † 1821. Medaljgravör i Stockholm. Ledamot af målare- och bildhuggare-akademien. *Sid.* 596.
- Erasmus, Desiderius**, f. 1467 † 1536. Berömd humanist. Hans lefnad tecknad af Burigny, voll. 2, Paris 1757 (bearbetad på tyska af Henke 1782). *Sid.* 553. 562.
- Ericus Erici**, † 1625. Biskop i Åbo och Viborg. *Sid.* 21.
- Erik XIV**, f. 1533 † 1577. Konung 1560—68. *Sid.* 341. 413.
- Erstan**, fjärd utanför Åbo. *Sid.* 335. 505. 574.
- Ervast, Henrik**, f. 1776 † 1838. Auskultant i Åbo hofrätt 1793, i Vasa d:o 1794. Häradshöfding i Karelen. Lagman. Ledamot i regeringskanseljen 1809—12. Vicepresident i Vasa hofrätt 1818. Ledamot i senaten 1833. *Sid.* 45. 361.
- Esbo**, socken. *Sid.* 102. 152.
- Escholin, Johan Gustaf**, f. 1782 † 1816. Fänrik 1801. Slutligen major. *Sid.* 415 (?).
- Essen, Niklas Didrik von**, f. 1723 † 1801. Generalmajor och öfverste för Åbo läns regemente 1790—96. Kommendör af svärdsorden. *Sid.* 168. 246. 257. 280. 308.
- **Hans Henrik**, f. 1755 † 1824, grefve. Hofstallmästare 1777. Öfverste och chef för lätta dragonerne 1792. Serafimerriddare 1794. Generalmajor och öfverståthållare i Stockholm 1795—97. En af rikets herrar 1796. Generalguvernör i Pommern 1800. Grefve 1809. Fältmarskalk 1811. Riksståthållare i Norge 1811. Riksmarskalk 1816. *Sid.* 236. 286. 287. 293. 301. 302. 309. 450.
- Estland.** *Sid.* 565. 585.
- Euphrasén, Bengt Anders**, † 1797. Vice botanices demonstrator; skref om S:t Barthélemy. Sth. 1795. *Sid.* 240.
- Eura**, socken (ej att förväxla med Euraåminne). *Sid.* 524. 543. 567.
- Eurén, Gabriel**, f. 1767 † 1806. Expeditionssekreterare; kanslerssekreterare vid Upsala universitet. *Sid.* 180.
- Europæus, Per Adolf**, f. 1753 † 1825. Rektor vid trivialskolan i Fredrikshamn 1785. Kyrkoherde i Savitaipal 1795. *Sid.* 55. 139.
- Eusebius**, † 342; hans Thesaurus temporum, ed. Scaliger, Amst. 1658. *Sid.* 78.
- Evelius, Jonas**, f. 1733 † 1803. Hofrättsråd. Ledamot i högsta domstolen 1789. *Sid.* 325 (?).
- Examina.** *Sid.* 28. 37 f. 44. 45. 58. 67. 68. 74. 81. 119. 147. 151. 155. 161. 179. 188. 271. 272. 320. 335. 339. 381. 430. 447. 455. 470. 481. 483. 571.
- Extra Posten**, se **Tidningar**.
- Fabrik**, se **Bruk**.
- Fagerström, Erik Vilhelm**, f. 1752 † 1795 (?). Borgmästare i Nystad. Gift med *Johanna Elisabet Collin*, såsom fränskild omgift 1794 med *Em. Tihleman*. *Sid.* 29. 36, 54, 55, 66,

- Fagerström, Karl Johan**, f. 1751 † 1799. Magister 1769. Borgmästare i Vasa 1779, i Uleåborg 1788. Revisionssekreterare. Riksdagsman 1786, 92. Fullmäktig i riksgäldskontoret. Aktor i målet om Gustaf III:s mord. *Sid.* 540.
- Fagervik**, gods med bruk i Ingo. *Sid.* 332.
- Fahlander**, se **Falander**.
- Fahnehjelm, Per Göran**, f. 1735 † 1816. Slutligen president i kammarrätten. Finska kommissariatets af honom undertecknade sedlar, de s. k. Fahnehjelmarne, gingo i Finland under kriget 1788—90 och inlöstes derefter. *Sid.* 52. 68.
- Fakulteterna vid universitetet.** *Sid.* 12. 16. 17. 28. 37 f. 41. 47. 54. 57. 58. 69. 70. 81. 84. 89. 107. 120. 151. 153. 155. 157. 159. 161. 162. 169. 196. 202. 203. 212. 216. 230. 236. 276. 281. 338. 394. 463. 465. 470. 476. 481. 483. 491. 496. 520.
- Falander (Wasastjerna), Abraham**, f. 1746 † 1815. Student 1761. Handels- och rådman i Vasa. Riksdagsman 1789, 92, 1800. Utsatt för en politisk rivals mordförsök 1792. Kommerseråd 1802. Adlad 1808. Egde Östermyra, af honom anlagda jernbruk, m. fl. lägenheter. *Sid.* 159. 554.
- Falk**, handlande i Stockholm. *Sid.* 358. 371.
- , **Eva**, mamsell, höll värdshus i Åbo. *Sid.* 582.
- Falun**, stad i Dalarne. *Sid.* 2. 254. 545.
- Fant, Erik Mikael**, f. 1754 † 1817. Historiar. professor i Upsala 1751. *Sid.* 27. 597.
- **Georg Fredrik**, f. 1768 † 1823. Teologie docens i Upsala. Kyrkoherde. *Sid.* 262. 268.
- Fellman, Nils**, f. 1718 † 1799. Kyrkoherde i Sodankylä 1764, i Uleåborg 1768, i Limingo 1779. Gift 1760 med *Sara Sarelius*, kapellansdotter. *Sid.* 543.
- **Esaias**, f. 1745 † 1819. Magister 1766. Kapellan i Rovaniemi 1772; förste kyrkoherde der 1785. *Sid.* 124.
- Fattigvården.** *Sid.* 147. 162 f. 177. 183. 186. 216.
- Fersen, Fredrik Axel**, f. 1719 † 1794, grefve. Riksråd. *Sid.* 103.
- **Hans Axel**, f. 1755 † 1810, massakrerad i upplopp i Stockholm, grefve. Föregående son. Öfverste för regementet Royal-Suédois i Frankrike 1783. Generalmajor 1792. En af rikets herrar och Upsala akademis kansler 1799. Riksmarskalk 1801. *Sid.* 443. 597.
- **Fabian Reinhold**, f. 1762 † 1818, grefve. Föregående bror. Sekund chef vid Svea lifgarde 1796; afsked s. å. Öfverstekammarherre 1802. En af rikets herrar 1809. *Sid.* 313.
- Fichte, Johan Gottlieb**, f. 1762 † 1814. Filosofie professor i Jena 1793—99, i Erlangen 1805. *Sid.* 191. 282. 552.
- Fieandt, Magnus, Henrik von**, f. 1752 † 1808. Ljtnant. *Sid.* 33 (?).
- Fjellström, Per**, f. i Lappland 1697 † 1774. Skollärare, kyrkoherde i Lycksele Lappmark. Utgaf grammatik och lexikon m. fl. skrifter rörande lappska språket. *Sid.* 46.
- Finanserna**, se Statshushållningen.
- Finckenberg, Jakob Arvid**, f. i Nagu 1707 † 1798. Ljtnant. Gift 1765 med *M. M. Mjödth*, † 1833. Deras äldsta dotter *Jakobina Teodora*, f. 1767 † 1828, gift 1789 med *N. G. af Schultén*. *Sid.* 402. 495.
- **Johan Adolf**, f. 1709 † 1795. Föregående bror. Ljtnant. Gift 1780 med *Agata Eleonora De la Myle*. *Sid.* 20.
- **Salomon Jakob**, f. 1745 † 1835 i Nädendal. Kaptens afsked. *Sid.* 601.
- **Gustaf Reinhold**, f. 1773 † 1843 i Åbo. Föregående son. Fänrik vid Åbo läns regemente 1797; afsked 1803. *Sid.* 601.
- Finland, Finnar.** *Sid.* 35. 39. 41. 52. 64. 65. 66. 81. 86. 96. 106. 119. 121. 122. 125. 126. 130. 131. 138. 140. 151. 164. 167. 177. 200. 222. 224. 253. 269. 270. 271. 273. 284. 290. 305. 321. 322. 323. 331. 335. 354. 358. 367. 371. 378. 382. 383

395. 396. 405. 416. 421. 422. 429. 433. 448. 451. 452. 457. 458. 466. 475. 477. 478. 494. 503. 528. 532. 537. 540. 555. 577. 578. 586. 589. 598. 601.
- Finska församlingen i Åbo. *Sid.* 12. 44. 51. 58 f. 69. 77. 87. 88. 89. 101. 158 f. 172. 200. 237. 242. 244. 253. 257. 334. 467. 515. 539.
- Finska historien, geografin, språket, litteraturen. *Sid.* 1. 2. 4. 5. 6. 7. 10. 14. 15. 16. 26. 30. 39. 40. 50. 54. 61. 62. 63. 64. 68. 71. 90. 91. 96. 121. 126. 127. 135. 138. 150. 151. 155. 169. 172. 175. 176. 177. 179. 180. 181. 183. 185. 190. 213. 221. 222. 231. 235. 239. 272. 273. 274. 275. 298. 311. 314. 317. 318. 320. 324. 330. 339. 341. 347. 356. 364. 372. 377. 378. 382. 383. 389. 390. 398. 401. 416. 419. 448. 459. 460. 486. 512. 513. 517. 521. 546. 549. 559. 597.
- Finspång, sätesgård i Östergötland. *Sid.* 358. 438.
- Fisk (tryckfel: Frisk), Niklas, † 1802. Sjökapten, gårdsegare i Åbo. *Sid.* 327.
- Fleming, Herman Klasson, f. 1734 † 1789, baron. Hofjunkare. Egde Willnäs, som han sålde, och Lemsjöholm, m. m. — Gift 1:o) 1756 med grefvinnan *Sara Maria Gyllenborg*, f. 1733 † 1757. 2:o) 1759 med friherrinnan *Anna Sofia Rehbinder*, f. 1740 † 1776; 3:o) 1777 på Odensnäs, med *Sofia Albertina Carpelan*, f. 1753 † 1789. *Sid.* 231.
- *Johanna Elisabet*, f. 1757 † 1784. Föregåendes dotter. Gift med lagmannen *J. A. Lagerborg*. *Sid.* 468.
- *Klas*, f. 1759 † 1815 i Brasilien. Föregåendes halfbror. Student i Åbo 1774. Hofrättts extranotarie. *Sid.* 468 f. 535.
- *Anna Charlotta*, f. 1760 † 1829. Föregåendes syster. Gift 1792 med majoren *K. Fr. Toll*, som inbördade Willnäs af brukspatron *Kijk*. *Sid.* 205. 213.
- *Antoinette Kristina*, f. 1762 † 1834. Föregåendes syster. Gift 1795 med öfversten *Joh. Wenzel Rotkirch*. *Sid.* 213.
- *Herman*, f. 1763 † 1808 af sår från träffningen vid Pyhäjoki. Föregåendes bror. Kornett 1781; ingick i fransk tjänst. Löjtnant der 1786. Kapten i armén 1787. Major och chef för Åbo läns infanteri 1787, med Runagårds boställe. Öfverstelöjtnant 1795. Öfverste 1802. — Gift 1792 i Karuna (Sagu) med *Marg. Helena Olivecreutz*. *Sid.* 163. 209. 239. 246. 308. 403. 468 f. 582.
- *Agneta*, f. 1777 ³⁰/₁₂ † 1842. Föregåendes halfsyster. Gift 1803 med kapten *I. L. Trolle*. *Sid.* 231.
- *Göran*, f. på Lemsjöholm 1781 † 1845 i Björneborg, baron. Föregåendes bror. Slutligen lotsmajor. Gift 1806 med sin kusin friherrinnan *K. Sofia Carpelan*, f. 1784 † 1848. *Sid.* 205. 366. 541 (?).
- *Otto*, f. 1786 † 1851 i Nådendal, baron. Föregåendes bror. Kadett, student 1802. Fänrik 1804; afsked som underlöjtnant 1813. Skilda gånger fångslad. Känd för sin styrka och vildsinthet. *Sid.* 366.
- *Johan Klas*, f. 1794 † 1853, baron. Slutligen öfverstelöjtnant i svensk tjänst. Son till *Herman Hermansson Fleming*. *Sid.* 163.
- *Klas Adolf*, f. 1771 † 1831, baron, greve. Kavaljer hos hertiginnan af Södermanland 1794. Öfverstekammarjunkare 1795. Ledamot i svenska akademien 1799. En af rikets herrar 1814. Greve 1812. Riksmarskalk och president i kammarrätten 1824. *Sid.* 287. 293. 303. 565.
- Flintenberg, Johan David**, f. 1762 † 1819. Riksantikvarie samt sekreterare i v.h.a. akademien 1793—95. Skolrektor. *Sid.* 71. 80.
- Flodberg, Axel Josias**, f. 1785 † 1810. Sedan 1794 påkostad af enkefru *U. F. Bremer*. Student 1799. Magister 1805. Mateseos docens i Åbo. Löjtnant. *Sid.* 468.
- Floderus Matias**, f. 1765 † 1822. Adjunkt vid Upsala universitet. Konsistorii notarie. Kyrkoherde i Rasbo. Teologie doktor 1822. *Sid.* 268. 307.

- Flodin, Johan Gusfaf**, f. 1741 † 1808. Pastor primarius i Stockholm. Öfverhofpredikant och den unge konungens biktfader 1792. Bisokp i Vesterås 1800. *Sid.* 211. 588. 596. 605.
- Floman, Hans Henrik**, f. 1769 † 1799. Slottspredikant i Åbo. *Sid.* 226.
- Flora Rossica**, praktarbete, på Katarina II:s bekostnad utgifvet af Pallas. *Sid.* 40
- Flottan, se Militären.
- Flygare, Gustaf**, † 1805. Ekonomie professor i Upsala. *Sid.* 27. 92. 180.
- Fock, Reinhold Vilhelm**, f. 1721 † 1782. Öfverstelöjtnant; afsked 1781. Gift 2:o) 1757 med friherrinnan *Sofia Fr. Elis. Maria Stackelberg*, f. 1732 † 1819 på Saustila i Sagu. *Sid.* 541.
- **Georg Johan**, f. 1738 † 1816 i Åbo. Major 1783; afsked 1787. *Sid.* 159. 244. 541.
- **Anna Charlotta**, f. 1771 † 1808. Föregäendes dotter. Gift 1794 med sin kusin, löjtnant, slutligen öfverstelöjtnant *Karl Fredrik Fock*, f. 1764 † 1832. *Sid.* 159. 183.
- **Fredrika Sofia**, f. 1774 † 1849. Föregäendes syster. Gift 1:o) 1796 ²⁶/₅ med professoren *G. E. Haartman*; 2:o) 1817 med statsrådet *G. W. Ladau*, f. 1765 † 1833. *Sid.* 244. 340.
- **Karl Fredrik**, f. 1764 † 1832. Son till *R. Vilh. Fock*. Kapten 1796. Öfverstelöjtnant 1810. Gift 1:o) se ofvan. *Sid.* 541.
- Foeder, Adolf Magnus**, † 1817. Magister 1778. Regementspastor. *Sid.* 152 (?).
- **Gabriel Justus**, handlande i Åbo, gjorde bürdsanspråk för sin omyndiga dotter *Eva Sara* efter hennes mormor, enkan Sara Simolin. Konungens dom af 1797 ²⁸/₁₁ läses i Inr. T. n:o 144. *Sid.* 448. 570.
- Foenander, Jakob**. Magister i Åbo 1760. *Sid.* 54. 111.
- Folket, se Allmogen, Allmänheten.
- Folkstone, stad i England vid kanalen, öfverfartsort. *Sid.* 257.
- Fonder, universitetets, se Stat.
- Forsberg, Fredrika Charlotta**, f. på 1760-talet † 1840. Dotter till en hoflöpare. Favorit och kammarfru hos prinsessan Sofia Albertina, för hvars syster ett rykte utgaf henne. Gift 1799 med grefve *G. H. Stenbock*, stallmästare hos bemälda prinsessa, f. 1764 † 1833. *Sid.* 564. 572
- Forsby, järnbruk i Perno socken. *Sid.* 285. 313.
- Forselles, Henrik Johan af**, f. 1754 † 1790 i Lovisa. Brukspatron och bergsråd. Bosatt på Strömfors bruk. Gift 1785 med *Virg. Krist. Carlskjöld*, f. 1749 † 1847 på Strömfors. *Sid.* 433. 437.
- Forskningar, lärda, särskildt Porthans och Calonii. *Sid.* 1 f. 4 f. 10. 14. 19. 20. 21. 25 f. 30. 34. 37. 40. 42. 43 f. 46. 50. 54. 63. 64. 65. 71. 81. 90. 96. 97. 126. 142. 144. 151. 156. 171. 175. 176. 177. 181. 185. 190. 213. 272. 279. 292. 314. 317. 318. 324. 339. 356. 370. 377. 378. 438. 447. 456. 459. 460. 465. 511. 559. 578 f. 597. Se ock skilda titlar.
- Forsman, Johan**, f. 1718 † 1795. Handlande och tobaksfabrikör i Åbo. Gift med *Hedv. Amalia Haveman*, † 1793. *Sid.* 36. 71. 78.
- **Anna Maria**, f. 1755 † 1836. Föregäendes dotter. Gift 1:o) med handlanden *G. Allén*; 2:o) 1801 med kyrkoherden *N. M. Tolpo*. *Sid.* 541.
- **Johan**, f. 1730 † 1810. Kapellan i Östermark 1767. Kyrkoherde derstädes 1795 (utan pastoralexamen). *Sid.* 74. 119.
- Forsenström**, munsterskrifvare. *Sid.* 226.
- Forssten**, gårdsegare i Åbo. *Sid.* 563.
- Forstén, Gustaf Ernst**, f. 1774 † 1808. Kronofogde. Vice landskamrer i Sayolax, (Kuopio). *Sid.* 375.

- Fortelius, Gabriel**, † 1796. Kyrkoherde i Sagu 1777. Gift med *M. Lov. Amnorin*, pastorsdotter, f. 1765 † 1819, omgift med kyrkoherden M. J. Tolpo. *Sid.* 418. 515.
- Fougé, Henrik**, † 1782. Först embetsman, sedan boktryckare i Stockholm. Hans enka, † 1815, ett ansedt, bildadt och vittert fruntimmer, förestod efter mannens död den berömda officinen. *Sid.* 306.
- Franc, Ulrik Gustaf**, f. 1736 † 1811. Statssekreterare. Öfverpostdirektör 1791 samt, efter Lagerbring, åter 1796. *Sid.* 50. 52. 246. 348. 438.
- Frankrike, Fransoser.** *Sid.* 8. 15. 38. 49. 53. 60. 85. 91. 94. 104. 105. 106. 131. 138. 145. 148. 154. 165. 167. 178. 193. 206. 208. 209. 215. 221. 230. 232. 234. 239. 241. 246. 262. 269. 278. 288. 293. 322. 332. 337. 340. 349. 372. 394. 398. 412. 413. 425. 436. 437. 443. 458. 461. 480. 490. 491. 502. 507. 512. 534. 545. 553. 561. 569. 583. 586. 587. 589. 596. 597.
- Frans (I) II, kejsare i Österrike 1792—1835.** *Sid.* 269. 288. 373. 437. 553.
- Franzén, Frans Mikael**, f. 1772 † 1847. Son till handlanden i Uleåborg *Zakr. Frantzén* († 1787) och *Helena Schulin* († 1811), som enka omgift 1789 med handlanden Keckman i Uleåborg. Student i Åbo 1785. Magister och doktor 1789. Docens i våltaligheten 1792. Bibliotekarie 1795. Professor i litteraturhistorien 1798, i historien och moralen 1801. Pfestvigd 1803. Öfverflyttade till Sverige som utnämnd kyrkoherde i Kumla 1811. Kyrkoherde i St Klara församling i Stockholm 1824. Biskop i Hernösand 1831. — Gift 1:o) 1799 ²/₃ med *Margareta Elisab. Roos*, † 1806, dotter till handlanden i G. Karleby *And. Roos* och *M. Elisab. Rahm*; 2:o) 1807 med Mik. Choraei enka *Sofia Krist. Wester*, brukspatronsdotter; 3:o) 1831 med *Krist. Elisab. Arvidsson*. *Sid.* 14. 59. 108. 117. 123. 129. 169. 172. 175. 184. 185. 187. 188. 189. 193. 194. 200. 205. 207. 208. 209. 212. 215. 220. 225. 251. 257. 262. 285. 289. 291. 296. 300. 302. 307. 309. 310. 311. 312. 313. 319. 321. 323. 324. 340. 374. 419. 432. 436. 445. 446. 447. 449. 451. 454. 458. 460. 492. 495. 496. 498. 502. 509. 511. 513. 514. 517. 520. 522. 526. 527. 534. 544. 549. 565. 576. 584. 586. 590.
- **Anna Maria**, f. 1776 † 1816. Föregående syster. Gift 1798 ²/₃ med *Fr. Vilh. Krogius*, adlad 1817 *Edelheim*, lagman, ledamot i regeringskanseljen, verkligt statsråd. *Sid.* 454. 509.
- Fraser, Fredrik Vilhelm**, f. 1738 † 1822 i Letala. Kaptens afsked. *Sid.* 541.
- Fredenheim, Karl Fredrik**, f. 1748 † 1803. Son till biskop, erkebiskop *Mennander*. Ceremonimästare 1780. Kansliråd 1792. Öfverintendent för konungens konstsamlingar 1795. *Sid.* 1. 3. 4. 36. 39. 70. 121. 144. 176. 179. 185. 208. 212. 213. 231. 235. 239. 269. 273. 274. 279. 283. 310. 348. 364. 375. 377. 378. 388. 459. 465. 494. 564. 575.
- Fredensköld (Hasselbom), Nils**, f. på Kankas 1731 † 1792. Hofrättsråd i Åbo 1769. Adlad 1770. Några år vicelandshöfding i Åbo och Björneborgs län. — Gift 1:o) 1757 med *Kat. Marg. Cedermarck*, f. 1733 † 1775; 2:o) 1778 med *Magd. Hästesko-Fortuna*, f. 1751 † 1779; 3:o) 1781 med *Sofia Albertina Taube*, f. 1754 † 1825. *Sid.* 183. 253. 279. 290. 326. 397. 411.
- **Margareta Helena**, f. 1758 † 1796 ³/₃ på Kankas. Föregående dotter. Gift 1776 med vicepresidenten *K. A. Hallenborg*. *Sid.* 298.
- **Nils**, f. 1766 † 1819 på Kankas. Föregående bror. Kaptan 1789. Major 1799; afsked 1809 som öfverstelöjtnant. *Sid.* 290. 298.
- **Gustava**, f. 1772 † 1828 i Helsingfors. Föregående syster. Gift 1803 med sin kusin, verkligt statsrådet *J. M. Krook* i hans andra gifte. *Sid.* 183. 353.
- **Reinhold Vilhelm**, f. 1782 † 1807. Föregående halvbror. Slutligen notarie i Åbo hofrätt. Minnesverser öfver honom i Åbo T. 1807, n:o 96. *Sid.* 290.
- Fredrik I, Sveriges konung 1718 † 1751.** *Sid.* 584.

- Fredrik Adolf**, f. 1750 † 1803. Hertig af Östergötland. Gustaf III:s yngste broder. *Sid.* 335.
- Fredrika Vilhelmina Dorotea**, konung Gustaf IV Adolfs gemål. *Sid.* 431. 432. 433. 436. 437. 440. 455. 456. 473. 498. 521. 553. 560. 572. 583. 589.
- Fredrik Vilhelm III**, konung i Preussen 1797—1840. *Sid.* 455.
- Fredriksfors**, jernbruk i Ulfsby socken. *Sid.* 28. 143.
- Fredrikshamn**, stad. *Sid.* 14. 35. 55. 56. 63. 255. 285. 287. 437. 458. 478. 507. 513. 565.
- Fredrikshof**, drottning Lovisa Ulrikas lustslott på Ladugårdslandet, nu kasern. Der hölls rätttegången mot Anjalamännen. *Sid.* 76.
- Fredriksson**, se **Ribbing, A. L.**
- Fremling, Matias**, f. 1745 † 1820. Filosofie professor i Lund 1782. Utgaf ett arbete mot Kant 1796, 97, 98. *Sid.* 490.
- Frenckell, Johan Kristoffer**, f. 1757 † 1818. Magister 1778. Akademie boktryckare i Åbo. Gift 1786 med *Marg. Elisab. Björman*, f. 1766 † 1822, färgaredotter. *Sid.* 50. 120. 155. 192. 205. 207. 212. 213. 218. 222. 226. 227. 300. 320. 339. 348. 354. 364. 396. 454. 455. 477. 478. 487. 503. 512. 520. 522. 523. 546. 563. 596.
- Freygang**, lifmediker hos storfursten Paul Petrovitsch. *Sid.* 170.
- Freylinghausen, G. A.**, Geschichte der Missionsanstalten, Stück 1—28, Halle 1771—84. *Sid.* 278. 292. 472. 485.
- Friesendorff, Anna Charlotta von**, f. 1776 † 1818. Kammarfröken hos Gustaf IV Adolfs gemål. Plötsligt afskedad 1797. (Jf. v. Schinkel, IV, 325). *Sid.* 444.
- Frimurare**. *Sid.* 91. 102. 353. 370.
- Frisius, G. Kristian**, † 1694. Kyrkoherde i Ruovesi. Utgaf 1685 under Flachsenii inseende en diss. De potissimis' fluviis universi orbis. *Sid.* 211.
- Frisk**, rättas: **Fisk, Niklas**.
- Friskala**, frälshemman i S:t Marie socken. *Sid.* 266. 269. 289. 295. 298. 345.
- Frohberg-Montjoie, G.**, grefve. Beledsagade hertigen af Orleans, sedermera konung Ludvig Filip, på hans resa till Nordkap, Lappmarken, Finland m. m. *Sid.* 230. 232. 239. 240. 241.
- Frosterus, Erik Johan**, f. 1776 † 1826. Magister 1798. Teologie docens 1799. Kyrkoherde i Ilmola 1807. *Sid.* 530.
- Frösö**, socken i Jemtland. *Sid.* 416.
- Furuhjelm, Johan**, f. 1762 † 1840 på Notsjö. Kapten 1780; afsked 1800. *Sid.* 365.
- Fyrberg, Anders**. Handlande (bokhandlare) i Stockholm. Kassör vid nummerlotteriet 1771. Direktör. *Sid.* 169. 428.
- Fähré, Johan**, f. 1763 † 1829 på Kaisterniemi i S:t Marie socken, T. f. läkare vid Åbo läns regemente 1791; erhöill tjensten 1795. Anträdde i slutet af året till sammans med en ung baron Fleming en utrikes resa, men tvangs af ishinder att återvända från Ystad. Praktiserade vid Nädendals brunn, som han iståndsatte. Assessor 1805. *Sid.* 41. 87. 205. 353. 401. 496.
- Fäktsal**. *Sid.* 97. 337.
- Föglö**, socken på Åland. *Sid.* 219.
- Föreläsningar**. *Sid.* 22. 23. 45. 63. 70. 77. 83. 129. 131. 132. 161 f. 169. 172. 186. 199. 200. 201. 202. 216. 230. 235. 236. 259. 276. 281. 294. 300. 320. 327. 411. 425. 428. 443. 463. 474. 476. 519. 521. 587. Se ock Lektionskatalog.
- Gadd, Per Adrian**, f. 1727 † 1797. Docens i naturalhistorien 1749. Inspektör för salpetersjuderierna i Åbo och Björneborgs län 1755. Professor i kemin 1761; fri från föreläsningar 1787. Gift med *Brita Sidonia Fahlenius* (f. 1741 † 1810

- på Strömsby i Kyrkslätt), dotter till biskop Jonas Fahlenius i Åbo. *Sid.* 12. 46. 75. 84. 103. 109. 122. 134. 145. 153. 154. 159. 166. 168. 174. 181. 186. 188. 194. 195. 196. 197. 203. 263. 283. 286. 290. 294. 324. 330. 341. 344. 346. 352. 361. 374. 376. 378. 380. 384. 408. 410. 413. 414. 426. 441. 443. 444. 449. 452. 457 f. 462. 464. 466. 471. 474. 483. 497. 520. 599.
- Gadd, Adam Fredrik**, f. 1768 † 1841 i Helsingfors. Föregåendes son. Auditör vid flottans Åbo eskader 1791. Kammarskrifvare i regeringskanseljen 1809. Registrator 1812. Kollegii assessor 1821. *Sid.* 441. 520.
- **Agata Emerentia**. Föregåendes syster. Gift med landshöfdingen *P. E. Georgii*. *Sid.* 441.
- **Edla Charlotta**. Föregåendes syster. Gift 1799 med assessoren i Åbo hofrätt *K. Linnell* i hans senare gifte. *Sid.* 441. 462. 520. 574. 594.
- **Kristina Sofia**. Föregåendes syster. Ogift. *Sid.* 441. 462. 520.
- **Nils Kristian**, f. 1730 † 1796 på Rakola gård i Birkala. Häradshöfding i Sääksmäki domsaga 1777; afsked 1793.
- **Karl Kristian**, f. 1764 † 1817. Föregåendes son och efterträdare 1793. Lagmans titel 1802. *Sid.* 9. 46. 520. 535.
- Gadding (Nils?)** f. 1742 † 1802). Kapten 1793. Hans fränskilda hustru gift med kyrkoherden, slutligen biskopen *Zakr. Cygnaeus* d. y. *Sid.* 156.
- Gadelli, Gustaf Nils**, f. 1750 † 1801. Assessor i Åbo hofrätt 1794. Hofrättsråd 1801. *Sid.* 338. 371. 488.
- Gadolin, Anders**, f. 1709 † 1799. Magister. Kyrkoherde i Bjerno 1751. *Sid.* 289. 548. 576.
- **Jakob**, f. 1719 † 1802. Föregåendes bror. Magister och docens 1745. E. o. professor med säte i konsistorium 1748. Professor i fysiken 1753. Pastor i domkyrko finska församlingen 1752; prestvigd 1753. Biskop i Åbo 1788. — Gift med *Elisabet Brovallius*, biskopsdotter, f. 1737 † 1793 ^{29/9}. *Sid.* 12. 20. 24. 35. 43. 45. 46. 51. 55. 58. 59. 62. 69. 74 f. 77. 84. 94. 95. 97. 102. 113. 145. 165. 171. 195. 229. 244. 245. 262. 271. 274. 276. 277. 280. 282. 286. 287. 289. 290. 293. 294. 295. 297. 300. 316. 325. 328. 331. 339. 343. 345. 399. 414. 419. 426. 431. 433. 437. 448. 489. 505. 507. 515. 522. 533. 538. 543. 544. 549. 552. 576. 582. 585. 587. 588. 590. 596. 598 f. 601. 602.
- **Daniel**, f. 1722 † 1796. Landskamrer i Åbo. Gift med *A. M. Papke*. Deras enda dotter gift med befallningsman *J. J. Hedman* d. y. *Sid.* 82. 290. 296.
- **Johan**, f. 1760 † 1852. Son till biskopen. E. o. professor och adjunkt med säte i konsistorium 1789. Professor i kemin 1797; afsked 1822. — Gift 1:o) 1794 med *Hedv. Magd. Tihleman*; 2:o) med *Ebba Kat. Palander*. *Sid.* 2. 12. 16. 17. 29. 43. 46. 55. 82 f. 84. 98. 99. 101. 113. 132. 136. 140. 153. 168. 195. 197. 254. 388. 417. 433. 441. 457. 464. 472. 476. 490. 493. 509. 515. 522. 533. 540. 544. 545. 577. 582.
- **Gustaf**, f. 1769 † 1843. Föregåendes bror. E. o. adjunkt 1793. LL professor 1795. Domprost i Åbo 1812. Gift 1799 med *Ag. Sofia Barck*, f. 1782 † 1833. *Sid.* 56. 58. 84. 99. 113. 143. 147. 152. 153. 157. 158. 165. 169. 170. 171. 172. 173. 175. 184. 185. 186. 189. 199. 200. 201. 224. 237. 253. 254. 257. 281. 283. 286. 311. 315. 339. 345. 354. 365. 433. 441. 449. 476. 481. 496. 498. 503. 505. 507. 509. 515. 518. 522. 533. 544. 558. 576. 577. 579. 582. 583. 590. 598 f. 601. 602.
- **Anton**. Föregåendes bror. Köpman i Amsterdam. *Sid.* 51. 414. 472.
- **Vilhelm**, f. 1783 † 1846. Föregåendes bror. Löjtnant. Egde Ävik med glasbruk i Somero. *Sid.* 51. 55. 505. 507. 515. 520. 523. 599.
- **Elisabet**, † 1831. Föregåendes syster. Gift 1787 med *J. Fr. v. Willebrand*. *Sid.* 55. 343.

- Gahm, Sigfrid Lorens (Persson)**, f. 1725 † 1794. Kammarskrifvare. Historisk samlare. Gift 1758 med *Marg. Kat. Boltenhagen*. *Sid.* 62. 70. 141. 142. 144. 150. 152. 156. 411.
- **Sigfrid**, f. 1728 † 1800. Föregående kusin. Lagman. *Sid.* 36.
- Gamla Karleby, stad, socken. *Sid.* 120. 122. 534.
- Ganander, Kristfrid**, f. 1741 † 1790. Magister. Kapellan i Frantsila i Österb. *Sid.* 14.
- Gataker, T.**, † 1654. Engelsk teolog och kritiker, hvars *Opera omnia* utgäfvos 1698, fol. *Sid.* 446.
- Gatschina, kejsarligt lustslott vid S:t Petersburg. *Sid.* 163. 170.
- Gavelin, Jakob**, f. 1687 † 1750. Magister 1726. Domkyrkosysselman i Åbo 1730. *Sid.* 549.
- Gefle, stad. *Sid.* 98. 104. 257. 350.
- Gelin, Karl Gustaf**, f. 1752. Student 1770. *Sid.* 511 (?).
- Gentz, Fr. v.**, f. 1764 † 1832. Krigs- och geheimeråd i Berlin. Berömd politiker och publicist. *Sid.* 455.
- Georgi, Theophilus**; bokhandlare i Leipzig, utgaf *Allgem. Bücherlex.* 1742—58. *Sid.* 78.
- Georgica, arbete af Vergilius. *Sid.* 233.
- Georgii, Per Evert**, f. 1759 † 1808. Assessor i Åbo hofrätt 1789. Underståthållare i Stockholm 1798²⁸/₁₀₀. Landshöfding i Stockholms län 1802. Hofrättsråd 1797. Ledamot i högsta domstolen 1803. Gift med *Agata Emerentia Gadd*. *Sid.* 9. 29. 96. 134. 167. 227. 269. 334. 338. 352. 371. 444. 457. 460. 462. 473. 479. 483. 489. 497. 498. 499. 501. 507. 511.
- Geringius, Israel**, utgaf *Andliga sånger*, Nyköp. 1793. *Sid.* 63.
- Gerss (Gierss), Johan Erik**, f. 1747 † 1808. Sekreterare vid landtmäterikontoret i Stockholm. Ekonomie direktör. Gift 2:o med *Marg. Lov. v. Heland*, f. 1755 † 1809. *Sid.* 92. 116. 133.
- Gertula (by och gård i Reso socken), så hos Porthan, men menas utan tvifvel Bertula, s. d.
- Gesner, Johan Matias**, f. 1691 † 1761. Tysk filolog. *Sid.* 138.
- Gestrin, Gabriel**, f. 1763 † 1831 å Koristo vid Åbo. Handlande, kommerseråd i Åbo. Gift 1:o) 1795 med *Magd. Lov. Stålström*, f. 1777 † 1800; 2:o) med *Susanna Claesson*; 3:o) med *M. C. Peterson*. *Sid.* 359.
- Giers**, afsigkommen handlande i Åbo. *Lydemans* stufuson. *Sid.* 574.
- **Johan Ludvig**, handlande i Åbo, bankruttör 1797. (Jf. Å. T. n:o 37). *Sid.* 365.
- **N. N.**, handlande i Stockholm. Hans enka † 1779, gift 1765 med apotekaren *J. J. Lydeman* i Åbo.
- Giftermål. *Sid.* 1. 29. 51. 53. 54. 60. 66. 82. 83. 87. 97. 108. 133. 142. 145. 154. 155. 156. 159. 163. 181. 183. 205. 212. 213. 216. 226. 229. 231. 244. 246. 249. 264. 271. 272. 280. 290. 296. 302. 306. 309. 317. 325. 326. 327. 328. 336. 337. 345. 350. 352. 364. 365. 366. 368. 372. 380. 387. 401. 413. 416. 418. 419. 422. 426. 431. 432. 433. 437. 455. 468. 469. 483. 487. 488. 490. 494. 496. 499. 503. 510 f. 515. 517. 519. 522. 523. 528. 530. 534. 542. 548. 556. 558. 565. 576. 577. 578. 582. 586. 594. 605.
- Gillies, John**, f. 1747 † 1836. Engelsk historiker, berömd för sin *History of ancient Greece*, voll. 4, London 1786. *Sid.* 281. 312. 321..
- Ginman**, skeppare. *Sid.* 133. 135. 292. 444.
- Girondisterne, politiskt revolutionsparti i Frankrike. *Sid.* 66.
- Girtaner, Kristoffer**, f. 1760 † 1800. Utgaf *Politische Annalen*, Berl. 1793 ff. Skref ock medicinska arbeten. *Sid.* 139. 141.
- Gislo, Jacobus**, † 1583. Kyrkoherde, hvars *Chronologia* utkom i Stockholm 1592. (Ej att förväxla med likn. professor i Upsala, † 1490). *Sid.* 21.

- Gjörvell, Karl Kristoffersson**, f. 1731 † 1811. Bibliotekarie i Stockholm. Assessor. *Sid.* 18. 20. 63. 69. 129. 134. 138. 141. 150. 212. 220. 233. 235. 243. 357. 485. 509. 511. 535. 553.
- Gjös, Adam Vilhelm**, f. 1764 † 1808. Löjtnant 1793; afsked 1797. Länsman. Kronofogde i Kuopio. *Sid.* 372.
- **Jakob Johan**, f. 1766 † 1808. Föregåendes bror. Löjtnant 1793. Ryttnästare; afsked 1802. Landsfiskal i Savolax. *Sid.* 372.
- **Johanna Ulrika**, f. 1772. Föregåendes syster. Gift 1797 med färgaren *K. G. Björman*, från hvilken skild. *Sid.* 372.
- Glan, Joakim von**, f. 1720 † 1798 på Olkola i Vichtis. Assessor i Åbo hofrätt 1769. Hofrättsråd 1770. Gift med *Hel. Marg. Krus*, † i Åbo 1788. *Sid.* 136. 194. 197. 289. 371. 410. 418. 426. 431. 448. 457. 471. 541. 565.
- **Joakim Johan**, f. 1758 † 1810 på Olkola. Sekreterare. *Sid.* 541.
- **Kristian Gottfrid**, f. 1750 † 1719. Halfbror till hofrättsrådet. Advokatfiskal vid arméns flotta. *Sid.* 347.
- Glansens tjerna, Lars Reinhold**, f. 1744 † ?. Kapten. Anjalit; lifdömd, flydde till Ryssland. *Sid.* 336.
- Glasberg, Johan Fredrik**, f. 1770 † 1809. Magister 1795. Provinsialläkare i Savolax och Karelen (Kuopio) 1798. Promoverad medicine doktor 1802. *Sid.* 422.
- Gmelin, Joh. Fr.**, f. 1748 † 1804. Medicine professor i Göttingen. Utgaf bl. a. 10:de upplagan af Linnés *Systema naturae*. *Sid.* 490.
- Goguet, Ant. Yves**, † 1758. Utgaf *De l'origine des Lois*, voll. 3, Paris 1758. *Sid.* 553.
- Golofkin**, rysk general (kammarherre?), grefve, sändebud till Stockholm. *Sid.* 334. 350. 352. 368.
- Gorani, Giuseppe**, grefve, f. i Milano 1740 † 1822. Politisk skriftställare. *Sid.* 134.
- Gorter, Johan de**, † 1762, mediker; **David de**, † 1783, botaniker och mediker. *Sid.* 436.
- Gotha, hufvudstad i hertigdömet Sachsen-Koburg-Gotha. *Sid.* 490.
- Gotland, om tionde der. *Sid.* 273.
- Gottmack, Johan**, f. 1726 † 1812. Lektor i Vesterås. Kyrkoherde i Hubbo 1774, i Badelund 1785. Redan i yngre år åklagad och dömd (1766) för obefogadt skriftsätt. Skref bl. a. om Kantiska filosofins obegriplighet, Sth. 1796. *Sid.* 239. 240.
- Gottschick, Samuel**, f. 1766 † 1838. Garfvare i Åbo. Gift 1:o med *Ulrika John* (ej *Richter*), f. 1764 † 1799^{9/8}. *Sid.* 579. 594.
- Gottskalk, Johan Magnus**, ekonomie direktör. *Sid.* 125. 546.
- **Katarina Margreta** (troligen dotter till kapellanen mag. *And. Gottskalk* i Nagu, † 1773). *Sid.* 306.
- **Abraham**, f. i Nagu 1760 † 1819. Hospitalspredikant på Sjählö hospital 1804. *Sid.* 497. 603.
- **Anders**, f. 1765 † 1797. Auskultant i Åbo hofrätt. Vicchäradshöfding. *Sid.* 160. 343.
- Granberg, Simon**, f. 1753 † 1798. Köpman i Åbo. Gift med *Maria Manelius*, som enka omgift 1799^{20/12} med handlanden i Åbo *N. John*. *Sid.* 219. 480. 482. 491. 594.
- Granroth, Elias**, † 1795. Magister 1760. Kapellan i Nykarleby 1777. Gift med *Brita Juslenius*. *Sid.* 10. 29 f.
- Greifswald, universitetsstad. *Sid.* 236. 404. 563.
- Grevillius, Karl Johan**, f. i Helsingfors 1777 † 1838. Kyrkoherde i Göteborgs stift 1811. *Sid.* 487.
- Gripenberg, Jakob Karl**, f. 1721 † 1800^{13/3} (enligt vanlig uppgift) på Norrby i Eura-åminne. Generalmajor 1795. Ogift. *Sid.* 595.

- Gripenberg, Odert Johan**, f. 1722 † 1803 på Haistila i Ulfsby. Föregåendes bror. Öfverstelöjtnants afsked 1782. Hade 7 söner samtidigt i krigstjänst, bland hvilka 5 år 1794 voro kaptener (jemte 2 hans brorsöner). Gift 1:o 1748 med *Eva Gustava Silfversvan*, f. 1729 † 1767; 2:o) 1767 med *Hedv. Krist. Hastfehr*, f. 1748 † 1819 i Björneborg. *Sid.* 257. 595.
- **Adolf Magnus**, f. 1751 † 1828 på Sonnäs i Ulfsby. Föregåendes son. Kapten 1784; afsked 1790. Gift 1780 i Åbo med *Charl. Krist. Pryss*. *Sid.* 27. 72. 75. 275. 395. 464.
- **Karl Adolf**, f. 1781 † 1810. Föregåendes son. Student i Åbo 1796. Auskultant i Vasa hofrätt 1803. Fältsekreterare vid finska armén 1805. Landssekreterare i Vesterbottens län 1810. *Sid.* 395. 464.
- **Hedvig Charlotta Gustava**, f. 1792 † 1858. Föregåendes syster. Gift 1818 med assessor *Salom. Bergenheim*. *Sid.* 464.
- **Hans Henrik**, f. 1754 † 1813 i Stockholm. Föregåendes farbror. Öfverstelöjtnant. 1789. Öfverste för Tavastehus regemente 1794. Generalmajor 1808. Afslöt konventionen i Kalix 1809^{25/3}; afsked 1812. *Sid.* 112(?). 133. 309.
- **Johanna Henrika**, f. 1784 † 1841 i S:t Petersburg. Föregåendes dotter. Gift 1800^{24/12} på Voipala i Sääksmäki med häradshöfd. *N. Fr. v. Schoultz*. *Sid.* 596.
- **Nils Leonard**, f. i Pälkäne 1758 † 1841 i Björneborg. Föregåendes farbror. Löjtnant 1785. Deltog i kriget 1788—90, då han i slaget vid Porosalmi miste ögat och en del af näsan. Kapten 1789. Major 1802; afsked 1810. Gift 1799 på Kjuloholm med *Kr. Gustava Rosbeck*, majorsdotter. *Sid.* 317.
- **Magnus Vilhelm**, f. 1722 † 1794. Bror till Odert Johan. Hofrättsråd i Åbo 1769. Lagman i Karelen 1772; afsked 1810. *Sid.* 163. 167.
- **Hedvig Elisabet Charlotta**, f. 1773 † 1809 på Saaris i Tammela. Föregåendes dotter. Gift 1793 med *Fr. Vilh. Lagerborg*. *Sid.* 29. 44.
- Gripsholm, kongligt lustslott i Södermanland, nära Mariefred. *Sid.* 372. 447.
- Grislehamn, poststation i Roslagen vid Ålands haf. *Sid.* 164. 166. 197. 291. 330. 345. 473.
- Grotius, Hugo**, f. 1583 † 1645. Rättslärd. Ryktbar i synnerhet för sina skrifter *De jure belli et pacis* 1625 och *De veritate religionis christianae* 1622. *Sid.* 485.
- Grubb, Gustaf Adolf**, f. 1767. Kapten vid stora flottan 1793. *Sid.* 188.
- Grubbens (Grubb), Mikael af**, f. 1728 † 1808. Student i Åbo 1744. Reste till Kina. Direktör vid svenska Ostindiska kompaniet 1766. Adlad 1768. Kommerseråd 1770. — Gift 1:o) 1765 med *Beata Kristina Kijk*, f. 1738 † 1786 på Storvik i Kimito; 2:o) 1788 med *Sofia Elisabet Wasz*. *Sid.* 108.
- Grüner, K. Gottfr.**, f. 1744 † 1815. Berömd tysk läkare. *Sid.* 301. 340. 344. 347. 348.
- Gråberg, Fredrik**, f. 1746 † 1798. Öfverinspektor vid tullverket. *Sid.* 29. 71. 94. 133.
- Gråå, Karl Gustaf**, f. 1753 † 1820. Kronofogde i Nedra Satakunda. Fältkamrer 1792. Gift 1797^{9/7} på Vältis i Kumo socken med *Fredr. Charl. Mustelin*. *Sid.* 418.
- Gröning, Mikael**; utgåf Grammatica Russica, Sth. 1750. *Sid.* 138.
- Grönlund, Tomas**, f. 1775 † 1817. Student 1791. Respondens för part. 2 af Porthans diss. *De obscuritate orationis* 1798. Magister s. å. Militärprest. Kapellan i Haukiuori i Borgå stift. *Sid.* 514.
- Grönvall, Johan**, f. 1748 † 1807 i Söderköping. Sekundchef för Björneborgs rusthållsbataljon 1792. Öfverste. Gift med *Eleon. Maria Blum*, f. 1769 † 1817^{25/12}. *Sid.* 346. 353. 357. 365. 418.
- Gummer, Henrik Reinhold**, † 1803. Vicenotarie i Åbo hofrätt. Finsk translator vid kanslikollegiet i Stockholm 1785. Tit. protokollssekreterare. Sekreterare i bondeståndets kanslidirektion 1802. Gift 1791 med *Brita Kat. Riska*, † i G, Karleby 1818. *Sid.* 354. 364. 379. 397. 487. 536. 554. 567.

- Gummer Nils Henrik**, f. 1755 † 1805 på Rosendal i Lappo socken. Vicelandtmätare. *Sid.* 397.
- **Kristoffer**, f. 1770 † 1807. Student i Åbo 1789. Notarie 1792, sekreterare i Åbo hofrätt 1806. *Sid.* 397.
- Gustaf I**, f. 1496 † 1560. Konung 1523—1560. *Sid.* 50. 293. 317. 426. 447.
- Gustaf II Adolf**, f. 1594 † 1632. Konung 1611—1632. *Sid.* 36. 50. 114. 247. 279. 299. 309. 358. 363. 447. 511.
- Gustaf III**, f. 1746 † 1792. Konung 1771—92. Gift 1766 med *Sofia Magdalena* af Danmark, f. 1746 † 1813. *Sid.* 15. 72. 76. 77. 81. 91. 102. 104. 105. 106. 107. 111. 112. 115. 144. 146. 149. 150. 164. 173. 174. 213. 214. 232. 263. 295. 328. 336. 340. 349. 353. 356. 358. 360. 362. 372. 383. 434. 437. 438. 440. 445. 447. 545 f. 562. 567. 584.
- Gustaf IV Adolf**, f. 1778 † 1837. Konung 1792—1809. Förmäld (företrädd af baron Taube, i Stralsund) 1797 $\frac{9}{10}$ med *Fredrika Vilhelmina Dorotea* af Baden, f. 1781 † 1826 i Lausanne, från hvilken skild 1812. *Sid.* 1. 15. 19. 23. 36. 48. 55. 78. 79. 89. 95. 100. 104. 107. 111. 112. 129. 131. 136. 137. 140. 142. 148. 149. 151. 153. 154. 161. 167. 170. 174. 188. 197. 201. 204. 205. 207. 212. 213. 216. 222. 226. 229. 232. 236. 237. 245. 246. 247. 248. 249. 252. 256. 257. 264. 267. 271. 274. 277. 278. 282. 283. 285. 286. 287. 288. 290. 291. 293. 294. 295. 297. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 315. 319. 320. 322. 323. 327. 328. 330. 331. 332. 333. 336. 337. 339. 340. 344. 349. 350. 352. 353. 354. 357. 361. 369. 374. 391. 392. 393. 396. 399. 400. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 412. 413. 416. 417. 419. 422. 431. 432. 433. 436. 437. 440. 442. 444. 448. 450. 455. 456. 458. 470. 472. 473. 476. 495. 498. 499. 504. 509. 512. 515. 520. 525. 531. 540. 542. 543. 549. 552. 553. 560. 565. 567. 572. 576. 577. 582. 583. 584. 585. 587. 589. 593. 598. 604.
- Gustaf**, f. 1799 † 1877. Föregåendes son. Kronprins. Österrikisk fältmarskalks-löjtnant. *Sid.* 546. 583. 589. 590.
- Gustaf Adolfs** socken, eller *Hardola*. *Sid.* 141. 163. 370.
- Gustaf Mauritz**, sitt Fäderneslands Förädare, Sth., Carlboms tryckeri 1795. S:o. Nidskrift mot G. M. Armfelt. *Sid.* 356.
- Gyldenstolpe (Gyllenstolpe), Daniel Ferdinand**, f. 1731 † 1776. Possessionat. Gift med *Magd. Eleon. Ross*, † 1802 på Artukais, omgift med professor *Nääf*. *Sid.*
- **Karl Edvard**, f. 1770 † 1831, baron. Föregåendes son. Extra fiskal i Åbo hofrätt 1794. Advokatfiskal 1795. Assessor 1798. Hofrättsråd och ledamot i regeringskanseljen 1809. Prokurator 1817. Viceordförande i senatens justitiedepartement 1822. Friherre 1827. *Sid.* 82. 94. 353. 361. 458. 545.
- **Nils Filip**, f. 1734 † 1810, greve. En af rikets herrar och guvernör för kronprinsen. Invecklad i Armfelts högmål. *Sid.* 5. 86. 597.
- Gyllenberg, Karl**, f. 1679 † 1746, greve. Riksråd. Kansler för Lunds universitet 1728, för Upsala d:o 1739. *Sid.* 332.
- **Gustaf Fredrik**, f. 1731 † 1808, greve. Kansliråd 1774. Skalden. *Sid.* 178. 188. 192. 484. 565.
- **Karl Johan**, f. 1741 † 1811, greve. President i Vasa hofrätt 1788—91. Ledamot i högsta domstolen 1800. President i kammarrätten 1809. *Sid.* 96. 132. 489.
- Gyllenhaal, Hans Reinhold**, f. 1724 † 1796. Afskedad kornett, bodde på sin sätesgård Höberg i Vestergötland, Skaraborgs län. *Sid.* 139. 196.
- Gyllentjerna, Axel Erik**, f. 1747 † 1823. Landshöfving i Halland och ledamot i högsta domstolen 1793. Kommendör af Vasa orden 1794. *Sid.* 149.
- Gyllenstolpe**, se *Gyldenstolpe*.
- Gymnasier**, se *Läroverk*.

- Gählroos, Karl Otto**, † 1795. Akademie vaktmästare och gårdsegare i Åbo. *Sid.* 36. 159.
 — N. N. styrman. *Sid.* 568. 570.
- Gårdar** i Åbo stad, gårdsköp. *Sid.* 13. 19. 29. 36. 39. 41. 82. 83. 84. 87. 91. 94. 97. 117. 131. 133. 136. 145. 155. 159. 162. 163. 167. 175. 179. 182. 193. 196. 199. 200. 211. 217. 218. 223. 234. 235. 244. 254. 264. 265. 266. 269. 270. 286. 290. 294. 298. 320. 323 f. 325 f. 327. 329. 330. 332. 336. 340. 345. 346. 347. 350. 359. 365. 366. 372. 381. 384. 396. 397. 398. 402. 403. 405. 409. 411. 412. 414. 417. 420. 422. 424. 425. 426. 427. 428. 431. 434. 442. 443. 444. 448. 449. 452. 453. 454. 462. 471. 474. 475. 476. 482. 483. 487. 488. 491. 494. 497. 508. 509. 511. 517. 519. 523. 530. 535. 540. 543. 549. 558. 563 f. 565. 567. 569. 575. 579. 580 f. 593. 605.
- Göta hofrätt.** *Sid.* 16. 160. 458.
- Göteborg**, stad. *Sid.* 81. 104. 193. 291. 296. 300. 589. 600.
- Göttingen**, universitetsstad. *Sid.* 185. 208. 490.
- Göttingische Anzeigen**, se *Tidningar*.
- Göös**, se **Gjös**.
- H.**, okänd. *Sid.* 550.
- Haag**, hufvudstad i Nederländerna. *Sid.* 185. 208.
- Haalis**, sätesgård i Uskela. *Sid.* 585.
- Haapaniemi**, kronohemman i Rantasalmi, med krigsskola sedan 1780. *Sid.* 526.
- Haartman, Jakob**, f. 1717 † 1788. Professor i Åbo 1767. Biskop 1776. Gift 1754 med *Eleon. Elisab. De la Myle*, † 1810. *Sid.* 103. 158. 259.
- **Johan**, f. 1725 † 1787. Föregåendes bror. Läkare. Assessor 1761. Medicine professor i Åbo 1765. Gift 1764 med *Joh. Elis. Nylander*, f. 1745 † 1797^{22/5} på Haga gård i Nummis. *Sid.* 40. 83. 189 f. 378. 394. 463. 491.
- **Gabriel Erik von**, f. 1757 † 1815. Son till kronobefallningsman, vice landskamrer *Gabr. Haartman* (f. 1727 † 1792 på Högsar i Nagu) och *Marg. Lihtander* (f. 1733 † 1810). Medicine professor i Åbo 1784. Adlad och ledamot i regeringskanseljen 1811. Statsråd. — Gift 1:o 1785 med *Fredrika Lovisav. Mell*, f. 1770 † 1792; 2:o 1796 med *Fredrika Sofia Fock*, f. 1777 † 1849. *Sid.* 12. 16. 19. 22. 46. 54. 59. 61. 66. 70. 71. 93. 97. 102. 114. 144. 168. 169. 170. 183. 184. 189. 195. 205. 227. 236. 238. 244. 259. 263. 264. 274. 275. 276. 280. 286. 289. 296. 336. 337. 340. 344. 365. 367. 372. 384. 387. 408. 413. 421. 423. 426. 433. 436. 441. 463. 465. 486. 487. 491. 497. 500. 501. 502. 508. 544. 549. 592. 593.
- **Johan Gustaf**, f. 1777 † 1799 i Nagu. Föregåendes bror. Magister 1795. Medicine licentiat. Regements fältskär vid arméns flotta. *Sid.* 259. 270. 272. 274. 384. 502.
- **Georg Gabriel**, f. 1797 † 1799. Son till professoren G. E. Haartman. *Sid.* 384.
- Haavisto**, nu hemman i Jämijärvi. *Sid.* 495.
- Hachenberg, Paulus**, † 1681. Skref *Germania media*; ed. Guil. Turckius, Halae 1709, 4:o. *Sid.* 178.
- Haga**, lustslott vid Stockholm. *Sid.* 288. 319. 323. 333. 336. 345. 354.
- , rusthåll i Nummis søeken. *Sid.* 378. 394.
- , kungsgård i Saltvik socken på Åland. *Sid.* 605.
- Hagberg, Johan Peter**, grosshandlare och direktör. Hans enka *Sofia Wear*, f. 1764 † 1816. *Sid.* 551. 552.
- Hagelberg, Herman**, (männe den samme som blef fänrik vid arméns flotta 1773?) Protokollen i målet mellan honom och O. F. Wetterhof, rörande subordinationsbrott och ämbetsmissbruk, äro tryckta i Sth. 1794, 95, 97. 4:o. *Sid.* 145. 214. 228 f. 282. 283,

- Hagman**; mamsell, fint bildad qvinna, hertig Adolf Fredriks älskarinna, tills hon utträngdes af mamsell Löv. *Sid.* 322.
- Hagström** adlad **Hagströmer**, **Anders Johan**, f. 1753 † 1830. Medicine doktor i Åbo 1781. Öfverdirektör 1795. Assessor i kollegium medikum 1796. Generalldirektör 1808. Adlad 1812. Medicinalråd 1816. *Sid.* 268.
- Hajala**, rusthåll i Halikko. *Sid.* 565.
- Halikko**, socken. *Sid.* 48. 82. 247. 265. 406. 417. 493. 500. 548. 565. 604. 605.
- Halis**, se **Haalis**.
- Hall**, **Daniel**, f. 1740 † 1803 i Kuopio. Landtmäteridirektör. *Sid.* 128. 251. 385. 390.
- Hallenberg**, **Jonas**, f. 1788 † 1834. Rikshistoriegraf. Numismatiker. *Sid.* 5. 100. 106. 108. 114. 116. 151. 298. 309. 315. 317. 320. 334. 348. 351. 363. 377. 492. 498. 513. 575.
- Hallenborg**, **Karl Arvid**, f. 1737 † 1803. Vicepresident i Åbo hofrätt 1788. President 1799. Ledamot i högsta domstolen 1796—1800. Gift 1776 med *Marg. Hel. Fredensköld*, f. 1758 † 1796 ³¹/₃ på Kankas. *Sid.* 48. 84. 191. 224. 277. 322. 326. 330. 332. 333. 341. 343. 356. 357. 358. 359. 370. 397. 576. 583.
- Hallenius**, **Matias**, f. 1699 † 1748. Teologie adjunkt 1738. Under kriget af general Keith utnämnd till LL professor 1742, men återtog efter fredsslutet sin förra tjänst och Lundo annex. *Sid.* 59.
- Haller**, **Albrecht von**, f. 1708 † 1777. Naturforskare och professor i Göttingen. *Sid.* 208.
- Hallfara**, gård i nejden af Mariestad i Vestergrötland. *Sid.* 192.
- Halling**, **Zakarias**, † 1809, sockerbagare, „hofkonditor“ och gårdsegare i Åbo. *Sid.* 200. 436.
- Hallis**, fors i Aurajoki, ofvanom Åbo stad. *Sid.* 219.
- Hallqvist**, bankruttör. *Sid.* 554. 563.
- Hallström**, **Nikolaus**, f. 1760 † 1830. Lektor och bibliotekarie vid krigsakademin på Karlberg 1792—95. Kyrkoherde. Utgaf Föreläsningar i Historien. D. 1—3. Sth. 1795. *Sid.* 377.
- Halpap**, **Lukas**; utgaf 1690 i Upsala, under inseende af J. Billberg, en diss. Fragmentum manuscripti runici cum interpretatione vernacula. *Sid.* 185.
- Hamburg**. *Sid.* 185. 187. 370. 373. 414. 431. 452. 455. 551. 582
- Handel** och **Sjöfart**. *Sid.* 9. 48. 50. 59. 60. 61. 66. 90. 94. 100. 104. 122. 123. 126. 128. 130. 133. 146. 148. 155. 163 f. 167. 180. 185. 188. 191. 193. 207. 233. 234. 235. 238. 246 f. 256. 260. 270. 271. 272. 273. 289. 293. 296. 306. 312. 316. 337. 344. 345. 347. 350. 365. 371. 375. 414. 418. 437. 471. 480. 482. 487. 503. 514. 531. 534. 538. 560. 565. 569. 570. 572. 574. 575. 577. 589. 599.
- Hanelles**, **Gabriel**, f. 1753 † 1803. Son till kyrkoherden *Salom. Hanelius* (f. 1722 † 1796) i Ilmola. Härads höfding i Karelens öfra domsaga. *Sid.* 120. 554.
- Hangö**, udde med befästningar och hamn. *Sid.* 249. 251. 255. 284. 287. 288. 289. 294. 295.
- Hannula**, boställe i Rautalampi. *Sid.* 33. 549.
- Hapsal**, stad och badort i Estland. *Sid.* 585.
- Hardola**, se **Gustaf Adolfs** socken.
- Harfvelin**, **Matias**. Student 1787. Magister 1795, vid hvilken promotion han utgaf sina befängda Tankar etc. Suspenderad prest eller skollärare. (Jf. Å. T. 1800 n:o 42. 43. 1801 ²/₁₂. *Sid.* 515.
- Harg**, pappersbruk i Südermanland. *Sid.* 90. 135. 218. 267. 271. 380. 398. 422. 424. 521.
- Harman**, **N. N.** Kornetten Luthmans senare hustru. *Sid.* 469.
- Harois**, **Harais** (**Haarais**), egendom i Virmo. *Sid.* 55. 229. 281. 283. 460.

- Hartvall, Erik Johan**, handlande i Åbo. Gift med *A. Charl. Bergqvist*. *Sid.* 191 f. 325. 334. 338. 341. 347. 398. 545. 598. 599.
- Hartvig Japson**. Häradshöfding i Vemo och Åland 1449, slutligen lagman i Norrfinne 1459—86. *Sid.* 42.
- Hasius, J. G.**, tysk medicinsk författare. *Sid.* 301.
- Hassel, Henrik**, f. 1700 † 1776. Eloqventie professor i Åbo 1728; afsked 1775. Kansliråd 1773. Gift 1:o) 1729 med *Kat. Meurman*, † 1760; 2:o) med enkefru *Krist. Marg. Stenman*, f. *Palén*, 1714 † 1800 på Bosgård i Borgå socken. *Sid.*
- **Henrik Johan**, f. 1772 † 1800 i Borgå. Son till häradshöfdingen *Karl Hassel* och . . . Kanslist i Åbo hofrätt 1794. Vice advokatfiskla 1796. Gift 1799 med *Joh. Sofia Cygnæus*, biskopsdotter, † 1857. *Sid.* 160. 361. 535. 538. 558. 568. 576. 577. 586. 605.
- Hasselgren, Konrad af**, f. 1750 † 1813. Grosshandlare och svensk agent i Amsterdam 1788. Adlad 1797. *Sid.* 185.
- Hastfehr, Berndt Johan**, f. 1737 † 1809 i Ryssland, baron. Öfverste; dömd 1789 från tjensten för delaktighet i Anjala förbundet. Expatrierade sig. *Sid.* 296.
- Hatanpää**, rusthåll i Messuby. *Sid.* 283. 284. 404. 555. 586.
- Hattula**, socken. *Sid.* 30. 283.
- Hauho**, socken. *Sid.* 261. 344. 456.
- Haveman, Hedvig Amalia**, f. 1723 † 1793. Gift med handlanden *J. Forsman* i Åbo.
- **Margareta Kristina**, gift 2:o) med handlanden *E. Tihleman* i Åbo *Sid.* 29.
- Haveri** eller **Salo Haveri**, akademie hemman med grufva, i Ingula by, på en ö i Kyro sjö, Viljakkala kapell af Kyro socken. *Sid.* 12. 22. 28 f. 117. 137. 355. 367.
- Havre de Grace**, fransk hamnstad. *Sid.* 251. 257.
- Hazardspel**. *Sid.* 81. 105.
- Hebert, J. René**, kallad **Père Duchesne**, f. 1755 afrättad 1794. Vild revolutionsman, hvars sköna hustru upphöjdes till förnuftets gudinna. *Sid.* 91.
- Hedberg, Erik Johan**, f. 1767 † 1823 i Åbo. Ritlärare vid akademien i Åbo, utnämnd 1799. Gift 1:o) med *Maria Joh. Sofia Eklund*; 2:o) med hennes syster *Lov. Vilhelmina*. *Sid.* 409. 415. 426. 479. 480. 503. 510. 512. 554. 571.
- Hedén**, enkefru; manne *A. Charl. Barck*, gift med kyrkoherden *Nils Hedén* († 1778) i Letala? eller enkeprostinnan *Charlotta Susanna Hedén* f. *Bäck* 1735 † 1798 på Kustö öfversteboställe? *Sid.* 244. 452.
- Hedenström, Johan Vilhelm**, † 1806 (enligt Pipping 1810 eller 1811). Student 1774. Auktionist i Åbo. *Sid.* 281. 326.
- Hedlinger Johan Karl**, f. 1691 † 1771. Berömd medaljgravör. *Sid.* 260.
- Hedman Peter**, f. 1715 † 1797. Magister 1738. Kyrkoherde i Vasa 1766. *Sid.* 350.
- **Jakob Johan**, f. 1732 † 1804. Kronobefallningsman i Piikkis härad. Gift med *Ulr. Kat. Wittfoth*, f. 1738 † 1795. Hans son och efterträdare 1792 *Johan Hedman*, f. 1770 † 1836, titulär assessor 1810, magasinförvaltare 1816, hofråd 1817. Gift med *Hedvig Gadolin*, † 1807 i Sagu. *Sid.* 82. 296.
- Heikkilä**; 1) Stor H., majorsboställe i S:t Marie socken; 3) Lill H., kungsgård i S:t Karins socken. *Sid.* 82. 308. 605.
- Heinola**, stad, län. *Sid.* 54. 61. 62. 64. 141. 181. 283. 284. 290. 298. 370. 372. 383. 417.
- Heland, Märten Rudolf**, f. 1765 † 1814. Skicklig kopparstickare i Stockholm. *Sid.* 521.
- Heldt, Johan Reinhold**. Handlande, inflyttad från Lübeck till Åbo, der gift med handels- och rådman *Adolf Joakimsson Wittfoths* († 1708) dotter *Margareta Katarina*. Egde en stor, med stenhus-bebyggd gård vid ån och postmästaregränd, der han på grund af gamla sägner lät anställa omfattande skattgräfningar och

- verkligen upptäckte djupa källrar, täckta med galler, samt grafurnor. Gården innehades sedermera af postinspektör E. J. Allén († 1794). *Sid.* 199. 282. 558.
- Hellberg**, okänd. *Sid.* 591.
- Hellenius**, adlad **von Hellens**, **Karl Niklas**, f. 1745 † 1820. Botanices demonstrator i Åbo 1778. Titulär professor med säte i konsistorium. Ekonomie professor 1793. Adlad 1816. Gift 1783 med *Anna Charl. von Mell*, f. 1763 † 1795. *Sid.* 57. 60. 66. 81. 82. 83. 89. 91. 103. 107. 116. 138. 158. 167. 170. 174. 182. 186. 189. 194. 199. 225. 229. 230. 231. 233. 236. 240. 243. 257. 271. 280. 286. 290. 292. 306. 380. 381. 395. 398. 399. 402. 403. 408. 413. 415. 422. 461. 465. 470. 474. 476. 481. 488. 494. 495. 497. 501. 502. 506. 514. 516. 522. 526. 532. 533. 544. 546. 554. 589.
- **Hedvig Charlotta**, f. 1784 † 1854. Föregåendes dotter. Gift med prostén, doktor *Gabr. Hirn*. *Sid.* 494. 526. 554.
- **Lars Gustaf**, f. 1787 † 1850. Föregåendes bror. Slutligen vicepresident i Åbo hofrätt. *Sid.* 494. 526. 554.
- Hellfried**, dansk stiftsamtman. *Sid.* 292.
- Helsingberg**, **Johan**, f. 1764 † 1812. Militärprest 1772. Kyrkoherde i Letala (hvarunder Hinnerjoki kapell) 1780. *Sid.* 259.
- Helsinge**, socken i Nyland, der Helsingmalm. *Sid.* 258. 585.
- poststation i Töfsala socken. *Sid.* 358.
- Helsingfors**, stad. *Sid.* 40. 167. 171. 229. 234. 242. 246. 248. 251. 255. 257. 258. 264. 270. 281. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 299. 309. 353. 358. 450. 491. 571. 575. 578. 593.
- Helsingland**, landskap i Sverige. *Sid.* 483.
- Helsingmalm**, i Helsinge socken. *Sid.* 258.
- Helsingör**, stad i Danmark, midt emot svenska staden Helsingborg vid Öresunds smalaste ställe. *Sid.* 185. 188.
- Helsovården**. *Sid.* 39. 40. 41. 44. 45. 54. 145. 147. 256. 259. 264. 271. 401 f. 420 f. 423. 425. 429 f. 455. 467. 486. 496.
- Helvetius**, **Cl. Adr.** f. 1715 † 1771. Utgaf 1758 sitt berömda arbete *De l'Esprit*. *Sid.* 379.
- Hellwig J. J.** Skref på tyska om Rysslands lagar. *Sid.* 55. 81.
- Hemman och Torp**, särskildt Åbo akademis. *Sid.* 11. 22. 25. 28 f. 30 ff. 33 f. 35. 37. 42 f. 46. 59. 82. 93. 98. 101. 118. 142. 266. 275. 281. 318 f. 354 f. 360 f. 367. 373. 376. 380 f. 382. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 394. 399. 405. 406. 407. 409. 417. 472. 491. 495. 497. 498. 504. 520. 542. 564.
- Henke**, **H. F. K.**, f. 1752 † 1809. Berömd frisinnaad teolog. *Sid.* 371.
- Hérald**; abbé, fransk emigrant, en tid G. M. Armfelts handsekreterare. *Sid.* 86. 111.
- Herder**, **Joh. Gottfr. v.**, f. 1744 † 1803. Hans arbete *Vom Geiste d. Hebr. Poesie* utkom 1782 f. *Sid.* 527. 591.
- Hermelin**, **Samuel Gustaf**, f. 1744 † 1820, baron. Bergsråd 1781; afsked 1815. Bekant för sitt stora kartverk. *Sid.* 298. 347. 383. 459.
- Hernodius**, **Gabriel**, f. 1718 † 1791. Magister i Greifswald 1746. Slutligen kyrkoherde i Björklinge i Upland. *Sid.* 596.
- Hernösand**, stad, stift. *Sid.* 35. 141. 210.
- Hesselgren**, **Erik**, f. 1715 † 1803. Teologie professor i Upsala. Biskop i Hernösands stift 1779. *Sid.* 552. 553.
- Hessen**, prinsen af. *Sid.* 141.
- Hessenstein**, **Fredrik Vilhelm von**, f. 1735 † 1808. Son af Fredrik 1 med *Hedv. Ulr. Taube*, riksgrefvinna *Hessenstein*. Generalguvernör öfver Pommern 1776. Svensk furste 1785. *Sid.* 405. 417. 540.

- Heurlin, Samuel Niklas**, f. 1740 † 1814. Magister 1763. Kyrkoherde i Jämsä 1777, prost 1781. *Sid.* 473.
- **Samuel Vilhelm**, f. 1775 † 1809. Föregåendes son. Magister 1795. Docens i litteraturhistoria 1797. Gymnasii adjunkt i Borgå 1799. LL lektor derstädes 1801. *Sid.* 188. 225. 242. 337. 402. 432. 525. 526. 566. 570. 571.
- Heyne, Krist. Gottlob**, f. 1729 † 1812. Professor och bibliotekarie i Göttingen. *Sid.* 478.
- Hickes, Georg**; skref *Thesaurus linguarum veterum septentrionalium*, Oxon. 1705, voll. 3, fol. *Sid.* 185.
- Hjelmerus, Johan**, f. 1737 † 1815, handlande i Åbo. *Sid.* 417.
- **Kristian**, f. 1769 † 1835, handlande i Åbo. *Sid.* 417. 446.
- Hjelmstjerna Klas Leonard**, f. 1742 † 1810. Öfverste 1790. Kontreamiral. *Sid.* 29. 425. 427. 445. 482. 522.
- **Helena**, f. 1774 † 1826. Föregåendes dotter. Gift 1798 ($\frac{1}{11}$?) med slutligen öfverstelöjtnanten *K. J. Sjöholm*. *Sid.* 522.
- Hjelt Niklas**, f. 1739 † 1808. Magister 1760. Filosofie docens 1767. Amanuens, notarie i Åbo domkapitel. Domkyrkosysselman 1789. Vicepastor. Gift med *Marg. Johanna Caloander*; hade med henne 15 barn. *Sid.* 13. 24. 51. 81. 131. 160. 200. 206. 269. 302. 324. 325. 332. 337. 341. 359. 381. 383. 384. 396. 397. 405. 411. 462. 471. 501 f. 534. 538. 563 f. 575. 593. 594. 603.
- **Adolf Robert**, f. 1778 † 1808. Föregåendes son. Student i Åbo 1795. Magister 1802. Teologie docens och vicenotarie vid konsistorium. *Sid.* 521.
- Hjerta, Axel Adam**, f. 1749 † 1820. Öfverste 1802. Gift 1:o) 1780 med *Charl. Löf* † 1783, dotter till en taffeltäckare; 2:o) 1786 med sin svägerska *Lovisa Löf* f. 1764 † 1832, från hvilken skild, hvarefter hon gifte sig 1797 $\frac{2}{7}$ (se *Inr. Tidn.* n:o 87) i Sund socken på Åland med generalamiralen *V. v. Stedingk*. *Sid.* 401. 509.
- (**Järta**), **Hans**, f. 1774 † 1847, baron. Protokollssekreterare 1796. Skref 1799 i oktober anonymt: Några tankar om sättet att upprätta den urgamla franska monarkien. Afsade sig adelskapet 1800 och kallade sig sedan *Järta*. Statssekreterare 1809. Landshöfding 1812—22. Chef för riksarkivet 1837—44. *Sid.* 253. 586. 587. 588. 589. 596.
- Hietamäki**, rusthåll i Virmo. *Sid.* 541.
- Hinnerjoki**, kapell under Letala. *Sid.* 47. 233. 259. 266. 355. 369. 520. 542.
- Hintu**, hemman i Kierikkä by i Jämijärvi. *Sid.* 386. 495.
- Hirn, Daniel**, f. 1744 † 1822. Magister 1769. LL docens i Åbo 1774. Kyrkoherde i Sjundeå 1780, i Janakkala 1793, i Kimito 1805. Teologie doktor 1800. *Sid.* 176. 199. 357. 599.
- Hirsund**, enstaka rusthåll i Piikkis socken. *Sid.* 511.
- Hising (Hisinger), Johan**, f. 1727 † 1790 på Fagervik. Tjenade i bergskollegiet. Assessor 1758. Adlad 1770. Nybygde Fagerviks bruk och stenhus. Bergsråd 1778. Testamenterade en fond till aflönande af en botanices demonstrator vid Åbo akademi. — Gift 1:o) 1756 med *Magd. Katar. Wittfoth*, f. 1734 † 1782; 2:o) 1783 med *Joh. Elisab. Krook*, f. 1747 † 1788 på Fagervik. *Sid.* 202.
- **Mikael**, f. 1758 † 1829, baron. Föregåendes son. Egare af Fagervik, Billnäs och Skogby. Ryttmästare; afsked. Bodde på Fagervik. Friherre 1819. — Gift 1793 med *A. Sofia Wijnblad*, f. 1773 † 1842. *Sid.* 288. 332. 365. 517.
- **Johanna Barbara**, f. 1762 † 1836 i Fontainebleau. Föregåendes syster. Gift 1:o) 1778 med *Joh. Fr. Aminoff*, från hvilken skild; 2:o) i Frankrike, med generalen, vicomte *De Lancy*. *Sid.* 154. 251. 322. 332. 414.
- **Karl**, f. 1738 † 1805. Son till kaptenen, brukspatronen *Joh. Vill. Hising* (f. 1685 † 1751), men 1784 adlad och adopterad på sin kusin bergsrådet *Joh.*

- Hisingers namn och adliga nummer. Assessor i Åbo hofrätt 1775. Hofrättsråd i Vasa hofrätt 1778. Ledamot i högsta domstolen 1793—1 nov. 1796. Vicepresident i Vasa hofrätt 1802. — Gift 1767 $\frac{7}{1}$ med *Anna Magd. Bremer*. *Sid.* 13. 16. 79. 93. 108. 116. 118. 119. 129. 134. 164. 199. 228. 277. 319. 321. 322. 323. 337. 350. 356. 450. 453. 455. 493. 507. 518.
- **Barbara Katarina (Hising)**, f. 1728 † 1796. Föregåendes syster. Gift 1749 med *K. Lagerborg*. *Sid.* 199.
- **Margareta Helena (Hising)**, f. 1736 † 1804. Föregåendes syster. Gift 1763 med *K. Bl. Lybecker*. *Sid.* 199.
- **Jakob Vilhelm**, f. 1767 $\frac{15}{10}$ † 1843 på Kurtby i Esbo. Son till *Karl Hising*, adlad *Hisinger*. Assessor i Vasa hofrätt 1794. Lagman i Kymmenegårds lagsaga 1795. Ledamot i komitén för finska ärendena i St Petersburg 1811 samt i regeringskanseljens, sedermera senatens, justitie departement 1812—31. Verkligt statsråd. Gift 1798 med friherrinnan *A. E. L. v. Kothen*, f. 1780 † 1825. *Sid.* 199. 209. 210. 211. 231. 244. 309. 335. 389. 403. 456. 467. 487. 489. 517.
- Hjulhammar, Adolf Urban**, f. 1750 † 1829 i Raumo. Kapten 1793; afsked 1801. Gift 1:o) 1788 med *Charl. Ben. Agata De la Myle*; 2:o) med *Krist. Charl. Aminoff*. *Sid.* 82. 603.
- Hofkansler. *Sid.* 111. 277. 315.
- Hofrätterna. *Sid.* 22. 30. 39. 41. 45. 46. 63. 65. 75. 83. 95. 98. 114. 118. 130. 134. 148. 154. 160. 178. 188. 199. 217. 218. 219. 220. 223. 228. 235. 236. 246. 286. 295. 301. 314. 315. 317. 318. 322. 323. 325. 326. 329. 333. 334. 335. 337. 338. 343. 353. 361. 362. 370 f. 375. 400. 402. 406. 418. 431. 433. 437. 447. 448. 449. 450. 454. 455. 458. 482. 488. 490. 491. 501. 520. 523. 535. 541. 545. 556. 558. 568. 583. 593. 595. 596.
- Hofvet. *Sid.* 53. 181. 183. 239. 241. 293. 309. 311. 312. 317. 353. 356. 440. 447. 538.
- Holland. *Sid.* 14. 78. 90. 142. 185. 205. 208. 232. 414. 437. 472.
- Hollola, socken, län. *Sid.* 377.
- Hollström, Hans Henrik**, f. d. expeditionsskreterare. Hans dotter *Brita Charlotta*, f. 1778 † 1855 i Stockholm, gift 1799 med brukspatron *K. Fr. Bremer*. *Sid.* 523. 528.
- Holm, Karl Fredrik**, f. 1757 † 1804. Kongl. sekreter och postkommissarie i Abborfors. *Sid.* 40. 513.
- *N. N.* *Sid.* 176. 178.
- Holmberg, Mikael**, f. 1745 † 1813. Student 1765. Farmaceut. E. o. kemie professor i Åbo 1793. En tid hofapotekare i Gatschina. *Sid.* 99. 102. 114. 129. 163. 170. 174. 179. 182. 193. 226. 264. 267. 269. 272. 307. 383. 396. 496. 499.
- **Johan Kristian**, boktryckare i Stockholm. *Sid.* 187. 211. 281. 321. 495. 512. 518.
- Holmbrink, Per**. Öfverdirektör, inspektor vid landtmäterikontoret 1781. *Sid.* 93.
- Holmqvist, Daniel Eckhard**, † 1808? Adjunkt i matematiken och naturalhistorien vid Upsala universitet. *Sid.* 483. 487. 490. 523. 533.
- Holmudd, Benjamin**, f. 1770 † 1802. Filosofie kandidat 1794 och medicine licentiat. Stadsfysikus i Uleåborg 1798. Medicine doktor 1802. *Sid.* 155.
- Holthusen, Karl Gustaf von**, f. 1749 † 1818. Kapten, slutligen major. Vitter författare. *Sid.* 55.
- Homerus**, nämnd. *Sid.* 233.
- Horatius**, citerad. *Sid.* 190. 484.
- Horn, Samuel Henrik**, f. 1739 † 1815. Generalmajor 1795. Öfverste för skånska kavalleriet 1795, för Blå husarerna 1797; afsked 1801. *Sid.* 438.
- Hornborg, Bogislaus**, f. 1739 † 1789. Kyrkoherde i Nykyrka. Hans son *Gustaf Adolf*, f. 1775 † 1821, student i Åbo 1796, slutligen kapellan i Mohla. *Sid.* 243. 458.

- Hornborg, Anders**, † 1819. Kronofogde i öfra Satakunda öfredels härad. *Sid.* 27.
Hospital, se Helsovård.
- Hufvudsköld, Karl Vilhelm**, f. 1753, lefde ännu 1799 (se Å. T. n:o 8. 16). Auskultant i Åbo hofrätt. Possessionat å Liesniemi säteri och Raitniemi i Sagu. *Sid.* 591.
Huida, hemman vid Karijärvi i Lavia by, Mouhijärvi socken. *Sid.* 22. 60.
Hulkis, rusthåll i Piikkis. *Sid.* 534.
Huolis, rusthåll i Virmo. *Sid.* 541.
- Husbloss**, magister; sobriquet för prof. *G. Bonsdorff*. *Sid.* 401 (jf. 353).
Hushållningssällskapet, Finska. *Sid.* 433. 448. 452. 453. 459. 470. 471. 478. 483. 506. 513. 521. 524 f. 528. 529. 530. 532. 536. 537. 546. 549 f. 551. 575. 578. 585. 587. 593. 595. 596. 599. 600.
- Hven, till Skåne hörande klippö i Öresund, nära danska kusten. *Sid.* 307.
Hvittis, socken. *Sid.* 230. 265. 281. 395. 493.
- Hyllén, Henrik**, f. 1718 † 1804. Bibliotekarie i Åbo 1764. Kyrkoherde i Hollola 1770. Gift med enkepastorskan *Eva Krist. Krook*, f. *Hahr*, hvars dotter *Eva Sofia* gift med *Dav. Lönneström*. *Sid.* 67.
- Hyrnsalmi, socken. *Sid.* 460.
- Hytner, M. K.** † 1792. Källarmästare i Åbo. Hans enka *Susanna Eisenberg* omgift 1794. *Sid.* 145.
- Hård, N. N.**, okänd. *Sid.* 301.
- Hägg, Karl**, f. 1753 † 1829. Kyrkoherde i Sund på Åland 1779, i Nerpes 1796. Riksdagsman 1800. Teologie doktor s. å. Flyttade till Sverige 1808; kyrkoherde i Tierp. *Sid.* 334.
— N. N. Föregåendes bror, kronofogde. *Sid.* 334.
- Hägström**, kursor vid universitetet. *Sid.* 487.
- Hällström, Karl**, f. 1741 † 1809. Kapellan i Solf 1794. *Sid.* 16.
— **Karl Peter**, f. 1774 † 1836. Föregåendes son. Student i Åbo 1792. Magister 1795. Geschvorner. Öfverstelöjtnant. Berömd topograf och karteritare. *Sid.* 16. 377. 381. 383. 459. 460.
— **Gustaf Gabriel**, f. 1775 † 1844. Föregåendes bror. Magister 1795. Docens i fysiken 1796. Professor i d:o 1801. — Gift 1:o) 1796²⁰/₁₁ med enkefru *Joh. Elisab. Appeltgren*, född friherrinna v. *Köhler*, † 1825; 2:o) 1826 med *Hedv. Elisab. Gadolin*, † 1864. *Sid.* 291. 295. 298. 326. 483. 487. 490. 522 f. 524. 526. 533. 546. 555. 557. 559. 600. 605.
- Hästesko, Gustaf Johan**, f. 1772 † 1823 på Svartå bruk. Kapten vid Åbo läns regemente 1793; afsked. Son till Anjaliten, öfverste J. H. Hästesko. *Sid.* 353.
- Högmark, Per**, † 1808. Filosofie professor i Upsala 1799. *Sid.* 597.
Högsar, rusthåll i Nagu. *Sid.* 497.
- Högsta domstolen. *Sid.* 36. 44. 71. 113. 155. 168. 212. 214. 247. 270. 299. 306. 310. 319. 321. 323. 325. 398. 399. 434. 450. 455. 520. 561. 562. 568. 581. 582. 589.
- Höijer, Benjamin Karl Henrik**, f. 1767 † 1812. Filosofie adjunkt i Upsala 1798; professor 1809. *Sid.* 552. 572. 591. 596. 597.
- Höpken, Anders Johan von**, f. 1712 † 1789, greve. Riksråd. Lärd, vitter. *Sid.* 110. 332.
— **Nils von**, f. 1774 † 1829, baron. Kornett vid lifdragonerne och kavaller hos prinsessan Sofia Albertina 1790. Ryttmästare 1795. Major. Öfverstelöjtnant 1809. Hofmarskalk 1810. Minister i Haag; afsked. Sårade i duell 1797 öfverstelöjtnanten K. G. v. Stockenström, som deraf dog. Flydde, men benådades. *Sid.* 447. 451. 454. 511.
- Höst, Jens Kragh**, f. 1772 † 1844. Dansk litteratör; utgaf bl. a. månadsskriften *Nordia*. *Sid.* 298. 494 f. 498.
- Jakob, St.**, församling i Stockholm. *Sid.* 263, 308,

- Jakobinerne, politiskt revolutionsparti. *Sid.* 63. 66. 85. 104. 223. 552.
- Jakobstad *Sid.* 122.
- Jakola, frälsehemman på Luonomaa ö vid Nädendal. *Sid.* 82.
- Jalasjärvi, kapell under Ilmola. *Sid.* 120.
- Jansson, Johan, f. 1724 † 1797²/₁, på Voipala gård. Häradshöfding i Öfra Karelen. Tit. lagman. *Sid.* 346.
- Japan. *Sid.* 174.
- Idensalmi, socken. *Sid.* 126. 127. 186. 337. 493. 526. 555. 601.
- Idman, Nils, f. 1716 † 1790. Magister 1738. Kyrkoherde i Hvittis 1749. Teologie doktor 1779. Skref 1774 ett arbete om släktskap mellan Finskan och Grekiskan, hvilket 1778 öfversattes till franska, i Strasburg. *Sid.* 138. 266.
- Karl Johan (adlad Idestam), f. 1759 † 1821. Föregäendes son. Auditör vid Nylands och Tavastehus dragonregemente 1787. Slutligen senator och bankodirektör. Adlad 1814. *Sid.* 595.
- Gustaf Nils, f. 1752 † 1807. Föregäendes bror. Magister 1772. Militärprest. Kyrkoherde i Pälkäne 1779. *Sid.* 283. 502.
- Nils Johan, f. 1781 † 1851. Föregäendes son. Student 1795. Magister 1802. Biträdande referendariesekreterare vid regeringskonseljens finansexpedition 1811. Tit. lagman 1824. *Sid.* 502. 547.
- Daniel, f. 1760 † 1806. Föregäendes farbror. Kyrkoherde i Hvittis 1792. *Sid.* 395. 452.
- Jena, stad. *Sid.* 114. 569.
- Jerusalem, Svedenborgarnes fingerade koloni i Afrika. *Sid.* 70.
- Ignatius, Johan, f. 1721 † 1788. Häradshöfding i Österbottens medledels domsaga 1752. Assessor i Åbo hofrätt 1762. Hofrättsråd 1768. Vicepresident 1776. Gift 2:o) 1784 med assessor K. Pomoells enka Anna Kristina Scarin, professorsdotter, f. 1732 † 1814. *Sid.* 259. 452. 593.
- Benedikt Jakob, f. 1746 † 1803. Magister 1769. Kyrkoherde i Ruokolaks 1788. *Sid.* 458.
- Karl Jakob, f. 1778 † 1812. Föregäendes son. Student 1796. Kyrkoherde i Joutseno 1809. *Sid.* 458.
- Bengt Jakob, f. 1761 † 1827. Arkidiakon i Åbo 1788. Kyrkoherde i Vichtis 1794, i Halikko 1799, i Ulfby 1824. Teologie doktor 1817. *Sid.* 145. 148. 152. 211. 604.
- Ihre, Johan, f. 1707 † 1780. Skytteansk professor i Upsala 1738. Kansliråd. *Sid.* 182.
- Ijo, socken, elf. *Sid.* 120. 123.
- Ikalis, socken. *Sid.* 31. 98. 273. 354. 369. 373. 379. 381. 390. 406. 409. 456. 493. 567.
- Ilmola, socken. *Sid.* 16. 119. 120. 543. 548. 554. 567. 605.
- Imatra, vattenfall. *Sid.* 270.
- Imberg, Anna Elisabet, gift med handlanden Ring i Åbo. *Sid.* 528 f.
- Ingeris, glasbruk i Uskela. *Sid.* 125. 546.
- Ingman, Alexander, † 1795. Magister 1782, Eloqventie docens. *Sid.* 24.
- Karl Johan, f. 1747 † 1813. Svensk chargé d'affaires i S:t Petersburg; stal, flydde 1777. Kallade sig sedan Manderfeldt. *Sid.* 19.
- N. N., sjökapt. *Sid.* 256.
- Inrikes Tidningar, se Tidningar
- Joensuu, hemman i Pälkäne. *Sid.* 91. 271.
- John, sadelmakare i Åbo. Hans dotter Margareta Lovisa, f. 1760 † 1794, gift med garfvaren Jak. Krist. Richter; en annan dotter gift med handlanden J. Dahl, *Sid.* 82.

- John, Nils**, bokhållare hos Bremer. Grosshandlare i Åbo. Gift 1799²⁰/₁₂ med enkefru *M. Granberg*, f. *Manelius*. *Sid.* 467. 530. 540. 594. 605.
- **Karl Adam**, f. 1758 † 1799¹³/₁. Föregående bror. Handlande i Åbo. *Sid.* 530. Jokkis, gods i liknämndt kapell af Tammela socken. *Sid.* 83. 107. 114. 130. 235. 266. 291. 347. 354. 366. 404. 468. 483. 488. 491. 494. 509. 519. 577.
- Jordbruket m. m. *Sid.* 31. 33. 118. 119. 122. 123. 124. 125. 126. 128. 130. 141 f. 167. 250. 360. 369. 374. 382. 389. 403. 408. 433. 452. 510. 556.
- Jorois, socken. *Sid.* 68. 74.
- Josef II.** Kejsare i Österrike 1765—90. Hans bref till Alton, öfversatt i Sth. 1795. *Sid.* 267.
- Irland. *Sid.* 234. 394.
- Irtisch, flod i Sibirien. *Sid.* 194.
- Island. *Sid.* 279. 459. 494.
- Islandsmossa, till nödbröd. *Sid.* 459.
- Isokrates**, grekisk vältalare. *Sid.* 138.
- Ispois, enstaka allodial säteri i S:t Karins socken vid Åbo, af professoren H. Hassel försäldt till kammarrådet A. J. Winter. *Sid.* 313.
- Italien. *Sid.* 76. 116. 134. 205. 269. 349. 373. 412. 437. 561. 569.
- Ithimæus, Per**, f. 1769 † 1820. Hofrätts extranotarie 1791. Vicehäradshöfding 1793. Häradshöfding i Piikkis och Halikko domsaga 1795¹⁰/₉. *Sid.* 191.
- Ithis, socken. *Sid.* 370.
- Judar. *Sid.* 193. 335. 433. 570. 578. 596.
- Jung, J. A. von**, utgaf Portugisische Grammatik, Frankf. 1778. *Sid.* 262.
- Jung, Abraham Dominikus**, f. 1750 † 1802. Postinspektör i Åbo 1794. *Sid.* 181. 264.
- **Karl Magnus**, f. 1762 † 1827. Föregående bror. Regementspastor vid Åbo eskader 1793. Kyrkoherde i Lemland 1796, i Hammarland 1811. *Sid.* 181.
- Junker, Kristian**, f. 1668 † 1714. Skref Anleitung zur Geographie der mittlern Zeiten, Jena 1712. *Sid.* 178.
- Jurisdiktion, Universitetets, se detta.
- Juslenius (Juslén), Gabriel**, f. 1666 † 1724. Teologie professor i Åbo 1720.
- **Daniel**, f. 1676 † 1752. Föregående bror. LL professor i Åbo 1712. Biskop i Borgå 1742, i Skara 1744.
- **Johan Gabriel**. Son till professor Gabriel Juslenius. Hofrättsråd i Svea hofrätt.
- **Gustaf**, f. 1702 † 1774. Föregående bror. Kyrkoherde i Kronoby. Gift med *Anna Margareta Mathesius*. Deras dotter *Brita*, gift med *El. Granroth*. *Sid.* 10. 29 f.
- **Petter d. ä.**, † 1776. Föregående bror. Hofrättsråd i Åbo 1762. Gift med *Johanna Palén*. *Sid.* 192. 254. 454.
- **Kristina**. Föregående syster. Gift med kyrkoherden *Sigfrid Porthan*.
- **Petter d. y.**, f. 1738 † 1794. Son till hofrättsrådet P. Juslén. Magister 1757. Assessor i Åbo hofrätt 1773. Ledamot i högsta domstolen 1789—93. Revisionssekreterare 1793. Gift med *Hedda Juliana Ziervogel*. *Sid.* 19. 28. 31. 37. 50. 61. 71. 80. 116. 120. 187. 197. 198. 204. 205. 208. 214. 222. 242. 451. 254. 260. 269. 270. 273. 275. 279. 282. 283. 284. 289. 291. 297. 298. 302. 304. 306. 307. 309. 329. 344. 348. 426. 454. 463. 506. 545.
- **Fredrik**, f. 1750 † 1803. Föregående bror. Sekreterare i Vasa hofrätt. Assessor der 1789. Hofrättsråd 1794. Ledamot i högsta domstolen 1800. *Sid.* 108. 568.
- **Ulrika**, f. 1752 † 1823. Föregående syster. Gift 1792 med slutligen biskop *M. J. Alopæus*.

- Juslenius, Karl**, f. 1752(?) † 1803. Föregåendes bror. Öfverstelöjtnant i Sverige. Slutligen viceamiral. *Sid.* 80. 93. 131. 142.
- **Kristina Margreta**, † 1772. Föregåendes syster, förlofvad med *H. G. Porthan*.
- Justander, Johan Gustaf**. Magister 1788. Docens i naturalhistorien i Åbo. Bokhandlare i Stockholm. *Sid.* 137. 159. 169. 174. 175. 176. 202. 221. 225. 331. 384. 416. 502. 519.
- Justitierevisionen. *Sid.* 391. 396. 463. 489. 504.
- Juusten, Paul**, † 1576. Biskop i Viborg 1554, i Åbo 1563. Hans *Chronicon* utgafs af *Porthan*. *Sid.* 46. 54. 81. 90. 96. 100. 161. 324. 339. 356. 377. 416. 512. 516. 535. 597.
- Juvenalis**, romersk satiriker, citeras. *Sid.* 38. 40.
- Ivendorff, Karl Kristoffer**, f. 1739 † 1820 å Kallola gård i Borgå socken. Kontrollör vid tullkammaren i Åbo 1766. Tit. tullförvaltare 1794. Packhusinspektör i Åbo 1812; afsked 1816. *Sid.* 189. 353. 532.
- **Gustaf Henrik**, † före 1799. Gift med *Sara Kat. Spöhler*, f. 1742 † 1799. *Sid.* 585.
- **N. N.** Föregåendes bror. Hans dotter *Krist. Ch. Henrietta*, gift 1808 med major *Er. J. v. Willebrand* i dennes andra gifte. *Sid.* 585.
- Jägerhorn, Fredrik Anders**, f. 1723 † 1801 på Näs. Major 1765. Öfverstelöjtnant. *Sid.* 249. 326. 445.
- **Fredrik Adolf**, f. 1760 † 1817 på Nykulla i Perno. Föregåendes son. Major. 1795. Öfverstelöjtnant. Öfverste 1799. Landshöfding i Kymmenegårds län 1810—12. *Sid.* 263.
- Jägmästare. *Sid.* 81. 247.
- Jämijärvi**, med liknämnd sjö, kapell sedan 1863 under Ikalis. *Sid.* 382. 385. 386. 388. 391. 392. 393. 394. 399. 400. 404. 406. 409. 410. 415. 429. 439. 441. 442. 462. 463. 472. 484. 495. 498. 504. 509. 521. 541. 567. 582. 587. 591.
- Järta, Hans**, se *Hjerta*.
- Järvenkylä, i Tavastkyro, by med gästgifveri och ett akademins hemman. *Sid.* 118.
- Jöns Vestgöte** till Vexjö (i Kangasala). Underlagman i Norrfinne 1550 etc. *Sid.* 19. 21.
- Jöns Knutsson (Kurck)** till Laukko, † 1588. *Sid.* 19. 20. 24.
- Jöransson, Kristian Ludvig**, f. 1738 † 1820. Grosshandlare i Stockholm. Skref *Försök till ett system i Sveriges allmänna hushållning och penningeväsende*, Hft 1—5, Sth. 1792—95. *Sid.* 136. 155. 374.
- K.**, baron (*Kurck?*). *Sid.* 545.
- K.**, v., okänd. *Sid.* 412
- Kaffe, kaffeförbudet. *Sid.* 22. 61. 123. 193. 297. 334. 335. 337. 338. 395. 527. 543. 555. 557.
- Kahiluoto, gods i Töfsala. *Sid.* 20. 90.
- Kajana, län, stad. *Sid.* 126. 127.
- Kainberg**, se *Cainberg*.
- Kakkarais, hemman i S:t Karins socken. *Sid.* 461.
- Kalajoki, socken. *Sid.* 5. 6. 122. 130. 569.
- Kallis, rusthåll i Virmo. *Sid.* 541.
- Kalm, Per**, f. 1716 † 1779. Ekonomie professor i Åbo 1747. Reste i Amerika 1747—51. *Sid.* 235.
- **Per Gabriel**, f. 1753 † 1795 på Keso boställe. Föregåendes son. Major vid Nylands dragoner. Gift 1794 med *Maria Furuhjelm*, f. 1765 † 1805 på Hongola i Urdiala. *Sid.* 131. 159.
- Kalmar, stad. *Sid.* 41.

- Kaluga, stad i Ryssland. *Sid.* 469.
- Kamenski, Mikael Feodorovitsch**, f. 1730 † 1809. Rysk generalfältmarskalk, utmärkte sig i kriget mot Turkarne 1769—74 m. m., liksom hans son *Nikolai Mikailovitsch* (f. 1776 † 1811), general, i finska kriget 1808—09. *Sid.* 480.
— Guvernör öfver ryska Finland. *Sid.* 458,
- Kammarkollegium, — revisionen. *Sid.* 25. 30. 37. 108. 130. 194. 197. 229. 247. 332. 330. 387. 400. 504. 507. 562.
- Kampinkoski, på Riilho egor i Mouhijärvi. *Sid.* 389.
- Kamtschatka. *Sid.* 174.
- Kanalén, engelska. *Sid.* 248.
- Kanaler, se Strörensning.
- Kangasala, socken. *Sid.* 498.
- Kankas, det gamla Hornska godset i Masku socken. *Sid.* 279. 290. 294. 326.
- Kansler, Kanslersemetet. *Sid.* 1. 2. 5. 8. etc. Se Wachtmeister, K. A.
- Kanslikollegium. *Sid.* 85. 113. 140. 162. 225. 237. 447. 455. 465. 470. 477. 483. 487. 568. 604 f.
- Kant, Immanuel**, f. 1724 † 1804. Filosofie professor i Königsberg. *Sid.* 139. 190. 191. 210. 239. 252. 282. 365. 379. 412. 414. 441. 448. 459. 470. 490. 514. 552. 555. 556. 572. 587. 591. 597.
- Kant**, se **Canth**.
- Kanton, Canton, betydande stad i Kina; länge den enda för Europeer der tillgängliga. *Sid.* 243.
- Kapari, hemman i Kierikka by, Jämijärvi. *Sid.* 386. 495.
- Karehjoki = Karekoski, hvori Karijärvi sjö utfaller. *Sid.* 376. 390.
- Karelen, landskap. *Sid.* 6. 133. 186. 242. 340. 380. 432. 507. 571.
- Karijärvi, sjö i Mouhijärvi socken. *Sid.* 22. 373. 374. 376. 385. 390.
- Karin, St, se Nummis.
- Karis, socken. *Sid.* 288.
- Karkku, socken. *Sid.* 385.
- Karl IX**, hertig, riksföreståndare; konung 1604—1611. Hans son hertig *Karl Filip*. *Sid.* 5. 6.
- Karl X Gustaf**, konung 1654—60.
- Karl XI**, konung 1660—97. *Sid.* 229. 318. 324.
- Karl XII**, konung 1697—1718.
- Karl XIII**, f. 1748 † 1818. Hertig af Södermanland 1772. Riksföreståndare 1792—96. Konung 1809—18. Gift 1774 med *Hedvig Elisabet Charlotta* af Holstein Oldenburg, f. 1759 † 1818. *Sid.* 15. 19. 23. 49. 85 f. 93. 95. 131. 149. 180. 208. 217. 222. 245. 283. 288. 293. 301. 303. 304. 308. 309. 310. 315. 320. 327. 328. 332. 339. 364. 370. 373. 380. 383. 400. 457. 489. 510. 515. 518. 589.
- Karla, skatterusthåll i Birkala, nära Tammerfors, P. A. Gadds landtgård. *Sid.* 283. 599.
- Karlberg, krigsakademi vid Stockholm. *Sid.* 134. 240. 241. 253. 306. 327. 336. 358. 368. 379. 412. 451. 466.
- Karl Gustaf, socken i Vesterbotten, med Karunki kapell. *Sid.* 123.
- Karlsbad, stad i Böhmen, badort. *Sid.* 485.
- Karlshamn, stad. *Sid.* 36.
- Karlskrona, stad med krigshamn. *Sid.* 19. 44. 142. 220. 249. 300. 339. 426. 429. 432.
- Kartor, geografiska, se Finska historien etc.
- Karunki, kapell (1812) under Torneå. *Sid.* 123.
- Kasan, guvernement och stad i Ryssland. *Sid.* 373.

- Katarina, Sankt.** Flera helgon i romerska kyrkan, näml. 1:o) den Alexandrinska; 2:o) Katarina af Siena, f 1347 † 1380, kanoniserad 1461, högtberömd i Italien; 3:o) den svenska S:t Brigittas dotter, f. i Vadstena 1381, kanoniserad 1474. *Sid.* 208. 215. 274. 313.
- Katarina af Medici,** f. 1519 † 1589. Förmäld med franska konungen Henrik II († 1559). Regentinna. *Sid.* 375.
- Katarina II,** rysk kejsarinna 1762—96. *Sid.* 40. 44. 110. 175. 182. 194. 248. 259. 309. 331. 333. 334. 344. 352. 357. 416. 478. 512. 517. 518.
- Katekes,** „Aristokraternes“, politisk skrift af dansken Malte Brun. *Sid.* 298. 307. 328.
- Kauhais,** rusthåll i Pemar. *Sid.* 220. 223. 235.
- Kauslin,** skeppare. *Sid.* 210. 489. 521. 523.
- Kautua,** bruk i Eura socken, vid Eura ås utflöde ur Pyhäjärvi. *Sid.* 353. 542.
- Kauvatsa,** kapell under Hvittis. *Sid.* 266.
- Keitele,** sjö mellan Viitasaari och Rautalampi. *Sid.* 31. 449.
- Kekoni, Nils Johan,** f. 1763 † 1813. Docens i grekiska språket 1789. Skolkollega. *Sid.* 24. 58. 200. 202. 206. 434. 543.
- Kellander, Karl Isak,** hökare i Åbo. *Sid.* 605(?).
- **Hedvig Elisabet,** gift 1800 med handlanden i Åbo *J. G. Dahl* (f. 1768 † 1832). *Sid.* 605.
- Kellgren, Johan Henrik,** f. 1751 † 1795. Skalden. *Sid.* 187. 192. 194. 197. 213. 215. 242. 243. 250. 290. 293. 352. 415.
- Kellonkoski** eller **Klockfors,** bruk i Sibbo socken. *Sid.* 285. 313.
- Keltis,** by i Ithis socken. *Sid.* 283.
- Kemi,** socken, elf. *Sid.* 44. 120. 123. 124. 125. 126.
- Kempe, K. L.,** † 1804? Amanuens vid kongl. biblioteket. Sekreterare i kongl. kansliet. Förste expeditionsskreterare der 1799. Mångberest. *Sid.* 70. 241. 340.
- Kennel, Israel,** f. 1737 † 1795. Hofrättsaktuarie i Åbo. *Sid.* 20. 22. 23. 235.
- Kepplerus, Alexander,** f. 1732 † 1776. Borgmästare i Lovisa. Hans enka. *Sid.* 97.
- Kerisaari,** rusthåll i Töfsala. *Sid.* 244.
- Keso,** boställe vid Tavastehus. *Sid.* 131. 159.
- Keuru** socken. *Sid.* 567.
- Kides,** socken. *Sid.* 522.
- Kierikkä,** by i Jämijärvi. *Sid.* 385.
- Kiernander,** löjtnant, tullförvaltare i Åbo, sedan i Helsingfors genom byte med Thuring. Gift med ?. *Sid.* 142. 291. 313. 328. 341. 350. 352. 353. 356. 365. 372. 396. 398. 422. 491. 532.
- Kihlgren, Per Zakarias,** f. 1752 † 1796. Revisionssekreterare 1792. *Sid.* 50. 350.
- Kijk, Johan Jakob,** f. 1706 † 1777. Brukspatron och bergsråd. Köpte Tykö 1743. Gift 1:o) med *Kristina Johansdotter Bladh* från Vasa, f. 1716 † 1739; 2:o) med *Katarina Elisabet Grubb*, f. 1720 † 1788 på Tykö.
- **Beata Kristina,** f. 1738 † 1786. Föregåendes dotter. Gift 1765 med *M. af Grubbens*. *Sid.* 108.
- **Katarina Elisabet,** f. 1748 † 1822 i Paattis kapell. Föregåendes syster. Gift 1768 med majoren baron *K. Fr. Rehbinders*, † 1795 på Bukkila i Piikkis. *Sid.* 193.
- **Anna Charlotta,** f. 1750 † 1800. Föregåendes syster. Gift med öfverdirektör *Jos. Bremer*. *Sid.* 103.
- **Hans Henrik,** f. 1754 † 1802 på Torlax i Nykyrka. Föregåendes bror. Brukspatron. Gift 1:o) med *Maria Elisab. Homenia*, f. 1761 † 1794 $\frac{3}{8}$, på Willnäs i Lemo; 2:o) 1795 $\frac{12}{7}$, med *Sara Katarina Moberg*, f. 1777 † 1814 i Nystad. *Sid.* 103. 159. 162. 183. 190. 205. 213. 234. 244. 366. 367. 421. 488.

- Kijk, Jeanette Henriette**, f. 1781 † 1799 i Stockholm. Föregåendes dotter. Gift 1797^{10/3} på Sundholm med öfverinspektoren vid sjötullbevakningen i Stockholm, lagman *Em. Nordenström*. *Sid.* 317. 366.
- N. N. enkefru. *Sid.* 183.
- Kiikala**, socken. *Sid.* 504.
- Kikovius Anders**, f. 1743 † 1807. Pedagog i Nykarleby 1776. Regementspastor 1780. Kyrkoherde i Uleåborg 1791. *Sid.* 10. 11. 29 f. 554.
- Kimito**, socken. *Sid.* 493. 585.
- Kimmo**, jernbruk i Vörå. *Sid.* 119. 140.
- Kirstilä**, hemman på Luonoma ö vid Nådendal. *Sid.* 82.
- Kisko**, socken. grufva. *Sid.* 12. 412.
- Kittilä**, by i Mouhijärvi. *Sid.* 463.
- Kiörning, Georg von**, f. 1743 † 1792. Legationssekreterare i S:t Petersburg. Kommerseråd. *Sid.* 20.
- Klercker (Klerck), Karl Natanael**, f. 1734 † 1817. Öfverstelöjtnant vid arméns flotta 1777. Chef för finska rekognosceringen 1779. Adlad 1780. Generalmajor, kommandant på Sveaborg. Andre kommissarie vid gränsregleringen med Ryssland 1799. Generallöjtnant 1805. Generalbefälhafvare öfver armén i Finland 1808. Baron 1809. *Sid.* 534.
- Klick, Karl Henrik**, f. 1763 † i Ryssland. Major. Anjalit. Gift med sin kusin friherrinnan *Anna Elisab. Armfelt*. *Sid.* 72. 336.
- Klinckowström, Ture Leonard**, f. 1735 † 1821, baron. President i Wismarska tribunalen 1782; afsked 1799. En af rikets herrar 1795. Öfverstehofmarskalk hos drottning Fredrika Dorotea Wilhelmina, Gustaf IV Adolfs gemål 1797. *Sid.* 340.
- Klingspor, Vilhelm Maurits**, f. 1747 † 1814, baron, grefve. General en chef i Finland 1793. Grefve 1799. Generalfältmarskalk 1808. Gift 2:o) 1794 med *G. A. v. Konows* fränskilda hustru *Hedv. Ulr. v. Willebrand*. *Sid.* 20. 87. 97. 168. 242. 243. 244. 252. 256. 257. 264. 267. 288. 304. 308. 311. 320. 330. 331. 334. 352. 364. 368. 380. 401. 451. 526. 531. 534. 585. 591. 596. 598. 601. 602.
- Klädedrägt**. *Sid.* 101.
- Knigge A. Fr. Ludv. von**, f. 1752 † 1796 (enligt vanlig uppgift), baron. Mångberest, äfven vid hofven. Skref det berömda arbetet *Über den Umgang mit Menschen*, m. m. *Sid.* 242.
- Knorring, Karl Gustaf von**, f. 1755 † 1827. Kapten 1789. Major 1799; afsked 1802. Son till kapten *Karl Reinh. v. K.* och friherrinnan *Sofia Julia Kurck*. *Sid.* 453. 457.
- **Katarina Charlotta von**, f. 1758 † 1836 på Toikka i Vesilax. Föregåendes syster. Gift med löjtnant *P. J. Rosling*. *Sid.* 453.
- **Karl Fredrik von**, f. 1757 † 1810. Afskedad öfverstelöjtnant 1791. Krigsråd 1796. Sedermera handlande i Åbo; cederade. Gift 1:o) med friherrinnan *Anna Renata Lybecker*, f. 1759 † 1799 på Vartsala i Halikko; 2:o) med grefvinnan *Krist. Eleon. Igelström* från Ryssland. *Sid.* 13. 20. 117. 162. 176. 179. 183. 187. 193. 199. 217. 235. 246. 255. 261. 266. 280. 289. 291. 295. 296. 330. 333. 345. 346. 352. 365. 376. 397. 453. 476. 481 f. 487. 488. 490. 491. 493. 496 f. 522. 538. 539. 551. 590. 594.
- **Helena Kristina Charlotta von**, f. 1782 † 1852 i Helsingfors. Föregåendes dotter. Gift 1801 med prokurators substituten, statsrådet *E. J. Synnerberg*. *Sid.* 368.
- **Frans Henrik von**, f. 1789 † 1826. Föregåendes bror. Major i rysk tjenst. *Sid.* 595.
- **Gustaf Adolf von**, f. 1794 † 1830 i Polen. Föregåendes bror. Major i rysk tjenst. *Sid.* 595.

- Knorring, Reinhold Johan von**, f. 1796 † 1854 i Moskva. Föregåendes bror. Öfverste-löjtnant i rysk tjänst; afsked 1826. Slutligen direktör för hittebarnshuset i Moskva. *Sid.* 595.
- **Karolina von**, f. 1797 † 1803 och **Maria Antoinetta**, f. 1798 † 1813 i Smolna institut i S:t Petersburg. Föregåendes systrar. *Sid.* 595.
- Kollegium medicum, se Helsovård.
- Kommerskollegium. *Sid.* 15. 367. 376.
- Komplott, särskildt den ArmfELTSka, se Politiken.
- Konditioner. *Sid.* 16. 96. 132. 145. 181. 298. 326.
- Konow, Gustaf Albrecht von**, f. 1753 † 1803. Major. Gift 1785 med *Hedv. Ulr. v. Willebrand*, från hvilken skild 1792. *Sid.* 20. 86 f. 97.
- Konserter, se Musik.
- Konsistorium, akademikum. *Sid.* 8. 11. 12. 16. 22. 23 f. 26. 30. 35. 39. 43. 47. 51. 53. 54. 57. 58. 59. 62. 65. 70. 71. 74. 75. 76. 77. 78. 84. 89. 92. 97. 102. 103. 107. 111. 113. 116. 134. 136. 137. 144. 146. 148. 152. 153. 154. 157. 169. 173. 174. 178. 180. 184. 185. 186. 188. 189. 190. 194. 195. 196. 199. 200. 201. 202. 211. 212. 216. 225. 226. 227. 230. 236. 237. 243. 252. 263. 276. 279. 281. 285. 294. 311. 315. 316. 320. 326. 327. 385. 387. 388. 391. 392. 393. 394. 395. 400. 401. 404. 405. 408. 409. 415. 442. 444. 445. 446. 447. 455. 457. 472. 476. 479. 483. 485. 495. 501. 505. 520. 524. 526. 527. 531. 542. 543. 548. 564. 566. 567. 571. 578. 584. 585. 590. 599. 601. 604.
- eklestastikum (domkapitlet). *Sid.* 10. 11. 12. 14. 24. 51. 55. 67. 93. 101. 102. 203. 211. 212. 216. 220. 245. 262. 294. 296. 367. 368. 401. 473. 476. 485. 488. 504. 510. 524. 553. 556. 584. 585. 588. 598 f. 604.
- Konspirationer, se Komplotter.
- Konstitutioner, se Universitetet.
- Konungen, se namnet.
- Konstantinopel. *Sid.* 85. 372.
- Koristo, säteri i S:t Karins socken. *Sid.* 199. 318.
- Korkeakoski, fors. *Sid.* 21.
- Korpo, socken. *Sid.* 534. 599.
- Korpogård, egendom i Korpo socken. *Sid.* 374.
- Korpolais, udde (hvärest i senare tid utvärdshuset „Sista Styfvern“) i Slotts-fjärden vid Åbo. *Sid.* 595.
- Korsnäs, kapell under Nerpes. *Sid.* 74. 541.
- Korsnäs, rusthåll i Vemo. *Sid.* 159.
- Kosaker. *Sid.* 166. 249. 538.
- Kosciusco, Tadeus**, f. 1756 † 1817. Ledde polska upproret, sårad, fången 1794. Fri-gifven af kejsar Paul. *Sid.* 139. 343. 345. 347. 412. 512.
- Koskipää, säteri i Gustaf Adolfs socken. *Sid.* 469.
- Koskis, egendom i liknämdt kapell af S:t Märrens socken. *Sid.* 271. 365.
- Kothen, Fredrik Gustaf von**, f. 1725 † 1783 vådlig. Major 1766. Hans yngsta dotter *Ulrika Albertina*, f. 1772 † 1833, gift 1796 med kommissionslandtmätaren *K. G. Leván*. *Sid.* 183.
- **Gustaf von**, f. 1748 † 1808, baron. Major vid Nylands dragoner 1783. Anjalit, lifdömd 1790, benådad med fästning, lösgifven 1792. Gift på Rilax 1774 med sin halfkusin *Krist. Elis. Aminoff*. *Sid.* 487.
- **Augusta Eleonora Lovisa von**, f. 1784 † 1825. Föregåendes dotter. Gift 1798^{20/12} med verkl. statsrådet *J. W. Hisinger*. *Sid.* 487.
- **Evert Gustaf von**, f. 1756 † 1820. Lifdrabant 1775. Ryttmästare vid adels-fanan 1796^{7/2}. *Sid.* 253.

- Kothen, Adolf Ludvig von**, f. 1763 † 1799. Häradshöfding i Rautalampi 1796. *Sid.* 32.
Kotka, hamnplats, fästning. *Sid.* 255. 433.
Kotzebue, A. F. F. v., f. 1761 † 1819, mördad af svärmaren K. L. Sand. Lustspelsdiktare. Publicist. *Sid.* 412.
Kovero, rusthåll i Messuby. *Sid.* 275. 395. 398. 464.
Krabbe, Karl Fredrik, f. 1738 † 1811. Assessor i Vasa hofrätt 1755. Hofrättsråd der 1782. Landshöfding i Vasa län 1794; afsked 1805. Gift 1775 med *Marg. Lov. Bremer*. *Sid.* 13. 119. 127. 196. 198. 199. 453. 456. 467. 540.
Kraft, fransk köpman. *Sid.* 500.
Krantzius, Albertus; skref *Chronica Daniae etc.*, Colon. 1519, Frankf. 1575. *Sid.* 135.
Krapila, hemman i Pälkäne. *Sid.* 91.
Kreander, Salomon, f. 1755 † 1792. *Ekonomie docens* 1776. *Juris adjunkt* 1777. Professor i ekonomin 1780. Gift 1782 med *Dorot. Joh. Lovisa De la Myle*. *Sid.* 58. 70. 93. 236. 335. 338. 476. 587.
Krig, Krigsrustningar. *Sid.* 43. 49. 50. 60. 66. 85. 86. 91. 104. 106. 114. 121. 131. 134. 229. 232. 234. 242 f. 243. 244 f. 246. 247. 248. 249. 250. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 263. 264. 265. 266. 269. 270. 277. 278. 286. 305. 331. 375. 414. 437. 438. 479 f. 491. 550. 552. 553.
Krighofrätten, -kollegium. *Sid.* 19. 246. 305. 470.
Krigssamlingar, I—IV, Sth. 1795—98, utgåfvos af G. Adlersparre. Uppsatsen i IV, 1—128: Om krigslagar, är af Calonius. *Sid.* 510. 513. 516. 518.
Krim. *Sid.* 194. 491.
Kristian V, konung i Danmark 1670—99. *Sid.* 63. 69.
Kristina, svensk drottning 1632—1654, † i Rom 1689. *Sid.* 1. 114.
Kristina, socken. *Sid.* 142. 178. 468.
Kristoffer, † 1448. Unionskonung 1440—48. *Sid.* 2.
Krogius, Gabriel, f. 1733 † 1807. Magister 1754. Kyrkoherde i Rautalampi 1773. *Sid.* 131.
 — (**Edelheim**), **Fredrik Vilhelm**, f. 1770 † 1833. Fältsekreterare vid general-en-chefs expeditionen i Finland 1792. Protokollssekreterare i konungens kansli 1796. Lagman i karelska lagsagan 1803. Ledamot i regeringskanseljen 1809. Adlad 1817. Verkligt statsråd. Gift 1:o) 1798 med *Anna Maria Franzén*, f. 1776 † 1816. *Sid.* 358. 361. 454. 509.
Kronan, se Regeringen.
Kronobetjente, se Landsstaten.
Krook, Johan Magnus, f. 1760 † 1820. Landssekreterare i Savolax och Karelens län 1784. Lagman i Österbotten 1793. Ledamot i regeringskanseljen 1812. Hofrättsråd i Vasa 1826. *Sid.* 132.
 — **August**, f. 1774 † 1827 i Björneborg. Advokatfiskal i Åbo hofrätt 1799. Hofrättsråd i Åbo 1814. *Sid.* 538. 545. 549.
 — N. N. mamsell. *Sid.* 29. 467. 519.
Kufiska mynt. *Sid.* 334. 348. 351.
Kuhlberg, Kristoffer, f. 1737 † 1807. Häradshöfding i Borgå och Kymmene häraders domsaga 1788. Lagmans titel 1799. *Sid.* 220. 370.
Kujala, Jakob, akademie landtbonde. *Sid.* 2. 386.
Kumo, socken, elf. *Sid.* 108. 296. 448. 488. 507. 549.
Kungsgårdar. *Sid.* 150. 296. 333. 349. 364. 605.
Kungshamn, i Pyttis skären. *Sid.* 534.
Kungsholm i Stockholm. *Sid.* 312. 379.
Kungsträdgård i Stockholm. *Sid.* 263.

Kuopio, stad, län. *Sid.* 32. 54. 71. 102. 117. 126. 127. 129. 171. 255. 376. 473. 555.
Kuppis, fält med hälsobrunn vid Åbo. *Sid.* 282. 289. 442. 467. 540.

Kurck, se Jöns Knutsson.

— Arvid Fredrik, f. 1735 † 1810, baron, greve (men ej introducerad). Fideikommissarie till Laukko. President i Vasa hofrätt 1775, i Göta d:o 1781. En af rikets herrar 1793. *Sid.* 253. 545 (?).

— Klas Arvid, f. 1769 † 1834, baron. Student i Åbo 1785. Assessor i Åbo hofrätt 1796^{10/3}, s. ä. i Göta d:o. Justitieråd 1811. President i kammarrätten 1832. Fideikommissarie till Laukko, som han 1817 med kongl. tillåtelse försålde. *Sid.* 253. 322. 442 (misstag, rättas sid. 453).

Kutusov, Mik. Laurinovitsch, f. 1745 † 1813. Slutligen fältmarskalk och furst „Smolenski“. *Sid.* 534.

Kustö, stor ö i Piikkis socken, hvarunder kapell 1653—1863, med öfversteboställe och ruiner af biskopsslott. *Sid.* 482.

Kymmene, flod, gräns. *Sid.* 249.

Kymmenegårds län. *Sid.* 370.

Kyrkor. *Sid.* 13. 22. 45. 59. 119. 124. 125. 367.

Kyrkoplikt. *Sid.* 473.

Kyro (Tavastkyro), socken, elf. *Sid.* 2. 12. 21. 22. 27. 28. 108. 117. 126. 127. 137. 140. 143. 247. 275. 355. 369. 373. 374. 381. 390. 391. 419. 456. 482. 542.

Kämpe, se Kempe.

Kärimäki (Kerimäki), socken. *Sid.* 505.

Kästner, Abraham Gotthilf, f. 1719 † 1800. Professor i Göttingen. *Sid.* 208.

Köhler, Adam Fredrik von, f. 1732 † ?, baron. Kapten vid Björneborgs regemente 1757. Platsmajor i Lovisa. Gift med biskop Brovallii dotter Charlotta Kristina, † 1795. *Sid.* 78. 145. 220. 223.

— Johanna Elisabet, f. 1759 † 1825. Föregäendes dotter. Gift 1:o med kapellanen J. R. Appelgren, † 1788; 2:o) 1796^{29/11} med professoren G. G. Hällström i hans första gifte. *Sid.* 326. 483. 487.

— Kristina Fredrika, f. 1776. Föregäendes syster. Gift 1798 med docenten H. Vörlund. *Sid.* 327. 496. 499. 522.

Kölmark, Per, f. 1750 † 1839. Lektor i logiken vid Karlstads gymnasium 1794, men uppehöll sig i Stockholm för att utge en filosofisk lärobok (Utkast till en systematisk afhandling i filosofin, Sth. 1799). Kyrkoherde i Hammarö 1808. Tit. professor. *Sid.* 465. 470. 483.

Königsberg. *Sid.* 578.

Köpenhamn. *Sid.* 69. 185. 359. 446. 494. 518.

Körning, se Kiorning.

L., okänd. *Sid.* 545.

Laboratorium. *Sid.* 13. 563.

Ladau, Karl Reinhold, f. 1762 † 1823. Kapten vid Kajana bataljon 1789. Major 1809. Öfverstelöjtnants afsked 1810. Postinspektör i Heinola. *Sid.* 129.

Lagar och författningar. *Sid.* 4. 17. 27. 32. 43. 60. 61. 73. 74. 81. 89. 98. 137. 142. 154. 232. 250. 266. 272. 281. 312. 317. 318. 319. 320. 323. 324. 334. 335. 337. 353. 359. 360. 362. 365. 369. 391. 393. 452. 470. 476 f. 478. 530. 531. 557. 560. 578. 582. 584.

Lagerbjelke, Johan Gustaf, f. 1745 † 1812, baron, greve. Viceamiral 1793. Viceordförande i storamiralsembetet 1794. Chef för arméns flotta 1797. Öfveramiral samt greve 1809. President i kammarrätten 1811. *Sid.* 331,

- Lagerborg, Karl**, f. 1710 † 1770. Vicepresident i Åbo hofrätt. Gift 2:o) 1749 med *Barbara Kat. Hising*, f. 1728 † 1796. *Sid.* 199. 318. 523.
- **Johan Adolf**, f. 1753 † 1808 på Hannula i Lemo socken. Föregåendes son. Lagman i Åbo och Björneborgs lagsaga 1793. Gift 1:o) med friherrinnan *Joh. Elisab. Fleming*; 2:o) 1785 med *Hedv. Eleon. Jägerhorn*, f. 1754 † 1837. *Sid.* 468. 549.
- **Fredrik Vilhelm**, f. 1755 † 1822 på Vohls i Lojo. Föregåendes bror. Major 1793. Öfverstelöjtnants afsked 1810. Gift 1793 med *E. Kr. Gripenberg*. *Sid.* 29. 44. 246.
- Lagerbring (Bring), Sven**, f. 1707 † 1787. Professor i Lund. Adlad 1770. Häfda-tecknare. *Sid.* 50. 54. 129. 138. 150. 518. 549.
- **Karl**, f. 1751 † 1822, baron, grefve. Statssekreterare och landshöfding 1792. Entledigad 1794. Öfverpostdirektör 1796. Åter statssekreterare 1797. Hofkansler 1802. Friherre 1813, grefve 1818. *Sid.* 253 322.
- Lagerheim (Bergqvist), Karl Erik**, f. 1742 † 1813, adlad, baron. Assessor i kammarkollegium 1772. Adlad 1777. Chef i statskontoret 1796. Dess president 1805. Friherre 1807. *Sid.* 322. 333. 385. 602.
- Lagermarck, Karl Gustaf**, f. 1770 † 1825 i Björneborg. Löjtnant 1793. Stabskapten 1799. Kapstens afsked 1804. Gift 1796 ^{22/4} med *Ulr. Marg. Lode*, f. 1774 † 1812 i Åbo. Deras dotter *Marg. Elisabet*, f. 1796 † 1797. *Sid.* 290.
- Lagus, Georg**, f. 1730 † 1793. Militärpredikant i pommerska kriget. Kyrkoherde i Vichtis 1773. Kontraktspost. *Sid.* 152.
- **Johan**, f. 1734 † 1806. Magister 1757. Kyrkoherde i Idensalmi 1771. Prost 1776. Teologie doktor 1800. *Sid.* 127. 131. 186. 526. 601.
- **Anders Johan**, f. 1775 † 1831. Föregåendes son. Magister 1795. Docens i grekiska litteraturen 1796. Filosofie professor 1805, teologie do 1824. *Sid.* 186. 337. 526. 530. 605.
- Laihela**, socken. *Sid.* 119. 605.
- Laihiander, Johan**, f. 1720 † 1794. Docent i Åbo 1746. Kyrkoherde i Eura 1748, i Nerpes 1769. Teologie professors titel 1765. Teologie doktor 1779. Gift med *Anna Fredrika Tolpo*. Deras döttrar gifta, den ena *Kristina Fredrika* 1783 med professoren *J. H. Lindqvist*, den andra *Anna Lovisa* med *N. Westerheim*, aktuarie i Vasa hofrätt. *Sid.* 66. 71. 186.
- Laitila**, kaptens boställe i Kyro. *Sid.* 482.
- Laitis**, hemman i Vemo. *Sid.* 497.
- Lallis**, rusthåll i Vemo (såsom jag nu mera funnit, den egendom der *J. H. Kellgren* hade kondition 1770). *Sid.* 244. 289. 452.
- Lambert**, se **Saint Lambert**.
- Landshöfdingar**, se namnen.
- Landsstaten (Länestyrelser)**. *Sid.* 9. 10. 27. 32. 37. 43. 84. 100. 109. 114. 164. 187. 253. 266. 288. 360. 387. 391. 398. 519.
- Landtbruk**, se **Jordbruk**.
- Landtmäteriet**. *Sid.* 25. 30 ff. 34 f. 37. 42 f. 59. 60. 98. 128. 167. 250 f. 354 f. 366. 369. 382. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 392. 394. 399. 400. 405. 406. 407. 409. 410. 415. 429. 462. 463. 473. 498. 504. 520. 541 f.
- Lang**, bagare i Åbo. *Sid.* 440. 482. 572. 590.
- Langlès, Louis**, f. 1763 † 1814. Orientalist och utgifvare af resebeskrifningar. *Sid.* 240.
- Lapila**, se **Ekstensholm**.
- Lappmarken**, Lappar. *Sid.* 40. 123. 206. 209. 230. 232. 239. 347. 383. 447. 550
- Lappo**, socken. *Sid.* 387. 521.
- Latinstudiet**, *Sid.* 470. 590.

- Laukkas, socken. *Sid.* 14. 32. 60. 128. 372.
- Laukko med Tottjärvi, säteri och f. d. fideikommiss i Kurekska släkten, i Vesilax socken. *Sid.* 20. 253.
- Lauræus, Alexander**, f. 1758 † 1832. Magister 1788. Predikant 1780 och regementspastor 1783 vid lifdragonerne. Seminarii pastor 1807. Kyrkoherde i Lojo 1816. Teologie doktor 1817. *Sid.* 382. 560. 605.
- Laurell, Axel Fredrik**, f. 1766 † 1823. Magister 1789. Regementsläkare i Savolax 1793. Provinsialläkare i Kuopio 1809. *Sid.* 151. 155.
- Lavia, by vid Karijärvi sjö i Mouhijärvi socken. *Sid.* 22. 59. 369. 385. 389.
- Law, Jean**, f. 1671 † 1729. Under Ludvig XV finanskontrollör; ifrare för pappersmynt. *Sid.* 52. 53.
- Laxfångst, se Fiske.
- Laxman, Erik**, f. 1737 † 1796. Student i Åbo 1757. Skollärare i S:t Petersburg 1762. Pastor i Barnaul 1764. Ledamot i petersburgska vetenskapsakademien 1770. Bergsråd i Nertschinsk 1780. Flyttade till Irkutsk. *Sid.* 163. 174. 194.
- **Karl**, f. 1765. Föregåendes son. Löjtnant då han ledde ryska expeditionen till Japan 1792–93. Kapten 1795. *Sid.* 194.
- Lazarett, se Helsovård.
- Lebell, Adolf Berndt**, f. 1751 † 1819 på Storgårds rusthåll i Ulfsby socken. Kapten. *Sid.* 406. 417.
- **Fredrik**, f. 1752 † 1819. Magister 1772. E. o. hofpredikant hos hertig Karl af Södermanland 1778. Kyrkoherde (efter sin far) i Ulfsby 1788. Titulär professor 1792. Teologie doktor 1800. Gift 1782 med *Eva Albertina v. Willebrand*. *Sid.* 87. 97. 101. 296. 590.
- Leche, Johan**, f. 1704 † 1764. Medicine professor i Åbo. Gift 1748 med *Hel. Elis. Svononius*. Deras barn, sonen *Joh. Kristian* samt 5 döttrar, öfverflyttade alla 1767 jemte modren till Sverige. *Sid.* 441.
- Lefrén, Lars**, f. 1722 † 1803 på Hatanpää i Messuby. LL professor 1772, teologie d:o 1784 med Nådendal och Reso som annex. Gift 1775 med *Johanna Sofia Lejonanckar*, f. 1741 † 1804. Deras barn: sönerne *Lars Gustaf*, *Karl Adolf af Lefrén*, f. 1779 † 1834, och *Johan Petter*, f. 1784 † 1862, jemväl adlad, samt dottern *Anna Elisabet*, f. 1781 † 1801 ogift. *Sid.* 71. 83. 87. 89. 92. 102. 158. 263. 268. 294. 298. 300. 301. 303. 304. 309. 310. 315. 316. 317. 394. 478. 496. 502. 538. 542. 555.
- Leges Barbarorum. *Sid.* 260. 579.
- Legner, Abraham**, f. 1721 † 1795^{2/3}. Magister 1751. *Sid.* 166.
- Lehnberg, Magnus**, f. 1758 † 1808. Biskop i Linköping 1805. Ledamot af svenska akademien 1789. *Sid.* 411.
- Lehoc, Louis Gregoire**, f. 1743 † 1810. Diplomat, författare. Sändebud från franska republiken till svenska hofvet, aflöste Rivals i oktober 1795. *Sid.* 211. 221.
- Lehtimäki (Lähteenmäki), hemman i Lundo socken. *Sid.* 578.
- Lejonanckar, se under Lefrén.
- Leksand, socken i Dalarne. *Sid.* 308. 335. 336.
- Lektionskatalog. *Sid.* 16. 24. 28. 36. 42. 131. 200. 201. 202. 203. 206. 309. 310. 384. 409. 416. 474. 519. 521. 554. 571.
- Lemo, socken. *Sid.* 12. 43. 51. 55. 58. 70.
- Lempälä, socken. *Sid.* 479.
- Lemsjöholm, gods i Lemo socken. *Sid.* 8. 403. 412. 541.
- Lencqvist, Erik**, f. 1719 † 1808. Kyrkoherde i Orivesi 1773 (föret i Tö:sala, Karislojo). Teologie doktor 1778. *Sid.* 22. 42.

- Lengnich, Gottfried**, f. 1689 † 1774. Professor i Danzig. Skref historiska och rätts-historiska arbeten. *Sid.* 294.
- Lenngren, Karl Peter**, f. 1750 † 1827. Assessor. Kommerseråd. *Sid.* 15. 187. 194.
- Leopold, Karl Gustaf**, f. 1756 † 1829. Skalden. *Sid.* 19. 173. 211. 484. 490. 552. 565.
- Leppävirta, socken. *Sid.* 485. 567.
- Letala, socken. *Sid.* 360. 550.
- Levallant, François**, f. 1753 † 1824. Berömd resande i Afrika. *Sid.* 218.
- Levan eller Lindroos**. Student. *Sid.* 599.
- Levanten, vestra Asien. *Sid.* 443.
- Lewenhaupt, Gustaf**, f. 1753 † 1820. Öfverstelöjtnant i finska kriget 1788—90. Öf-
verste 1793. *Sid.* 46 (denne?)
- N. N. *Sid.* 221.
- Levin; manne Juden** af detta namn, om hvilken i Sv. Biogr. Lex. XIII, 176 ff? *Sid.* 292.
- Levin, Gustaf**, f. 1753 † 1809. Magister 1775. Kyrkoherde i Kiikala 1786. *Sid.* 504.
- **Selig**, f. 1773 † 1856 i Åbo. Jude döpt: **Peter Magnus Levison**. Nipperhandlare. T. f. fältkamrer vid finska arméns krigskommissariat; ordinarie 1811. Gift 1797 ²⁶/₁₂ på Hannula säteri i Lemo socken med *Eva Sofia Rehnström*, f. 1779 † 1815. Se Åbo T. 1797 n:o 47 och 1798 n:o 3. *Sid.* 433. 578.
- **Meyer**, som döpt **Fredrik Anton Meyer**, f. i Königsberg 1769 † 1831 i Helsingfors. Föregående bror. Inskrifven student i Åbo 1799. Deltog i konserter i Åbo, utgaf öfversättning af Schillers Cabale och kärlek 1800. Tysk språklärare vid akademien i Åbo 1802; lektorstitel 1812. Universitetets bokhandlare 1812—31. *Sid.* 558.
- Lexand, se Leksand.
- Lexell, Anders Johan**, f. 1740 † 1784. Mateseos professor i Åbo 1775. Ledamot i petersburgska vetenskapsakademien. *Sid.* 21. 557.
- Lidén, Johan Henrik**, f. 1741 † 1793. Student i Upsala, i Åbo 1761. Historiar. adjunkt i Lund. Donator till Åbo akademi. *Sid.* 76. 526. 532. 536.
- Lidner, Bengt**, f. 1759 (1757?) † 1793. Skalden. Gift 1788 på Nautila i Lundo socken med *Eva Jakobina Hastfer*, styfdotter till domprostinnan Pryss och svägerska till professor J. Bilmark, f. 1752 † kr. 1822. *Sid.* 311. 333.
- Liechtenstein (Lichtenstein), Karl**, furste, † 1797 i duell. Jf. Sth. P. 1797 ⁹/₁₂. *Sid.* 448.
- Lifland. *Sid.* 182. 416. 493. 506. 513. 565. 589.
- Likis, läs Litis.
- Lilje, Johan Otto**, f. 1745 † 1813. Öfverstelöjtnant; afsked 1792. Orättvist misstänkt i Armfeltska komplotten. *Sid.* 111.
- Liljebjörn**, är icke en adlig slägt. *Sid.* 301.
- Liljehorn, Karl Pontus**, f. 1758 † i landsflykt efter 1810. Öfverstelöjtnant. Medveten om mordplanen mot Gustaf III, till hvilken skref den bekanta varningsbiljetten. *Sid.* 76.
- Liljencrantz (Westerman), Sven**, f. 1727 † 1797, baron. Assessor i Svea hofrätt 1762. Adlad 1768. Lagman 1771; afsked 1775 med landshöfdings titel. Friherre 1778. *Sid.* 483.
- Liljenheim (Aurell), Daniel**, f. 1730 † 1798 ²¹/₆. Kammarråd 1776. Adlad 1777. *Sid.* 507.
- Liljensparre, Nils Henrik**, f. 1732 † 1814. Polismästare i Stockholm på Gustaf III:s tid; plötsligt afskedad 1793 och sänd till Pommern. Hemkallad, anställdes i tulldirektionen 1799. *Sid.* 288. 349. 356. 540.
- Liljestråle, Joakim Vilhelm**, f. 1721 † 1807. Vitter författare. Lagman. Justitiekansler 1772—79. Ifrig riksdagsman. Ledamot af vitterhets akademien 1771, af vetenskapsakademien 1773. *Sid.* 379 (?) 456.

- Lilius, Mikael, f. 1716 † 1801. Hofrättsråd i Åbo 1761; afsked 1786. Firade sitt guldbryllup 1791 på Storgård i Metsämäki by af St Marie socken. *Sid.* 206. 333. 587. 599.
- Johan, f. 1724 † 1803. Föregåendes bror. Hofrättsråd i Åbo 1771; afsked 1796. *Sid.* 66. 333. 334. 338. 341. 344. 371. 448. 454. 499. 558. 587. 599.
- Gustaf Adolf, f. 1755 † 1811. Son till Mikael Lilius. Häradshöfding i Masku domsaga 1793. Gift 1:o) 1794 på Metsämäki med *Hedvig Fredrika Munktell*, f. 1762 † 1798 $\frac{2}{7}$; 2:o) 1803 med *Elsa Helena Claesson*. *Sid.* 206. 256. 343. 480. 494.
- Lille eller Ryssel, nederländsk stad och fästning, tillhörig Frankrike. *Sid.* 414.
- Lillkyro, socken. *Sid.* 119. 515.
- Limatus, N. N. *Sid.* 284.
- Limingo, socken. *Sid.* 126. 543. 548. 605.
- Limnell, Kristian, † 1779. Magister 1748. Kyrkoherde i Kyrkslätt. Utgaf under Hassels inseende en diss. De Tavastia 1748. *Sid.* 21.
- Karl, f. 1750 † 1824 i Stockholm. Auditör vid Sveaborgs eskader med assessors fullmakt före 1791. Assessor i Åbo hofrätt 1811 och kollegiråd 1812; afsked 1821. Gift 1:o) med *Sara Charl. Clevberg*, f. 1758 † 1799 på Sveaborg; 2:o) 1799 med *Edla Charl. Gadd*. *Sid.* 525. 541. 574. 594.
- Lind, Lars Fredrik, f. 1750 † 1805. Lagman och borgmästare i Hernösand. Skref om Domares pröfning, Sth. 1799, samt Tankar om möjligheten att återvinna stadga i rikets penningeverk, Sth. 1799. *Sid.* 550. 558. 568.
- Johan Gabriel, f. 1734 † 1809. Eloqventie lektor i Borgå 1782, teologie d:o 1794 $\frac{10}{7}$. *Sid.* 73. 93. 128. 170. 171. 182. 568.
- Samuel Johan, f. 1772 † 1809. Föregåendes son. Juriskandidat. Auskultant i Åbo hofrätt 1802. *Sid.* 568.
- Lindblom, Jakob Axelsson, f. 1746 † 1819. Skytteansk professor i Upsala 1780. Biskop i Linköping 1786. Erkebiskop 1805. Utgaf Journal för prester 1797—99, Latinskt lexikon 1790, m. m. *Sid.* 448. 567. 597. 605. (Jf. Å. T. 1800 n:o 16).
- Gabriel, f. 1750. Föregåendes bror. Hade titel af konungens handsekreterare. En tid vicesekreterare i v.h.a. akad. *Sid.* 14. 597.
- Linden, Johan Georg; tysk kyrkohistoriker, hvars arbete öfversatt till svenska, Göteborg 1739, 44. *Sid.* 138.
- Linder, Magnus, d. ä., f. 1710 (?) † 1799 $\frac{17}{1}$. Bergmästare i Finland 1747; afsked 1787. Blef genom gifte med en dotter till brukspatron *H. J. Kreij*, f. 1726 † 1793, egare af Svartå i Karis och Vanjärvi i Vichtis. *Sid.* 289.
- Magnus, d. y., f. 1751 † 1801 på Svartå. Föregåendes son. Brukspatron. Gift med *Fr. Sofia Baer* (omgift 1803 med lagman G. A. Sederholm), † 1814. *Sid.* 539.
- Lindfors, Märten Kristoffer, f. 1756 † 1809. Pastor vid Tavastehus regemente 1789. Kyrkoherde i Kides 1800. Gift med *Kat. Borgström*. *Sid.* 500. 504. 505. 510.
- Lindgren, notarie i Stockholm. *Sid.* 228.
- , gårdsfogde på Ekestensholm, hvars hustru dödsjuden. *Sid.* 505. 520. 523.
- Lindholm, skeppare. *Sid.* 306.
- Lindqvist, Johan Henrik, f. 1743 † 1798. Mateseos professor i Åbo 1781. Gift 1:o) 1783 med *Kristina Fredrika Laihiander*; 2:o) på Kovero rusthåll i Messuby 1792 med *Gustava Pryss*, † 1829. *Sid.* 10. 17. 38. 51. 66. 71. 75. 83. 95. 99. 102. 116. 130. 155. 170. 186. 196. 229. 230. 231. 233. 275. 286. 306. 387. 395. 398. 402. 415. 419. 461. 463. 464. 465. 466. 467. 470. 474. 475. 476. 479. 481. 496. 533. 554. 557. 562. 571.
- Anna Kristina. Föregåendes dotter af förra giftet. Gift 1806 med sedermera presidenten *K. Adam Adlerstjerna*. *Sid.* 464. 470. 479.

- Lindqvist, Fredrika Lovisa**, f. 1786 † 1841 i Stockholm, ogift, föregåendes syster. *Sid.* 464. 470. 479.
- Lindström, skeppare.** *Sid.* 223.
- (**Lindeström**), **Gabriel**, f. 1738 † 1800 på Syttylä boställe i Reso. Sergeant. *Sid.* 523.
- **Karl Fredrik**, f. 1739 † 1817 på Vecklax rusthåll i Nagu. Kornett. Gift 1:o) med *A. E. Escholm*, f. 1748 † 1796 på Korpoströms gård; 2:o) 1799 med enkefru *Bolin*. *Sid.* 523. 533.
- Linköping, stad i Östergötland. *Sid.* 19. 35. 519. 567. 570. 588.
- Linné, Karl von**, f. 1707 † 1778. Medicin och sedan botanices professor i Upsala. Arkiater 1748. Adlad 1757. *Sid.* 138.
- Litis (Liittis), frälsheemman i Töfsala. *Sid.* 326.
- Litteraturtidningen (Sillverstolpes), se Tidningar.
- Litteraturzeitung, se Tidningar.
- Liungberger, Gustaf**, f. 1734 † 1787. Medaljgravör. Professor vid konstakademien i Stockholm. *Sid.* 151.
- Liungo Tomasson**, † 1611. Kyrkoherde i Kalajoki. *Sid.* 4. 5. 6. 7.
- Livin, Klas**, f. 1746 † 1823. Krigsråd. *Sid.* 451 (?).
- Lizelles (Lizelius), Gabriel**, f. 1740 † 1809. Magister 1766. Justitie borgmästare i Helsingfors. *Sid.* 156. 167.
- Lochteå, socken. *Sid.* 125.
- Locke, John**, f. 1632 † 1704. Engelsk filosof. *Sid.* 191.
- Lode, Johan Herman**, f. 1739 † 1817. Kapten 1772. Major 1777. Lagman 1783 Landshöfding i Kymmenegårds län (Heinola) 1808; afsked 1810. Gift 1770 med *Marg. Joh. Sandin* (stjufdotter till professor P. Kalm). *Sid.* 13. 54. 94. 271. 283. 284. 287. 290. 495. 522.
- **Otto Herman**, f. 1771 † 1852 i Åbo. Föregåendes son. Kapten 1791. Major 1802; öfverstelöjtnants afsked 1810. Bankodirektör 1817; afsked 1827. Gift 1798 med *Br. Kr. Sjöstedt*. *Sid.* 522.
- **Ulrika Margareta**, f. 1774 † 1812. Föregåendes syster. Gift 1796 ²³/₄ med kapten *K. G. Lagermarck*, f. 1770 † 1825. *Sid.* 290.
- **Georg Vilhelm**, f. 1741 † 1799. Assessor i Vasa hofrätt 1775. Revisionssekreterare 1792. Justitiekansler 1793—96. President i Vasa hofrätt 1795, i Åbo d:o 1796. *Sid.* 16. 36. 79. 93. 119. 129. 149. 155. 301. 323, 328. 330. 331. 348. 350. 356. 358. 375. 402. 408. 410. 417. 431. 450. 483. 493. 495. 507. 521. 525. 531. 532. 541. 558. 576. 583. 587. 590. 593.
- Lodoiska, ett franskt till svenska öfversatt skådespel med musik (af Krentzer), första gången uppfördt på stora teatern, till frände af konungens födelsedag, den 2 november 1795. *Sid.* 222. 223.
- Loffman, Karl Gustaf**, f. 1732 † 1794. Auditör vid Åbo infanteri regemente. Assessor titel. Gift 1758 med *Kat. Bened. Krook*, f. 1733 † 1818. *Sid.* 39. 82. 163. 454. 487.
- **Gustaf Abraham**, f. 1762 † 1808. Föregåendes son. Råd- och handelsman i Åbo. *Sid.* 82. 184 f.
- **Karl Johan**, f. 1767 † 1843 i Stockholm. Föregåendes bror. Assessor. *Sid.* 82. 471. 589.
- **Jakob Fredrik**, f. 1770 † 1794 ²⁸/₂. Föregåendes bror. Auskultant i Åbo hofrätt 1788. Vicenotarie 1791. *Sid.* 82.
- **Eva Kristina**, f. 1773 † 1802 i Åbo, ogift. Föregåendes syster. Verser till hennes minne af Choraëus, i Åbo Tidn. 1802 n:o 62. *Sid.* 82. 231. 333.

- Loftsdaal, rusthåll i Pargas. *Sid.* 116. 182. 196. 199. 275. 290. 395. 399. 402. 403. 408. 413. 495. 497. 501.
- Lohman, Didrik Johan, f. 1750 † 1832. Magister 1775. E. o. teologie adjunkt 1791. Apologist i Åbo skola 1792. Domkyrkosysselman 1808. *Sid.* 99. 200. 201. 202. 205. 207. 214. 237. 242. 368. 465. 543.
- Loimankoski. *Sid.* 21.
- Loimijoki, socken. *Sid.* 45. 114. 265. 284. 358. 488. 493.
- Loka, hälsobrunn i Vestmanland, Grythytte socken. *Sid.* 488.
- Lomborg, Johan Mauritz, f. 1734 † 1795 å Mommola (Toijja) rusthåll i Kisko socken. Kapten. *Sid.* 412.
- London. *Sid.* 9. 192. 215. 257. 263. 488.
- Loppis, säteri i Pemar. *Sid.* 137. 139. 313.
- Lottospel. *Sid.* 458.
- Lovisa, stad. *Sid.* 41. 97. 229. 281. 284. 285. 286. 287. 288. 292. 299. 331. 370. 433. 437. 443. 461. 480. 486.
- Lovisa, Charlotta, prinsessa, dotter af hertig Fredrik Frans († 1806) i Mecklenburg Schwerin; förlofvad med Gustaf IV Adolf; sedan gift med prins Kristian Fredrik af Danmark. *Sid.* 212. 226. 236. 249. 263. 302. 313. 416.
- Lovisa Ulrika, f. 1720 † 1782. Dotter af konung Fredrik Vilhelm I i Preussen. Gift 1744 med konung Adolf Fredrik. *Sid.* 383.
- Lucander, målare i Åbo. *Sid.* 286.
- Lüdeke, Kristoffer Vilhelm, f. 1737 † 1805. Kyrkoherde vid tyska församlingen i Stockholm 1773. Teologie doktor i Tübingen 1775. Litteraturhistorisk författare. *Sid.* 132. 212. 217. 230. 235. 257. 264. 272. 282. 285. 291. 323. 362. 374. 375. 378. 379. 381. 412. 554.
- Ludvig XV, Frankrikes konung 1715—74. *Sid.* 440. 494.
- Ludvig Filip, f. 1773 † 1850. Hertig af Orleans. Konung 1830—48. Lefde efter afsägelsen i England. *Sid.* 230. 232. 239.
- Ludwig, Kr. Fr., f. 1751. Medicine professor i Leipzig 1787. *Sid.* 301.
- Lukander, Erik, f. 1740 † 1827. Kapellan i Pieksämäki 1784. Kyrkoherde i Kesälax 1799. *Sid.* 67. 68.
- Luleå, socken i Sverige. *Sid.* 125.
- Lund, Johan, f. 1768 † 1803 på resa till Ostindien. Student i Åbo 1788. Medicine licentiat. Praktiserade på lasarett i Stockholm. Skeppskirurg. *Sid.* 422.
- Lund, stad, stift. *Sid.* 28. 44. 95. 139. 167. 180. 238. 252. 253. 263. 264. 267. 285. 290. 291. 298. 306. 472. 479. 485. 489. 491. 590. 593. 595. 596. 597.
- Lundblad, Jonas, f. 1753 † 1820 i Lund. E. o. professor i romersk litteratur 1787; ordinarie 1789. Hade boktryckeri i Lund. Stiftare af Lundbladiska priset vid Svenska akademien. *Sid.* 549.
- Lunderberg, Jonas, f. 1729 † 1815. Handlande i Åbo. *Sid.* 328.
- Lundgren, Olof, f. 1752 † 1800. Guld- och silfverarbetare. Hans hustru A. H. . . *Sid.* 528. 602.
- Lundius, Karl, f. 1638 † 1714. Juris professor i Upsala. Antiquarie. *Sid.* 185.
- Lundmark, Jonas, † 1806. Student 1780. Assessor i Vasa hofrätt 1792. *Sid.* 119.
- Lundström, Anders, f. 1740 † 1812. Juris professor i Upsala. *Sid.* 180.
- Karl, f. i Dalarne 1762 † 1842 i Uskela. Student i Upsala 1776. Bergskommissarie i Finland 1786. Bergmästare 1788. Referendariesekreterare i regeringskonseljens kammar- och räkenskaps expedition 1809; afsked 1816. Gift med Anna Charl. Wasz. *Sid.* 12. 22. 28. 108.
- Lundo, socken, annex. *Sid.* 99. 115. 378. 467. 502. 601.
- Luonoma, ö hörande till Nådendals pastorat. *Sid.* 468.

- Luthman, Per Johan**, f. 1731 † 1814 på Kelhois rusthåll i Masku. Kornett. Gift 1:o) med *Barbara Marg. Ross*, † 1790^{14/7}; 2:o) med *N. N. Harman*. *Sid.* 39. 46. 148. 374. 468. 469. 535.
- Lübeck, staden**. *Sid.* 481. 488. 560. 565. 577.
- Lybecker, Karl Blechard**, f. 1723 † 1781 på Yläne i Pöytis, baron. Hofjunkare. Gift 1:o) 1749 med friherrinnan *Ch. Yrkull*, f. 1725 † 1861; 2:o) 1763 med *Marg. Helena Hising*, f. 1736 † 1804. *Sid.* 199. 594 f.
- **Anna Renata**, f. 1759 † 1799^{10/11}. Föregåendes dotter. Gift 1780 med krigsrådet *K. Fr. v. Knorring* i hans 1 gifte. *Sid.* 590 etc.
- **Helena Katarina**, f. 1766 † 1823 på Yläne, och *Agnes Fredrika*, f. 1768 † 1828. Föregåendes halvesysstrar. Ogifta. *Sid.* 595.
- **Karl Blechard**, f. 1768, drunknade 1796, baron. Löjtnant; afsked 1795. Gift i Helsingfors 1790 med *Charl. Krist. v. Schoultz* i hennes 1:sta gifte. Sentimental skald. *Sid.* 274. 282. 290.
- Lydeman, Johan Jakob**, f. 1729 † 1814. Apotekare i Åbo 1762—96. Gift 1766 med en handlande i Stockholm *Gers'* enka *Marg. Sohlin*, f. 1779. *Sid.* 365. 417. 431. 511. 548. 574.
- **Hedvig Ulrika**, † 1801. Föregåendes dotter, gift med juveleraren *P. Modin*. *Sid.* 431.
- **Ulrika Aquilina**, f. 1770 † 1798. Föregåendes syster. Gift 1793 med *E. Rancken*. *Sid.* 465. 511.
- **Simon Gustaf**, f. 1733 † 1806. Guldsmed i Åbo. Gift med *Maria Hydén*, † 1819. *Sid.* 334. 419.
- **N. N.**, föregåendes dotter, gift 1797 med bagaren *J. A. Seippel*. *Sid.* 419.
- Lydikkela, hemman i Piikkis**. *Sid.* 395.
- Låstbom, Herman af**, f. 1742 † 1811. Lagman. Ledamot i högsta domstolen 1791—92, 1802—09. Landshöfding i Kymmenegårds län 1789—93. *Sid.* 85. 349. 356. 540.
- Läkare, se Helsovården.
- Läroverk (skolor och gymnasier). *Sid.* 35. 44. 84. 128. 170. 200. 201. 202. 206. 218. 242. 243. 334. 368 f. 417. 434. 445. 465. 470. 476. 504. 525. 543. 561. 566. 591.
- Läsning för Landtmän, se Tidningar.
- Löfman, Hans**, f. 1734 † 1798. Landskamrer i Vasa. *Sid.* 127.
- Löfnäs eller Lehtoniemi, hemman i Mahnala by, Tavastkyro. *Sid.* 385.
- Löner vid universitetet, se Stat.
- Lönneström, David**, f. 1746 † 1819. Sockneadjunkt i Hollola 1781. Kyrkoherde i Ithis 1818. *Sid.* 67. 68.
- Lönnroth, Nils Anders**, f. 1768 † 1841. Student i Upsala 1787. Studerade sedan i Åbo. Provinsialläkare i Tavastehus län 1795, samt 1812 i Tammerfors distrikt. Assessor. *Sid.* 215. 294. 296.
- **N. N.**, skeppare. *Sid.* 236. 238. 263. 271. 274. 276.
- Löv (Löve, Löf)**, taffeltäckare. Hans dotter *Eufrosyne*, dansös vid operan, hertig Fredrik Adolfs älskarinna; hennes sysstrar gifta, se Hjerta, v. Stedingk. *Sid.* 243. 401. 412. 509.
- Löwenhjelm, Fredrik Adolf**, f. 1743 † 1810, greve. Kammarherre 1769. Svensk minister i Haag etc. Hofkansler 1805. *Sid.* 208.

M., „den dumme“? *Sid.* 405.

Magasin encyclopedique, se Tidningar.

Magistraten i Åbo. *Sid.* 98. 131. 164. 191. 226. 282. 286. 293. 334. 458. 544. 579.

Magnus Nicolai, se **Stiernkors**.

Magnus Eriksson Smek, konung 1319—1365. *Sid.* 4.

Mahnala i Tavastkyrö, by med gästgifveri. *Sid.* 385. 386.

Mainz. *Sid.* 200.

Mallén, Jakob, f. 1745 † 1816. Magister 1769. Regementspastor 1779. Kyrkoherde i Uskela 1792. Gift med *Maria Krist. Wasz*, f. 1774. *Sid.* 108.

Malm, Henrik Jakob, f. 1736 † 1789 å Hindersby vid Lovisa. Major vid Södermanlands regemente. Gift med *Eleon. Lov. Königstedt*. Deras enda dotter *Lovisa Charlotta*, gift 1797 $\frac{1}{11}$ med presidenten baron *Ax. Kr. Reuterholm*. *Sid.* 416. 419.

— N. N. bagare. *Sid.* 570.

— N. N. postiljon. *Sid.* 358. 359.

Malmstedt, Magnus Brynolf, f. 1724 † 1798 $\frac{20}{11}$, drunknade i Norrström i Stockholm. Adjunkt vid Upsala akademi 1772. Professor 1787. Får till skaldinnan A. M. Lenngren. *Sid.* 457.

Malmström, Per, f. 1758 † 1834. LL professor i Åbo 1789. Bibliotekarie vid kongl. biblioteket i Stockholm 1795. Slutligen kyrkoherde i Sverige. *Sid.* 2. 8. 11. 12. 29. 42. 43. 45 f. 47. 51. 53. 55. 58. 66. 70. 84. 103. 113. 130. 132. 134. 136. 140. 143. 147. 152. 153. 157 f. 159. 165. 169. 171. 172. 173. 177. 181. 184. 188. 196. 224. 292. 388. 396. 550.

Malmö, stad. *Sid.* 264. 306.

Malte Bruun, se **Bruun**.

Manderfeldt, se **Ingman**.

Manheim. *Sid.* 239.

Mannerheim, Karl Erik, f. 1759 † 1837, baron, greve. Son af öfversten baron *J. A. Mannerheim* och *Hel. Maria Söderhjelm*. Major vid Åbo infanteri regemente 1783. Ledamot i regeringskanseljen 1809 och sedan i senaten, i hvars ekonomie departement ordförande 1822—26. Landshöfding 1816—26. Greffe 1824. Gift 1796 $\frac{16 (14?)}{7}$ med *W. Sofia v. Willebrand*, f. 1779 † 1863 på Artukais i Reso. *Sid.* 82. 213. 244. 249. 280. 347. 354. 366. 468. 505. 557.

Mannerhjerta, Johan Adolf, f. 1768 † 1800. Assessor i Svea hofrätt 1793. Förfalskade vexlar. Rymde. *Sid.* 418. 419.

Mansner, Karl, f. 1729 † 1799 $\frac{1}{11}$, mördad på Timböle i Sagu. Kornett. Gift med *Kat. Sofia Wessman*, f. 1746 † 1799 $\frac{1}{9}$ på Timböle. *Sid.* 586. 591.

— **Fredrik Vilhelm**, f. 1763 † 1822. Föregåendes son. Fältsekreterare. Auskultant i Åbo hofrätt. Gift med friherrinnan *Joh. Fr. Lybecker*, f. 1773 † 1805 på Orrnäs i Kimito. *Sid.* 586. 591.

Marat, Jean Paul, f. 1744, revolutionshjerte, mördad af Charlotte Corday 1793. *Sid.* 63.

Marchena, José, f. 1760 † 1821. I Spanien född fransk litteratör. Skref *Essai de théologie*, Paris 1797. *Sid.* 502.

Marcks von Württemberg, Nils Vilhelm, f. 1743 † 1817. Revisionssekreterare 1773. Ridarhusdirektör 1779. Justitieråd 1810. *Sid.* 46. 151. 212. 377. 382. 388. 434.

Marie, Sankt, socken, annex. *Sid.* 58. 87. 93. 101. 112. 136. 148. 153. 158. 159. 172. 184. 245. 252. 256. 330. 332. 500. 540.

Mariestad, i Vestergötland. *Sid.* 192. 303.

Marknader. *Sid.* 8. 55. 112. 117. 130. 160. 164. 196. 233. 236. 238. 272. 306. 455. 456. 493. 494. 512. 538. 569.

Marokko. *Sid.* 252.

Marquard, Karl Fredrik, f. 1767 † 1809. Faktor hos Frenekell. Erhöll 1797 privilegier för tryckeri i Stockholm. *Sid.* 503, 522.

- Marquard, Otto Gustaf von**, f. 1778 † 1831 på Erkylä i Hausjärvi socken. Löjtnant; afsked 1803. *Sid.* 357. 358. 364. 379.
- Martens, G. Fr.**, † 1821; skref Précis du droit des gens, T. 1, 2, Götting. 1789. *Sid.* 279.
- Martin, (Martinius), Matias**, † 1761. Magister 1735. Konsistorii notarie i Borgå; skild från tjensten 1741. Öfverlöfte till Ryssarne, kallade sig *Martins*. Borgmästare i Fredrikshamn med lagmans titel. Hans yngsta dotter *Mariana Matilda*, f. 1759, gift 1:o med kapten *Gadding*, 2:o med kyrkoherden, biskopen *Z. Cygnæus*. *Sid.* 156.
- Martin, Johan Fredrik**, f. 1754 † 1816. Hofgravör i Stockholm. *Sid.* 472 (?).
- Masalin**, befallningsman, se under *Mollin*.
- Masku**, socken, härad. *Sid.* 30. 47. 235. 601.
- Mathesius, Niklas Gabrielis**, † 1740. Kyrkoherde i Pyhäjoki. Hade i sitt 1:sta gifte, utom andra barn, sonen *Per Niklas*, † 1772, som blef hans efterträdare i Pyhäjoki, och dottren *Anna Margareta*, gift med *Gust. Juslenius*; i sitt senare gifte sönerne *Georg* och *Aron*. Se här nedan.
- **Georg**, f. 1732 † 1816. Föregäendes son. Magister 1754. Kapellan i Malax och Solf 1781. Kyrkoherde i Nykarleby 1793. Var H. G. Porthans anförvandt (på mödernet) och informator. *Sid.* 10. 29 ff.
- **Nils**, f. 1772 † 1822. Föregäendes son. Student 1789. Responderade för part. 1 af Porthans diss. De obscuritate orationis 1798. Magister s. å. Pedagog. Kapellan i Nykarleby 1810. *Sid.* 514.
- **Aron**, f. 1736 † 1808. Föregäendes farbror. Student i Upsala 1754. Magister 1764. Prestvigd i Åbo 1787. Först adjunkt, sedan pastor i svenska församlingen i London och legationspredikant der. Tog afsked för sjuklighet 1785. Sysselsatte sig med jordbruk på Halfara i Vestergötland. Kyrkoherde i Fogelås i Vestergötland 1805. *Sid.* 192.
- Mattelmäki**, enstaka hemman, kronoboställe, i St Karins socken. *Sid.* 523.
- Mattens, Fredrik**, † 1811. Politieborgmästare i Helsingfors 1794. Assessor 1796 ^{21/8}. Lagman 1803. *Sid.* 286.
- Mattsson**, skeppare. *Sid.* 330.
- Mazza**, bokhandlare. *Sid.* 111. 115. 116. 121.
- Mecklenburg**. *Sid.* 236. 240. 249. 313.
- Medaljer, se Myntkabinetet.
- Medelhafvet. *Sid.* 514.
- Medevi**, sätesgård med hälsokällor, i Östergötland, Nykyrka socken. *Sid.* 488.
- Meinander, Karl Fredrik**, f. 1759 † 1803. Astronomie docens i Åbo 1784. Mateseos och logices lektor i Borgå 1785. *Sid.* 66. 67. 171. 474.
- Meiners, Kristoffer**, † 1810, Filosofie professor i Göttingen. *Sid.* 473.
- Melanderhjelm (Melander), Daniel**, f. 1726 † 1810. Utmärkt matematiker. Astronomie professor i Upsala 1761. Adlad 1778. Vetenskapsakademiens i Stockholm sekreterare 1793—1810. *Sid.* 533.
- Melderstein**, jernbruk i Norrbotten, vid Raneå elf. *Sid.* 550.
- Mell, Lars Henrik von**, † 1791. Akademie apotekare i Åbo. Gift 1:o) med *Anna Charl. Fittje*, † 1767; 2:o) 1770 med *Hedv. Dorot. v. Aken*, † 1799. *Sid.* 19. 103. 163. 417. 465. 593.
- **Anna Charlotta**, f. 1763 † 1795. Föregäendes dotter i förra gifftet. Gift 1783 med professoren *K. N. Hellenius*. *Sid.* 19. 167.
- **Fredrika Lovisa**, f. 1770 † 1792. Föregäendes halfsyster. Gift 1785 med professoren *Gabr. Er. v. Haartman*. *Sid.* 19. 593.
- **Hedvig Maria**, f. 1772 † 1863. Föregäendes syster. Gift 1787 med kapten *And. Joh. Prytz*, f. 1752 † 1824. *Sid.* 19. 593.

- Mellenberg, Adolf**, f. 1746 † 1809. Perukmakare. Rådman i Åbo. *Sid.* 328. 334.
- Mellenius, Sven**, f. 1760 † 1815. Pastorsadjunkt i Åbo 1770. Magister 1772. Bataljonspredikant och sockneadjunkt 1782, för någon tid suspenderad. *Sid.* 68.
- Mellin, Abraham**, f. 1772 † 1818. Student af österbottniska afdelningen 1786. Prestvigd 1797. Predikant i Revolax 1802. Flyktade till Sverige 1808. Kyrkoherde i Thuns pastorat, Skara stift. *Sid.* 512 (?).
- Mellin, G. S. A.**, f. 1755 † 1825. Tysk teolog. Skref *Marginalen u. Register zu Kants Kritik etc.*, 2 voll., 1794, 95. *Sid.* 490.
- Mennander, Karl Fredrik**, f. 1712 † 1786. Professor i Åbo 1746. Biskop 1757. Erkebiskop i Upsala 1775. Gift 1:o) 1741 med *Ulrika Palén*, † 1742; 2:o) 1747 med *Joh. Magd. Hassel*, f. 1730 † 1749. Sonen af hans senare gifte *Karl Fredrik*, adlad *Fredenheim*. *Sid.* 93. 180. 205. 468.
- **Anders Johan**, f. 1763 † 1803, drunknade i Åbo å. Magister 1786. Teologie docens. Lektor vid Åbo katedralskola 1798. *Sid.* 368. 417. 465. 605.
- **Karl**. Föregåendes bror. Handlande i Åbo. Gift 1800 med enkefru *Elis. Elfving*, f. *Enborg*. *Sid.* 605.
- Mennäis**, by med jernbruk i Nykyrka socken. *Sid.* 318. 319. 329. 360. 380 f. 393. 405. 417. 550.
- Mentzer, Johan Henrik**, f. 1746 † 1803. Justitieborgmästare i Åbo. *Sid.* 39. 123 220. 346.
- Merimasku**, socken. *Sid.* 30.
- Messenius, Johan**, f. 1579 † 1636. Häfdatecknare; fången på Kajaneborg. *Sid.* 26. 30. 37. 127.
- Messuby**, socken, *Sid.* 116.
- Mesterton, Karl Jakob**, f. 1753 † 1819. Son till professoren *Karl Mesterton*. Häradshöfding i Hollola domsaga 1783. Lagmans titel 1799. Hofrättsråds d:o 1812. *Sid.* 26. 65. 370.
- **Kristina**, † 1786. Föregåendes syster. Gift med fänriken, kofferdikaptenen *K. E. Sjöman*.
- **Johanna Charlotta**. Föregåendes syster, gift *Widenius*. *Sid.* 26.
- Mether, Karl Gustaf**, f. 1740 † 1801 ³/₁₀ på Nystelä gård i Padasjoki. Regementskrifvare och fältkamrer; afsked 1790. Gift med *Wendla Hellenius*, † 1801 ¹⁹/₁₀. *Sid.* 523 (läs: systerson).
- **Anders Johan**, f. 1773 † 1837. Föregåendes son. Magister 1792. Mateseos docens i Åbo 1795. Professor 1799; afsked 1812. *Sid.* 225. 337. 474. 483. 487. 490. 522. 523. 524. 526. 533. 554 f. 557. 568. 583.
- **N. N.** skeppare. *Sid.* 331.
- Metsämäki**, lägenhet i St Marie socken. *Sid.* 206.
- Meursius, Johan**, † 1639. Bland hans talrika skrifter: *Solon*, Hafn. 1632. *Sid.* 44.
- Meyer, Gerhard**, f. 1704 † 1784. Öfverdirektör vid styckguterierna i Sverige. Medlem af vetenskapsakademien i Stockholm. *Sid.* 97.
- Meyer, Fredrik Anton**, se *Levin*.
- Michaelis, Joh. Dav.**, f. 1717 † 1791. Berömd orientalist och teolog. *Sid.* 301.
- Middleton, C.**, f. 1683 † 1760. Engelsk teolog och historiker. Berömd i synnerhet för sin *History of Cicero*, voll. 2, London 1741 och ofta. *Sid.* 281. 312. 321.
- Mikel, Sankt**, socken. *Sid.* 142. 468.
- Militären** (armén, flottan). *Sid.* 19. 33. 91. 93. 94. 97. 102. 103. 104. 114. 127. 128. 130. 131. 133. 134. 146. 154. 164. 185. 188. 232 f. 244. 246. 247. 248. 250. 252. 254. 255. 257. 258. 263. 264. 265. 270. 271. 272. 277. 278. 280. 284. 286. 288. 289. 290. 295. 305. 313. 327. 328. 331. 339. 347. 364. 400. 404. 417. 419. 426. 433. 437. 438. 442. 448. 453. 468. 483. 513. 527. 558.

- Millot, Cl. Franc. Xav.**, f. 1726 † 1785. Ledamot i franska akademien m. m. Skref bl. a. *Histoire générale ancienne*, 5 voll.. Paris 1772 och *Hist. générale moderne*, 9 voll., Paris 1773 ff. *Sid.* 561.
- Miltopé, Gustaf Adolf**, f. † . Kronofogde. Gift med *Sara Elisab. Taimelin*, f. 1784 † 1814 på Hietämäki rusthåll i Virmo. *Sid.* 534.
- Minelli, Johan**, † 1683. Skref enkla anmärkningar till romerska auktorer. *Sid.* 78. 188. 204.
- Mineraliekabinett, Gadds. *Sid.* 483.
- Minerva, politisk tidskrift af Archenholtz. *Sid.* 139.
- Missale Aboense. *Sid.* 34.
- Mittler, underofficer. *Sid.* 305.
- Mjöödh, Bror Herman, f. 1749 † 1828 ^{24/1}. Hofrätts extranotarie. Egde Korpögård. *Sid.* 374.
- **Anders Abrahamsson**, f. 1751 † 1811. Apotekare i Åbo 1796—1803, sedan possessionat. Gift med *H. Charl. Pipping*. *Sid.* 417. 430. 522.
- **Margareta Magdalena**, † 1833. Gift 1765 med löjtnanten *Jak. Arv. Finckenberg*. *Sid.* 430.
- **Abraham**, f. 1744 † 1810. Magister 1769. Kyrkoherde i Nagu 1779. *Sid.* 497.
- Moberg, fru. *Sid.* 482.
- Modée, Karl Vilhelm**, f. 1765 † 1798. Kommendant i Karlskrona 1790. Öfverståthållare i Stockholm 1792. Öfverkommendant i Karlskrona och amiral 1795. *Sid.* 228. 329.
- Modeer, Adolf**, f. 1739 † 1799. Patriotiska sällskapets sekreterare. Produktiv skriftställare i nationalekonomiska m. fl. ämnen. *Sid.* 411.
- Modén, Mikael**. Student 1793. *Sid.* 154.
- Modin, Peter**, f. 1724 † 1791. Juvelerare i Åbo. Gift med *Hedv. Ulrika Lydeman*, † 1801. *Sid.* 530.
- Moisio, säteri i Lundo socken. *Sid.* 467.
- Molander, Johan**, f. 1762 † 1837. Magister 1786. Konrektor i (Rantasalmi) Kuopio skola 1788. Regementspastor i Savolax. Skolrektor i Kuopio 1797. Kyrkoherde i Ilomants 1800. Titulär professor 1818. Biskop i Borgå 1821. Gift 1:o) 1789 med *Fredrika Lovisa Tavast*. *Sid.* 171. 543. 554.
- N. N. far och son, sättere på Frenckells tryckeri. *Sid.* 226 f. 237.
- Moliis, Josef**, f. 1747 † 1822. Magister 1769. Kapellan i Korsnäs 1792. *Sid.* 74.
- Mollin, Johan**, † 1827. Kapellan i Padasjoki. Gift 1767 med *Anna Brig. Hellenius*, f. 1747 † 1832. *Sid.* 170.
- **Gustaf Nils**, f. 1779 † 1824. Föregåendes son. Lektor i Borgå. *Sid.* 170.
- **Anna Katarina**, f. 1768. Föregåendes syster. Gift med kapellanden i Padasjoki, sedan kyrkoherden i Laukkas *Arv. Ad. Arvidsson*. *Sid.* 170.
- **Maria Lovisa**, f. 1770. Föregåendes syster. Gift med befälningssman *Karl Masalin*, från hvilken skild 1804. *Sid.* 170. 225.
- **Ulrika Gustava**, f. 1776. Föregåendes syster. *Sid.* 170.
- Mongoliet. *Sid.* 579.
- Monktell, se Munktell.
- Monois, rusthåll i Lemo socken. *Sid.* 46.
- Monselius, Jonas**, f. 1736 † 1816. Regementspastor vid Åbo läns infanteri 1780; afsked 1810. Gift 1768 med *Anna Barbro Deutsch*, † 1820. *Sid.* 503. 522.
- Montesquieu, Charles**, f. 1689 † 1755. Skref *Lettres Persanes*, *Esprit des Lois*, m. m. *Sid.* 178. 383.
- Montfaucon**, f. 1655 † 1741. Berömd fornforskare. Utgaf *Palaeographia graeca*, Paris 1708, fol., m. m. *Sid.* 445. 446. 450. 466.

- Montgaillard, fransk slägt. *Sid.* 232.
- Montjoie, se Froberg-Montjoie.
- Morian, Johan Kristoffer von, f. 1752 † 1811 på sin gård Sarflax i Perno. Lagman i Kymmene lagsaga 1786; afsked 1795. *Sid.* 199.
- Karl Axel, f. 1762 † 1817. Föregåendes bror. Öfverstelöjtnant 1789. *Sid.* 55.
- Morus, S. Fr. N., † 1792. Berömd teolog i Leipzig. *Sid.* 470.
- Moskva. *Sid.* 182. 194. 336. 352. 364. 373. 380. 599.
- Mougre, De S:t, fransk emigrant. *Sid.* 507.
- Mouhijärvi, socken. *Sid.* 31. 59. 164. 373. 381. 385. 391. 462. 504. 541. 542.
- Müller, pseudonym för hertigen Ludvig Filip af Orleans. *Sid.* 209. 239.
- Munck, Petrus, f. 1732 † 1803. Biskop i Lund 1794. *Sid.* 306. 472. 605.
- Munck, Johan Henrik, f. 1748 † 1817, baron. Öfverste 1790. Landshöfding i Nylands och Tavastehus län 1790; afsked 1810. *Sid.* 246. 248. 266. 287. 556.
- Adolf Fredrik, f. 1749 † 1831, baron, greve. Föregåendes bror. Page vid hofvet 1765. Major 1776. Friherre 1778. President i kammarrevisjonen och greve 1788. Myntförfalskare under finska kriget; landsförvist 1792. *Sid.* 105. 182. 311. 329. 347. 349. 428. 490.
- Otto Magnus, f. på Lieslax i Rantasalmi 1764 † 1853 i Karlsruhe, baron. Föregåendes bror. Öfverstelöjtnant och hofmarskalk 1793. Förste hofmarskalk 1804. Öfverste 1805; afsked 1810. Följde det afsatta svenska konungaparet. Ingick i rysk tjänst som hofmästare 1811. *Sid.* 537.
- Munkell, Olof, egde Kusto jernbruk i Bjerno kring 1750 och gård i Åbo. Gift med *Marg. Carlbon.* *Sid.* 136. 199. 417.
- Anders Adolf. Föregåendes son. Student 1774. Brukspatron. Bankrutt 1802. *Sid.* 82. 482. 490. 494. 496.
- Karl Robert, f. 1763 † 1796. Föregåendes bror. Student 1774. Egde och sålde Lemsjöholm. *Sid.* 8. 22.
- Hedvig Fredrika, f. 1762 † 1798 $\frac{2}{7}$. Föregåendes syster. Gift 1794 med häradshöfdingen *G. A. Lilius.* *Sid.* 206. 480. 494. 496.
- Munsala, kapell under Nykarleby tills 1857, då eget pastorat. *Sid.* 119.
- Munster (Munsterhjem), Anders, f. 1667 † 1748. Slutligen vicepresident i Åbo hof rätt. *Sid.* 549.
- Münter, Fredrik, f. 1761 † 1830. Reste i Italien och Sicilien 1786. Teologie professor i Köpenhamn 1790. Biskop på Seland 1808. *Sid.* 139.
- Murray, Gustaf, f. 1747 † 1825. Teologie doktor 1778. Kyrkoherde i S:t Jakobs och Johannis församling 1780. Pastor primarius 1801. Biskop i Vesterås 1811. *Sid.* 308.
- Adolf, f. 1751 † 1803. Föregåendes bror. Anatomie professor i Upsala. *Sid.* 27. Museum. *Sid.* 208. 215. 239.
- Musik, Musikaliska Sällskapet. *Sid.* 14. 43. 59. 79. 146. 168. 177. 183. 221. 235. 244. 251. 267. 368. 443. 447. 451. 469.
- Mustelin, G. F., f. 1742. Auskultant i Åbo hofrätt 1765. Landsfiskal. Tit. borgmästare. Gift med *F. W. Brander.* Deras dotter *Fredrika Charlotta*, gift 1797 $\frac{6}{7}$ med kronofogden *K. G. Gråå.* *Sid.* 418.
- Myntförhållanden. *Sid.* 76. 84. 90. 100. 115. 151. 155. 190. 244. 246. 249. 256. 257. 305. 323. 344. 350. 374. 375. 395. 404. 489. 493. 511. 515. 518. 527. 529. 550. 573.
- Mynt- och Medaljkabinetet vid akademien i Åbo. *Sid.* 151. 204. 214. 215. 222. 260. 267. 268. 270. 272. 297. 307. 334. 352. 375. 376. 378. 410. 413. 460. 522. 592. 594. 596.
- Måleri (och teckning). *Sid.* 44. 208. 215. 236. 267. 274. 279. 313. 366. 374. 375. 409. 415. 440. 456. 479. 489. 503. 510. 511. 512. 514. 521. 554. 571.

- Mårten, Sankt, eller Nyby, socken. *Sid.* 26. 258. 365.
 Mäentaka i Lappo. *Sid.* 389.
 Mäntsälä, socken. *Sid.* 285. 355.
 Mäntyharju, socken. *Sid.* 142. 505.
 Märkätaipale (ej Mäckätaipale), by i Mouhijärvi. *Sid.* 504. 541.
 Mätäjärvi, stadsqvarter i Åbo, öster om ån. *Sid.* 468.
 Möller, Gustaf Martin, f. 1754. Kapten, gift med *Lov. Charl. Pryss.* *Sid.* 305 f.
 Möllersvärd, Otto Reinhold, f. på Mäntsälä gård 1763 † 1802 i Pisa. Tjenstgörande kammarjunkare. Öfverstelöjtnant 1798. *Sid.* 537.
 Mörner, Hampus Stellan, f. 1725 † 1797, baron. Generallöjtnant 1780. General af kavalleriet 1792. *Sid.* 182.
 Mörtengren, Lars, f. 1722 † 1806 på Järpilä i Töfsala, som han köpt 1769. Landtränmästare i Åbo och Björneborgs län. *Sid.* 114. 468.
- Naapala, säteri i Halikko socken. *Sid.* 82. 87.
 Nagu, socken. *Sid.* 306. 402. 420. 447. 497. 592.
 Napoleon Bonaparte, f. 1769 † 1821. Franska republikens konsul 1799. Kejsare 1804—14. *Sid.* 373. 374. 412. 515. 596.
 Narischkin, Leo Alexandrovitsch, furste, öfvershoftallmästare vid Katarina II:s hof, stor konstälskare. *Sid.* 352 (?).
 Narssius, (Johan von Naarssen), skref *Poemata* (rörande Gustaf II Adolf, m. m.), utgifna dels i Riga, dels i Stockholm 1627 ff. *Sid.* 138.
 Nastola, socken. *Sid.* 258.
 Nath, Anton, handlande i Fredrikshamn, sedan d:o af 1 gillet i S:t Petersburg. *Sid.* 458.
 Nationer, akademiska. *Sid.* 45. 97. 103. 108. 154. 180. 182. 186. 188. 216. 225. 276. 300. 314. 316. 338. 394. 448. 454. 476. 525. 527. 566. 584.
 Nautila I. Nautela, i Lundo socken, består af Heikkilä och Knaapi frälsehemman. *Sid.* 217. 281. 283. 305. 307. 442. 445. 497. 569.
 Navander, okänd. *Sid.* 253.
 Neapel. *Sid.* 94. 105. 113. 121. 134. 139. 151. 500.
 Nectarius, från Jerusalem, skref 1677—1702 flera kyrkohistoriska arbeten på nyräkiska. *Sid.* 37. 40.
 Nederländerna. *Sid.* 142. 206.
 Neger, i franska direktoriet. *Sid.* 241.
 Nehrman (Ehrenstråle), David, f. 1695 † 1769. Juris professor i Lund 1721. Adlad 1764. *Sid.* 178.
 Neikter, Jakob Fredrik, f. 1744 † 1803. Professor Skytteanus i Upsala. *Sid.* 27. 38. 70.
 Nerpes, socken. *Sid.* 66. 71. 73. 74. 79. 89. 93. 101. 119. 120. 218. 237. 309. 310. 311. 322. 334. 335.
 Nessin, Anders, f. 1749 † 1791. Kyrkoherde i Lappvesi (Villmanstrand) 1780. *Sid.* 458. 500.
 — Karl Fredrik, † 1799. Föregäendes son. Student 1797. Skollärare. *Sid.* 458. 500.
 Nestor, f. kr. 1056 † kr. 1115. Munk i Kiev, Rysslands äldsta annalist. Hans verk utgafs af vetenskapsakademien i Petersburg 1767—90, af Scherer med öfversättning 1774, af Schlözer 1802—9, voll. 5. *Sid.* 446.
 Netherwood, Adam Fredrik, f. 1770 † 1803. Korporal vid lifgardet 1793. Ryttmästare vid adelsfanan 1794. Lätsade blifvit påskjuten af någon, som tagit honom för regenten 1795. Landsförvistes, gick i fransk tjänst, der utmärkte sig. *Sid.* 217. 223. 232. 253.

- Netzell, Johan Isak**, f. 17.. † 18.. Kopist i utrikes expeditionen 1790. Sekreterare i kabinettet för utrikes breffvexlingen 1793. Kanslerssekreterare? *Sid.* 483. 546. Neutralitet, beväpnad, se Politiken.
- Nibelius** (adlad **Palmsvärd**), **Johan Erik**, f. 1745 † 1821. Revisionssekreterare 1792. Underståthållare i Stockholm 1793. Justitieråd 1809; afsked 1817. *Sid.* 151.
- Nicolai, Kr. Fr.**, f. 1733 † 1811. Bokhandlare och produktiv skriftställare, af reaktionära åsigtter mot alt nytt i litteraturen. *Sid.* 485. 587. 591.
- Nicander, Henrik**, f. 1774 † 1815. Astronom. Efter Vargentin sekreterare i vetenskapsakademien i Stockholm 1784. Kansliråd. *Sid.* 455.
- Niekamp, J. L.**, skref *Missionsberichte aus Ostindien*, Halle 1740 ff. *Sid.* 278. 292.
- Niemcewicz, Julian**, f. 1754 † 1841 i Paris. Berömd polsk skriftställare. Kosciuscos adjutant, med honom fångnen 1794, af kejsar Paul lösgifven. *Sid.* 345.
- Nissilä**, gästgifveri i Idensalmi. *Sid.* 127.
- Nokia**, gammalt herregods i Birkala socken; innehades redan 1750 af kapten K. Reinh. v. Knorring. *Sid.* 453.
- Nolcken, Gustaf Adam von**, f. 1733 † 1813. President i Göta hofrätt 1793. *Sid.* 16.
- Norberg, Matias**, f. 1747 † 1826. Professor i österländska språk i Lund 1780; afsked 1820. *Sid.* 267.
- **Johan Erik**, f. 1749 † 1818. Bergsråd 1793. Anställd i Ryssland. Statsråd. Gift i Moskva. *Sid.* 175. 194. 472. 575.
- Nordberg, Isak**, f. 1755 † 1797. Son till *Joh. Nordberg*, bruksinspektör på Billnäs. Magister 1778. Docens 1781. Lektor i Åbo katedralskola 1784. Gift med *Marg. Lov. Ignatius*, † 1811 på Rövvarnäs i Pargas. *Sid.* 98. 202. 302. 304. 365. 368. 401. 452. 462. 466. 471. 575. 593.
- Nordenskjöld, Otto Henrik**, f. 1747 † 1832, baron. Viceamiral och viceordförande i komitén för flottans ärenden 1797. Friherre 1815. *Sid.* 357.
- Nordenstedt, Abraham**, f. 1765 † 1820 i Åbo. Kommissionslandtmätare i Finland 1795. Slutligen öfverdirektör vid landtmäteriet i Finland; afsked 1812. *Sid.* 242.
- Nordensvan, Henrik Kristian**, f. 1762 † 1822. T. f. landskamrer i Nylands och Tavastehus län 1783; ordinarie 1802. Ledamot i regeringskanseljen 1809—12, hvar efter åter vidtog sin förra tjenst. Gift 1:o) 1795 med *Hedv. Elisab. Cygnaeus*, f. 1762 † 1796; 2:o) 1797 med *Inga Lov. Gylling*, f. 1768 † 1847. *Sid.* 193. 283.
- Nordfors, Erik Ulrik**, f. 1771 † 1806. Kapten. Politisk skriftställare. Litteratör. *Sid.* 73. Nordia (utg. af Höst), se Tidningar.
- Nordin, Karl Gustaf**, f. 1745 † 1812. Lektor i Hernösand 1775. Prost. Ledamot i svenska akademien och riksdagsman för Hernösands stift 1786. Biskop 1805. *Sid.* 5. 144. 210. 356. 419. 445. 552. 558.
- Nordling, färgare** i Åbo. *Sid.* 82. 205.
- Nordling, Ingevald**, f. 1736 † 1799. Magister 1760. Kyrkoherde i Halikko 1780. *Sid.* 500. 548.
- Nordqvist, Matias**, f. 1754 † 1846. Student 1777. Huspredikant hos fältmarskalken baron Stackelberg 1785. Kapellan i Åbo 1795. Arkidiakon 1806. Gift 1790 med *Joh. Kristina Stadigh*, dotter af ekonomie direktör Johan Stadigh. *Sid.* 211.
- Nordsjön. *Sid.* 218. 250.
- Norén, Johan Erik**, f. 1749 † 1811. Expeditions- och kanslerssekreterare. Kansliråds titel. *Sid.* 180.
- Norge. *Sid.* 106. 206. 209. 239. 273. 379. 579.
- Norgren, dräng. *Sid.* 273.
- Norlin, Johan Gustaf**, f. 1762 † 1831. Polismästare i Stockholm 1793. Lagman i Vesterbotten 1793; afsked 1827. *Sid.* 50. 228.
- Norrköping. *Sid.* 23. 104. 418. 424. 602.

- Norrländ, Sveriges nordligaste landskap. *Sid.* 347. 383. 553.
- Norrmalmstorg i Stockholm. *Sid.* 325.
- Norrmark, kapell (1861 skildt pastorat) under Ulfsby, samt liknämnd egendom med bruk. *Sid.* 159. 373.
- Norrtegel, stad. *Sid.* 575. 378.
- Notsjö, allodialsäteri i Urdiala socken, med glasbruk. *Sid.* 365. 570.
- Nousis, socken. *Sid.* 45. 58. 395.
- Novgorod, stad i Ryssland. *Sid.* 469.
- Nuhjala, säteri i Vehmo. *Sid.* 223. 244. 343.
- Nummis eller S:t Karins, socken. *Sid.* 20. 266. 507.
- Nurmijärvi, socken. *Sid.* 87.
- Nyby, socken, se S:t Mårtens.
- Nyby, glasbruk i Ijo, anlagd 1783. *Sid.* 125.
— egendom i Nastola. *Sid.* 258.
- Nybyggen. *Sid.* 31. 32. 33. 35. 37. 45. 128. 275. 354. 385. 389. 392. 472. 495. 542.
- Nybyggnader. *Sid.* 41. 57. 79. 97. 168. 217. 282. 286. 287. 289. 308. 345. 346. 367. 369. 375. 408. 409. 455. 457. 471. 479. 480. 485 f. 501. 503. 513. 524. 534. 535. 542 f. 548. 549. 558. 561. 563. 564. 566. 569. 584. 593. 604. 605.
- Nyerup, Rasmus, f. 1759 † 1829. Professor i lärdomshistorien och bibliotekarie i Köpenhamn. *Sid.* 494.
- Nykarleby, stad, socken. *Sid.* 10. 11. 29. 121 f. 125.
- Nykyrka, socken. *Sid.* 322.
- Nyköping. *Sid.* 569.
- Nyland, landskap. *Sid.* 6. 81. 102. 134. 248. 258. 265. 275. 408. 410. 487. 493. 502. 509. 514. 517. 543. 585.
- Nylander, Johan Matsson, f. 1742 † efter 1805. Handlande i Uleåborg. Hofråd. Egde Nyby glasbruk. *Sid.* 125. 556(?).
- Nyman, Sven, slagtare i Åbo, † 1796. Gift med *Hel. Tymén*, † 1801. *Sid.* 272.
— Sven, f. 1765 † 1836. Handlande i Åbo. *Sid.* 475. 579. 605.
- Nynäs, sätesgård i Osmo socken, Södermanland; egdes af G. M. Armfelt och efter 1809 någon tid af K. Fr. Bremer. *Sid.* 86. 164.
— öfverstelöjtnants boställe i Nousis. *Sid.* 295. 308. 317. 346. 357. 601.
- Nystad. *Sid.* 318. 360. 381. 417. 594. 601.
- Nystaden, stadsdel i Åbo. *Sid.* 365. 408. 410. 413. 458. 517.
- Nystén, Lars Olof, f. 1768 † 1811. Krigskommissarie. Bruksegare. Slutligen kronofogde i Sverige. *Sid.* 285.
- Nyström, Gudmund, f. 1770 † 1839. Smäländing. Respondens för Porthans Historia Decimarum, P. I. Aboae 1796. Magister i Åbo 1798. Komminister i Bonstorp, Smäländ. *Sid.* 272.
- Nytorget i Åbo. *Sid.* 535. 540. 544.
- Nådendal, stad. *Sid.* 92. 129. 397. 402. 417. 496. 502. 601.
- Nådär. *Sid.* 12. 14. 47. f. 58. 60. 73. 74. 79. 119. 372. 377. 381. 401. 441. 464. 465. 470. 474. 479. 485. 548. 554. 564. 604.
- Nörregaard, L.; hans arbete „Naturrättens första grunder“, öfversatt af L. P. Wählin och J. Fägervall, Lund 1796. *Sid.* 300. 314. 340. 354.
- Obelisk (skriffel af Porthan: Basilisk) upprest till minne af Stockholms borgerskaps patriotism under kriget 1788—90 på slottsbacken i Stockholm. *Sid.* 451.
- Ocellus Lucanus, d. ä. från Lukanien, en af Pythagoras föregifna lärjungar. Skref om Verldsaltet m, m, *Sid.* 40.

- Odhelius, Laurentius**, † 1691. Berömd svensk orientalist, utgaf Synagoge Bifrons, Francof. 1691. *Sid.* 37. 40. 46.
- Ojanperä, nybygge i Jämijärvi. *Sid.* 495.
- Olivecreutz, Johan**, f. 1721 † 1804. Son af biskop J. Gezelius i Borgå. Sekreterare vid Åbo akademi 1746. Reste utrikes 1756—63. Lagman i Skåne och Bleking 1770; afsked 1777. Återflyttade till Åbo 1783. Gift 1771 med *Adolfina Joh. Rutenskiöld*, f. 1750 † 1837. Deras dotter *Margareta Helena*, f. 1772 † 1855, gift 1792 med baron *H. Fleming*. *Sid.* 155. 163. 167. 182. 246. 594.
- Olkkala, egendom i Vichtis. *Sid.* 289.
- Operan, se Teater.
- Ordenskapitel. *Sid.* 335.
- Ordnar, se Riddareutnämningar.
- Orihvesi, socken. *Sid.* 515.
- Orimattila, socken. *Sid.* 370.
- Orléans, Duc d', se Ludvig Filip.
- Orlov, Grigor**, f. 1734 † 1783. Hufvudman i attentatet mot Peter III. Katarina II:s gunstling. *Sid.* 351.
- **Alexei**, † 1809. Föregående broder och invecklad i hans attentat. Kallad „Tschemenski“ efter sin sjöseger vid Tschesme. *Sid.* 351.
- Orræus, Anders Vilhelm**, f. 1761 † 1826 i Helsingfors. Häradshöfding i Stor Savolax domsaga 1795. Tit. lagman. Ledamot i senaten 1817. *Sid.* 370.
- Orræus** (adlad **Orrhjem**), **Anders Fabian**, f. 1762 † 1816 i Åbo. Filosofie kandidat i Åbo 1784. Borgmästare i Borgå 1792. Tit. lagman 1806. Bondeståndets sekreterare vid landtdagen i Borgå. Adlad 1809. Referendariesekreterare i regeringskanseljen. Statsråd och prokurator 1816. *Sid.* 538.
- Ortelius, Abr.**, f. 1527 † 1598. Holländsk länd. Utgaf Theatrum orbis terrarum, Thesaurus geographicus, m. m. *Sid.* 485.
- Ortodoxin, åtgärder till dess bevarande. *Sid.* 596. 602. 605.
- Ostindien. *Sid.* 25. 278. 485.
- Other** eller **Otter**, Norrman; berättade sina resor i nordn, från Norge till Permien, för konung Alfred i England (871—901), som lät på anglosachsiska uppteckna dem (jemte Dansken *Wulfstans* berättelse öfver sin färd från Schlesvig till Truso i Preussen) i sin öfversättning af Orosius. Utgifna af flere; äfven af Porthan i v.h.a. akademins handll., D. 6. *Sid.* 156. 178. 446.
- Otteson, Johan**, kallade sig ock **Klöfverblad**. Kamrer, jordransakare, häradshöfding i Finland, kring 1607—20. Sekreterare i Åbo hofrätt 1623. *Sid.* 114.
- Ovidius**, citeras. *Sid.* 204. 298. 427. 553.
- Oxenstjerna, Axel**, greve af Södermöre, f. 1583 † 1654. Rikskansler. *Sid.* 129. 232.
- **Johan**, greve af Södermöre, f. 1611 † 1657. Föregående son. Riksmarsk. *Sid.* 232.
- **Erik Gustaf**, greve af Eka och Lindö, f. 1725 † 1796. Underofficer. Lefde sedan utan tjenst. *Sid.* 164.
- **Johan Gabriel**, greve af Korsholm och Vasa, f. 1750 † 1818. Riksmarskalk 1792. Skalden. *Sid.* 94. 100. 106. 109. 112. 173. 263. 267. 291.
- **Axel Fredrik**, greve af Korsholm och Vasa, f. 1753 † 1841. Föregående bror. Kapten. Hofrättsråd i Vasa hofrätt 1784—94. Ledamot i högsta domstolen 1793. *Sid.* 54.

Paattis, kapell under S:t Marie pastorat. *Sid.* 539.

Padasjoki, socken. *Sid.* 170. 225. 229. 483.

- Palander, Gabriel**, f. 1776 † 1821. Responderade för Porthans diss. De philosophia populari 1798. Docens i matematiken 1799. Bibliotekarie 1805 och professor i lärdomshistorien 1811, i teoretiska filosofin 1814. Son till kyrkoherden i Våno, *Gabr. Palander* (f. 1730 † 1802). *Sid.* 487. 494. 514. 526. 554. 557. 559. 600.
- Paldamo**, socken. *Sid.* 126. 127.
- Paldanius, Elias**, f. 1724 † 1793. Kyrkoherde i Jorois. *Sid.* 73.
- Palén, Samuel**, f. 1745 † 1803. Rådman i Raumo. Direktör. *Sid.* 601.
- Pallas, Pehr Simon**, f. 1741 † 1811. Naturforskare, resande i Sibirien. Ledamot i Petersburgska vetenskapsakademien 1785. Bodde sedan 1796 på Krim. *Sid.* 40. 175. 194.
- Palmfelt, August Fredrik**, f. 1767 † 1814. Förste major vid Åbo regemente 1795. Öfverstelöjtnant s. å. Vicelandshöfding i Åbo och Björneborgs län 1803. Chef för finska brigaden under kriget 1808, 09. Generalmajor 1812. Ledamot i regeringskanseljen 1812. Gift 1798 med *W. Alb. v. Willebrand*, f. 1782 † 1824, dotter till generalmajoren och landshöfdingen E. G. v. Willebrand. *Sid.* 257. 308. 519. 522. 527. 531. 534.
- Palmqvist, Magnus Daniel**, f. 1760 † 1834, baron. Flygeladjutant vid örlogsflottan 1788. Öfverste vid amiralitetet 1790. Amiral. *Sid.* 85. 121. 135.
- Palmköld, Elias**, f. 1667 † 1719. Häfdaforskare; hans samlingar i Upsala universitets bibliotek. *Sid.* 21. 44. 137. 181.
- Palmstedt, Erik**, f. 1742 † 1803. Arkitekt i Stockholm med professors titel. *Sid.* 114.
- Palästina**. *Sid.* 31.
- Pantti**, akademie hemman i Ikalis socken. *Sid.* 27. 109.
- Paqvalin, Otto Johan**, f. 1740 † 1798. Kommissionslandtmätare, gårdsegare i Åbo. *Sid.* 216.
- Pargas**, socken. *Sid.* 372. 497.
- Paris**. *Sid.* 207. 208. 209. 241. 279. 352. 414. 478.
- Parola**, malm vid Tavastehus. *Sid.* 258. 473.
- Pastorat**. *Sid.* 10. 11. 12. 29. 43. 47. 51. 55. 58. 66. 67. 68. 73. 74. 77. 79. 87. 89. 91. 93. 101. 108. 112. 119. 120. 124. 125. 128. 130. 133. 134. 140. 145. 158 f. 200. 201. 218. 237. 242. 253. 254. 257. 334. 335. 367. 376. 378. 382. 383. 393. 395. 409. 414. 416. 417. 418. 434. 453. 476. 479. 480. 501. 504. 508. 510. 515. 535. 539. 543. 548. 553. 554. 556. 560. 563. 564. 567. 569. 584. 604. 605.
- Paul Petrovitsch**, rysk storfurste, kejsare 1796—1801. *Sid.* 331. 336. 344. 345. 350. 351. 352. 359. 373. 380. 413. 437. 448. 458. 463. 480. 500. 504. 507. 513. 555. 565. 568. 570.
- Paus, Johan**, utgaf Norges gamla lagar, Kph. 1751, 52, 4:o, m. m. *Sid.* 448.
- Pechlin, Karl Fredrik**, f. 1720 † 1796 på Varbergs fästning, baron. General 1770; afsked 1773. Politisk stämplare. *Sid.* 42.
- Pedersöre**, socken. *Sid.* 119. 125.
- Pemar**, socken, annex. *Sid.* 155. 186. 196. 600.
- Penningeinsamlingar** för olika ändamål. *Sid.* 23. 35. 39. 41. 43. 45. 59. 71 f. 79. 93. 97. 102. 103. 104. 105. 114. 130. 188. 480. 501. 524. 531. 535. 542.
- Perault, Charles** (ej Claude), f. 1628 † 1703. Fransk skald och litteratör. *Sid.* 131.
- Pergolese**, f. 1710 † 1736. Berömd italiensk kompositör. *Sid.* 177.
- Peringsköld, Johan**, f. 1654 † 1720. Utgaf Monumenta Sveogothica, Sturleson, m. m. *Sid.* 90. 102. 185. 480.
- Pernell, Jakob**. Student 1777. Akademie vaktmästare 1794, Gårdsegare. *Sid.* 73, 84.
- Persicaria**, växt, *Sid.* 436, 441,

- Petavius**, † 1652. Berömd för sitt kronologiska arbete *Doctrina temporum*. *Sid.* 440. 447.
- Peter III**, rysk kejsare 1762 jan.—nov., Katarina II:s gemål. *Sid.* 344. 359.
- S:t Petersburg**. *Sid.* 40. 90. 163. 175. 179. 194. 219. 221. 226. 247. 248. 251. 255. 256. 261. 271. 283. 287. 294. 295. 299. 302. 305. 308. 309. 310. 311. 313. 351. 352. 356. 358. 368. 380. 416. 418. 447. 453. 458. 469. 473. 478. 480. 486. 500. 507. 513. 569. 599.
- Petersén, Johan Adam**, f. 1737 † 1797 $\frac{6}{8}$. Brukspatron, egde Björkboda och Dalsbruk i Kimito. Tit. bergsråd 1787. Gift 1767 med *Fredrika Wittfoth*, f. 1744 † 1797 $\frac{31}{12}$ på Björkboda. *Sid.* 413. 452.
- Petrejus, Joel Jakob**, f. 1732 † 1804. Arkidiakon i Borgå 1759. Hofpredikant 1790. Kyrkoherde vid finska församlingen i Stockholm 1775. Ledamot i beredningen af ecklesiastik ärenden 1792. Teologie doktor. *Sid.* 152. 207. 213. 217. 377. 422. 426. 435. 451. 504. 505. 512. 516. 554.
- N. N. sjökapt. *Sid.* 372.
- Petrell**, skeppare. *Sid.* 187. 330. 335.
- Pettersson**, skeppare. *Sid.* 210. 213.
- Peyrere, Is.**, † 1676. Hans arbete *De Praeadamitis* 1655 väckte stort uppseende. Skref ock om Island och Grönland. *Sid.* 427.
- Peyron (Pejron), Ludvig Bartolomé**, f. 1766 † 1840. Major då han för sin brevexling med Armfelt skildes från tjensten. Konungens öfveradjutant 1797. Öfverste och kommandant i Kristiansstad 1802. Hans bror (?) *Klas Bartolomé Peyron*, f. 1753 † 1823, var sedan 1792 svensk ministerresident och generalkonsul i Hamburg. *Sid.* 105. 187. 395.
- Pfaler, Wenzell Ulrik von**, f. 1758 † 1832 i Ekenäs. Auditör. Hans enka † ä Innilä rusthåll i Lempälä socken 1843. *Sid.* 400 (?).
- Philalethes**, pseudonym. *Sid.* 492.
- Philipson, Lorens Münter**, f. 1765 † 1851. Läkare i Stockholm, ifrig Thorildian. *Sid.* 61.
- Pichegru, Charles**, f. 1761 † 1804. General under franska revolutionen. *Sid.* 249.
- Pieksämäki**, socken. *Sid.* 317. 510. 553. 572.
- Pielis**, socken, elf. *Sid.* 126.
- Pihlman, Johan**, f. 1733 † 1811. Magister 1754. Kyrkoherde i Euraåminne. Titulär professor 1786. Teologie doktor 1786. Gift med *Ag. Krist. Timm*, brukspatronsdotter från Kautua, f. 1745 † 1796. *Sid.* 55. 73. 89. 117. 119. 160. 196. 218. 233. 237. 254. 272. 340. 346. 350. 382. 398. 402. 455. 510. 573.
- Pihlsson, Jakob**, f. 1755 † 1837 i Halmstad. Tullförvaltare i Lovisa 1790, i Vasa 1805; afsked 1816. Tit. öfverinspektör. *Sid.* 437.
- Piilois (Johannisberg)**, säteri i Vehmo. *Sid.* 82.
- Piikkis**, socken, annex. *Sid.* 39. 58. 87. 88. 91. 94. 112. 159. 182. 186. 236. 259. 327.
- Pinello, Dominikus Julius**, f. 1738 † 1821 i Åbo. Öfverste 1792; afsked 1795. *Sid.* 329. 347. 354. 366. 595.
- Piper, Per Bernhard**, f. 1723 † 1799. Generalmajor. President i krigskollegium 1793. *Sid.* 531.
- **Hedvig Katarina**, född grefvinna Ekeblad 1746 † 1812; gift 1769 med öfverkammarherrn, grefve K. G. Piper, † 1803. Öfverhofmästarinna. *Sid.* 436. 440. 444.
- Pipping, Jost Joakim**, f. 1720 † 1793. Handlande i Åbo. *Sid.* 540.
- (**Pippingsköld**), **Josef**, f. 1760 † 1815. E. o. medicine professor 1789. Ledamot i kollegium medikum 1811. Adlad 1812. Professor 1812. Gift 1:o) 1790 i Helsingfors med *Maria Sederholm*, f. 1770 † 1798 $\frac{4}{10}$; 2:o) 1800 i Åbo med *Beata Maria Arnell*, f. 1782 † 1868 i Åbo. *Sid.* 16. 17. 83. 137. 139. 252. 256. 258. 259. 264. 280. 282. 289. 313. 330. 346. 417. 423. 433. 461. 522.

- Pipping, Gustaf Lars**, f. 1794 † 1797. Föregåendes son. *Sid.* 346.
- **Sofia Kristina**, (dotter af handlanden Jost Joakim Pipping, f. 1720 † 1793), gift 1794 med häradshöfdingen *G. Dahl*. *Sid.* 60.
- **Hedvig Charlotta**. Föregåendes syster. Gift med apotekaren *A. Mjöd.* *Sid.* 522.
- Piranesi, Francesco**, f. 1756 † 1810 i Paris. Kopparstickare och konsthandlare i Rom. Reuterholms redskap mot Armfelt. Svensk minister i Rom 1794—98, ehuru ej officiellt erkänd af påfven. *Sid.* (205?). 349. 489.
- Pistorius, Johan**. Skref *Polonicæ historiæ corpus*, voll. 3, Bas. 1582, Scriptt. German., voll. 3. Fref., Hannov. 1583—1613. *Sid.* 18. 572.
- Pius VI**, påfve 1775—98, då kyrkostaten romersk republik. *Sid.* 472. 489. 561.
- Planman, Anders**, f. 1724 † 1803. Professor i fysiken 1763. Fick 1773 i brist på lön Nouis pastorat tills Pemar annex följande år blef ledigt, der han sedan ständigt bodde. Gift med *Fredrika Achrenius*, f. 1755 † 1798 $\frac{2}{11}$, prostdotter. *Sid.* 58. 153. 155. 186. 196. 211. 332. 408. 414. 433. 452. 483. 487. 496. 523. 533. 544. 576. 577. 582. 585. 587. 590. 594. 596. 600. 605.
- **Ingrid Sofia**, f. 1783 † 1798 $\frac{25}{6}$. Föregåendes dotter. *Sid.* 496.
- **Anna Lovisa**, f. 1789 † 1811 på Kalela i Masku. Föregåendes syster. Gift 1810 med kaptenen *G. Schauman* i hans 1 gifte. *Sid.* 594.
- **Alexander**, f. 1735 † 1794 $\frac{11}{8}$. Föregåendes farbror. Handlande i Åbo. *Sid.* 155. 196.
- **Arvid**, f. 1744 † 1794 $\frac{26}{11}$. Föregåendes bror. Handlande i Åbo. *Sid.* 155. 196.
- Planck, G. J.**, f. 1751 † 1833. Berömd teolog. Utgaf bl. a. *Gesch. d. Entstehung etc. des protestantischen Lehrbegriffs*, voll. 6, Lpzg 1781—1800. *Sid.* 510. 521.
- Platen, Julius Bernhard von**, f. 1732 † 1805, baron. Generalguvernör i Pommern 1796. En af rikets herrar. Friherre 1797. *Sid.* 412.
- Platina, Bartholomæus**, eg. **Sacchi**, f. 1421 † 1481. Skref påfvarnes historia, m. m. *Sid.* 78.
- Pohjala, nybygge från Riho hemman, Mouhijärvi socken. *Sid.* 35. 37.
- Pojo, socken. *Sid.* 287. 289.
- Polen, Polackar. *Sid.* 85. 91. 98. 139. 144. 167. 232. 247. 305. 343. 345. 347. 469. 512. 553.
- Polisen. *Sid.* 87.
- Politiska rörelser och opinioner. *Sid.* 9. 13. 23. 43. 48 f. 50. 51. 52. 55. 60. 65. 76. 78. 79. 81. 85. 86. 91. 94. 99. 100. 104. 105. 106. 110. 111. 115. 116. 121. 129. 131. 135. 141. 142. 146. 151. 164. 167. 210. 211. 212. 214. 215. 217. 221. 223. 232. 233. 234. 241. 245. 246. 250. 251. 259. 278. 306. 310. 323. 324. 331. 333. 336. 349. 351. 352. 356. 358. 373. 383. 400. 403. 405. 412. 414. 437. 446. 498. 503. 514. 517. 534. 565. 589. 596.
- Polon, Erik Johan**, † 1821. Student i Åbo 1759. Finsk translator i Stockholm. Rådman i Helsingfors. *Sid.* 274. 311. 320. 330. 364. 372. 398. 401. 419. 448.
- Polviander, Mikael**, f. 1748 † 1819. Magister 1772. Kyrkoherde i Tavastkyro 1782. Gift med *Kat. Brit. Taulerus*, f. 1747 † 1830. *Sid.* 143.
- **Gustaf**, f. 1747 † 1805. Magister 1772. Kyrkoherde i Hattula 1783. *Sid.* 30. 117. 283. 598 f. 601.
- Pommern. *Sid.* 95. 118. 206. 412. 443. 487.
- Pomoell** (adlad **Pomell**), **Erik Johan**, f. 1765 † 1825. Notarie i Åbo hofrätt 1794. Sekreterare der 1795. Assessor 1798. Hofrättsråd 1809. Vicepresident 1817. Adlad 1821. *Sid.* 132. 144. 259. 353. 449. 467. 501. 503. 509. 512. 514. 525. 535.
- Poppus, Gabriel**, f. i Jokkas 1770 † 1856. Auskultant i Åbo hofrätt 1792; notarie der 1799. Häradshöfding i Öfre Satakunda härad s. å. Under kriget 1808 förflyttad till en domsaga i Södermanland. Justitieråd 1809—1826. President i kommerskollegium 1826. Statsråd 1833. Ständig direktor i landbruksakademien. *Sid.* 535. 538. 539.

- Portas, by i Tammela, som fordom jemte Somero kallades Portas. *Sid.* 509.
- Porthan, Sigfrid** d. ä., f. 1708 † 1793 ^{19/7}. Kyrkoherde, efter sin fader *Henrik* († 1729), i Wiitasaari 1734; sedan 1744 sinnesrörd. Gift 1738 med *Kristina Juslenius*. *Sid.* 8.
- **Beata**. Föregåendes syster. Gift 1:o) 1737 med kapellanen i Wiitasaari *Joh. Castelius*; 2:o) med *Joh. Alander*, kapellan derstädes. *Sid.* 372.
- **Johan**, f. 1723 (?) † 1797. Föregåendes bror. Pastorsadjunkt 1744 och kapellan 1784 i Wiitasaari. *Sid.* 68. 419.
- **Henrik Gabriel**, f. 1739 † 1804. Son till kyrkoherden Sigfrid Porthan. Student 1754. Magister 1760. Eloqventie docens 1762. Amanuens vid biblioteket 1764. Bibliotekarie 1772. Eloqventie professor 1777. Gjorde resa till Tyskland och Danmark 1779. Ledamot af v.h.a. akademien i Stockholm 1787, af vetenskaps-societeten i Upsala 1795, af finska hushållningssällskapet 1797, af patriotiska sällskapet och af strömningsdirektionen i Finland 1799. Riddare af nordstjerneorden 1799. Kansliråd 1802. *Sid.* 1—606.
- **Sigfrid** d. y., f. 1741 † 1798. Föregåendes bror. Magister 1757. Docens i literaturhistorien 1763. Konrektor i Lovisa skola 1769, i Helsingfors 1771. Historiar. lektor i Borgå 1782. *Sid.* 171. 281. 291. 420 f. 423 f. 425. 427. 428 f. 430 f. 433. 434. 436. 439. 441. 445. 446. 455. 457. 459. 460. 462. 463. 494. 510.
- **Maria Margareta**, f. 1742 † 1812. Föregåendes syster. Ogift. *Sid.* 8. 177. 279. 415. 584. 594.
- **Kristina Katarina**, f. 1743 † 1813. Föregåendes syster. Ogift. *Sid.* 8. 117. 279. 415. 584. 594.
- **Henrik Johan**, f. 1753 † 1796 ^{1/12}. Pastorsson från Kuopio; kusin till H. G. Porthan. Härads höfding och titulär lagman i Karelen. *Sid.* 340.
- Porträtt, se Måleri.
- Portugal. *Sid.* 262. 349.
- Posse, släkten. *Sid.* 45.
- **Nils**, f. 1739 † 1818, greve. Öfverstekammarherre. En af rikets herrar. *Sid.* 5.
- Post, Fredrik von**, f. 1726 † 1805. Hofrättsråd i Svea hofrätt 1763. President i Åbo hofrätt 1788; afsked 1795. Gift 3:o) 1788 med *Fredrika Carleson*, f. 1743 † 1794. *Sid.* 130. 141. 191. 197. 199. 205. 211. 217.
- Postverket, Postgången. *Sid.* 42. 51. 52 f. 63 f. 150. 166. 169. etc.
- Potocki, Georg**, greve, polskt sändebud i Stockholm 1789 f. *Sid.* 144.
- Prestkulla, gods i Tenala. *Sid.* 290.
- Prideaux, H.**, f. 1648 † 1724. Engelsk teolog. Utgaf *Marmora oxoniensia*, Muhammeds lefnad, Religionshistoria, m. m. *Sid.* 376. 494.
- Preussen. *Sid.* 206. 232. 269. 292. 344. 359. 455. 569.
- Priest, De St;** 1) **Frédéric Emanuel**, f. 1735 † 1815, greve. Diplomat. Ifrig för Bourbonerne. Till Stockholm 1791, der hans svåger M. de Ludolf representerade hofvet i Wien; 2) **Jacques Henri Benardin**, f. 1737 † 1814. Diplomat, utmärkt skriftställare; gift med en *Didot*. Ingeniörkapten i rysk tjänst 1766. Lefde på äldre dar blott för vetenskaperna; ledamot af L'institut i Paris 1796. *Sid.* 211. 233 f. 437.
- Printz, Karl**, fänrik. Hans egendom i Sagu (Savistalo, Strömsböle och Håndböle) såldes på konkursauktion i Åbo 1796 i mars. *Sid.* 325.
- Printzsköld, Erik Roland**, f. 1735 † 1802. Bergmästare i Vesterbotten och Lappmarken 1767. Titulär lagman 1789. *Sid.* 125.
- Processer, se Tvister.
- Procopovicz**, utgaf *Miscellanea sacra*, Vratisl. 1744, m. fl. teologiska arbeten. *Sid.* 379.
- Professioner vid universitetet. *Sid.* 8. 11. 12. 16. 17. 38. 41. 43. 46. 47. 50. 63. 69. 77. 79. 88. 89. 91. 92. 94. 95. 101. 102. 107. 120. 136. 140. 143. 148. 153. 157.

158. 159. 161. 172. 177. 185. 186. 188. 189. 197. 201. 217. 441. 476. 483. 486. 487. 491. 522. 526. 533. 539. 554. 557. 560. 564. 568. 600.
- Promotioner. *Sid.* 38. 99. 151. 153. 155. 161 f. 174. 188. 193 f. 196. 197. 198. 220. 253. 257. 271. 463. 470. 478. 481. 483. 487. 490. 492. 494. 495. 496. 511. 513. 520. 525. 554. 590.
- Prospectus d'un ouvrage sur la vie et l'administration de Gustave III, författad af G. M. Armfelt, tryckt i Italien. *Sid.* 111. 587.
- Prosperin, Erik**, f. 1739 † 1803. Astronomie adjunkt 1767, professor 1797 i Upsala. *Sid.* 483. 533. 589.
- Prostvik, egendom i Nagu. *Sid.* 275. 395. 402. 501.
- Pryss, Samuel**, f. 1705 † 1779. Son af poeseos professoren och bibliotekarien *Anders Pryss* († 1746). Poeseos professor 1746, teologie do 1747 och domprost 1755; afsked 1762. Gift 2:o) med ryttmästaren *J. J. Hastfers* enka *Barbara Helena Freidenfelt*, f. 1726 † 1808. *Sid.* 275. 305 f.
- **Margareta Kristina**, föregåendes dotter, gift med hofpredikanten *Hedén*.
- **Gustava**, föregåendes syster, gift 1792 med professoren *J. H. Lindqvist*. *Sid.* 275.
- **Lovisa Charlotta**, föregåendes syster, gift med kapten *G. M. Möller*. *Sid.* 305.
- **Olof**, f. 1708 † 1785. Bror till domprosten Samuel Pryss. Juris professor i Åbo 1747; afsked 1777. *Sid.* 26 f. 188.
- **Anders Johan (Prytz)**, f. 1752 † 1824. Föregåendes son. Kapten 1786. Adlad och adopterad på släkten *Prytz* 1799. Gift 1787 med *Hedv. Maria v. Mell*. *Sid.* 14. 26 f. 29. 75. 326. 465. 488. 495. 502. 591.
- **Margareta Elisabet**. Föregåendes syster. Gift med häradshöfdingen, lagman *Herman Ross*. *Sid.* 27. 75.
- **Charlotta Kristina**, f. 1754 † 1817. Föregåendes syster. Gift 1780 med kapten *A. M. Gripenberg*. *Sid.* 27. 75. 275. 464.
- Prytz, A. J.**, se Pryss.
- Psilanderhjelm, Nils**, f. 1706 † 1768. Bergsråd. Egde stora samlingar och ett dyrbart bibliotek. *Sid.* 138.
- Ptolemæus**, grekisk geograf. *Sid.* 435.
- Putschius, Elias von**, f. 1580 † 1606. Klassisk filolog. *Sid.* 436.
- Puumala**, socken. *Sid.* 380.
- Pyhä**, fors i Uleå elf. *Sid.* 126.
- Pyhäjoki**, socken. *Sid.* 122. 130.
- Pyrmont**. *Sid.* 184. 270. 275.
- Pyttis**, socken. *Sid.* 258.
- Påfven (Pius VI)**. *Sid.* 472. 489. 561.
- Pälkäne**, socken. *Sid.* 283. 502.
- Pöytis**, socken. *Sid.* 115. 414. 417. 434. 476. 504. 539. 546. 556. 565. 567.
- Qvarken**, smalaste vattnet i Bottniska viken. *Sid.* 350.
- Qvidja**, gods i Parga socken. *Sid.* 465.
- R.**, stundom för interims Regeringen.
- Raadelma**, egendom i Piikkis. *Sid.* 93. 114. 264. 276. 408. 413. 500.
- Rabenius, Olof**, f. 1730 † 1772. Juris professor i Upsala 1766. Berömd rättslär, skref bl. a. *Commentatio de fatis litteraturae juridicae* 1770. Gift 1762 med *A. Kr. Bruncrona*, f. 1739 † 1827. *Sid.* 334. 387. 578.
- **Lars Georg**, f. 1771 † 1846. Föregåendes son. Student i Åbo 1783. Filosofie doktor i Upsala 1791. Ekonomie docens der 1792. Juris professor der 1807. Adlad 1834. Utgaf läroböcker i kamerallagfarenheten, m. m. *Sid.* 228.

- Racine, Jean de**, f. 1639 † 1699. Frankrikes störste tragiker. *Sid.* 583.
- Radloff, Fredrik Vilhelm**, f. 1766 † 1838. Provinsialläkare på Åland 1789, i Norrtelje 1799. Titulär professor 1805. Sekreterare i finska hushållningssällskapet 1805—13. Medicin adjunkt och botanices demonstrator 1806. Referendariesekreterare i regeringskansljens kansliexpedition 1810—1811. Återflyttade till Norrtelje 1814. *Sid.* 155. 161. 218. 575. 578.
- Ragvald Ingemundi**. Lörd kanik i Upsala, sedan ock rådsherre. Öfversatte 1481 svenska landslagen till latin; ed. Messenius, Sth. 1614. *Sid.* 138.
- Rahbek, K. L.**, f. 1760 † 1830. Professor i Köpenhamn. *Sid.* 553. 592. 596.
- Rahm, Henrik**, f. 1732 † 1799 ^{16/10}. Handlande i G. Karleby. *Sid.* 584.
- Ramel, Malte**, f. 1747 † 1824, baron. Hofkansler. Riksråd. Ledamot i svenska akademien 1797. *Sid.* 352.
- Ramsay, Otto Vilhelm**, f. 1743 † 1806 på Esbogård. Öfverste. Landshöfding i Kymmenegårds län 1789; afsked 1793. (Stundom genom förväxling med farbrodern Anders Henrik d. ä., kallad baron). Gift 1775 med sin kusin friherrinnan *Sofia Lov. Ramsay*, f. 1754 † 1816. Deras söner de besjungne. *Sid.* 56. 61.
- **Anders Johan**, f. 1744 † 1811 på Saaris i Sahalax. Föregåendes bror. Öfverstelöjtnant 1789. Landshöfding i Savolax och Karelen län (Kuopio) 1791; afsked 1803. *Sid.* 128.
- **Anders Henrik d. ä.**, f. 1707 † 1782. Friherre 1766, men ej introducerad. Landshöfding i Savolax och Kymmenegårds län 1765, i Nylands och Tavastehus län 1774; afsked 1776. Generallöjtnant 1772. Gift 2:o) 1772 med *Hel. Kat. Malm* till Strömma i Töfsala, f. 1730 † 1809 i Tammerfors, enka efter domprosten J. Tändler i Vexjö. *Sid.* 476.
- **Anders Henrik d. y.**, f. 1756 † 1795. Halfbror till *Anders Henrik d. ä.* Kapten vid arméns flotta. Major vid Björneborgs regemente 1792. *Sid.* 82. 168.
- Rancken, Engelbrekt von**, f. 1753 † 1813. Häradshöfding i öfre Satakunda 1785. Assessor i Åbo hofrätt 1798. Adlad 1809. Hofrättsråd 1810. Gift 1793 med *Ulr. Aguilina Lydeman*, f. 1770 † 1798 ^{20/3}. *Sid.* 93. 164. 181. 395. 409. 465. 466. 479. 501. 511. 538. 568.
- **Jakob Engelbrekt von**, f. 1796 † 1865 på Mäntsälä gård. Föregåendes son. Student 1811. Possessionat. *Sid.* 465. 479.
- **Gustaf**, f. 1756 † 1831. Föregåendes farbror. Koralis i Åbo 1789. Kyrkoherde i Bjerno 1803. Teologie doktor 1817. Gift med en sondotter till kyrkoherden A. Rothovius († 1732) i Tavastkyro, hvars dotterdotter gift med H. Widenius. *Sid.* 395.
- Randasalmi**, socken. *Sid.* 458. 473. 485. 508. 510. 524. 543. 554. 555. 558.
- Rango, Konr. Tiburt**. Hans reformationshistoria Svecia orthodoxa, Stettin 1688. *Sid.* 359.
- Rappe, Kristoffer Johan**, f. 1719 ^{13/1} (1716 ^{13/1} ?) † 1776, baron. Assessor, hofrättsråd i Åbo hofrätt. Landshöfding i Åbo och Björneborgs län 1769. Friherre 1771. Gift 1750 med *Eva Kat. Linnerhjelm* (Linneria), f. 1711 † 1785 i Stockholm. *Sid.* 585.
- **Adam Vilhelm**, f. 1750 † 1819, baron. Brukspatron. Ledamot af vetenskapsakademien i Stockholm 1793. *Sid.* 46 (?).
- Rastadt**, stad i Baden; kongressen der sammanträdde 1797 ^{9/12}. *Sid.* 443.
- Raumannus, Jonas**, f. 1608 † 1656. Kapellan i Nykyrka. Fredenheims farfarsfarfar. *Sid.* 1.
- Raunistula**, by i S:t Marie socken. *Sid.* 500.
- Raumo**, stad, ä. *Sid.* 125. 601.
- Rautalampi**, socken. *Sid.* 32. 33. 127. 128. 131.
- Regeringen (Kronan)** *Sid.* 9. 23. 43. 47. 48. 51. 52. 66. 78. 94. 105. 110. 111. 113. 134. 141. 142. 144. 150. 167. 181. 187. 229. 246. 247. 249. 250. 251. 261. 264.

265. 277. 286. 295. 296. 319. 330. 335. 354. 357. 361. 364. 369. 371. 374. 376. 387. 390. 392. 393. 394. 401. 405. 406. 407. 440. 441. 446. 458. 470. 472. 513. 514. 530. 531. 551. 564. 605. Se ock Konungen.
- Rehbinder, Johan Reinhold**, till Viksberg i Pemar, f. 1741 † 1824, baron. Major 1785; afsked 1798 (?). Gift 1770 med *Krist. Marg. af Palén*, f. 1746 † 1804. *Sid.* 155. 178.
- **Robert Henrik**, f. 1777 † 1841, baron, grefve. Föregåendes son. Fänrik vid Åbo regemente 1788. Student i Åbo 1791; pensionär hos Porthan. Auskultant i Åbo hofrätt 1795. Assessor der 1807. Tjenstgörande vid finska komitén i S:t Petersburg 1809. Hofrättsråd 1811 och statssekreterare i S:t Petersburg. Verkligt geheimeråd och ministerstatssekreterare 1834. *Sid.* 178. 188. 387. 391. 396. 463. 590.
- **Karl Fredrik**, f. 1729 † 1795 på Bukkila i Piikkis, baron. Majors afsked. Gift 1768 med *Kat. Elisab. Kijk*, f. 1747 † 1822. *Sid.* 193. 402. 412.
- **Berndt Johan**, f. kr. 1720 † 1784 på Ingoisberg i Lundo, baron. Flygeladjutant. Gift med *Br. Charl. Cedersparre*, † 1791. De hade 6 döttrar, af hvilka *Lov. Gustava*, f. 1763 † 1798, gift 1796 med urmakaren i Åbo Jak. Sylvander, samt *Sofia Juliana*, f. 1769 † 1840 på Ingoisberg, gift med traktören Joh. Fr. Ridell, † 1807, och *Beata Katarina*, f. 1772, gift 1808 med sadelmakaren J. D. Lindberg. *Sid.* 372.
- Reichardt, Kristoffer Didrik**, f. 1724 † 1799. Sockerfabrikör. *Sid.* 536.
- Rein, Karl**, f. 1770 † 1803. Magister 1792. Kapellan i Jääskis 1798. *Sid.* 97.
- Reinius, Johan**, f. 1775 † 1843. Student 1792. Auskultant i bergskollegium. Salpetersjuderi inspektor i Norrbotten. *Sid.* 494.
- Rekommendationer. *Sid.* 16. 39. 47 f. 70. 89. 108. 171. 175. 176. 185. 372. 434. 575. 578.
- Rektorsembetet vid universitetet. *Sid.* 70. 78. 83. 87. 92. 94. 107. 115. 132. 145. 148. 154. 168. 174. 186. 188. 194. 195. 197. 216. 226. 235. 263. 268. 273. 274. 276. 288. 294. 300. 301. 303. 304. 315. 316. 399. 415. 487. 492. 501. 507. 513. 532. 542. 561. 573. 602. 604.
- Remer, Jul. Aug.**; hans Handbuch d. ältern allg. Gesch. utkom 1775. *Sid.* 527. 547.
- Renmossa, till nödbröd. *Sid.* 459.
- Representationen, se Ständerne.
- Resor, (Porthans, Franzéns, m. fl.). *Sid.* 2. 8. 53. 57. 62. 108. 114. 116—129. 130. 131. 140. 147. 151. 156. 169. 175. 184. 185. 188. 197. 198. 200. 206. 209. 270. 275. 281. 282. 283. ff. 373. 376. 379. 381. 382. 385. 389. 391. 402. 431. 449. 561. 573. 574.
- Reutercrona, Georg Fredrik**, f. 1773 † 1850. Major och chef för Åbo läns rusthållsbataljon 1796. Generalmajors afsked 1816. *Sid.* 572.
- Reuterholm, Esbjörn Kristian**, f. 1710 † 1773 på Svidja, baron. Riksråd 1765. Gift med friherrinnan *Maria Gyllenstjerna*, † 1783. *Sid.* 22. 541.
- **Gustaf Gottfrid**, f. 1721 † 1803, baron. Föregåendes bror. Titulär lagman 1762, d:o landshöfding 1794. Gift 2:o med *Gertr. Charl. Söderhjelm* i hennes 3:dje gifte, f. 1728 † 1789. *Sid.* 55. 83. 148. 219. 347. 374.
- **Axel Kristian**, f. 1753 † 1811 på Loviselund i Nyland, baron. Son till Esbjörn Kristian R. Landshöfding. Ledamot i högsta domstolen 1793. President i Göta hofrätt 1794, d:o i statskontoret 1795, d:o i Vasa hofrätt 1796. Kommandör af nordstjerneorden 1794. Gift 1797 på Viais i Töfsala med *Lov. Charl. Malm*, majorsdotter, f. 1768 † 1845. *Sid.* 9. 22. 73. 130. 149. 150 (?). 160. 166. 199. 205. 211. 228. 239. 287. 297. 321. 323. 330. 333. 337. 357. 408. 416. 419. 426. 450. 453. 456. 489. 493. 507. 513. 525. 576.

- Reuterholm, Gustaf Adolf**, f. 1756 † 1813 utrikes, baron. Föregåendes bror. Student i Upsala. Hoffjunkare. Ledamot i tulldirektionen 1787. Öfverkammarherre hos drottning Sofia Magdalena 1792. President i kammarrevisionen 1792. En af rikets herrar 1793. Serafimer riddare 1794. Afsked från alla sina embeten 1796. *Sid.* 15. 19. 22. 35. 38. 91. 102. 107. 111. 149. 160. 166. 173 f. 180. 205. 217. 240. 273. 278. 279. 280. 286. 287. 288. 293. 298. 301. 302. 309. 319. 322. 329. 330. 331. 333. 337. 357. 370. 395. 400. 412. 416. 438. 457. 489. 541.
- Reuterskjöld, Heribert Konrad**, f. 1765 † 1821 i Helsingfors. Kapten vid Stackelbergska regementet 1785. Major der 1796 ¹⁵/₁₀. Afsked ur svensk tjänst 1810. Ledamot i regeringskanseljen 1811. Inspektör öfver finska nationalmilitären 1814. Generalmajor 1817. Chef för militie expeditionen i senaten 1820. *Sid.* 384. 397. 546.
- Reval. *Sid.* 255. 416. 565. 570. 572.
- Revolution, se Politiken.
- Rhein, floden. *Sid.* 249. 269.
- Rhyzelius, Anders**, f. 1677 † 1761. Biskop i Linköping. *Sid.* 149.
- Ribben (Ribe), Karl**, f. 1738 † 1803. Medicine doktor i Upsala 1765. Adlad 1772. Assessor i kollegium medikum 1776. Gift i Björneborg med *Eva Elisab. Sacklén*, f. 1759 † 1807. *Sid.* 212. 224. 272. 296.
- Ribbing, Adolf Ludvig**, f. 1765 † 1843 ³/₃, grefve. Kapten. Delaktig i Gustaf III:s mord; lifdömd, benådad med evig landsflykt och förlust af adelskap. Vistades sedan i Paris under namnet *Fredriksson* (och *Loewen?*). *Sid.* 241.
- Richelieu**, f. 1585 † 1642. Kardinal, hertig. *Sid.* 129.
- Richter, A. G.**, f. 1742 † 1812. Berömd tysk anatom. *Sid.* 301.
- Richter, Hans Gottfrid**, f. 1711 † 1789. Logarfvare i Åbo. Gift med *Brita S. Lydeman* f. 1722 † 1797. *Sid.* 594.
- **Jakob Kristian**, f. 1745 † 1812 på Suikkila rusthåll i S:t Marie socken. Föregåendes son. Garfvare, fabrikör i Åbo. Gift 1:o) med *Aurora Wegelius*, † 1787; 2:o) med *Marg. Lov. John*, f. 1760 † 1794. *Sid.* 82. 350. 380. 595.
- **Kristiana**, f. 1776 † 1811. Föregåendes dotter. Gift 1797 med häradshöfdingen, lagman *G. Sannholm*. *Sid.* 350. 380.
- **Fredrik**, bror till Jak. Krist. Richter; läderhandlare i Åbo. *Sid.* 398. 487.
- **N. N.** Föregåendes syster, gift med garfvaren *Gottschick* i dennes första gifte. *Sid.* 594.
- Riddarenämningar. *Sid.* 135. 146. 149. 150. 156. 168. 187. 191. 205. 217. 236. 304. 308. 322. 328. 330. 331. 335. 438. 489 f. 531. 590. 591. 596. 602.
- Ridderstolpe, Fredrik Vilhelm**, f. 1730 † 1816, baron, grefve. Riksråd 1787. President i bergskollegium 1789. Ledamot i högsta domstolen 1796. Grefve 1800. *Sid.* 323
- Ridell, Jakob Fredrik**, † 1807, källarmästare i Åbo. Gift med friherrinnan *Sofia Juliana Reh binder*, f. 1769 † 1840. *Sid.* 372.
- Riegels, Nik. Dan.**, f. 1755 † 1802. Dansk författare, skref 1792 konung Kristian V:s historia, öfvers. Sth. 1793. *Sid.* 69.
- Rif, Anders**. Bonde (i Pedersöre?), skicklig byggmästare. *Sid.* 125.
- Riga. *Sid.* 148. 234. 416. 437.
- Riiho, by vid Karijärvi sjö i Mouhijärvi socken, med kärret Riihonneva. *Sid.* 385. 389.
- Riksdagar, se Ständerne.
- Riksgälds kontoret. *Sid.* 241. 287. 293. 350. 352. 395. 404.
- Rikskansler, se Sparre.
- Rikveckska (väl Rickneckska? se Å. T. 1801 n:o 18) tomten i Åbo. *Sid.* 235.
- Rimito, socken. *Sid.* 298. 306. 403. 417.

- Rindell skeppare. *Sid.* 404.
- Ristimäki, rusthåll i Reso. *Sid.* 297.
- Ring, Magnus, f. 1755 † 1804. Köpman i Åbo. Gift 1:o) med *Anna Elisab. Imberg.* *Sid.* 528.
- Riutta, hemman vid Karijärvi sjö i Mouhijärvi socken. *Sid.* 385. 389.
- Rivals, franska republikens sändebud i Stockholm 1795. *Sid.* 222.
- Roberg, Johan, f. 1737 † 1823. Kapellan i S:t Bertils under Uskela 1775. *Sid.* 578.
- Gustaf Johan, (skref sig: Råbergh), f. 1778 † 1831 i Raumo. Auskultant i Åbo hofrätt 1798. Häradshöfding i Vehmo domsaga. Gift 1800 på Veitakkala säteri i Uskela med *Johanna Stålström.* *Sid.* 578.
- Robertson, W., f. 1721 † 1793. Skotsk historiker. Hans *History of America* utkom 1777; öfversattes af Stålhammar. *Sid.* 527.
- Robespierre, Maximilian, f. 1759, afrättad 1794^{28/7}. *Sid.* 53. 91. 94.
- Robinét; skådespelare? *Sid.* 588. 589.
- Robis, tryckfel i st. f. Bobis.
- Rogberg, Johan, f. 1716 † 1785. Lektor i Vexjö. Domprost der 1774. *Sid.* 472.
- Johan och Lars, föregåendes söner, adlade 1788: von Bergenerentz, s. d.
- Rom. *Sid.* 205. 236. 329. 489. 579.
- Roos, Peter, f. 1740 † 1832. Kyrkoherde i Lunds stift 1773. *Sid.* 308.
- Johan Kristoffer, f. 1748 † 1819. Köpman i Åbo. *Sid.* 367. 491.
- Rosbeck, Per, f. 1728 † 1799 på Kjuloholm i Kjulo socken. Major. *Sid.* 590.
- Roschier, Erik Johan, f. 1746 † 1825. Kyrkoherde i Saarijärvi 1793^{19/10}. Gift med *Juliana Starck*, pastorsdotter från Lovisa. *Sid.* 67. 74.
- Rosenadler, Karl Albrecht, f. 1717 † 1799. Tjenade i utrikes expeditionen. Kansliråd 1763; afsked 1777 med presidents titel. Ledamot af vetenskapsakademien i Stockholm 1754. Donator. *Sid.* 278.
- Rosenblad Matias, f. 1758 † 1847. Statssekreterare 1792. Friherre 1805. Grefve 1815. Justitie statsminister 1829. *Sid.* 47. 107. 222. 302. 306. 465. 471. 525. 598.
- Rosenbröijer (eg. Bröijer), Karl Kristian, f. 1762 † 1832 på Uddegård i Laukkas. Löjtnant 1796. Kapten 1804; afsked ur svensk tjänst 1810. Naturaliserad finsk adelsman 1823. Gift 1791 med *M. Kr. Borgstedt*, f. 1770 † 1847 i Borgå. *Sid.* 399.
- Rosendahl, Mikael, f. 1754 † 1815. Handlande och tobaksfabrikör i Åbo. Kommerse-råd 1802. Gift 1787 med handlanden Joh. Forsmans dotter *Johanna Ulrika*, † 1811^{2/12} (ej 1841). *Sid.* 71. 78. 97. 103. 305. 398. 412.
- Rosenhane, Schering, f. 1754 † 1812, baron, grefve. Kabinettssekreterare 1792. Slutligen statssekreterare. *Sid.* 5. 46.
- Rosenlew, Alexander Vilhelm, f. 1761 † 1808. Kapten 1787; afsked 1802. Utmärkte sig i kriget 1788 ff. Gift 1795 med *Elisab. Utr. Blåfeld.* *Sid.* 205.
- Rosenmark, akademie kursor. *Sid.* 75. 84.
- Rosén von Rosenstein, Nils, f. 1752 † 1824. Sekreterare i vitterhetsakademien 1782, i svenska akademien 1786. Kansliråd 1784. Landshöfdinge titel 1795. *Sid.* 14. 15. 47. 49. 53. 56. 61. 86. 107. 137. 157. 171. 173. 174. 175. 185. 192. 193. 197. 201. 213. 214. 225. 229. 277. 283. 308. 311. 322. 337. 349. 382. 393. 396. 408. 434. 478. 491. 492. 504. 533. 546. 554. 557. 590. 597. 600.
- Magnus (Aurivillius), f. 1755 † 1801. Fänrik 1771. Adlad 1773 och adopterad på morfadrens adliga namn. Öfverste 1790. T. f. chef för Stockholms eskader 1797. Kontreamiral 1797. *Sid.* 331.
- Per Herman, f. 1763 † 1799 i Vasa. Föregåendes bror. Fänrik vid Österbotens regemente 1779. Premier major der 1791. *Sid.* 531.
- Rosenqvist, Leonard, f. kr. 1730 † 1801. Major. Gift 1:o) 1779 med *Joh. Sofia Burtz* i Helsingfors, från hvilken skild; 2:o) 1800 med *Fr. Kat. v. Gardemein.* *Sid.* 450.

- Rosersberg, lustslott och kungsgård i Upland. *Sid.* 288.
- Roslagen, kusten af Upland. *Sid.* 94. 309.
- Rosling, Peter Johan. Afskedad fänrik. Gift med *Kat. Charl. v. Knorring* (ej *Kurck*). Deras son underofficer. *Sid.* 442. 453.
- Ross, Isak, f. 1706 † 1783 på Monois i Lemo. Skolrektor i Helsingfors 1735. Teologie adjunkt i Åbo med Reso och Nädendals annex 1738; d:o professor 1771. Gift med *Brigitta Mjödih*, † 1790¹⁶/₁₀, tullnärslotter från Nädendal. Hennes testamente åstadkom en mångårig process mellan sonen *Isak* å ena samt hans samarfva å andra sidan. *Sid.* 39. 46. 65. 148. 216. 374. 468.
- Isak, f. 1740 † 1805 på Suckisbergs sätesgård i Nousis. Ekonomie direktör. *Sid.* 46. 374.
- Herman, f. 1741 † 1830. Föregåendes bror. Häradshöfding, lagman. Adlad 1816. Gift med *Marg. Elisab. Pryss*. *Sid.* 27. 46. 75.
- Barbara Margareta, † 1790¹⁴/₇. Föregåendes syster. Gift med kornetten *P. J. Luthman*. *Sid.* 46. 468.
- Brigitta Kristina, f. 1746 † 1828 på Monois i Lemo. Föregåendes syster. Gift 1783 med majoren *K. J. v. Willebrand*. *Sid.* 46. 65.
- Katarina Charlotta. Föregåendes syster. Rimmerska (se Åbo T. 1801 n:o 20, 1802 n:o 18). *Sid.* 46. 374.
- Vilhelm, † kr. 1770. Bror till professoren Isak Ross. Student 1734. Koralis i domkyrko finska församlingen i Åbo 1744. Docens i orientaliska språk 1745. Reste 1764 till Palästina, blef munk. *Sid.* 409. 535.
- Rothovius, Isak, f. 1572 † 1652. Biskop i Åbo stift 1624. Akademiens första prokansler. *Sid.* 496.
- Rothstein, Anders von, † 1799. Kapten vid amiralitetet. Gift med *E. Kr. Wallenborg* i hennes 2 gifte, stjuvsyster till regementspastorn H. Wegelius. *Sid.* 499.
- Rotkirch, Wenzel Fredrik, f. 1727 † 1814 på Stensvik i Borgå socken, hvilket han 1759 öfvertog och efter inköp af flera hemman med dessa sammanslog till fideikommiss. Majors afsked 1791. *Sid.* 450.
- Johan Wenzel, f. 1762 † 1814 på Kårböle i Helsinge. Kapten 1794. Major 1805. Öfverstelöjtnant 1808; öfverste afsked 1810. Gift 1795 med friherrinnan *Antoin. Krist. Fleming*, f. 1762 † 1834 i Helsingfors. *Sid.* 213. 244.
- Rotterdam. *Sid.* 185.
- Rousseau, Jean Jacq., f. i Geneve 1712 † 1778. Fransk filosof. Hans berömda „Contrat social“ utkom 1762. *Sid.* 552.
- Rousset, Jean; fortsatte i 5 tomer (Amst. 1739) Dumonts Corps universel diplomatique du droit de gens, T. 1—8, Amst. 1726—31, Fol. *Sid.* 279.
- Rovaniemi, socken. *Sid.* 121. 124.
- Royal-Suédois, franskt regemente, uppkalladt så 1742. *Sid.* 239.
- Rudbeck, Olof d. ä., f. 1630 † 1702. Atlantikans författare. *Sid.* 90. 138. 185.
- Rudenschöld, Karl, f. i Åbo 1698 † 1783. Baron 1747. Grefve 1770. Riksråd. Gift med grefvinnan *Kristina Sofia Bjelke*, † 1803. Deras dotter *Magdalena Charlotta*, f. 1766 † 1826, schavotterade 1794. *Sid.* 52. 86. 100. 106. 111. 134. 277.
- Rulhières, Cl., f. 1735 † 1791. Historiker. Sekreterare hos franska sändebudet Breteuil vid ryska hofvet, då 1762 års händelse, hvarom han skrifvit. Medlem af franska akademien. *Sid.* 405. 422. 456.
- Runagård i Sagu, kungsgård, boställe åt chefen för Åbo läns infanteribataljon. *Sid.* 239. 246.
- Runemark, bokhållare i Stockholm. *Sid.* 90.
- Rung, Jakob, f. 1753 † 1779. Vicehäradshöfding. *Sid.* 536. 538

- Runka, hemman i Tyrisevä by af Karkku socken, med urfjällen Runganmaa. *Sid.* 385.
- Runsala, naturskön ö vid Åbo. *Sid.* 280. 461. 497.
- Ruokolax, socken. *Sid.* 458.
- Ruovesi, socken. *Sid.* 376.
- Rusko, annex till Masku pastorat. *Sid.* 539.
- Rutström, Karl Birger**, f. 1758 † 1826. Botanices demonstrator i Åbo 1794. Återflyttade till Stockholm 1796. Medicinalråd 1812. *Sid.* 46. 54. 57. 63. 70. 94. 100. 107. 112. 138. 141. 169. 178. 189. 194. 197. 217. 240. 262. 291. 292. 307. 340. 344. 346. 349. 365. 374. 378. 384. 403. 413. 415. 422. 443. 494 f. 498. 499. 502. 520. 525. 529. 549. 553. 557. 559. 575. 578. 585. 588. 594. 606.
- Ruuth, Erik**, f. 1746 † 1820, baron, greve. President i kammarkollegiet 1790. Generalguvernör i Pommern 1792—96. *Sid.* 142. 150. 154. 184. 250. 262. 309. 312. 331. 340. 346. 435. 438. 445. 521.
- **Fredrika**, f. 1774 † 1829. Föregäendes dotter. Gift 1:o) 1791 med *J. Er. Aminoff*, från hvilken skild: 2:o) 1799 med öfverstekammarjunkaren greve *Henr. Falkenberg*, f. 1770 † 1837. *Sid.* 154. 222. 247.
- Rydman, Gustaf Vilhelm**, f. 1755 † 1809. Magister 1778. Hofpredikants titel. Kyrkoherde och kontraktsprost i neder Torneå 1784. *Sid.* 123. 124.
- Ryssland, Ryssar. *Sid.* 6. 8. 15. 19. 20. 35. 40. 60. 72. 81. 85. 86. 90. 91. 100. 104. 105. 106. 114. 121. 130. 135. 141. 142. 151. 155. 163. 165. 166. 167. 174. 175. 181. 182. 193. 194. 206. 209. 221. 223. 229. 232. 233. 236. 239. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 251. 252. 254. 255. 256. 259. 261. 264. 269. 270. 273. 274. 277. 279. 282. 285. 287. 288. 291. 292. 299. 305. 306. 309. 310. 325. 331. 333. 336. 343. 344. 345. 347. 349. 350. 351. 352. 358. 359. 360. 373. 380. 413. 416. 418. 426. 433. 437. 443. 447. 453. 455. 458. 463. 469. 472. 478. 279 f. 491. 500. 504. 505. 513. 534. 537. 538. 553. 555. 561. 565. 574. 579. 591. 599.
- Rådhuset i Åbo. *Sid.* 345.
- Rådstugu rätten. *Sid.* 220. 227. 325.
- Rålamb, Klas**, f. 1750 † 1826, baron. Förste hofstallmästare 1796. En af rikets herrar 1824. *Sid.* 302. 330.
- Rättskipningen. *Sid.* 54. 65. 164. 370. 371.
- Rörbye, dansk prestman. *Sid.* 292.
- Röring**, (Abraham?, † 1806 i Hollola som öfverjägmästare). Kapten. *Sid.* 73. 461.
- Saarijärvi, socken. *Sid.* 32. 33. 67. 74. 128. 187. 427.
- Saaris, säteri i Tammela. *Sid.* 246.
- i Virmo, gammal kungsgård, öfversteboställe. *Sid.* 343. 352. 505. 541. 547.
- Sachsen. *Sid.* 412.
- Sacklén, Lars**, f. 1724 † 1795. Kommerseråd och borgmästare i Björneborg. *Sid.* 272. 296. 549.
- **Lars**, f. 1747 † 1814. Brorson till föregående. Häradshöfding i Vehmo och nedre Satakunda domsaga 1786 (efter sin far *Nils Henrik*, f. 1718 † 1786). Gift med *Maria Krist. Alanus*, f. 1752 † 1803. *Sid.* 244. 319. 361.
- **Eva Elisabet**, f. 1759 † 1807. Dotter till kommerserådet L. Sacklén. Gift 1796 med assessor *K. Ribben*. *Sid.* 272. 296.
- **Johan Fredrik**, f. i Björneborg 1763 † 1851. Föregäendes bror. Medicinalråd. Skrifvit Sveriges läkare- och apotekarehistoria. *Sid.* 296.
- **Anna Margareta**, f. 1757 † 1816. Föregäendes syster. Gift 1777 med apotekaren *M. Stengrund* i Björneborg, f. 1745 † 1795. *Sid.* 296.

- Sacklén, Klas Johan** (Edelsköld), f. 1762 † 1840. Bror till häradshöfdingen Lars Sacklén. Student 1776. Justitierådman i Åbo 1787. Landssekreterare i Åbo och Björneborgs län 1794. Lagmanstitel 1796. Borgmästare i Åbo 1805; afsked 1809. Ledamot i regeringskanseljen, sedan senaten, 1816—20. Adlad 1818. *Sid.* 160. 301. 426, 442. 444. 457. 516. 525.
- **Ulrik Jakobsson**, f. 1755 † 1814. Föregåendes kusin. Student 1772. Vice-landssekreterare. Rådman i Åbo 1794. *Sid.* 160.
- Sadeel** (tryckfel: **Sadrel**), advokat. *Sid.* 27. 75. 326.
- Sagu**, socken. *Sid.* 322. 418. 515. 586.
- Sagu**, socken. *Sid.* 322. 418. 515. 586.
- Sahlberg, Gustaf Berndt**, f. 1764 † 1829 på Kådjala gård i Nykyrka socken. Vice-landssekreterare i Åbo. Kronofogde i Vehmo härad. Tit. assessor 1810, hofråd 1816. Gift med *S. J. Ahlman*. *Sid.* 360 f. 595.
- **Isak Reinhold**, f. 1752 † 1813. Kapten vid Björneborgs regemente. Gift 1:o) med *Lov. Kat. Polviander*, f. 1755 † 1798; 2:o) 1799 med *Hedv. Sundvall*. *Sid.* 502.
- **Karl Reinhold**, f. 1779 † 1860. Föregåendes son. T. f. amanuens vid botaniska trädgården i Åbo 1799. Professor i naturalhistorien och ekonomin 1818. *Sid.* 502.
- Saint-Lambert, Charles François**, f. 1716 † 1803, franska teistisk filosof och skald; skref „Saisons“ etc. *Sid.* 279.
- Sala**, stad i Vestmanland. *Sid.* 2.
- Salins, Gabriel**, † 1801. Son af kyrkoherden i Uskela Gabr. Salinius († 1785). F. d. kämnarspreses i Vasa hofrätt; köpte 1795 Kauhais i Pemar, der han mördades. *Sid.* 223. 235.
- Sallustius**, citeras. *Sid.* 105 f. 220.
- Salmelin**, skomakare i Åbo. *Sid.* 87.
- Salmittu**, rusthåll i Töfsala. *Sid.* 476.
- Salo**, majorsboställe i Asikkala. *Sid.* 283.
- Salonius, Erik**, † 1748. Assessor i Åbo hofrätt. Gift med *Hedv. Maria (Magdalenena?) Wittfoth*. De hade 6 barn.
- **Karl Otto**, f. 1736 † 1804 i Åbo på resa från Nagu. Föregåendes son. Koffardiskeppare. *Sid.* 314. 321. 467.
- **Ulrika Fredrika**, f. 1746 † 1798 $\frac{1}{4}$. Föregåendes syster. Efter föräldrarnes död. upptagen af morbrodern, handlanden Hans Wittfoth. Gift 1767 med handlanden *Jak. Bremer*, s. d.
- **N. N.**, föregåendes syster. *Sid.* 467.
- **Georg Gustaf**, † kr. 1760. Hofrättsaktuarie i Åbo. Gift med *Anna Margareta Kock*, f. 1726 † 1800 $\frac{12}{10}$, nämnes som enka redan 1763, dotter af handlanden Frans Kock och Anna Fleege (omgift Haveman). *Sid.* 452.
- Salpeterberedning**. *Sid.* 118. 122. 457. 470 f. 478. 484. 530. 551. 555.
- Salvela**, frälsheemman i Piikkis. *Sid.* 259.
- Salvini**, sångerska. *Sid.* 447. 469.
- Samplax**, akademie prebendehemman i Nagu. *Sid.* 497.
- Sandels, Johan August**, f. 1764 † 1831, baron, grefve. Major vid karelska dragonregementet 1787. Öfverstelöjtnant 1793. Öfverste för Savolax jägarregemente 1803. Friherre 1809. Generallöjtnant 1813. Grefve 1815. En af rikets herrar 1818. Fältmarskalk 1824. *Sid.* 111.
- Sannholm, Erik**, f. 1729 † 1812. Magister 1757. Kyrkoherde i Pojo 1773. Gift 1:o) 1768 med friherrinnan *Marg. Magd. Reh binder*, f. 1736 † 1782 $\frac{16}{3}$; 2:o) 1782 $\frac{28}{10}$ med *Charl. Gust. Aminoff*, f. 1744 † 1821, enka efter fänriken K. G. Brand, † 1775. *Sid.* 380.

- Sannholm, Gustaf**, f. 1770 † 1835. Häradshöfding i Raseborgs vestra domsaga. Tit. lagman. Gift 1797 med *Kristiana Richter*, f. 1777 † 1811 på Nygårds säteri i Pojo. *Sid.* 350. 380.
- Sanssouci, Fredrik** den stores lustslott vid Potsdam. *Sid.* 349.
- Saramäki, rusthåll** i S:t Marie socken. *Sid.* 271. 290.
- Sarman, jungfru**. *Sid.* 83.
- Sarsankoski, i Tavastland, uttorkad**; derigenom utföll fordom Längelmä sjö. *Sid.* 21.
- Sass, köpman** i Stockholm. *Sid.* 270.
- Satakunda, landskap**. *Sid.* 20. 21. 108. 431. 493. 509. 515.
- , studentafdelning. *Sid.* 476.
- Saustila, allodialsäteri** i Sagu; egdes en tid af biskop Brovallius. *Sid.* 223. 298. 465.
- Savolax, landskap**. *Sid.* 6. 32. 128. 151. 194. 250. 255. 256. 380. 459. 493. 543. 555. 599. 600. 601.
- Saxifraga Hirculus, växt**. *Sid.* 126.
- Scarin, Algot**, f. 1687 † 1771. Professor i historien och moralen i Åbo 1722; tillika bibliotekarie 1747; afsked 1761 med kansliråds titel. *Sid.* 279.
- Schalberg, Olof**, f. 1733 † 1804. Filosofie professor i Åbo 1779. Erhöll Lundo annex 1785. *Sid.* 55. 83. 99. 113. 148. 153. 186. 196. 210. 286. 290. 394. 415. 438. 441. 474. 481. 496. 502. 585.
- Schantz, Anton Vilhelm von**, f. 1740 † 1814 på Palho i Vesilax socken. Öfverstelöjtnant vid Björneborgs regemente 1787. *Sid.* 253.
- **Johan Eberhard**, f. 1774 † 1837 i Björneborg. Föregående son. Löjtnant 1790. Kaptens afsked 1810. Major 1819. Öfverstelöjtnants afsked 1831. Gift 1798 med *Joh. Sofia Didron*. *Sid.* 365.
- Scheffer, Ulrik**, f. 1733 † 1799, grefve till Ek. Kanslipresident och Åbo akademis kansler 1772—83. *Sid.* 192.
- Scheller, I. J. G.**, f. 1735 † 1803. Gymnasii lärare. Utgaf latinskt lexikon m. m. samt Praecepta Stili bene Latini. Lpzg 1799 samt derur ett Compendium, 8 ed. Lpzg 1796. *Sid.* 518.
- Schenbom, Erik Adolf af**, f. 1757 † 1811. Generalintendent vid finska krigskommissariatet 1792. Öfverste 1796. Adlad 1801. Landshöfding i Stockholms län 1808. *Sid.* 286.
- Schenling, köpman**. *Sid.* 243.
- Schinmeier, J. A.**, f. 1733 † 1796. Arkidiakon i Stettin. Rektor för tyska skolan i Stockholm. Superintendent i Lübeck 1779. Skref bl. a. om svenska bibelupplagorna, 1777—82. *Sid.* 413. 418. 422.
- Schlüter, Kr. A.**, skref: Von Hütte-Wercken 1738. *Sid.* 314.
- Schlyter (Schlüter), Karl**, f. 1725 † 1783. Viceadvokatfiskal i Åbo hofrätt. Häradshöfding i Piikkis och Halikko domsaga. *Sid.* 412 (?).
- Schmedeman, Johan von**, f. i Viborg 1653 † 1713. Öfverpostdirektör 1702. Kansli-råd 1710. Utgifvare af författningssamlingar, m. m. *Sid.* 317.
- Schmeltz ?** *Sid.* 428.
- Schmettow, Woldemar Fredrik von**, f. 1749 † 1794, grefve. Dansk författare; skref bl. a. kommentar öfver sin skrift Gedanken eines Dänen 1793, 98. Var son af *Wold. Herm. v. S.*, f. 1717 † 1785, jemväl författare. *Sid.* 220.
- Schmidt, M. Ign.**, f. 1736 † 1794. Skref Geschichte d. Deutschen, Ulm 1778—85, voll. 5, Neuere Geschichte d. Deutschen, Ulm 1778 ff. *Sid.* 28.
- Schoultz, Nils Fredrik von**, f. 1767 † 1816 i Stockholm. Auditör. Assessor. Slutligen häradshöfding i Rautalampi domsaga och lagman. Gift 1800^{24/12} på Voipala i Sääksmäki med *Joh. Henr. Gripenberg*. *Sid.* 580. 596.

- Schröderheim, Elis**, f. 1747 † 1795. Statssekreterare 1782. Ledamot i svenska akademien 1786. Landshöfding i Upsala 1792; afsked 1794. Gift 1776 med *Anna Charl. v. Stapelmohr*, f. 1754 † 1791. *Sid.* 92. 110. 173. 223. 250.
- **Charlotta Vilhelmina**, f. 1790 † 1829. Gift 1817 v. *Gegerfelt*. *Sid.* 223.
- Schultén, Natanael Gerhard af**, f. 1750 † 1825. Professor vid krigsakademien på Karlberg 1792. Ledamot i finska regeringskanseljen och statsråd 1814. Gift 1789 med *Jakobina Teodora Finckenberg*, f. 1767 † 1828. *Sid.* 16. 64. 110. 117. 186. 192. 196. 204. 221. 267. 272. 280. 290. 292. 327. 366. 368. 369. 375. 377. 381. 395. 398. 399. 402. 404. 408. 412. 413. 417. 422. 427. 428. 430. 433. 434. 439. 446. 448. 455. 459. 460. 463. 465. 466. 467. 471. 473. 474. 475. 476. 486. 491. 492. 494. 495. 497. 501. 505. 518. 521. 523. 524. 526. 529. 530. 537. 554. 555. 558. 559. 562. 571. 573. 576. 577. 580. 583. 586. 591. 597.
- **Natanael Gerhard**, f. 1791^{10/6} † 1860. Professor i Åbo 1826; afsked 1855. Kansliråd. *Sid.* 117.
- **Fredrik August**, f. 1797 † 1798^{9/2}. Föregåendes bror. *Sid.* 459.
- **Otto Reinhold**, f. 1798^{1/12} † 1885, baron. Föregåendes bror. President m. m. Friherre 1859. *Sid.* 459.
- Schultz, Karl Ludvig**, † 1799. Afskedad konduktör vid fortifikationen. Ritmästare och gravör vid akademien i Åbo 1784. *Sid.* 409. 571.
- Schultzenheim, David von**, f. 1732 † 1823. Assessor i medicinska kollegiet 1766. Arkiater 1809. Ifrig riksdagsman. Skref bland annat: Bref om rikets penningverk, Sth. 1794. *Sid.* 155.
- Schurtzfleisch, Henrik Leonard**, utgaf anmärkningar till Livius 1712, m. m. *Sid.* 138.
- Schwartz**, löjtnant. *Sid.* 20.
- Schweiz. *Sid.* 241. 561.
- Schwerin, hufvudstad i Mecklenburg. *Sid.* 226.
- Schwerin, Verner Gottlob von**, f. 1772 † 1840, baron. Kammarjunkare 1792. Kapten 1794. Hofstallmästare hos enkedrottningen 1795. Slutligen ledamot i tulldirektionen. *Sid.* 221. 229. 234.
- **Axel Fredrik von**, f. 1778, baron (ej grefve!). Fänrik vid Göta gardet 1796, sköt ihjäl sig sjelf s. å. 17/10. *Sid.* 313.
- Schönberg, Henrik**, f. 1772 † 1797. Student i Åbo 1791; dog utan ordinarie tjänst. *Sid.* 108. 130.
- Seckendorf, V. L. v.**, f. 1626 † 1692. Berömd kyrkohistoriker. *Sid.* 436.
- Sederholm, Karl Albert**, f. 1765 † 1842. Kongl. sekreterare. Possessionat. Vitter. *Sid.* 571.
- Sedum acre, växt. *Sid.* 436.
- Seiler, Gr. Fr.**, f. 1733 † 1807. Tysk teolog. *Sid.* 178. 301.
- Seipell, Johan Anders**, f. 1752 † 1802. Bagare älderman i Åbo. Gift 1797 med N. N. *Lydeman*. *Sid.* 136. 419.
- **I. R.**, källarmästare; hans hustru f. 1746 † 1800. *Sid.* 167. 216. 346. 433. 468.
- **Johanna Margareta**, f. 1776 † 1815, föregåendes dotter, gift 1798 med orgelnisten *J. Torenberg*, *Sid.* 468.
- Selander, Johan**, f. 1757 † 1804. Magister 1789. Kollega i Åbo katedralskola 1795. *Sid.* 543.
- Selén** (ej *Sillén*), **Johan Henrik**, † 1781. Magister 1760. Lektor vid katedralskolan i Åbo. *Sid.* 199.
- Selle, Kr. G.**, f. 1748. Utgaf *Medicina clinica*, Berl. 1788. *Sid.* 301. 425.
- Sellius (Selle), Gottfried**, † 1760. Naturforskare, Skref Islands nat. hist., m. m. *Sid.* 78. 135.

- Selterser (orätt Selzer), by i Nassau, bekant för sina kolsyrade natronkällor. *Sid.* 270. 275.
- Semla, järnbruk i Vestanfors socken i Vestmanland. *Sid.* 181.
- Semler, Joh. Salom., f. 1725 † 1791. Berömd teolog; hans *Lebensbeschreibung von ihm selbst* verfasst, utkom i 2 delar 1781 f. *Sid.* 220.
- Sernander, adlad Sernsköld, Samuel f. 1713 † 1797. Kanslerssekreterare för Åbo akademi 1744—71 och expeditionssekreterare. Adlad 1772. Landshöfdinge titel 1792. Testamenterade en boksamling till Åbo akademi. *Sid.* 38. 42. 60. 86. 183. 186. 212. 213. 214. 224. 235. 265. 379. 382. 399. 403. 436. 526.
- Sibbo, socken. *Sid.* 553.
- Sibirien. *Sid.* 194.
- Sierakovski, grefve; anställd vid polska legationen i Stockholm. *Sid.* 139. 144.
- Signilskär, klippholmar, vesterut från Eckerö. *Sid.* 291.
- Siikajoki, socken. *Sid.* 126.
- Silekilä, rusthåll i Sagu. *Sid.* 82.
- Silfverhjelm, Karl Göran, f. 1754 † 1808 i Uleåborg, baron. Major 1792. Öfverste-löjtnant vid Österbottens regemente 1794. Öfverste 1795. *Sid.* 113 (?). 349 (?).
- Göran Ulrik, f. 1762 † 1819, baron. Kornett 1779. Hofpredikant 1787. Legationssekreterare 1792 och 1803 svensk ministerresident i London; afsked 1807. Sentimental författare; ifrig Svedenborgare. *Sid.* 349.
- Silfverstolpe, Axel Gabriel, f. 1762 † 1816. Riddarhuskanslist. Hofjunkare och handsekreterare hos enkedrottningen 1792. Ledamot i svenska akademien 1795. Riddarhussekreterare 1800. Kammarherre hos enkedrottningen 1811. *Sid.* 173. 336. 391. 463. 502. 552.
- Gustaf Abraham, f. 1772 † 1824. Föregående bror. Magister i Upsala 1792. Docens der 1797. Lektor; kansliråd; rikshistoriegraf; slutligen kyrkoherde. Utgaf i förening med Höijer: *Litteraturtidning 1795—97*, sedan *Journal för svensk litteratur 1797—99*, *Läsning i ett och annat 1800—07*, m. m. *Sid.* 178. 200. 205. 206. 268. 307. 312. 321. 357. 371. 380. 418. 502. 508. 509. 511. 527. 547. 551. 552. 555. 556. 594. 597.
- Silfversvan, Henrik Leonard, f. 1756, mördad i Virmo 1796. Fänrik. *Sid.* 305.
- Gustaf Johan, f. 1762 † ?. Kapten vid Åbo läns infanteri bataljon 1794; afsked 1795. Slutligen major. *Sid.* 309. 310.
- Sillén, orätt för Selén.
- Simla, se Semla.
- Simolin, Jakob och Anders, (f. 1755 † 1798), köpmän i Åbo. *Sid.* 398. 448.
- Simonelli, Matias, f. 1743 † 1800 i lägret på S:t Mikels malm. Religionslärare vid kadetskolan i Haapaniemi 1796—98. Pastor vid karelska dragonerna. Hofpredikant. *Sid.* 526.
- Sinclair, Karl Gideon, f. 1730 † 1803. Öfverste vid Björneborgs regemente 1778. Generalmajor 1780, löjtnant 1790, af infanteriet 1799. Militärskriftställare. *Sid.* 154.
- Sinius, Abraham, f. 1754 † 1799. Kapellan i Siikajoki 1794. *Sid.* 147. 152. 155.
- Sipellius, skeppare. *Sid.* 214. 215. 314. 319. 321. 323.
- Sipsalo, akademie hemman på Hirvensalo ö, nära Åbo. Ännu i universitetets ego. *Sid.* 189.
- Sjukdomsfall. *Sid.* 10. 12. 13. 16. 20 och flerstädes.
- Sjundeå, socken. *Sid.* 22. 199. 337.
- Sjöblom, skeppare. *Sid.* 212. 532.
- Sjöberg, Nils Lorens, f. 1754 † 1822. Vitter. Expeditionssekreterare. Ledamot i svenska akademien 1787. Hans skaldestycken utkommo 1796. *Sid.* 484.

- Sjöborg, Nils Henrik**, f. 1767 † 1838. Magister i Lund 1787. Professor i historien. Bekant arkeolog. Skref Blekings historia 1792, 93, Svea rikets religionshistoria, Tal vid jubelfesten 1793, m. m. *Sid.* 28.
- Sjöfart, se Handel.
- Sjöholm, Karl Johan**, f. 1764 † 1845 i Stockholm. Kapten 1790. Major 1799. Öfverstelöjtnant 1810. Gift 1798 ($\frac{1}{11}$?) med *Helena Hjelmstjerna*, *Sid.* 522.
- Sjöman, Karl Erik**, f. 1749 † 1836 i Åbo. Fänrik och koffardikapten. Gift 1:o) med *Krist. Mesterton*, † 1782; 2:o) med *Marg. Charl. Tjäder*, f. 1759 † 1792; 3:o) 1802 i Rimito med *Eva Krist. Avellan*, f. 1778 † 1814 på Viljais i Rimito. *Sid.* 136. 159. 327. 412.
- Sjöstedt, Johan**, handlande i Åbo. Hans dotter *Brita Kristina*, f. 1777 † 1850, gift 1798 med kaptenen, slutligen bankodirektören *O. H. Lode*. *Sid.* 522.
- Skalm, Axel Reinhold**, f. 1758 † 1810. Häradshöfding i öfre Satakunda Öfredels härad 1793. Gift med *Charl. Fr. Sahlberg*. *Sid.* 370. 595.
- Skara, stad, stift. *Sid.* 139. 316. 572. 585.
- Skattläggning, se Landtmäteriet.
- Skog, Johan Per**, † 1797. Magister 1795. Huspredikant i Vasa. *Sid.* 220. 253. 257.
- Skogar, landets. *Sid.* 81. 122. 219. 318 f. 355. 360. 365. 367. 374. 381. 393. 409. 417. 458. 478. 497. 516. 546. 554.
- Skolor, se Läroverk.
- Skotte, Erik Vilhelm**, f. 1774 † 1856. Student 1790. Pastorsadjunkt i Narva 1794, i Sit Petersburg 1797—1800. Kyrkoherde i Narva 1802, i Toksova 1813. Konsistorialråd 1844. *Sid.* 225.
- N. N. föregåendes far, nälmakare i Åbo. *Sid.* 225.
- Skottland. *Sid.* 263.
- Skrammelbacken, vid G. Karleby. *Sid.* 122.
- Skunk, Johan Vilhelm**, f. 1741 † 1797. Tullförvaltare i Åbo. Öfverinspektör. Assessor titel. Kallas „vålboren“, men nämnes ej af Anrep. *Sid.* 134. 142. 159. 291. 327. 330. 341. 350. 353. 356. 365. 371. 398. 532.
- Skåne. *Sid.* 238. 249. 331. 364. 416. 551.
- Slagtarebänk, Ms deraf. *Sid.* 18.
- Slottet i Åbo. *Sid.* 13. 290. 304. 308. 441.
- Slottsfjärden, hvori Åbo å utmynnar. *Sid.* 219. 308. 531. 595.
- Slottsmalmen vid Åbo. *Sid.* 476. 557.
- Slottsrätten. *Sid.* 305.
- Smalén, Johan**, f. 1752 † 1810 på Vohls i Lojo. Häradshöfding i Raseborgs härad 1784. Lagmans titel 1793. Lagman i Nylands och Tavastehus lagsaga 1795. Ledamot i högsta domstolen 1795—99. Gift med *Johanna Vilhelmina Lagerborg*, f. 1757 † 1815. *Sid.* 134. 183. 224. 228. 258. 294. 306. 309. 319. 321. 562. 568. 583.
- Smaraeus, Olof**, bergsmekanikus i Finland 179.; afsked 1819. *Sid.* 457.
- Småland, Småländska nationen vid Åbo akademi. *Sid.* 103. 134. 272. 435. 508. 511. 571.
- Snellman, Johan Niklas**, f. 1769 † 1844. Ekonomie docens 1793. Kyrkoherde i Nykarleby. *Sid.* 23. 43. 46. 54. 56. 77. 96. 132.
- Socknebeskrifningar. *Sid.* 511.
- Socknemagasiner. *Sid.* 530.
- Sofia Albertina**, f. 1753 † 1826. Prinsessa, Gustaf III:s syster. *Sid.* 134.
- Solenna tillfällen (adresser, tal, m. m.). *Sid.* 55. 71. 94. 99. 115. 136. 144. 148. 156. 212. 213. 224. 286. 288. 294. 295. 297. 301. 303. 311. 312. 314. 315. 316. 321. 339. 345. 419. 431. 432. 433. 437. 438. 526. 530. 531. 532. 533. 536. 546. 547. 583. 589. 590.

- Solitander, Erik**, f. 1750 † 1822. Handlande i Borgå. Vice borgmästare der. Kommerseråd 1810. *Sid.* 601.
- Somero**, socken. *Sid.* 256. 395.
- Sommelius, Gustaf**, f. 1727 † 1801. Professor och bibliotekarie i Lund. *Sid.* 37. 238. 253. 306. 590.
- **Johan Reinhold**, f. 1770 † 1841. Föregåendes son. Magister i Lund 1793. Slutligen kyrkoherde. *Sid.* 306.
- Sonchus Sibiricus**, växt. *Sid.* 126.
- Sordavala**. *Sid.* 255.
- Sorola**, rusthåll i Kangasala. *Sid.* 283.
- Sotkamo**, socken. *Sid.* 126.
- Sources**, fransk köpman, inblandad i Armfelts högmål. *Sid.* 110. 111. 489.
- Sovelius, Mats**, f. 1727 † 1795. Son till handlanden Joh. Hansson Sovio i Brahestad. Råd- och handelsman der. Hade med *Brita Katarina Possenius* (f. 1743) 6 söner och 4 döttrar. — Hans broder **Nils Sovelius**, f. 1737 † 1802, råd- och handelsman i Uleåborg, gift med *Elisabet Possenius* (f. 1741 † 1798), hvilkas son *Josef*, f. 1777, handlande i Uleåborg, gift med sin kusin *Katarina Sovelius*, f. 1783. *Sid.* 123.
- Spaa**, stad i Belgien med hälsokällor. *Sid.* 273. 275.
- Spalding, Joh. Joak.**, f. i svenska Pommern 1714 † 1804. Ansedd teolog. *Sid.* 347. 359. Spanien. *Sid.* 15. 50. 293. 306. 360. 375. 414. 482. 534.
- Sparre, Karl**, f. 1723 † 1791, baron. Riksråd. Åbo akademis kansler. *Sid.* 77. 107. 181. 356.
- **Fredrik**, f. 1731 † 1803, baron, grefve. Rikskansler 1792—97. Grefve 1797. *Sid.* 5. 15. 160. 212. 273. 277. 279. 328. 522.
- Specimina**, se Disputationer.
- Spinnhuset** i Åbo. *Sid.* 147. 217. 535. 566.
- Sprengtport, Georg Magnus**, f. 1740 † 1819. Öfverste 1775. Generalmajor i rysk tjänst 1786. Generalguvernör i Finland 1808. Grefve 1809. *Sid.* 72. 106.
- Spånberg**, hemmansegare. *Sid.* 118.
- Spåre, Henrik Robert**, f. 1757 † 1829. Kapten 1792. Krigsråd 1809. Gift 1787 med *Ulr. Charl. Fihleman*. *Sid.* 82.
- Spöhler, Fredrik Johan**, f. † . Öfverstelöjtnant. Gift med *Marg. Rungius*. *Sid.* 585.
- **Margareta Elisabet**, f. 1740 † 1799 ¹⁴/₉ på Halis sätesgård i Uskela, ogift. Föregåendes dotter. *Sid.* 585.
- **Sara Katarina**, f. 1742 † 1799 ²⁵/₂ på Halis i Uskela. Föregåendes syster. Gift 1788 med fältväbeln vid lifdragonerna, adjutanten *G. H. Ivendorff*; öfverlefde honom. *Sid.* 585.
- Stackelberg, Berndt Otto**, f. 1703 † 1787 på Heikkilä, baron. General en chef i Finland. Fältmarskalk 1778; afsked 1780. *Sid.* 168.
- **Berndt Otto**, f. 1745 † 1810 på Piilois, baron. Major 1777; Anjalit; afsked 1795. *Sid.* 82. 257.
- Stadigh, Johan**, f. 1735 † 1814. Fabrikör, garfvare älderman i Åbo. Ekonomie direktör 1802. Hans dotter gift 1791 med *M. Nordqvist*. *Sid.* 211. 328. 337. 598. 601.
- Stadius, Elias**, f. 1761 † 1833. Magister 1789. Kapellan i Halikko 1792. Kyrkoherde i Jomala 1812. *Sid.* 604.
- Staël von Holstein, Erik Magnus**, f. 1749 † 1802, baron. Kammarherre hos drottning Sofia Magdalena 1776. Ambassadör vid franska hofvet 1783—93, 95—97. Friherre 1788. Gift 1786 med den rika bankiren, statsministern *Neckers* dotter *Anne Louise Germaine*, den sedan så berömda författarinnan, madame Staël. *Sid.* 241. 251.

- Stanislaus II August (Poniatovski)**, Polens sista konung, afsatt 1795, † 1798. *Sid.* 232. 469.
- Starck, Gabriel**, f. 1764 † 1806, medicine licentiat i Åbo 1791. Provinsialläkare i Heinola 1795. *Sid.* 46.
- Stat**, fonder och löner, särskildt vid universitetet. *Sid.* 8. 11. 12. 27. 41. 42. 43. 45. 47. 53. 57. 63. 72. 76. 77. 84 f. 88. 89. 97. 98. 99. 113. 114. 136. 140. 153. 157. 158. 172. 177. 184. 189 f. 196. 201. 202. 214. 217. 224. 281. 368. 369. 374. 375. 388. 441. 449. 463. 465. 474. 491. 492. 501. 542. 548. 562. 566. 568. 584. 585.
- Statshushållningen**, allmänna. *Sid.* 19. 23. 49. 52 f. 63. 72. 81. 122. 128. 131. 136. 150. 160. 187. 228. 229. 247. 257. 258. 281. 286. 296. 305. 327. 328. 329. 333. 351. 356. 375. 384. 400. 451. 471. 481. 498. 515. 527. 552.
- Statskontoret**. *Sid.* 199. 228. 322. 330.
- Stedingk, Kurt Bogislaus Ludvig Kristoffer von**, baron, grefve, f. 1746 † 1837. Student i Upsala 1763. Löjtnant 1766 och kapten 1770—72 vid regementet Royal-suédois i Frankrike. Svensk ambassadör i S:t Petersburg 1790—1808, 1809—1811. Friherre 1800. Grefve 1809. Fältmarskalk 1811. *Sid.* 40. 44. 226. 229. 236. 287. 340. 469. 568. 591.
- **Viktor von**, baron, f. 1751 † 1823. Föregåendes bror. Öfverste och tygmästare i Åbo 1790. Kontreamiral och chef för Åbo eskader 1793. Amiral 1809. Friherre 1811. Generalamiral 1818. Gift 1797 med öfversten baron A. A. Hjertas fränskilda hustru *Lovisa Löv*, f. 1764 † 1832. Sång till de lyckliga makarne af Choreaüs i Å. T. 1800 n:o 16. *Sid.* 13. 40. 150. 280. 304. 340. 401. 412. 441. 508 f. 540. 544. 557 f.
- Stedt, Johan Axel**, f. 1756 † 1805. Major vid Jönköpings regemente. Vicelandshöfding i Jönköpings län. Landshöfding der 1801. *Sid.* 545.
- Steffen, August**, f. 1748 † 1816 i Tavastehus, f. d. köpman i Åbo. *Sid.* 244.
- **Hannibal**, f. 1795 † 1808. Föregåendes son. *Sid.* 508 f.
- Stenbergsska gården** i Åbo. *Sid.* 475.
- Stenbock, Magnus**, grefve, f. 1763 † 1822. Kapten. Öfverstekammarjunkare. Generaladjutant af flygeln 1793. Generalmajor 1816. *Sid.* 247. 305. 482.
- Stenberg, Karl**, f. 1752 † 1813. Skådespelare, sångare. Komiska teaterns grundläggare. *Sid.* 527.
- Stenhammar, Johan**, f. 1769 † 1799. Skald. Utnämnd lektor. Utgaf med Leopold Extra Posten. Ledamot i svenska akademien 1797. *Sid.* 352. 590.
- Stenhof, Gustaf af**, f. 1774 † 1818 på Kahiluoto i Töfsala. Student. Volontär i holländsk krigstjänst 1793—94. Löjtnant vid Björneborgs regemente 1801. Deltog i finska kriget 1808, 09. Derefter i civil tjänst protokollssekreterare vid komitén för finska ärendena i S:t Petersburg; afsked 1814. Gift 1.0) 1798 ³/₆ på Katarinedal med *Ch. Lov. Bläfield*, f. 1778 † 1803 på Sundholm. *Sid.* 488.
- Sten Sture**, se **Sture**.
- Steven, Kristian Daniel**, f. 1744 † 1815. Tulldirektör i Fredrikshamn. Kollegiråd. *Sid.* 14. 63. 155.
- **Kristian**, f. 1781 † 1863. Föregåendes son. Student i Åbo 1792; pensionär hos Porthan. Berömd naturforskare; bosatt på Krim. Verkligt statsråd. *Sid.* 14. 63. 155.
- Stierwald, Reinhold Vilhelm**, f. 1760 † 1815. Magister 1782. Utgaf 1784 under Caionii insende för juris licentiatgrad en dissertation *De eo quod circa res inventas justum est, ad cap. 48 M. G. B.* Landsskreterare. Referendariesekreterare. Ledamot i regeringskanseljen. *Sid.* 396.
- Stj.**, okänd testastor. *Sid.* 186.

- Stjerna, Henrik**, f. 1714 † 1791. Magister 1757. Apologist i Åbo skola. Hans dotter *Katr. Margareta* gift 1798 med skolrektor *N. Turdin* i Åbo. *Sid.* 194. 494. 519. 522.
- Stjerneldska huset i Stockholm. *Sid.* 573.
- Stjernkors, Magnus Nikolai**, † 1500. Domprost i Åbo 1465. Biskop der 1490. *Sid.* 34 f.
- Stjernman, Anders Anton von**, f. 1695 † 1765. Häfdaforskare. Kansliråd. *Sid.* 19. 20. 26. 42. 54. 65. 81. 324. 326. 339. 356. 396.
- Stjernvall, Karl Johan**, f. 1764 † 1815. Major 1796. Öfverstelöjtnant 1807. Landshöfding i Viborgs län 1812. Gift 1799 med *Eva Gust. v. Willebrand* i hennes första gifte. *Sid.* 468. 522. 565.
- **Fredrik Gustaf**, f. 1767 † 1815 i Tavastehus. Föregäendes bror. Kapten i armén 1789, vid Tavastehus jägarebataljon 1795. Major 1802. Landshöfding i Nylands och Tavastehus län 1810. *Sid.* 605.
- Stipendier, se Donationer.
- Stobaeus, Anders Peter**, f. 1732 † 1799. Eloqventie och poeseos professor i Lund. *Sid.* 593.
- Stobaeus, Ioannes**; grekisk författare kring 480. *Sid.* 138.
- Stockenberg, Jonas**, f. 1741 † 1807. Ledamot i högsta domstolen 1791—93. Lagman. *Sid.* 583.
- Stockenström, Karl Gustaf von**, f. 1767 † 1797 i duell. Major vid lifhusarerna 1794. Öfverstelöjtnant 1795. *Sid.* 181. 447. 451. 454. 461.
- Stockholm. *Sid.* 1. 4. 9. etc. alt igenom.
- Stockholms Posten, se Tidningar.
- Stolberg, F. L. von**, riksgrefve, f. 1750 † 1819. Den bekante skriftställaren. Hans resa till Italien öfversatt i sammandrag af S. Ödman 1796. *Sid.* 297.
- Storgård, säteri på Luonomaa ö af Nädendals pastorat. *Sid.* 468.
- Storskiten, se Landtmäteriet.
- Storamiralsembetet, se Amiralitets kollegium.
- Strand, instrumentmakare**. *Sid.* 168.
- Strand, Karl Johan**, f. 1728 † 1795. Tjenade sedan 1758 vid riksarkivet, slutligen såsom dess chef; mycket arbetsam. *Sid.* 182.
- Strasbourg. *Sid.* 206. 209. 239.
- Streng, Jonas**, f. 1734 † 1795. Kapellan i Borgå 1763; i första förslagsrummet till domprost 1794. *Sid.* 66. 101.
- Strengnäs. *Sid.* 597.
- Stricker, Johan Kristoffer**, f. 1726 † 1792. Kyrkoherde i Karlshamn; egde ett utsökt bibliotek. *Sid.* 36 f. 38.
- Strokirck, Johan Daniel**, f. 1766. Student i Åbo 1787. Hofrättsaktuarie. Kallas i handlingar ryttmästarson och „vålboren“, men upptages ej hos Anrep. *Sid.* 219.
- Ström, Johan**, f. 1731 † 1815. Magister 1760. Konrektor vid Björneborgs skola 1775. Kyrkoherde i Nykyrka 1786. Prost 1795. Professors titel 1800. *Sid.* 366.
- N. N. fru; egde gård i Åbo. *Sid.* 561. 569. 579. 581. 582.
- Strömdal, akademie kursor**. *Sid.* 420 f. 423. 424. 426. 428 f. 445. 463. 483. 487. 592.
- Strömma, rusthåll i Töfsala. *Sid.* 476.
- Strörensning. *Sid.* 130. 181. 361. 363. 376. 378. 382. 451. 478. 530. 577. 598. 601.
- Strömsholm, kanal samt kungsgård i Vestmanland. *Sid.* 181. 267. 302. 517.
- Studerande. *Sid.* 24. 38. 45. 63. 70. 84. 97. 139. 145. 151. 152. 153. 154. 155. 216. 225. 242. 243. 252. 256. 259. 271. 276. 300. 314. 315. 320. 341. 354. 394. 422. 438. 439. 441. 443. 458. 459. 463. 477 f. 500. 505. 507. 508. 513. 533. 535. 558. 571. 578. 587. 593. 599.
- Sture, Sten d. y.**, riksföreståndare 1512—20. *Sid.* 260.

- Sturleson, Snorre**, f. 1178 † 1238. Isländsk historiker; hans *Heimskringla* utgafs först af Peringsköld. *Sid.* 90. 349. 428. 480.
- Ståhl, Anders Johan**, f. 1767 † 1844. Provinsialläkare i Kuopio län 1791—1798. Titulär professor 1802. Lasarettsläkare i Uleåborg 1802—1808. Återflyttade till Sverige. Bibliotekarie vid vetenskapsakademien. *Sid.* 54.
- Stålhandske, Torsten**, f. 1594 † 1644. Berömd general i 30 åra kriget. Gift med *Kristina Horn* af Kankas samt jemte henne begravnen i Åbo domkyrka. Donerade den första boksamlingen till Åbo akademi. *Sid.* 366. 375.
- **Erik Gustaf**, f. 1736 † 1800. Assessor i Vasa hofrätt 1775. Lagman i Karelen 1776; afsked 1794. Ogift; jf. Å. T. 1802 n:o 8. *Sid.* 94. 134. 264. 265. 266. 268. 271. 279. 282. 289. 293. 295. 298. 317. 330. 341. 487. 494. 508. 543. 555. 576.
- Stålström (Stählström), Jakob**, f. 1732 † 1797. Landtmätare. *Sid.* 346. 372.
- **Henrik**, f. 1739 † 1805 på Veitakkala säteri i Uskela. Koffardiskeppare. Gift med *Magd. Kat. Richter*, f. 1753 † 1799. *Sid.* 578.
- **Kristian Henrik**, f. 1772 † 1804. Föregäendes son. Logarfvare i Åbo. *Sid.* 444. 578.
- **Johanna**, föregäendes syster, gift med härads höfving *G. J. Roberg*. *Sid.* 578.
- Ständerne (Riksdagen). *Sid.* 142. 246. 288. 299. 322. 333. 350. 360. 479. 534. 598 f. 601. 602. 605. 606.
- Subov, Valerian**, † 1804. General en chef för infanteriet etc. Ännu större gunstling än hans äldre bröder, *Nikolai* och *Platon Subov*, hos Katarina II. *Sid.* 248. Subskription, se Penningeinsamlingar.
- Suhm, P. Fr. v.**, f. 1728 † 1798. Berömd dansk historiker. *Sid.* 494. 498.
- Sund, Henrik**, f. 1733 † 1797. Magister 1760. Kyrkoherde i Utsjoki 1782, i Ijo 1793. Gift med pastor *D. E. Högmans* († 1781) i Utsjoki enka. *Sid.* 123.
- Sundelius, Hans Olof**, f. 1764 † 1821. Adjunkt i Norrköping 1791. Komminister 1801; afsatt 1810. Skriftställare. Jf. om honom Calonii bref 1796^{12/10} (här i företalet till Del 2). *Sid.* 293.
- Sundell, Olof**, f. 1764 † 1829. Kanslist i riksarkivet 1794. Sekreterare der, efter Adlersparre, 1822. Kansliråd 1827. *Sid.* 144. 150. 152. 233. 235. 269. 272. 300. 307.
- Sundholm, gods på Arvasalo i Vehmo. *Sid.* 162. 190. 205. 266. 319. 345. 365. 488.
- Sundius, Nils Johan**, f. 1761 † 1828. Kyrkoherde i Harlösa 1790 etc. Teologie doktor. Produktiv homilet. *Sid.* 267.
- Sundvall, Johan**, f. 1763 † 1825. Docens i moralen 1787. Filosofie adjunkt 1795. Kyrkoherde i Pöytis 1799, i Storkyro 1818. *Sid.* 26. 58. 189. 194. 203. 211. 212. 216. 243. 315. 316. 394. 402. 404. 414. 417. 434. 476. 504. 539. 546. 556. 558. 567. 572. 575. 578. 582. 587. 591.
- Sunn, Gustaf Magnus**, f. 1765 † 1834 i Helsingfors. Major vid Savolax fotjägare 1793. Öfverste 1802. Gift 1796 i Vasa med *Marg. Elis. Ahlman*, dotter till vicepresidenten. *Sid.* 592.
- Sunnila, väl = Soinila, rusthåll i Vehmo. *Sid.* 541.
- Suther, Per**, f. 1764. Kapten vid Nylands jägare och brigadadjutant 1794. Major. *Sid.* 588.
- Suodenniemi, kapell under Mouhijärvi. *Sid.* 22. 373. 389.
- Suvorov, furst Italinski**, f. 1729 † 1800. Rysk fältmarskalk och generalissimus. *Sid.* 480. 561. 569.
- Svanberg, Jöns**, f. 1771 † 1851. Berömd matematiker och astronom. Docens i Upsala 1794. Vetenskapsakademins i Stockholm sekreterare 1796, astronom 1803, sekreterare 1807. Mateseos professor i Upsala 1811. *Sid.* 474. 483.
- Svartboken. *Sid.* 42.
- Svartholm, fästning utanför Lovisa. *Sid.* 284. 288.

- Svartz, Olof**, f. 1760 † 1818. Medicin doktor i Upsala 1785. Ledamot i vetenskapsakademien i Stockholm 1789. Professor vid Bergianska trädgårdsskolan 1791. Vetenskapsakademins intendent 1807, och sekreterare 1811. Professor vid Karolinska institutet 1813. *Sid.* 264.
- Sveaborg**. *Sid.* 166. 167. 249. 255. 284. 285. 286. 522. 574. 591.
- Svedberg, Jesper**, f. 1653 † 1735. Teologie professor i Upsala. Biskop i Skara 1702. *Sid.* 138.
- Svedenborg, Emanuel**, f. 1688 † 1772. Föregäendes son. Assessor i bergskollegium 1724; afsked 1747. Den bekanta svärmaren. *Sid.* 459. 483. 490.
- Sveder, se Jordbruk.
- Svederus, Magnus**, f. 1748 † 1836. Akademie bokhandlare i Upsala 1769. Prestvigd och domkyrkosysselman 1789. Fältprost 1809. *Sid.* 512.
- Svedja eller Svidja, gammalt gods i Sjundeå socken. *Sid.* 337. 541.
- Svenska akademien. *Sid.* 80. 121. 128. 173. 188. 192. 218. 271. 322. 328. 336. 340. 349. 352. 411. 419. 451. 458. 461. 465. 484. 489. 495. 565.
- Svenska församlingen i Åbo. *Sid.* 87. 211. 416. 467.
- Svensksund. *Sid.* 255. 347.
- Sverige, Svenskar. *Sid.* 85. 118. 132. 133. 134. 142. 146. 151. 155. 163. 164. 166. 167. 177. 182. 186. 196. 206. 208. 215. 222. 226. 233. 238. 241. 243. 244. 246. 249. 250. 257. 260. 269. 277. 286. 292. 306. 313. 315. 316. 318. 330. 335. 337. 338. 340. 345. 371. 372. 373. 380. 394. 414. 437. 443. 476. 477 f. 487. 490. 493. 503. 504. 507. 510. 513. 518. 529. 546. 549. 589. 590. 600.
- Swieten, Gerard van**, f. 1700 † 1772. Berömd mediker. Skref bl. a. Commentarii in Boerhavi aphorismos, 5 voll., Leiden 1741—72. *Sid.* 436.
- Sylvander, Jakob**, urmakare i Åbo. Gift med friherrinnan *Lov. Gust. Rehbinder*, f. 1763 † 1798. *Sid.* 372.
- Sylvius** (adlad Feuerstern), **Karl Gustaf**, f. 1741 † 1822. Magister 1766. Assessor i Åbo hofrätt 1794. Hofrättsråd 1800. Vicepresident 1811. Adlad 1819. Gift 1:o) med *M. Elis. Ekmarck*, f. 1743 † 1805; 2:o) 1806 med *G. Magd. Eld*, f. 1770 † 1822. *Sid.* 341. 371. 543. 545.
- Synnerberg, Sven Fredrik**, f. 1740 † 1804. Politieborgmästare i Åbo. Lagmans titel 1796. *Sid.* 87. 134. 304. 308. 531. 539. 591.
- **Erik Johan**, f. 1775 † 1845. Föregäendes son. Extrafiskal i Åbo hofrätt 1799. Politieborgmästare i Åbo 1809. Prokurators substitut 1822. Statsråd. *Sid.* 539.
- Sysmä, socken. *Sid.* 370.
- Systerbäck, den gamla gränsefloden mellan Sverige (Finland) och Ryssland. *Sid.* 312.
- Sädespris, se Handel, Årsväxt.
- Säkylä, socken. *Sid.* 567.
- Sällskapet för Medborgerliga Kunskafer. *Sid.* 194. 411. 470. 527.
- F. B. = Fri Byggare. *Sid.* 411.
- Finska Hushållnings, se detta.
- Läselskapet i Åbo. *Sid.* 527. 553.
- Aurora, se detta.
- Sällskapslifvet. *Sid.* 43. 44. 59. 103. 123. 141. 143. 145. 168 f. 177. 181. 212. 213. 216. 226. 227. 230. 231. 235. 251. 293. 294. 297. 302. 303. 316. 346. 353. 381. 401. 433. 443. 543. 572.
- Säresniemi, socken. *Sid.* 126. 127.
- Söderborg, Karl Johan**, † 1796. Regementsskrifvare vid Svea lifgardet. Rymde. Konkurs efter honom 1796. *Sid.* 298.
- Söderström**, regementskommissarie, mördad. *Sid.* 461.

- Taatis, rusthåll i Merimasku. *Sid.* 82.
- Tacitus, nämnd. *Sid.* 332.
- Taimelin, Jakob, f. 1750 † 1813. Kapellan i Hattula 1789. Hans dotter gift med kronofogden *G. A. Millopé*. *Sid.* 534.
- Takkula, rusthåll i Hvittis socken. *Sid.* 266.
- Tallgren, Markus, f. 1768 † 1836. Student 1791. Ordinerad 1793. Kapellan i Lappo 1821. *Sid.* 599.
- Tammela, socken. *Sid.* 196. 246. 509. 519. 570. 605.
- Tammelander, Adam Jehan, f. 1764 † 1816. Astronomie docens 1787. Kyrkoherde i Esbo 1795. *Sid.* 13. 58. 94. 96. 98. 99. 100. 104. 130. 133. 145. 148. 152. 176. 252.
- Tammelkoski. *Sid.* 21.
- Tammerfors, stad. *Sid.* 12. 242. 281. 283. 404.
- Tandefelt, Gabriel, f. 1745 † 1795 $\frac{4}{5}$, på Rapola i Sysmä. Kapten vid Savolax fotjägare; majors afsked. *Sid.* 163. 380.
- Gabriel, f. 1787 † 1847 på Rapola i Sysmä. Föregåendes son. Kadett på Haapaniemi. Kornett vid Nylands dragoner 1805; löjtnants afsked 1807. *Sid.* 380.
- Adolf, f. 1747 † 1822, baron. Föregåendes farbror. Hofrättsråd i Vasa 1775. Landshöfding i Vasa län 1785—94. Ledamot i högsta domstolen 1800. President i Åbo hofrätt 1805. Kansler vid landtdagen i Borgå 1809. Friherre 1809. Ledamot i regeringskanseljen (och senaten) 1809. *Sid.* 74. 119. 123. 127. 129 f. 159. 322. 337. 339. 353. 469. 479. 557.
- Taube, Johan Reinhold, f. 1747 † 1794 på Prestkulla. Major 1786; afsked 1794. Gift med *Fredr. Sofia Gjös*. *Sid.* 102. 183. 478.
- Eleonora Elisabet, f. 1778 † 1846. Föregåendes dotter. Gift 1:o) 1800 med sin kusin kapten *G. W. Brunckrona*, f. 1775 † 1808; 2:o) 1818 med verkl. statsrådet *Fr. W. Krogius*, adlad *Edelheim*, i hans 2 gifte, f. 1770 † 1833. *Sid.* 290.
- Johanna Fredrika Lovisa, f. 1779 † 1846. Föregåendes syster. Gift 1796 $\frac{25}{8}$ på Prestkulla med sin syssling kammarherren, baron *A. F. Armfelt*. *Sid.* 290.
- Evert, f. 1781 † 1806. Föregåendes bror. Löjtnant. *Sid.* 478.
- Johan Reinhold, f. 1785 † 1855 på Prestkulla. Föregåendes bror. Majors afsked 1810. *Sid.* 478.
- Evert, f. 1737 † 1799, baron. Öfverstekammarjunkare. Generallöjtnant. Beriktad i Gustaf III:s tid. *Sid.* 273. 277. 336. 400. 413. 419. 457.
- Evert Fredrik, f. 1760 † 1797 i Åbo, grefve. Hofrättsråd i Åbo 1790. Ledamot i högsta domstolen 1794. *Sid.* 22. 91. 96. 103. 132. 163. 224. 279 f. 282. 289. 294. 297. 300. 309. 317. 321. 330. 333. 340. 343. 345. 347. 358. 371. 383.
- Fredrika Aurora, f. 1753 † 1806. Föregåendes faster. Gift 1769 med öfverkammarherren *J. J. De Geer* af Finspång. *Sid.* 358.
- Taulerus, Arvid, † 1782. Magister 1739. Kyrkoherde i Tavastkyro. En af hans döttrar gift med *Mik. Polviander*, en annan med *H. Widenius*. *Sid.* 143.
- Tavast, släkten. *Sid.* 42. 45.
- Tavast, Johan Henrik, f. i Kuopio 1763 † 1841, baron, grefve. Öfverstelöjtnant 1791. Kammarherre 1793. Generaladjutant och öfverste i armén 1795. Friherre 1802. Grefve 1818. En af rikets herrar 1829. *Sid.* 537. 554.
- Fredrika Lovisa, f. 1759 † 1827. Föregåendes syster. Gift 1789 med *Joh. Molander*, slutl. biskop. *Sid.* 554.
- Tavastehus, stad, län. *Sid.* 12. 20. 23. 45. 108. 128. 131. 133. 156. 167. 193. 215. 248. 255. 258. 266. 269. 281. 282. 283. 284. 288. 418. 425. 498. 509. 515. 556. 596.
- Tavastgatan i Åbo. *Sid.* 530. 563.
- Tavastkyro, se Kyro,

- Tavastland, provins. *Sid.* 6. 20. 21. 103. 142. 246. 256. 260. 265. 275. 443. 456. 459. 487. 493. 502. 503. 505. 509. 518. 570.
- Teater. *Sid.* 44. 77. 181. 199. 321. 327. 328. 336. 353. 401. 412. 426. 440. 527.
- Teisko, pastorat 1860, förut kapell under Messuby. *Sid.* 196. 275.
- Telegraf. *Sid.* 140. 166. 291. 345. 461.
- Tenala, socken. *Sid.* 290. 478. 526. 605.
- Tengblad, Anders**, student i Upsala, i Åbo 1760. Vicehäradshöfding och rådman i Mariestad. *Sid.* 192.
- Tengström, Jakob**, f. 1755 † 1832. Teologie professor 1790. Biskop 1803. Erkebiskop 1817. *Sid.* 21. 50. 58 f. 69. 71. 76. 77. 84. 87. 88. 89. 91. 93. 97. 101. 102. 112. 134. 136. 148. 153. 155. 156. 157. 159. 160. 161. 169. 172. 173. 177. 184. 197. 213. 216. 245. 262. 275. 286. 288. 303. 329. 330. 332. 336. 339. 341. 357. 358. 364. 369. 373. 379. 392. 400. 407. 432. 433. 447. 458. 463. 465. 470. 493. 496. 500. 501. 526. 530. 533. 540. 542. 544. 559. 567. 573. 598 f. 601. 602. 604.
- Tengvall, Lars**, f. 1746 † 1809. Jurisprofessor i Lund; hans Tvistemålslagfarenhet utkom i Lund 1794. *Sid.* 162. 583.
- Terzerus, Johan**, f. 1605 † 1678. Biskop. *Sid.* 50. 155. 161. 169. 177. 179.
- Tessin, Karl Gustaf**, f. 1697 † 1770, greve. Åbo akademis kansler 1745—61. *Sid.* 58. 332. 522. 571.
- Tessjö, äfven Holmgård, kungsgård i Pyttis nära Lovisa, anslagen till boställe för kommandanten. *Sid.* 287.
- Tham, Per**, f. 1737 † 1820. Hoffjunkare; hofintendent 1760; öfverhofintendent 1809. Egde Dagsnäs m. fl. gods i Vesterögötland. Mecenat, i synnerhet mot Thorild. Skriftställare. *Sid.* 223. 264. 377. 383.
- Thauvon, Gabriel Jean**, f. 1753 † 1811. Löjtnant vid Åbo läns regemente 1787. Kapten der 1796. Regementsquarttermästare. Major. Gift 1:o) med *Magd. Kat. Wittfoth*, f. 1760 † 1788; 2:o) med *Eva Elin Stichaesus*, f. 1759 † 1810. *Sid.* 528.
- Thorild, Tomas**, f. 1759 † 1808. Estetiker, filosof. *Sid.* 49. 61. 334. 404.
- Thorkelin, Grim Johnsen**, f. på Island 1752 † 1829. Berömd historiker rörande Danmarks forntid. *Sid.* 494.
- Thunberg, Daniel**, f. 1712 † 1788. Mekaniker. Ehrensvärds biträde vid dockbyggnaden på Sveaborg. Hans planschverk: Försök att bygga under vatten, utkom 1774. *Sid.* 385.
- **Karl Peter**, f. 1743 † 1828. Reste i Japan. Professor i Upsala. *Sid.* 37 f.
- Thuring, Lars Niklas**, f. 1754 † 1815. Tullförvaltare i Helsingfors, i Åbo 1797^{14/8} (genom tjänstebyte med Kiernander). Öfverinspektör vid sjöttullen i Stockholm. *Sid.* 353. 457. 468. 471. 491. 532.
- Thusby, socken. *Sid.* 285. 313.
- Thyselius, Karl**, f. 1767 † 1833. Hofpredikant 1792; köpte sig „mandatorial“ till pastorat; anklagad, häktad, frigifven (handlingarna tryckta) s. å. Kyrkoherde i Säresta 1795. Pastor primarius i Karlskrona 1817. *Sid.* 121. 129. 132. 149.
- Ticcander, länsman**. *Sid.* 9. 55. 187. 213. 398.
- Tidgren, Gabriel**, f. 1743 † 1788^{8/12}. Eloqventie docens 1775. Adjunkt i filosofiska fakulteten 1781. LL professor 1784. *Sid.* 172.
- Tidningar, Tidskrifter. *Sid.* 28. 48. 52. 53. 54. 72. 84. 94. 98. 103. 104. 113. 121. 138. 139. 141. 143. 146. 166. 167. 169. 187. 188. 211. 215. 217. 220. 233. 249. 252. 262. 264. 281. 285. 299. 309. 313. 351. 360. 374. 395. 402. 413. 414. 443. 450. 453. 455. 459. 460. 477. 478. 489. 490. 498. 507. 513. 514. 517. 518. 539. 565. 569. 578.
- Allgemeine Litteratur Zeitung. *Sid.* 49. 69. 204. 292.
- Berliner Archiv der Zeit. *Sid.* 572.
- Dagligt Allehanda. *Sid.* 44. 404. 472. 484.

- Extra Posten. *Sid.* 23. 187.
- Gothaische Zeitung. *Sid.* 490.
- Götheborgs T. *Sid.* 550.
- Göttingische Anzeigen. *Sid.* 279.
- Hamburger Correspondent. *Sid.* 550.
- Hamburgische Zeitung. *Sid.* 373. 455.
- Historisk och Statistisk Tidning (af Gjørvell). *Sid.* 63.
- Jenaische Litteratur Zeitung. *Sid.* 357. 517. 569.
- Inrikes Tidningar. *Sid.* 236. 301. 337. 458.
- Journal för svensk litteratur (Silfverstolpe). *Sid.* 191. 399. 411. 413. 435. 436. 454. 455. 457. 496. 508. 511. 514. 545. 551. 555. 573. 578. 580. 589.
- Linköpings Tidningar. *Sid.* 455. 588.
- Litteratur Tidning (Silfverstolpe). *Sid.* 178. 190. 200. 239. 272. 276. 315. 377. 379. 383. 454. 455. 457. 472. 490.
- Läsnings för landtmän. *Sid.* 207. 263.
- Läsnings i blandade ämnen. *Sid.* 359. 363. 377. 379. 380. 399. 411. 419. 456. 457. 462. 471. 492. 498. 508. 510. 514. 517. 532. 536. 552. 578. 588. 589. 592.
- Magasin Encyclopédique. *Sid.* 241.
- Nordia. *Sid.* 167. 178. 206. 210. 215. 218. 221. 223. 228. 292 f. 298. 307. 371.
- Riksdags Tidning. *Sid.* 606.
- Stockholms Posten. *Sid.* 15. 98. 106. 138. 215. 363. 383. 412. 414. 448. 451. 472. 556. 565. 568.
- Telegrafn. *Sid.* 461. 484.
- Tilskuer (Rahbeks). *Sid.* 553.
- Upsala Tidningar. *Sid.* 544. 552.
- Vexjö Tidningar. *Sid.* 447. 456.
- Åbo Tidningar. *Sid.* 8. 13. 19. 21. 22. 34. 35. 36. 38. 42. 102. 160. 197. 212. 213. 224. 231. 235. 244. 303. 315. 325. 339. 340. 346. 348. 353. 357. 361. 363. 364. 374. 378. 388. 402. 417. 437. 443. 446. 447. 448. 454. 455. 458. 469. 577. 484. 487. 494. 513. 516. 522. 524. 543. 576. 596. 605.
- Tjenster och befordringar, (ansökningar, förslag, köp). *Sid.* 9. 10. 11. 12. 13. 29. 39. 40. 41. 43. 46. 47. 49. 51. 53. 54. 56. 57 f. 66. 73. 75. 78. 84. 85. 89. 92. 94. 98. 99. 100. 101. 103. 105. 108. 112. 113. 129. 133. 138. 142. 143. 147. 153. 157. 158. 160. 162. 165. 166. 168. 171. 172. 188. 191. 197. 199. 207. 209. 211. 215. 217. 220. 224. 225. 226. 227. 228. 231. 232. 236. 237. 240. 243. 246. 253. 254. 268. 277. 286. 296. 308. 313. 321. 322. 323. 324. 328. 334. 336. 337. 348. 352. 353. 363. 365. 368. 376. 382. 394. 400. 403. 409. 414. 415. 418. 434. 443. 451. 457. 494. 498. 499. 500. 501. 502. 504. 519. 520. 522. 525. 533. 535. 538. 539. 546. 560. 564. 568. 571. 572. 575. 578. 585. 589. 591. 595. 596. 600. 605.
- Tigerstedt, Gustaf Adolf**, f. 1731 † 1808 i Pieksämäki. Öfverstelöjtnant vid Savolax regemente; afsked 1796. Egde gods i Pieksämäki. Hade många söner och döttrar. *Sid.* 317.
- **Erik Alexander**, f. 1781 † 1808 ^{27/4}, skjuten vid Revolax. Föregäendes son. Fänrik vid Savolax regemente 1787, vid Svea lifgarde 1800. Löjtnant 1806. *Sid.* 466. 475.
- Tihleman, Emanuel**, f. 1766 † 1820. Son till handlanden *Emanuel* (icke *Frans*) *T.* i Åbo och hans första hustru *Marg. Kristina Haveman* (handlanden *H. Werners* enka). Hofrättskanslist 1791. Notarie 1794. Sekreterare 1799. Assessor 1801. Hofrättsråd 1810. Gift 1794 med borgmästaren *E. V. Fagerströms* fränskilda hustru *Joh. Elisab. Collin*, dotter till handlanden *Collin* i Åbo. *Sid.* 29. 53 f. 61. 64. 66. 199. 449. 472. 538. 545.

- Tihleman, Georg Frans**, f. 1770 † 1802 ^{30/12}. Föregåendes bror. Magister 1789. Docens i estetiken 1791. Tjenade i kanslikollegiet i Stockholm. Riksantikvarie 1795. *Sid.* 24. 582.
- **Gustaf Johan**, f. 1772 † 1815. Föregåendes bror. Possessionat i Halikko.
- **Katarina**, f. 1765 † 1844 i Åbo som enka. Gift med kronofogden, öfverjägmästaren *Sam. Smalén*.
- **Ulrika Charlotta**, f. 1767 † 1849. Föregåendes syster. Gift 1787 med *H. R. Spåre*.
- **Margareta Kristina**, f. 1773 † 1845. Föregåendes syster. Gift 1794 med *Henr. Jak. Ahrenberg*. *Sid.* 29. 54. 60.
- **Hedvig Magdalena**, f. 1776 † 1817. Föregåendes halfsyster; dotter till handl. *Em. Tihleman* och hans senare hustru handladedottren *Hedvig Ulrika (Maria?) Josefsdotter Pipping* (omgift med *Alg. Björkbom*). Gift 1794 med professor *Joh. Gadolin* i hans andra gifte. *Sid.* 29. 83. 133.
- Tillandz, Elias**, f. 1640 † 1693. Medicine professor i Åbo. *Sid.* 138.
- Tillberg, Abraham**, f. 1759 † 1839 i Åbo. Hofsvärdsfejare. *Sid.* 308.
- **Isak**, f. 1763 † 1830. Kommissionslandtmätare i Åbo län 1793. Landtmäteri direktör 1819. *Sid.* 566.
- N. N. länsman i Kyro. *Sid.* 27.
- Timböle**, rusthåll i Sagu socken. *Sid.* 586. 591.
- Timm**. Handlanden **Paul Timm** blef redan kring 1705 egare af Kautua bruk i Eura, hvilket till senaste tider innehafts af hans afkomlingar. *Sid.* 181.
- **Johan Parmen**, f. 1741 † 1801. Brukspatron. Gift med *Kr. El. Ch. De la Myle*. *Sid.* 382.
- **Agata Kristina**, f. 1745 † 1796 ^{27/12}, gift med kyrkoherden *Joh. Pihlman*. *Sid.* 382.
- **Katarina Lovisa**, f. 1779 † 1811 på Kautua, ogift. Dotter till *J. P. Timm*. *Sid.* 542.
- **Agata Eleonora**, f. 1781 † 1837, och **Johanna Karolina**, f. 1785 † 1857, döttrar till brukspatron *J. P. Timm*, efter hvarandra gifta (1802, 1838) med geheimerådet *A. H. Falck*, f. 1772 † 1851. *Sid.* 542.
- Tingstadius, Johan Adam**, f. 1748 † 1827. Professor i orientaliska språk i Upsala 1789. Biskop i Strengnäs 1803. *Sid.* 499. 588.
- Tjäder, Hans Jakob**, f. 1767 † 1840 på Sundholm i Nykyrka. Löjtnant vid arméns flotta. Koffardikapten. Son till handlanden, f. d. koffardiskepparen i Åbo *Jean Tjäder*, f. 1730 † 1809. Handlingarna i den af honom mot Hartvall väckta rätttegången äro tryckta i Åbo 1798. *Sid.* 191. 325. 328. 338. 398. 598.
- Tjärnbränning**. *Sid.* 122. 126.
- Tobak**. *Sid.* 22. 419. 431. 472. 562. 582.
- Toija**, 3 rusthåll, deribland Mommola, i Kisko. *Sid.* 412.
- Toll, Fredrik Vilhelm**, f. 1727 † 1792. Öfverstelöjtnant vid Tavastehus regemente 1771. Hans dotter *Albertina*, f. 1768 † 1837, gift 1794 med *K. Fr. Charpentier*. *Sid.* 163.
- **Gustaf Johan**, f. 1752 † 1829 på Kuorla i Vichtis. Kapten 1780; afsked 1790. Gift 1778 med *Joh. Charl. Löfving*. Deras son *Karl Henr.*, f. 1779. *Sid.* 92 (?).
- **Florus Jakob Axel**, f. 1776 † 1856. Föregåendes bror. Kornett 1784. *Sid.* 177. 178. 183.
- **Karl Fredrik**, f. 1758 † 1798 på Sveaborg. Major vid arméns flotta 1790. Gift 1792 med friherrinnan *Anna Charl. Fleming*, f. 1760 † 1829 på Viksberg i Pemar. *Sid.* 213. 244. 366.
- **Johan Kristoffer**, f. 1743 † 1817, baron, grefve. Generalmajor 1786. Generallöjtnant 1792. Minister vid polska hoffvet 1792—95, återkallad, fängslad 1795,

- Ofverste och chef för skånska kavalleriet 1797 (genom byte med S. H. Horn, se Post T. 1797 $\frac{2}{11}$). Minister vid ryska hofvet och friherre 1799. En af rikets herrar 1802. Fältmarskalk 1809. Grefve 1814. *Sid.* 167. 186. 246. 332. 335. 349. 438. 545.
- Tolpo, Märten**, f. 1726 † 1805. Magister 1751. Kyrkoherde i Kjulo 1757, i Birkala 1789. Kontraktsprest 1796. Hans syster *Anna Fredrika*, gift med prosten, doktor J. Laihiander. *Sid.* 479.
- **Martin Johan**, f. 1768 † 1830. Magister 1792. Prest vid Åbo eskader 1797. Kyrkoherde i Sagu 1798. Prost. Gift med enkepastorskan *M. Lov. Fortelius*, f. *Ammorin*. *Sid.* 418. 479. 515.
- **Nils Magnus**, f. 1770 † 1853. Magister 1792. Docens i psykologin och konsistorii amanuens 1795. Kyrkoherde i Tammela 1808. Teologie doktor 1830. *Sid.* 479. 605.
- Torenberg, Karl**, f. i Björneborg 1743 † 1812 på resa derstädes. Orgelbyggare. Mångberest; inflyttade från Amsterdam till Åbo 1793. *Sid.* 14.
- **Johan**, f. 1773 † 1809. Föregäendes son. Orgelnist och musiklärare vid akademien i Åbo 1793. Gift 1798 med *Joh. Marg. Seippel*, f. 1776 † 1815. *Sid.* 14. 43. 46. 433. 468.
- Torneå, stad, socken. *Sid.* 117. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 206. 209.
- Torp, universitetets, se Hemman.
- Tottjärvi, säteri i liknämndt kapell af Vesilax socken. *Sid.* 253.
- Toyas, se Toija.
- Trankebar, stad på koromandelska kusten i Ostindien, dansk koloni med missionsanstalt. *Sid.* 278.
- Trapp, Kristian**, f. 1740 † 1800. Råd- och handelsman i Åbo. Kommerceråd. *Sid.* 97. 155. 200. 248. 256. 262. 293. 304. 419. 431. 548. 562.
- **Samuel Johan**, f. 1753 † 1801. Handlande i Åbo. *Sid.* 366.
- Troil, Uno von**, f. 1746 † 1803. Erkebiskop i Upsala 1786. Gift med *Magd. Elisab. Tersmeden*. *Sid.* 27. 63. 69. 92. 93. 106. 110. 141. 174. 180. 253. 262. 268. 307. 416. 447. 455.
- **Knut von**, f. 1760 † 1825 i Stockholm. Finsk baron. Föregäendes halfbror. Kapten 1785. Anjalit, dömd att arkebuseras, men benådad. Major 1792. Öfverstelöjtnant 1796; afsked s. å. Landshöfding i Åbo och Björneborgs län 1806. Friherre 1809. Ledamot i regeringskanseljen s. å. Ordförande i komitén för finska ärendena i Petersburg 1814—21. Geheimeråd 1816. *Sid.* 317.
- Trollhättan, kanal i Göta elf. *Sid.* 63. 142. 192.
- Tryckfriheten och censuren. *Sid.* 15. 19. 206. 207. 211. 214. 215. 221. 243. 262. 278. 292. 298. 307. 320. 359. 360. 416. 455. 476 f. 478. 480. 484. 499. 527. 546. 552. 553. 588. 590. 602.
- Tuderus, Abraham Vilhelm**, f. 1756 † 1832. Militärprest 1788—90. Adjunkt i Åbo finska församling. Kyrkoherde i Vichtis 1801, i Karis 1817. *Sid.* 158.
- Tulander, Johan**, † 1794. Akademie vaktmästare. *Sid.* 75. 84.
- Tulindberg, Erik**, f. 1761 † 1814. Son af landskamreraren i Uleåborg **Erik Tulindberg** (f. 1728 † 1793). Magister 1782. Länebokhållare i Uleåborg 1785. Landskamrerer der 1794, i Åbo 1811. Ledamot i regeringskanseljen och kammarråd 1809—12. *Sid.* 127.
- Tullen, Tullhuset i Åbo. *Sid.* 309. 333. 335. 350. 353. 356 f. 371. 398. 433. 437. 460. 471. 505. 538. 555. 557. 560. 565. 577. 599.
- Tuneld, Erik**, f. 1709 † 1788. Kanslist i riksarkivet. Assessor. Hans bekanta geografi påbörjades 1739. *Sid.* 63. 68. 71. 126. 127. 253. 275.
- Tuorla, rusthåll i Piikkis. *Sid.* 408. 534. 556.
- Turckius, Guil.**, utgaf ny upplaga af Hachenbergs arbete 1709. *Sid.* 178.

- Turdin, Nils**, f. 1721 † 1799. Magister docens 1756. Skolman. Rektor i Åbo skola. 1775. Gift 1:o) med *Ubr. Kat. Munster*, f. 1746 † 1793; deras söner *Johan Nils* och *Henrik Gustaf* sjömän; 2:o) 1798 med *Kat. Marg. Stjerna*, f. 1750 † 1831, apologistdotter. *Sid.* 372. 444. 461. 476. 494. 519. 522. 536. 561. 578. 605. Turkiet. *Sid.* 176. 232. 233. 292. 480. 553.
- Twiss, Richardus**, utgaf *Travels trough Portugal and Spain*, i London 1773. *Sid.* 262.
- Twister och processer.** *Sid.* 16 f. 34. 36. 39. 41. 44. 46. 51. 54. 55. 65. 75. 77. 78. 83. 87. 88. 92. 105. 109. 111. 120. 123. 129. 133. 142. 145. 148. 149. 150. 151. 154. 159 f. 174. 184. 187. 213. 214. 228. 231. 247. 250. 257. 260. 262. 266. 268. 269. 296. 305. 318. 319. 322. 325. 326. 328. 329. 334. 338. 341. 346. 354. 360 f. 366. 367. 374. 375. 382. 391. 392. 393. 395. 398. 309. 401. 401. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 415. 417. 442. 450. 451. 452. 454. 467. 469. 472. 473. 482. 495. 504. 521. 541. 543. 545. 548. 549. 567. 582. 585. 586. 595
- Tykö, gods, bruk i Bjerno.** *Sid.* 20. 103. 112. 145. 325. 457.
- Tymén, Kristian**, f. 1746 † 1811. Borgare i Åbo. *Sid.* 212. 214. 218. 314. 321.
- Tyrisevä, by vid Kulovesi i Karkku.** *Sid.* 385.
- Tyrvis, socken.** *Sid.* 348.
- Tyskland, Tyskar.** *Sid.* 49 f. 68. 72. 90. 94. 101. 103. 104. 113. 121. 142. 147. 152. 155. 178. 191. 206. 208. 217. 233. 234. 239. 240. 249. 252. 262. 264. 281. 289. 313. 318. 324. 349. 403. 413. 416. 437. 441. 443. 450. 478. 480. 482. 489. 498. 500. 507. 512. 514. 517. 547. 552. 561. 565. 578. 582. 591.
- Töfsala, socken.** *Sid.* 20. 42. 90. 100. 103. 112. 114. 244. 352. 416. 476.
- Törnqvist, Anders.** Guldsmed i Åbo. *Sid.* 522.
- **Margareta Kristina**, f. 1776 † 1810. Föregåendes dotter. Gift med kapellanen *G. Winter*. *Sid.* 522.
- **Per Jonas**, f. 1788 † 1870. Föregåendes bror. Student 1803. Slutligen ledamot i senaten och geheimeråd.
- **N. N.**, skräddare i Åbo † 1799. *Sid.* 595.
- **Gustaf**, f. 1781 † 1827. Föregåendes son. Student 1798. Magister 1805. Kapellän i Lempälä. *Sid.* 595.
- Uggla, Karl**, f. 1725 † 1803. Kammarherre. Ledamot af vetenskapsakademien i Stockholm. Af hans „Svea rikets rådslängd“ utgafs (genom Gjörvell), afdd. 1—8 i Sth. 1790—93. *Sid.* 139.
- **Gustaf Fredrik**, f. 1766 † 1806 i Kangasala. Löjtnant vid Nylands infanteri 1787, vid arméns flotta 1794. Ryttmästare 1795. *Sid.* 205. 468. 491.
- Ugglas, Samuel af**, f. 1750 † 1812, baron, greve. Sekreterare i lagkommissionen 1772. Adlad 1772. Landshöfding i Stockholms län 1788. Friherre 1796. Grefve 1799. Öfverståthållare i Sth. 1800. President i kammarkollegiet 1802. En af rikets herrar 1808. Egde gods i Finland (Nykyrka och Vehmo socknar). Gift med *Karolina Wittfoth*, brukspatronsdotter, f. 1765 † 1810. *Sid.* 318. 360. 380 f. 393. 408. 409. 412. 417. 473. 499. 517. 591.
- Uhr, Anders Reinhold af**, f. 1772 † 1851. Grosshandlare i London. *Sid.* 488.
- Uhrilähde, källa i Jämijärvi.** *Sid.* 382.
- Uleå, Uleåborg, stad.** *Sid.* 10. 13. 108. 117. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 129. 131. 235. 460. 534. 543. 554. 555. 561.
- Ulfby, socken.** *Sid.* 97.
- Ullholm, Magnus.** Sekreterare hos ståthållaren (gr. A. Fr. Munck) på Drottningholm 1789. Tillgrep medel i presteståndets enkeassa; rymde till Norge, efterlystes; återkom på lejd. Polismästare i Stockholm efter Norlin 1793. Lagmans titel. Häradshöfding i Kopparbergs län 1800. *Sid.* 49.

Ulner, Karl, f. 1738 † 1801. Justitieborgmästare i Åbo. Titulär lagman. Ledamot i högsta domstolen 1789—93. Borgmästare i Stockholm 1791. Talman vid riksdagen 1800. Gift 1:o) med *Elisab. Margr. Enesköld* († 1778); 2:o) med *Kat. Bergqvist*, f. 1744 † 1788. *Sid.* 108. 183. 191. 243. 298.

— **Elias**, f. 1765 † 1795. Häradshöfding och rådmän i Åbo. *Sid.* 170. 191.

— **Henrik**, f. 1771 † 1801. Auskultant 1789. Curator ad litem. Tjenstgjorde vid borgareståndets kansli i Stockholm 1800. *Sid.* 412.

Ulriksdal, lustslott. *Sid.* 24.

Umeå. *Sid.* 129.

Universitetet. *Sid.* 2. 8. 11. 12. 15. 24. 31. 35. 37 f. 41. 42. 54. 57. 62. 63. 65. 71. 74. 77. 79. 83. 89. 93. 96. 97. 98. 99. 103. 105. 106. 111. 117. 130. 137. 141. 142. 143. 144. 145. 153. 154. 158. 161. 163. 171. 173. 175. 176. 180. 184. 185. 186. 196. 200. 201. 202. 203. 206. 211. 214. 216. 217. 222. 225. 230. 242. 251. 253. 259. 268. 281. 282. 286. 288. 289. 294. 297. 301. 303. 304. 311. 312. 315. 316. 318 f. 321. 322. 324. 327. 334. 337. 339. 355. 360 f. 367. 368. 369. 373. 374. 380 f. 382. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 394. 398. 399. 400. 403. 404. 405. 406. 407. 409. 410. 411. 414. 415. 416. 432. 433. 434. 435. 441. 445. 447. 448. 451. 454. 462. 463. 465. 467. 470. 472. 474. 475. 476. 478. 479. 483. 485. 486. 491. 494. 495. 501. 502. 504. 509. 513. 519. 520. 522. 524. 525. 531. 535. 542. 546. 553. 554. 563 f. 566. 567. 569. 571. 575. 583. 585. 587. 588. 590. 596. 597. 604. 605.

Uotsola, by i Mouhijärvi socken. *Sid.* 385.

Uppfostringssällskapet. *Sid.* 141. 155.

Uppsala. *Sid.* 1. 16. 27. 28. 35. 41. 44. 66. 70. 81. 92. 94. 95. 100. 144. 150. 151. 174. 180. 182. 189. 191. 197. 198. 208. 209. 214. 228. 252. 262. 269. 273. 278. 300. 301. 307. 312. 313. 332. 337. 349. 350. 358. 372. 414. 441. 446. 447. 455. 478. 487. 490. 491. 492. 520. 527. 533. 539. 552. 572. 588. 590. 591. 597. 600.

Urdiala, socken. *Sid.* 509.

Urväder (Uhrveder), Karl Gustaf, f. 1758 † 1813. Handlande och gårdsegare i Åbo. *Sid.* 87. 162.

Uskela, socken. *Sid.* 108. 265. 546. 578.

Utile Dulci, sällskap. *Sid.* 188.

Utricularia, växt. *Sid.* 126.

Utsjoki, socken. *Sid.* 58.

Utter, Isak, f. 1743 † 1812. Magister i Åbo 1766. Sockneadjunkt i Orihvesi; afsatt 1778. Bokhandlare i Stockholm. *Sid.* 28. 90. 141. 160. 204. 218. 235. 267. 300. 314. 322. 340. 344. 347. 354. 357. 364. 424. 508. 509. 511. 521. 597.

Utö, hörande till Korpo skär i Finska viken. *Sid.* 103.

Wachtmeister, Karl Adam, f. 1740 † 1820, baron, grefve. Öfverstekammarherre. En af rikets herrar. Åbo akademis kansler 1793—1809. Serafimer riddare 1794. Grefve 1799. *Sid.* 8. 12. 17. 23. 24. 35. 43. 45 f. 47. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 75. 76. 77. 78. 79. 84. 87. 88. 89. 91. 92. 93. 99. 102. 105. 106. 107. 130. 134. 136. 137. 140. 147. 150. 152. 153. 157. 158. 159. 162. 165. 170. 171. 172. 174. 175. 176. 184. 185. 189. 195. 197. 201. 202. 203. 207. 211. 212. 217. 225. 229. 237. 242. 243. 253. 273. 276. 278. 281. 300. 331. 340. 355. 361. 367. 369. 380. 393. 399. 405. 407. 408. 409. 437. 443. 483. 487. 502. 519. 533. 541. 542. 546. 553. 558. 560. 563. 564. 566. 567. 571. 590. 600. 604. 605.

— **Karl Axel, (Trolle-Wachtmeister från 1808)**, f. 1754 † 1810, grefve. Justitiekansler 1779. En af rikets herrar 1782. Riksråd och riksdrots 1787. Justitie-

- statsminister 1809. *Sid.* 174. 258. 322. 323. 324. 325. 364. 385. 388. 418. 480. 489. 520. 535. 544. 590.
- N. N. *Sid.* 220.
- Wadell, Lars**, f. 1770 † 1830. Magister 1792. Docens i filosofin 1795. Kyrkoherde i Skärstad i Småland. *Sid.* 605.
- Wadström, Karl Bernhard**, f. 1749 † 1799. Resande i Afrika. Hans på engelska utgifna anmärkningar om slafhandeln öfversattes af S. Ödman 1791. *Sid.* 372.
- Wahlbom, Johan Gustaf**, f. 1724 † 1807. Provinsialläkare i Kalmar 1753. *Sid.* 41.
- Wahlstedt**, löjtnant, sjökapt. *Sid.* 51. 54. 60. 66.
- Vaivasten suo, kärr. *Sid.* 126.
- Wake**, skeppare. *Sid.* 238.
- Wales (Wallis), gammalt furstendöme på Englands vestkust. *Sid.* 455.
- Wallberg, läs Wanberg**. *Sid.* 554.
- Walheim (Woivalenius), Johan**, f. 1741 † 1800. Landssekreterare i Nylands och Tavastehus län. Assessor. Gift 1775 med *Elisab. Furuhejm*, † 1799. *Sid.* 131. 599. Se ock *Woivalén*.
- Valkiakoski, fall ofvanom Sääksmäki. *Sid.* 21.
- Wallénska gården i Åbo. *Sid.* 578.
- Walleen, Erik**, f. 1734 † 1818. Assessor i Åbo hofrätt 1773. Hofrättsråd 1793. Ledamot i högsta domstolen 1800—09. Vicepresident 1799. *Sid.* 334. 338. 363. 500. 583. 591. 604.
- Wallenberg (ej -berg), Henrik**, f. 1741 † 1804. Magister 1760. Konrektor 1787, rektor 1791 i Björneborgs skola. Gift med enkan *Fr. Utr. Holmberg*, f. 1764 † 1836 i Björneborg. *Sid.* 368. 494.
- Wallenius, Martin Johan**, f. 1731 † 1773. Mateseos professor i Åbo 1758. Gift 1:o) 1762 med *Maria Helena Timm*, † 1763; 2:o) 1764 med *Renata Frosterus*. *Sid.* 23. 557.
- **Jakob**, f. 1761 † 1813. Student i Upsala 1773. Magister i Greifswald 1783. Docens der i grekiska litteraturen 1785. Vicebibliotekarie 1786. E. o. professor 1795. Slutligen pastor på Rügen. Skref Biografisk förteckning öfver Wallenier, Greifsw. 1788, Anfangsgründe der schwed. Sprache für Deutsche 1795, m. m. *Sid.* 236.
- **Gabriel Josefsson**, f. 1725 † 1808. Kronofogde i Karelens norra fögderi 1759. „Karelska kungen.“ Gift med *Kr. Sofia Possenius*. *Sid.* 507. 571.
- **Erik**, adlad *Wallensköld*, f. 1779 † 1846. Föregåendes son. Student i Åbo 1793. Auskultant i Åbo hofrätt 1799. Protokollssekreterare 1809. Referendariesekreterare 1811. Landshöfding i Åbo och Björneborgs län. President i Åbo hofrätt 1832; afsked 1840. Adlad 1832. *Sid.* 507. 547. 550. 571.
- **Johan Fredrik**, f. 1765 † 1836. Son till prof. M. J. Wallenius. Provinsialläkare i Tavastehus 1786, i Helsingfors 1794. Tit. assessor 1794. Botanices demonstrator 1800. Eloqvientie professor i Åbo 1805. Kansliråd 1822. *Sid.* 23. 45. 575. 578. 585. 593.
- **Agata**, f. 1768 † 1808, ogift. Föregåendes syster. *Sid.* 23.
- **Ivar**, f. 1750 † 1818. Kyrkoherde vid finska nationela församlingen i Stockholm 1782, i Hauho 1805. Teologie doktor 1800. *Sid.* 213. 241. 420. 422. 423. 430. 462. 512. 516.
- **Peter**, f. 1773 † 1838. Magister 1795. Militärprest i Karelens. Kyrkoherde i Tohmajärvi 1803. *Sid.* 186. 432.
- Wallenstjerna, Ulrik**, f. 1714 † 1772. Assessor i Åbo hofrätt 1750. Lagman i karelska lagsagan 1758. Egde Perno gård i Reso. Gift med *Marg. Laneus*, f. 1722 † 1813 i Abo. De hade 15 barn, flere dogo i unga år. *Sid.* 36.
- **Ulrik**, f. 1760 † 1793 ^{2/10}. Föregåendes son. Löjtnant. *Sid.* 29.

- Wallenstjerna, August**, f. 1764 † 1802, ogift. Föregående bror. Löjtnant vid Björneborgs regemente 1790. Kapten 1799(?). *Sid.* 231.
- Wallenström**, okänd. *Sid.* 526.
- Wallerian, Hans Henrik**, f. 1747 † 1810. Sekreterare i Åbo hofrätt 1793. Assessor 1794. Hofrättsråd 1799. Ledamot i regeringskanseljen 1809. *Sid.* 13. 20. 24. 35. 103. 108. 230. 253. 263. 334. 338. 341. 343. 353. 363. 364. 370. 380. 384. 395. 402. 449. 450. 457. 465. 472. 490. 508. 558. 585. 589.
- Wallgren, Arvid**, f. 1758 † 1813. Vicepastor i Sibbo 1785. Kyrkoherde i Kuopio. 1811. *Sid.* 553.
- Wallis, prinsessan (*Karol. Amalia*. f. 1768) af. *Sid.* 455.
- Wallqvist, Olof**, f. 1755 † 1800. Tjenstgörande hofpredikant 1780. Kyrkoherde. Domprost i Vexjö 1785. Biskop i Vexjö 1787. Kungens öfverhofpredikant 1789. *Sid.* 308. 340. 400. 445 f. 447. 456. 472. 473.
- Wallvijk, Nils Fredrik von**, f. 1715 † 1788 på Ala Lemo gård. Kapten vid Åbo läns regemente 1751. Major 1760. Öfverstelöjtnant 1772. Gift med *Marg. Medéen*, † 1791. *Sid.* 85. 468.
- Wanberg, Magnus**, f. 1748 † 1817. Sekreterare i kommerskollegium. Kammarråd Vandringsund eller Vardringssund? *Sid.* 238.
1791. Landshöfding i Vasa 1805; afsatt 1808. Ledamot i allmänna beredningen 1814. *Sid.* 554.
- Vardöhus, gammal fästning, den yttersta mot norden, på Vardön i Ishafvet. *Sid.* 205. 209.
- Warg, Katarina (Kajsa)**, utgaf i Stockholm 1773 en kokbok, som sedan utkom i flera upplagor. *Sid.* 194.
- Varhe, nybygge på Huida hemmans mark i Mouhijärvi socken. *Sid.* 385.
- Varkaus, ström och förskansning i Leppävirta, der en fördelning af arméns flotta stationerad. *Sid.* 164. 168.
- Warmholtz, Karl Gustaf**, f. 1713 † 1785. Hofråd. Utgifvare af det stora arbetet *Bibliotheca historica suegothica*. *Sid.* 454. 553. 556. 559. 562. 563. 571. 573. 578. 597.
- Warschau, hufvudstad i Polen. *Sid.* 167. 247. 373.
- Vartsala, kaptensboställe i Halikko. *Sid.* 247. 482. 490. 494. 496. 590.
- eller Södervartsala, poststation i Töfsala, hvarifrån öfver Vattuskiftet till Brändö och Kumlinge. *Sid.* 343.
- Vasa, stad, län. *Sid.* 16. 32. 45. 168. 116. 117. 118. 119. 120. 122. 123. 127. 129. 159. 191. 211. 301. 308. 309. 350. 358. 361. 370 f. 382. 384. 419. 450. 453. 459. 463. 485. 493. 507. 518. 524. 525. 531. 554. 558. 560. 568. 583.
- Vaskivesi, -joki, i Tavastland. *Sid.* 219.
- Wassbom**, besökare, f. d. sergeant. *Sid.* 585.
- Wasz, Erik**; bruksdirektör i Finland, hade döttrarna *Sofia Elisabet*, f. 1769 † 1858 i Sverige, gift 1788 med kommersrådet *Mik. af Grubbens* och *Maria Kristina*, f. 1774, gift 1794 med kyrkoherden *Jak. Mallén*, samt *Anna Charlotta*, † 1842 ^{28/4}, gift med bergmästaren *K. Lundström*. *Sid.* 108.
- Watrang, Per**, f. 1772 † 1818. Magister i Åbo 1798. Kyrkoherde i Burträsk i Vesterbotten. *Sid.* 494. 495.
- Vaxholm, fästning vid inloppet till Stockholm. *Sid.* 86. 107.
- Wechter**, färgare och gårdsegare i Åbo. *Sid.* 82.
- Wegelius, David**, f. 1726, † 1806. Kyrkoherde i Vesilax 1769. *Sid.* 548.
- **Henrik**, f. 1766 † 1839. Magister 1789. Docens i psykologin 1790. Regementspastor vid Österbottens regemente 1791. Kyrkoherde i Uleåborg 1808. Teologie doktor 1817. *Sid.* 237. 496. 499. 503.

- Wegelius, Jakob**, f. 1768 † 1804. Magister 1789. Docens i moralen 1792. Kyrkoherde i Lillkyro 1793. *Sid.* 515.
- Vehmo, socken. *Sid.* 87. 100. 229. 244. 259. 265. 289. 343. 483. 493. 497. 528.
- Weisman, Gustaf Vilhelm**, f. 1726 † 1811 i Eura Åminne. Kapten. Gift med *Anna Appelman*. *Sid.* 427.
- **Ulrika Albertina**. Föregäendes dotter. Gift 1797 med handlanden *T. Wittfoth*. *Sid.* 419. 427.
- **Karl Johan**, f. 1734 † 1812 på Kjällfjärds rusthåll i Ulfsby. Kapten 1789, vid Masku kompani 1793. Major. För sinnesrubning stäld under förmynderskap 1798—1801. Gift med *Marg. Elis. Bergenfeldt*. Öfverlefdes af 5 barn: sonen *Adam Gustaf*, f. 1767 † 1833, major, tilläts 1805 mottaga romerskt kejsrligt adelskap och kalla sig Weisman v. Weissenstein; döttrarna: *Joh. Lovisa*, f. 1764 † 1811, gift med Fr. Lilius, kapellan i Vambula, *Joh. Margareta*, gift 1788 med borgmästaren i Björneborg, assessoren Kr. Johnsson († 1835), *Fredr. Kristina*, f. 1769 † 1844, gift med ryttmästaren Er. J. Örnghjelm, *Gust. Maria*, f. 1774 † 1839, gift med major G. Konst. von Kothén † 1815. *Sid.* 296. 317.
- Weman, Karl Gustaf**, f. 1740 † 1803. Magister 1766. Docens i finska språket 1768. Regementspastor 1775. Kyrkoherde i Kimito 1776. Under konkurs 1795. Gift med *Anna Brita Stare*. De hade flera barn. *Sid.* 101. 145. 148. 382. 470. 590.
- **Karl Gustaf**, f. 1776. Föregäendes son. Auskultant 1797 ²⁰/₁₂, landtbrukare. *Sid.* 470.
- Venedig, stad, republik. *Sid.* 512. 553.
- Venern, sjö. *Sid.* 29.
- Wennberg, Thure Gustaf**, f. 1759 † 1818. Sekreterare vid öfverintendentsembetet 1796; afsked 1802. Skref dramen *Fale Bure* 1795 samt minnestal öfver målaren J. Åkerström 1796, m. m. *Sid.* 414.
- Verelä, by vid Kymmene elf i Elimä socken. *Sid.* 85.
- Werning**, dansk författare. *Sid.* 223.
- Veronese (Cagliari), Paolo**, f. i Verona 1530 † 1588. Berömd målare. *Sid.* 208. 215.
- Vesilax, socken. *Sid.* 498. 509. 548.
- Vestanfors, gods med jernbruk i Vesterås län, Vestmanland. *Sid.* 181.
- Westdal, Kristian**, stadskassör i Åbo. Kamrer 1802. *Sid.* 588.
- Wester, Olof**, handlande i Åbo, kompanjon med Ahlstrand, bankruttede. Jf. Å. T. 1799 N:o 9. *Sid.* 449.
- Westerheim** (eg. **Westzynthius**), Nils, f. 1762 † 1794. Aktuarie i Vasa hofrätt. Gift med *Anna Lovisa Laihiander*. *Sid.* 71. 73. 79. 93. 119.
- Vesterås, stad, stift. *Sid.* 335. 414. 597.
- Vestgöter, vid akademien i Åbo. *Sid.* 102 (*Lefrén* och *Bilmark*).
- Westman, Abraham Lorentsson**, f. 1753 † 1802. Löjtnant vid borgare kavalleriet. Bryggare i Stockholm. Riksdagsman. *Sid.* 451.
- Westman (Wessman, kamrerska?** jf. Å. T. 1797 N:o 25) egde gård i Åbo. *Sid.* 396. 398. 414.
- Vestmanland. *Sid.* 2. 517.
- Westzynthius, Johan**, f. 1734 † 1804. Konrektor vid Vasa skola 1759. Kyrkoherde i Pyhäjoki 1774. Teologie doktor 1793. *Sid.* 93. 119.
- Vetenskapsakademien i Stockholm. *Sid.* 26. 98. 262. 264. 278. 474. 554. 562.
- Societeten i Upsala. *Sid.* 208. 446.
- Wettercrantz**, målare i Stockholm. *Sid.* 573.
- Wetterhoff, Otto Fredrik**, f. 1755 † 1808. Major, Öfverstelöjtnant vid Tavastehus regemente. Slutligen öfverste. Gift 1794 på Hongola med *Sofia Furuohjelm*. Handlingarna i hans rättegång med Hagelberg äro tryckta. *Sid.* 133. 145. 160. 174. 214. 216. 228 f. 230. 283.

- Wetterstedt, Erik af**, f. 1736 † 1822, baron. Landtmäteridirektör i Finland 1771. Öfverdirektör 1777. Landshöfding i Upsala 1794—1812. Adlad 1772. Friherre 1806. *Sid.* 92. 105. 228.
- Vetti, hemman i Raunistula by, S:t Marie socken. *Sid.* 500.
- Vexiö, stiftsstad i Småland. *Sid.* 447.
- Vhael, Bartold**, f. 1667 † 1723. Kyrkoherde i Ilmola. Hans finska grammatik utgafs 1733 i Åbo. *Sid.* 275.
- Wialén**, slagtare i Åbo. *Sid.* 334.
- Vias, allodialsäteri i Tüfsala; Carpelanska slägtens stamgods. *Sid.* 361.
- Wibelius** (adlad af **Wibeli**), **Olof**, f. 1752 † 1823. Landssekreterare i Åbo och Björneborgs län 1784. Lagman i Karelen 1794. Landshöfding i Savolax och Karelén 1803, i Vermland 1809. Adlad 1808. Gift 1:o) med *Kat. Magd. Escholins* härads höfdingen Jak. Gabr. Escholins dotter; 2:o) med *Lov. Marg. Escholins* majorsdotter. *Sid.* 94. 219. 235. 317. 366. 412. 433. 448. 483. 521.
- Viborg, stad, län. *Sid.* 6. 44. 177. 182. 186. 188. 216. 225. 243. 255. 507. 525. 566.
- Wichman**, se **Wikman**.
- Vichtis, socken. *Sid.* 98. 130. 133. 145. 148. 541. 604.
- Widberg, Karl Ambrosius**, f. 1718. Kyrkoherde i Betna i Strengnäs stift 1757. Prost 1759. Kontraktsprost 1780. *Sid.* 511. 516.
- Wide** (tryckfel: **Wilde**), **Jöns**, f. 1768 † 1805. Magister 1795. Docens i Åbo. Skollärare i Jemtland. *Sid.* 552.
- Widenius, Henrik**, f. 1742 † 1811 på Heikkila i Lundo. Akademie kamrerare. Gift 1:o) med *Joh. Charl. Mesterton*, † 1792; 2:o) med *Ebba Kristina Taulerus*, f. 1767 † 1821, pastorsdotter från Tavastkyro. *Sid.* 26. 39. 42. 45. 46. 47 f. 61. 62. 65. 75. 77. 79. 92. 108. 112. 113. 115. 116. 117. 131. 135. 143. 155. 163. 175. 179. 192. 193. 196. 198. 217. 219. 221. 223. 224. 247. 253. 257. 269. 275. 280. 282. 283. 307. 319. 322. 323. 324. 329. 358. 361. 383. 387. 395. 402. 405. 418. 419. 433. 439. 441. 442. 445. 452. 462. 463. 471. 488. 497. 498. 499. 500. 502. 512. 514. 516. 521. 523. 534. 559. 563 f. 569. 570. 575. 585. 588. 593. 602.
- **Henrik**, f. 1797 ^{29/11} † 1879. Föregåendes son. Magister 1819, jubelmagister 1869. Referendariesekreterare i senaten. Statsråd. *Sid.* 441. 512.
- **Efraim**, f. 1748 † 1798. Föregåendes farbror. Magister 1772. Kapellan i Dragsfjärd 1785. *Sid.* 488.
- Wieland, Christoph. Martin**, f. 1733 † 1813. Skald, skriftställare. *Sid.* 591.
- Wigelius, Sven**, f. i Karlstad 1756 † 1823. Prest vid örlogsfloktan 1790. Amiralitetspastor 1795. Kyrkoherde i Bollstad, Karlstads stift 1803. *Sid.* 218.
- Wiggman, Anders**, f. 1768 † 1830. Löjtnant vid arméns flotta 1790. Öfverstelöjtnant vid flottans konstruktionskår 1823. *Sid.* 183.
- Viika, rusthåll i Lundo. *Sid.* 457. 525.
- Wijkman, Sven Caspersson**, f. 1754 † 1839. Teologie docens i Upsala 1780, adjunkt 1783. Konsistorii notarie 1789. Teologie professor 1795. Biskop i Vesterås 1825. *Sid.* 268.
- **Johan Anders**; Tavastens, student 1774; resp. 1780 för *Calonii disp. De poena homicidii adtentati*. Annars okänd. *Sid.* 396.
- Viitasaari, socken. *Sid.* 8. 9. 27. 31. 32. 33. 34. 67. 68. 72. 127. 128. 177. 187. 213. 372. 398. 419. 449. 522.
- Wikman (Wichman)**, fru, † 1797; fru Hedéns dotter. *Sid.* 244. 452.
- Wikman**, medaljör. *Sid.* 556.
- Vikom, rusthåll i Nagu. *Sid.* 402.
- Viksberg, gods i Pemar. *Sid.* 178. 387.
- Wikström, Erik**, f. 1756 † 1837. Magister 1786. Hofpredikant. Kyrkoherde i Runtna i Södermanland. *Sid.* 134. 139.

- Wilcke, Johan Karl**, f. 1732 † 1796. Titulär professor. Vetenskapsakademins i Stockholm sekreterare 1784. Fysiker. *Sid.* 25 f. 187.
- Wilde, Anders**, † 1795. Bibliotekarie vid kgl. biblioteket i Stockholm. Kansliråd. *Sid.* 66. 143. 157. 169. 171. 578.
- Viljais, säteri i Rimito. *Sid.* 403. 417.
- Viljala, by och hemman i Ikalis socken. *Sid.* 27. 109.
- Willebrand, Ernst Gustaf von**, till Piilois, f. 1726 † 1794 $\frac{9}{10}$. Stabskapten 1752. Gift med *Sofia Katarina Jägerhorn*, † 1791. *Sid.* 56. 66. 97. 132.
- **Ernst Gustaf von**, f. 1751 † 1809, baron. Föregåendes son. Öfverstelöjtnant 1787. Landshöfding i Åbo och Björneborgs län 1790—1806. Generalmajor 1792. Friherre 1806 (ointroducerad). Egde Jockis. Gift med *Vendla Gustava v. Wright*, landshöfdingedotter, f. 1755 † 1820. *Sid.* 13. 23. 83 f. 97. 98. 101. 112(?) 114. 130. 134. 145. 164. 167. 168. 193. 199. 213. 226. 229. 231. 235. 244. 245. 252. 256. 271. 280. 290. 295. 296. 299. 303. 304. 308. 316. 317. 329. 346. 347. 353. 354. 357. 360. 365. 366. 367. 373. 376. 391. 392. 393. 394. 395. 400. 401. 404. 405. 406. 407. 409. 410. 417. 418. 419. 429. 431. 442. 468. 471. 472. 482. 491. 495. 497. 504. 509. 516. 518. 519. 520. 522. 527. 531. 535. 541. 542. 544. 546. 557. 558. 565. 570. 577. 587. 590. 594. 598.
- **Eleonora Sofia**, f. 1752 † 1800. Föregåendes syster. Gift 1783 med kyrkoherden *M. Avellan*.
- **Barbro Helena**, f. 1753 † 1813. Föregåendes syster. Gift 1787 med kyrkoherden i Vehmo *Fr. R. Brandér*, f. 1730 † 1800.
- **Eva Albertina**, f. 1757 † 1813. Föregåendes syster. Gift 1782 med kyrkoherden *Fr. Lebell*. *Sid.* 97.
- **Hedvig Ulrika**, f. 1765 † 1795. Föregåendes syster. Gift 1:o) 1785 med major *G. A. v. Konow*, från hvilken skild 1792; 2:o) 1794 med (fältmarskalken) *Vilh. M. Klingspor*. *Sid.* 86 f. 97. 598.
- **Johan Fredrik**, f. 1761 † 1809 på Nuhjala i Vehmo. Föregåendes bror. Kapten vid Åbo infanteri regemente 1792. Major 1796. Gift 1787 med *Elisab. Gadolén*, f. 1769 † 1831. *Sid.* 55. 62. 86. 244. 343. 400.
- **Karl Johan**, f. 1730 † 1810 på Suckisberg i Nousis. Bror till *Ernst Gustaf d. ä.* Major. Gift 2:o) 1783 med *Brig. Krist. Ross*, f. 1746 † 1828 på Moinois i Lemo. *Sid.* 65.
- **Erik Johan**, f. 1761 † 1838 i Helsingfors. Föregåendes son. Kapten 1788. Major 1802; afsked 1810. Gift 1:o) 1788 med *Marg. Sof. Bremer*, f. 1769 † 1806 $\frac{23}{4}$; 2:o) 1808 med *Krist. Ch. Henr. Ivendorff*, f. 1792 † 1833. *Sid.* 546. 585.
- **Adolf Fredrik**, f. 1766 † 1845, baron. Föregåendes bror. Auditör. Lagmans titel 1795. Lagman i Åbo och Björneborgs lagsaga 1805. Ledamot i regeringskanseljens, sedermera senatens, justitiedepartement 1809. President i Åbo hofrätt 1822; afsked 1832. Friherre 1830. Gift 1815 med sin kusins dotter *V. Albertina v. Willebrand*. *Sid.* 317.
- **Vendla Sofia**, f. 1779 † 1863 på Artukais i Reso. Äldsta dotter till landshöfding *E. G. v. Willebrand*. Gift 1790 $\frac{16 (14?)}{7}$ med baron, grefve *K. Er. Mannerheim*. *Sid.* 168. 183. 213. 244. 280. 353.
- **Eva Gustava**, f. 1781 † 1844. Föregåendes syster. Gift 1:o) 1799 med landshöfdingen *K. Joh. Stjernvall*, † 1815; 2:o) 1816 med geheimerådet baron *K. Walleen*, f. 1781 † 1867. *Sid.* 353. 468. 522. 541. 565.
- **Vilhelmina Albertina**, f. 1782 † 1824. Föregåendes syster. Gift 1:o) 1798 med generalmajoren *A. F. Palmfelt*, † 1814; 2:o) 1815 med sin fars kusin, presidenten baron *A. F. v. Willebrand*, f. 1766 † 1845. *Sid.* 353. 519. 522. 527. 531. 541.
- Villikkala, säteri i Elimä socken. *Sid.* 284.

- Villmanstrand, stad. *Sid.* 270. 458. 468. 469. 478. 500.
- Villnäs, gammalt Flemingskt gods i Villnäs kapell af Lemo socken. *Sid.* 205. 213. 231. 244. 505.
- Wilskman, Sven**, f. 1716 † 1797. Lektor i Skara. Prost. Skref bl. a. Svea rikets ecclesiastikverk, Skara 1760, Örebro 1782. *Sid.* 65. 74. 567. 584.
- Winberg, Gustaf**, † 1798. Notarie. Erhöll Lundbladska priset i svenska akademien 1797, för sin öfversättning af (Schillers) Andeskådaren, m. m. *Sid.* 351.
- Winge, Hans Per**, f. 1770 † 1836. Magister 1795. Borgmästare i G. Karleby med lagmans titel. *Sid.* 338. 359. 514. 516. 536.
- Winstrup, Per**, † 1679. Biskop i Lund. Skref *Pandectae sacrae*, T. I. II. 1666, 74. m. m. *Sid.* 18.
- Winqvist, Jonatan**, gårdsegare i Åbo. *Sid.* 162. 216.
- N. N. handlande i Åbo, kompanjon med Knorring. *Sid.* 427. 481.
- Winter, Arndt Johan**, f. 1747 † 1819. Landskamrerare i Åbo 1777. Kammarråd 1796. Ledamot i regeringskonseljen 1812. *Sid.* 31. 37. 304. 313. 354. 369. 387. 390. 433. 448. 463. 483. 507. 513. 546. 554. 565. 568. 593.
- **Gabriel**, f. 1767 † 1832. Magister 1788. Sockneadjunkt i Kides 1791. Kapellan der 1812. Gift 1:o) med *M. Kr. Törnqvist*, f. 1776 † 1810. *Sid.* 522.
- Virgilius**, nämnd. *Sid.* 233.
- Virgin, Klas August**, f. 1766 † 1834. Fänrik 1782. Kapten. Major vid Stedingska regementet 1796; öfverstelöjtnants afsked 1810. *Sid.* 251. 261.
- Virmo**, socken. *Sid.* 218. 237. 254. 265. 357. 493. 497. 539. 541. 598. 601.
- Wirzenius, Anders**, f. 1713 † 1804. Kyrkoherde i Tyrvis 1772. *Sid.* 548.
- Wismar**. *Sid.* 238. 279.
- Vista**, by och gästgifvaregård i Pemar socken. *Sid.* 417.
- Vistala**, löjtnantsboställe i Pöytis. *Sid.* 565.
- Wittfoth (Wittfooth)**. Släkten på 1600 talet inflyttad från Lübeck till Åbo, hvarest (och i Stockholm) flera dess led och ledgrenar trafikanter och bruksegare. Bl. a. handlade samtidigt i Åbo bröderna *Gustaf Adolf*, † 1758, och *Hans Henrik*, f. 1705 † 1778. Den förre — hvars senare hustru *Elisabet Tottie* († 1793) som enka tecknade firman — hade sönerne *Tomas*, grosshandlare i Åbo f. 1741 † 1804 (gift 1797 med *Ulr. Albert. Weisman*), *Adam*, köpman, egare af Taatis i Merimasku † 1806, och *Arvid*, konsul, handlande i Bordeaux, tyckes kallat sig *Wittfooth Norrmann*, hade der familj. Ofvannämnde *Hans Henrik*, gift 1733 $\frac{1}{2}$ med *Barbara Josefsdotter Pipping*, hade sonen *Gustaf*, f. 1733 † 1807, handlande, egare af Fagernäs i Töfsala, och dottern *Magdalena Katarina*, f. 1734 † 1782, gift 1756 med brukspatron *J. Hising (Hisinger)* på Fagervik. *Sid.* 8. 51. 54 f. 60. 66. 82. 145. 159. 241. 251. 293. 318. 419. 427. 449. 458.
- Vitterhets (Historie och Antiqvitets) akademien** i Stockholm. *Sid.* 5. 14. 50. 71. 155 f. 178. 192. 195. 279. 315. 446. 451. 578. 590.
- Woivalén**. Flere ansedde borgare med detta namn i Åbo, såsom slagtaräldermannen *Jakob W.* † 1795, *Mikael W. d. ä.* f. 1761 † 1809, *Abraham W.* f. 1732 † 1811, *Jakob W.* handlande i Åbo, f. 1745 † 1817. Ursprungliga namnet *Woivalenius* ändrades, kring 1760, i en ättled till *Walheim* (näml. af *Anders W.*, assessor i Åbo hofrätt, f. 1740 † 1781 ogift, samt landssekreteraren assessor *Johan W. o. a.*) *Sid.* 51. 54. 60. 66. Se ock *Walheim*.
- Wolf, Kristian von**, baron, f. 1679 † 1754. Professor i Halle 1707. Filosof och matematiker. *Sid.* 190. 191. 591.
- Voss, Johan Henrik**, f. 1751 † 1826. Berömd kritiker, öfversättare och skald. *Sid.* 233.
- Wrang, Johan**, † 1784. Kollega vid Åbo skola. *Sid.* 211.

- Wrangel, Anton Johan**, f. 1724 † 1799, baron, grefve. Amiral. President i amiralitets öfverrätten 1794. Öfverkommendant i Karlskrona 1797. *Sid.* 357.
- Wrede, Fabian**, f. 1760 † 1824, baron, grefve. Chef för Björneborgs regemente 1793. Generalmajor 1795. Grefve 1809. En af rikets herrar 1811. Fältmarskalk 1816. Gift 2:o) 1798 med *Ag. Bremer*, f. 1773 † 1810, enka efter öfverstelöjtnanten och kammarherren A. L. Carleson. *Sid.* 249. 308. 331. 335. 343. 352. 357. 361. 365 (?). 378. 408. 451. 473. 475. 489. 494. 497. 507. 510. 517. 519. 520. 522. 525. 529 f. 531. 532. 534. 537. 538. 540. 541. 546. 547. 555. 557. 565. 590.
- **Fabian Ernst**, f. 1782 † 1833. Föregåendes son. Fänrik 1797. Generalmajor i svensk tjänst 1828. *Sid.* 531. 547.
- Wulfstan**, se **Other**.
- Vuljoki, hemman. *Sid.* 316.
- Vuolijoki vid Uleå träsk, by, å. *Sid.* 126. 127.
- Väno, socken. *Sid.* 487.
- Värdberget eller Vartin Vuori i Åbo. *Sid.* 96. 254.
- Väderleken. *Sid.* 13. 37. 44. 45. 48. 50. 59. 81. 102. 120. 144. 147. 155. 175. 176. 177. 195. 198. 200. 206. 214. 218. 219. 224. 234. 234. 238 f. 241 f. 252. 254. 255. 260. 264. 265. 269. 270. 272. 278. 280. 283. 302. 314. 322. 330. 339. 340. 343. 344. 346. 348. 358. 378. 379. 382. 388. 394. 408. 431. 434. 439. 442. 444. 446. 448. 449. 451. 452. 453. 457. 463. 466. 475. 481. 488. 492. 493. 497. 500. 505. 509. 516. 517. 518. 528. 529. 530. 536. 538. 540. 551. 555. 557. 565 f. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 579. 583. 585. 594. 599.
- Wänman, Karl Henrik**, f. 1733 † 1797. Provinsialläkare i Nyland 1779, i Åbo län 1794. Assessor 1796. *Sid.* 40. 304. 417. 486.
- **Israel Gustaf**, f. 1762 † 1821. Magister i Upsala 1791. Bataljonspredikant 1792. Kyrkoherde i Hammarland, efter 1809 i Wimmerby. *Sid.* 237.
- Völkner**, kollegiassessor i S:t Petersburg. *Sid.* 90. 102. 108. 132.
- Wöllner**, väl minnesfel i st. f. **Völkner**? *Sid.* 480.
- Vörlund, Henrik**, f. 1751 † 1810. Magister 1795. Docens 1796. Vicehäradshöfding. Egodelningsrätts ordförande i Masku härad. Gift 1798 i Åbo med friherrinnan *Kristina Fredrika v. Köhler*, f. 1776, yngsta dotter till majoren A. Fr. v. Köhler. *Sid.* 188. 314. 317. 327. 335. 338. 341. 359. 496. 499. 522. 559. 587. 599.
- **Charlotta Fredrika**, f. 1800 (?). Föregåendes dotter. Gift med kapellanen i Lempäälä *J. J. Sadenius*. *Sid.* 599.
- Yli Lemo, skatterusthåll i S:t Karins socken; der stod striden 1808 ²⁰/₆ på en udde vid kusten. *Sid.* 205.
- Yläne, kapell under Pöytis socken, med Yläne allodialsäteri, kalladt Kartano. *Sid.* 594.
- Ystad. *Sid.* 206.
- Zaluski, Josef**, f. 1701 † 1774. Mångberest. Biskop i Kiev. Egde ett dyrbart bibliotek om 230,000 band, hvilket han testamenterade åt polska folket. Det förklarades 1795 för statsegendom och införlifvades med kejsrerliga biblioteket i S:t Petersburg. *Sid.* 247.
- Zarskoe Selo, kejsrerligt lustslott vid S:t Petersburg. *Sid.* 163.
- Zibeth, Kristoffer Bogislaus**, f. 1740 † 1809, baron. Expeditionsskreterare. Hofkansler 1801. Friherre 1804. Ledamot i svenska akademien 1790. *Sid.* 411.
- Zidén, Jakob**, f. 1754 † 1801. Kyrkoherde i S:t Märten's 1782. Prost. *Sid.* 258.
- Ziervogel, Karl**, f. 1740 † 1825. Assessor i Svea hofrätt 1780. Hofrättsråd 1794. Justitieråd 1809. *Sid.* 101. 329. 348.

Ziervogel, Hedda Juliana. Gift med *P. Juslén d. y.*; se under hans namn.
— N. N. mamsell. *Sid.* 329.

Åbo, stad, län, m. m. *Sid.* 6. 13. 22. 41. 46. 63. 65. 68. 71. 74. 84. 88. 90. 104. 114. 117. 118. 120. 121. 124. 126. 127. 130. 164. 167. 172. 180. 258. 265. 266. 345. 346. 347. 370. 455. 477. 478. 567. Se ock artiklarna om särskilda förhållanden der.

Åbo Tidningar, se Tidningar.

Åkerberg, Matias, f. 1750 † 1831 i Åbo af kolera. Fältmediker i Lovisa 1789. Provinsialläkare i Kymmenegårds län 1789, i Åbo län 1798; afsked 1829. Gift 1791 med *Katr. Ulr. Unonius*, † 1799. *Sid.* 41. 486. 508.

Åkerblom, skeppare. *Sid.* 37. 104. 144. 147. 150. 193. 592.

Åkerman, Kristian, f. 1762 † 1810. Akademie apotekare i Åbo, efter v. Mell, 1793. Gift 1793 med *Maria Kristina Elfving*. *Sid.* 46. 69. 199. 417. 436. 441. 530. 575. 605.

— Vilhelm, f. 1770 † 1849. Filosofie docens 1796. Rektor i Tavastehus skola 1798. Kyrkoherde i Hattula 1810, i Hvittis 1824. *Sid.*

Åkerström, Jonas, f. 1750 † 1795 ^{23/11} i Rom. Historiemålare. *Sid.* 236.

Åland. *Sid.* 64. 155. 161. 166. 167. 181. 198. 218. 246. 339. 340. 368. 401. 473. 475. 543.

Åminne, gods i Halikko. *Sid.* 51. 54. 56. 223. 356. 395. 604.

— i Piikkis, kronosäteri, köptes till skatte af professor K. N. Hellenius 1794. *Sid.* 82.

— i Pojo, säteri. *Sid.* 517.

Årsväxten. *Sid.* 21. 50. 59. 81. 102. 118. 122. 124. 128. 129. 146. 163 f. 167. 195. 198. 200. 206. 224. 234. 238 f. 242. 254. 255. 260. 264. 265. 269. 284. 289. 290. 310. 322. 344. 378. 379. 382. 388. 394. 408. 418. 431. 448. 456. 459. 470. 475. 481. 485. 492. 493. 497. 500. 501. 509. 523. 539. 551. 555. 566. 570. 573. 574. 579. 583. 585. 588.

Åskledare. *Sid.* 13. 304. 308.

Åström, Johan, f. 1767 † 1844. Magister i Upsala 1794. Svensk pastor vid tyska församlingen i Norrköping 1799. Slutligen kyrkoherde i Simtuna. Teologie doktor. Psalmist. Af honom flera frisinna artiklar i Adlersparres Läsning i blandade ämnen, rörande censuren m. m., äfvensom „Ufven och örnen, fabel af Voss“. *Sid.* 552.

Åvik, egendom med glasbruk i Somero socken. *Sid.* 417.

Äimelaeus, Anders, f. 1726 † 1796 ^{14/12}. Häradshöfding i öfre Satakunda. *Sid.* 283.

— Josef, f. 1746 † 1805. Hofrättsadvokat. Gift med *Kristina Eleonora Philp*, f. 1758, från hvilken skild 1792, hvarefter hon gifte sig med student Enberg. *Sid.* 39. 55. 78. 83. 220. 300. 565.

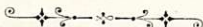
— Nils, f. 1753 † 1817. Magister 1775. Rektor i Vasa skola 1781. Kyrkoherde i Storkyro 1806. *Sid.* 309. 310. 311. 322. 334. 382 f. 524. 554. 560. 570. 573. Ämmä, vattenfall vid Kajana. *Sid.* 127.

Ödman, Samuel Lorens, f. 1750 † 1829. Teologie adjunkt 1790. Professor i Upsala 1799. *Sid.* 50. 139. 262. 485. 492. 588.

Öfverflödsförordningen. *Sid.* 60. 61. 73. 101. 150. 529.

Öfvermark, kapell, jemte Östermark, under Nerpes. *Sid.* 74.

- Öhman, Abraham**, f. 1758 † 1814 i Åbo. Viceotarie i hofrätten 1784. Justitierådman i Åbo 1795. Borgmästare 1805. Titulär lagman 1810. Ledamot i regeringskanseljen 1811. Gift med *Eva Helena Strandheim*, sjökaptensdotter, † 1818. *Sid.* 160. 191.
- **Georg Jakob**, f. 1750 † 1831. Komminister vid finska församlingen i Stockholm 1778, i S:t Clara 1785. Kyrkoherde i Sund 1799, i Finström 1810. *Sid.* 422. Öland. *Sid.* 478.
- Öman**, inspektor på Åminne. *Sid.* 223.
- Önpää, by (i Somero?). *Sid.* 114.
- Örbyhus, gods i Upland, med gammalt slott, der Erik XIV afled. *Sid.* 450.
- Öresund. *Sid.* 185.
- Örnedt, Filip**, f. 1761 † 1808^{21/11} i Kaluga, i rysk fångenskap. Kapten vid Åbo läns rusthålls bataljon 1792. *Sid.* 182.
- Öterbotten. *Sid.* 6. 16. 22. 32. 50. 71. 74. 108. 118. 119. 125. 128. 130. 140. 147. 188. 238. 255. 258. 263. 265. 284. 289. 314. 338. 419. 422. 431. 454. 456. 459. 470. 471. 478. 485. 493. 494. 497. 499. 515. 530. 551. 601.
- Östergötland. *Sid.* 24. 36. 519.
- Östermark, kapell, pastorat 1795. *Sid.* 94.
- Österrike. *Sid.* 208. 553.
- Östersjön. *Sid.* 121. 138. 287.

Tryckfel.

a) i *Breftexten*.

<i>Sid.</i>	<i>Rad.</i>	<i>Står:</i>	<i>Rättas:</i>
1	32	Concellariatets	Cancellariatets
27	6	Sadrel	Sadeel
28	1	1973	1793
74 f.	1	XXI	XX
77 f.	1	XXII	XXI
97	37	utvidning	utvidgning
105	20	Had	Hvad
129	2	Richeleieu	Richelieu
153	40	Cantzlerene	Cantzlererne
157	37	conditionnelle	conditionelle
171	4	oskicklig)	oskicklig
189	30	än i 5	än 5
190	37	han	kan
193	32	projekt	mitt projekt
199	36	Robis	Bobis
239	28	Montjoye	Montjoye)
272	29	Fennica	Fennicae
307	10	insändt	afsändt
319	11	Sundholms	Sundholms
327	13	Frisks	Fisks
351	30	honnuer	honneur
368	35	Wallenberg	Wallenborg
399	15	Hofr. Secr.	Hof Secr.
447	20	caprisieuse	capricieuse
451	28	Acad:s.	Acad:s
456	17	1778	1798
481	5	infern	inferno
494	21	Wallenberg	Wallenborg.
504	10	Mäckätaipale	Märkätaipale
527	6	Stenberg	Stenborg
552	6	Wilde	Wide

b) i *Namn- och saklistan (till båda Delarne)*.

XXI	5	1765	1756
XXIV	19	Kartman	Hartman
XXXVIII	28	Lihander	Lithander
LXVI	21	von Naarssen	van Naarssen, f. 1580 † 1637.

Tiet. seur. Yr. litt. sällsk.

... 5

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 102 0703

X

